KIERSTEN WHITE

MĂREŢ VOM ARDE

LEDA ;DGE

Colecţie coordonată de
SHAUKI AL-GAREEB

KIERSTEN WHITE

MĂREŢ VOM ARDE

Traducere din limba engleză de
IULIA ANANIA

CORINT
BOOKS
2019-

Această lucrare este o operă de ficţiune. Toate întâmplările şi

dialogurile, precum şi toate personajele, cu excepţia unor bine-cunoscute figuri istorice şi publice, sunt creaţii ale imaginaţiei autoarei şi trebuie privite ca atare. Acolo unde apar personaje istorice sau publice reale, situaţiile, întâmplările şi dialogurile legate de aceste personaje sunt bazate pe ficţiune şi nu urmăresc să descrie evenimente reale sau să schimbe natura ficţională a cărţii. !n toate celelalte privinţe, orice asemănare cu persoane în viaţă sau decedate este pur întâmplătoare.

Redactare: Mirella Acsente
Tehnoredactare: Mihaela Ciufu
Ilustraţie copertă © 2018, Sam Weber
Design copertă © Alison Impey
Design hartă © 2018, Isaac Stewart

Kiersten White, *The Conquerors series: Bright We Burn*
Copyright © 2018, Kiersten Brazier All rights reserved.

Toate drepturile asupra ediţiei în limba română aparţin EDITURII CORINT BOOKS.
LEDA EDGE este marcă înregistrată.

ISBN 978-606-793-619-3

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
WHITE, KIERSTEN
Măreţ vom arde / Kiersten White; trad, din 1b. engleză de Iulia Anania. -
Bucureşti: Corint Books, 2019
ISBN 978-606-793-619-3

I. Anania, Iulia (trad.) 821.111

Pentru Wendy Loggia, iubită rază de soare

în formă umană, care a văzut încă de la început
ce vor fi aceste cărţi şi care m-a ajutat
pe tot parcursul călătoriei

UNGARIA
TRANSILVANIA
Sighişoara
Hunedoara
Cetatea Poenari
VALA
STATUL VASAL
SERBIA
Dunărea

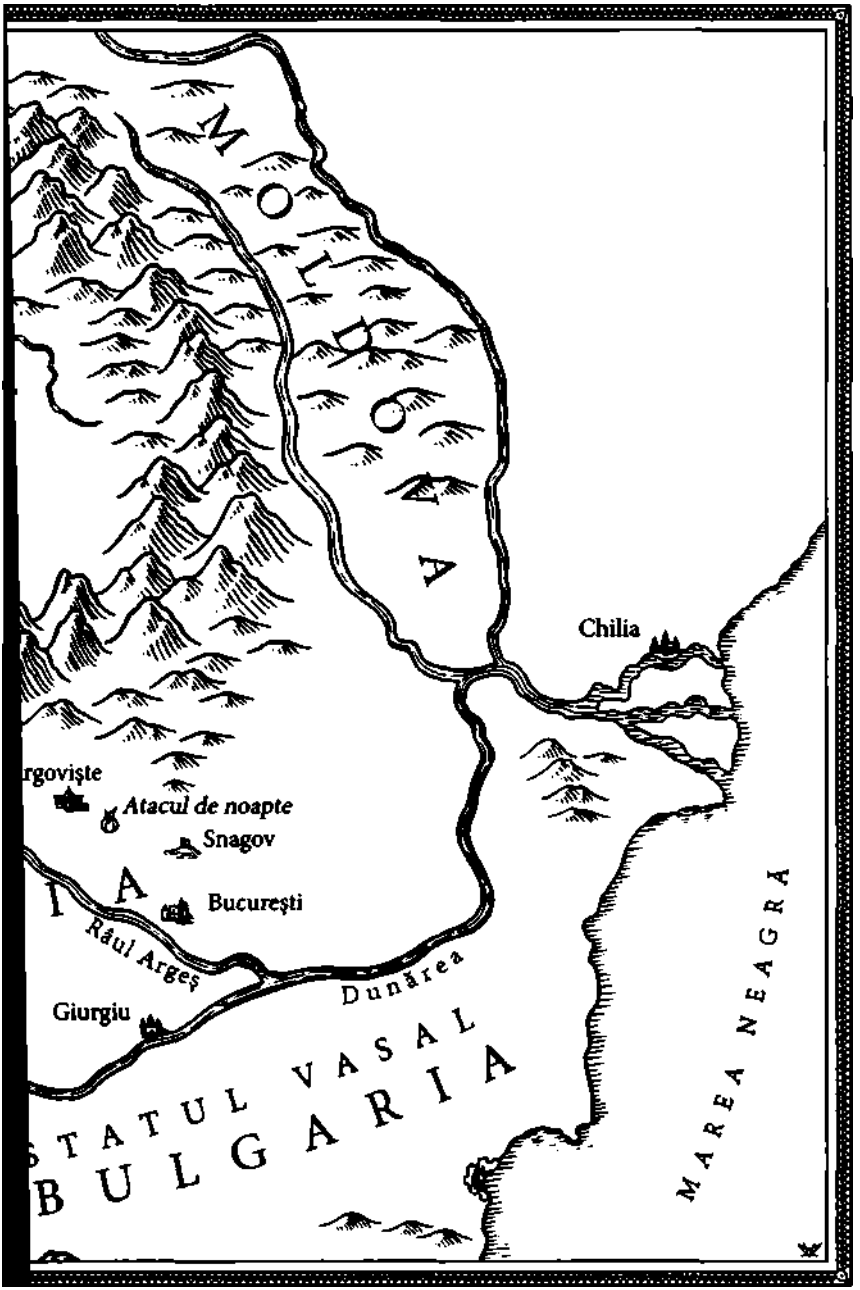
MOLDOVA
Chilia
rgoviște
Atacul de noapte
Snagov
I A
București
Râul Argeș
Dunărea
Giurgiu
STATUL VASAL
BULGARIA
MAREA NEAGRA

1454, Valahia

LADA DRACUL ÎŞI CROISE DRUM prin sânge şi oase ca să obţină castelul.

Asta nu însemna că voia să petreacă timp în el. Era o uşurare să scape din capitală. înţelegea necesitatea unui sediu al puterii, dar ura faptul că acesta era Târgovişteа. Nu putuse să doarmă în odăile acelea de piatră, goale şi totuşi înţesate cu fantomele tuturor prinţilor dinaintea ei.

Cum avea încă prea mult de mers până la Nicolae, Lada plănui să-şi aşeze tabăra pentru noapte. Singurătatea era din ce în ce mai preţioasă - şi totuşi încă o resursă căreia îi simţea crunt lipsa. Dar un sătuc, ferit de drumul îngheţat, o atrăgea. în timpul uneia din ultimele veri înainte ca ea şi Radu să fie daţi la schimb otomanilor, călătoriseră pe acelaşi drum cu tatăl lor. Fusese una dintre cele mai fericite perioade din viaţa ei. Chiar dacă acum era iarnă, nostalgia şi melancolia o încetiniră până ce hotărî să se oprească.

Rămase câteva minute geroase în afara satului, pentru a se schimba în haine mai comune decât alegerea ei obişnuită, pantaloni şi tunici negre. Acestea atrăgeau suficient de mult atenţia, încât risca să fie recunoscută. îşi puse fuste şi o bluză, dar cu o cămaşă

de zale pe dedesubt. întotdeauna asta. Pentru ochiul neantrenat, nu exista nimic care să indice că era un prinţ.

Găsi adăpost intr-un bordei de piatră. Pentru că aici nu era suficient teren arabil cu care să-şi bată capul boierii, ţăranii aveau voie să deţină mici petice de pământ. Nu suficient cât să prospere, dar suficient cât să supravieţuiască. De îndată ce monedele trecură dintr-o mână în alta, o femeie mai în vârstă o aşeză pe Lada lângă foc, cu o bucată de pâine şi un blid cu tocană. Femeia avea o fată, o copiliţă ce purta haine prea mari şi foarte peticite.

Aveau şi o pisică, iar aceasta, în ciuda indiferenţei desăvârşite a Ladei faţă de ea, insista să se frece de piciorul ei şi să toarcă. Fetiţa se aşeză cam la fel de aproape.

— O cheamă Prinţ, zise fata, aplecându-se să scarpine urechile pisicii.

— Ciudat nume pentru o mâţă, ridică Lada o sprânceană.

Fata rânji, arătându-şi dantura cu toate golurile vârstei de copil:

— Dar acum prinţii pot fi şi fete.

— Ah, da, se strădui Lada să nu zâmbească. Spune-mi, ce părere ai despre noul nostru prinţ?

— N-am văzut-o niciodată. Dar vreau s-o văd! Cred că-i cea mai drăguţă fată din lume!

Lada pufni deodată cu mama fetei. Femeia se aşeză pe un scaun în faţa Ladei.

— Am auzit că nu arată cine ştie ce, zise ea. Ce binecuvântare! Poate scapă de măritiş.

— Da? Lada învârti în tocăniţă. Nu crezi c-ar trebui

să se mărite?

Femeia se aplecă în faţă, atentă.

— Ai venit aici singură. O femeie? Să călătorească de capul ei? Aşa ceva ar fi fost imposibil acum un an. La ultima recoltă ne-am putut duce roadele la Târgovişte fără să plătim dări hoţilor la fiecare mie de prăjini de-a lungul drumului. Am făcut de două ori mai mulţi bani decât am făcut vreodată. Iar soră-mea nu mai trebuie să-i înveţe pe băieţii ei să facă pe proştii ca să nu fie luaţi în blestematele de trupe de ieniceri ale sultanului.

Lada dădu din cap, de parcă ezita să se arate de acord.

— Dar prinţul i-a omorât pe toţi boierii ăia. Am auzit că-i coruptă.

Femeia pufni, dând din mână:

— Ce-au făcut boierii pentru noi, vreodată? A avut motivele ei. Am auzit… Se aplecă în faţă atât de repede şi cu atâta avânt, încât îşi vărsă pe jumătate tocana, fără să observe. Am auzit că dă pământ oricui. Poţi să-ţi închipui una ca asta? Fără nume de familie, fără viţă boierească. Dă ălora care merită. Aşa că sper să nu se mărite niciodată. Sper s-ajungă suta de ani, să sufle foc şi să le bea sângele vrăjmaşilor noştri.

Fetiţa înhăţă pisica şi şi-o aşează în poală.

— Ai auzit povestea pocalului de aur? întrebă ea, cu ochii strălucitori.

— Spune-mi-o, zâmbi Lada.

Şi astfel Lada auzi poveşti noi despre sine, de la oamenii ei. Erau exagerate şi lungite, dar erau bazate pe lucruri pe care chiar le făcuse. Felurile în care îmbunătăţise ţara *ei* pentru poporul *ei.*

în noaptea aceea, Lada dormi bine.

— Ştiai că, pentru a regla o dispută între două femei care se luptau pentru un copil, zise Lada, cercetând pergamentul din mâna ei, am tăiat copilul în două şi i-am dat fiecăreia câte o jumătate?

— Foarte pragmatic din partea ta.

Nicolae ieşise călare la drum ca s-o întâmpine. Acum se aflau unul lângă celălalt, iar caii lor rătăceau printre arborii lucioşi din cauza gheţii. Iarna asta era de preferat celei dinainte, deşi, în mod ciudat, simţea că-i lipseşte camaraderia taberelor împreună cu oamenii ei, ca fugară. Acum erau care încotro. Toţi făceau lucruri importante pentru Valahia, iar ea profita de orice ocazie avea pentru a se reuni cu ei. Aşteptase cu nerăbdare să petreacă ceva timp cu Nicolae.

El o conducea spre moşia care-i aparţinuse anterior sfetnicului ei, Toma Basarab. înainte de domnia Ladei, Toma fusese bine sănătos, iar drumurile acestea fuseseră aproape impracticabile fără gardă armată pentru protecţie. Acum, Toma era mort, iar drumurile erau sigure. Ambele lucruri - moartea boierilor şi siguranţa pentru toţi ceilalţi - erau tipare ale domniei de până acum a Ladei.

Aerul rece îi înţepa nările într-un mod pe care-l găsea înviorător şi plăcut. Soarele strălucea pe un cer lipsit de nori, dar nu făcea faţă păturii de gheaţă sub care dormea Valahia. Poate că şi asta contribuia la siguranţa drumurilor. Nimeni nu voia să iasă pe aşa o vreme.

Lada o prefera castelului cu o înverşunare intensă şi tăioasă precum ţurţurii pe sub care trecea.

Flutură pergamentul cu istoria metodelor ei neobişnuite de rezolvare a disputelor familiale.

— Partea cea mai ofensatoare, zise ea, e că povestea nu-i originală. Transilvănenii au luat-o din Biblie. Ar fi putut măcar să inventeze poveşti *noi* despre mine, în loc să le fure de la Solomon.

Ar trebui să tipărească poveştile pe care i le spuseseră în seara anterioară femeia şi fata ei. Să împrăştie zvonurile *alea.*

Nicolae făcu semn spre mănunchiul de rapoarte pe care i le dăduse:

— Ai văzut noua gravură? Foarte priceput artistul. E pe foaia următoare.

Lada frunzărea pergamentele cât de bine putea în timp ce călărea, aruncând fiecare foaie pe drum după ce o termina. Nu erau decât ponegriri. Nimic important. Nimic adevărat. Mănuşile ei groase nu erau potrivite pentru manevrarea foilor subţiri, dar le răsfoi până ce dădu de ilustraţie.

— Mănânc carne de om într-o pădure de trupuri trase în ţeapă.

— Aşa faci! Felurile de mâncare din Târgovişte s-au schimbat de când m-ai trimis acolo.

Lada îşi potrivi cuşma roşie din satin ce avea în mijloc o bijuterie în formă de stea, reprezentând steaua căzătoare ce-i însoţise ascensiunea la tron.

— Mi-a greşit părul.

Nicolae se întinse şi o trase de şuviţele lungi, buclate.

— E greu să imortalizezi aşa splendoare cu unelte simple.

— Mi-a fost dor de tine, Nicolae.

Tonul ei era acid, dar sentimentul era sincer. Avea nevoie de el acolo unde era, dar îi lipsea prezenţa lui alături. Bărbatul dădu din mână spre steaua sclipitoare din centrul cuşmei ei.

— Sigur că ţi-a fost. Am îndrăzneala de-a spune că-s unul dintre cele mai strălucitoare... nu, cel mai strălucitor punct al existenţei tale. Cum te-ai descurcat în întuneric în astea şase luni lungi fără mine?

— Acum că întrebi, în linişte. Aşa o tăcere binecuvântată...

— Păi, conversaţia n-a fost niciodată punctul forte al lui Bogdan, zâmbi strâmb Nicolae, încreţindu-şi cicatricea lungă. Dar tu nu-l ţii aproape pentru vorbă.

Lada scrâşni din dinţi:

— *Pot* să te omor. Foarte iute. Sau foarte, foarte încet.

— Câtă vreme saşii fac o xilogravură cu moartea mea, o accept cu graţie, răspunse el şi îşi frecă bărbia. Te rog să le ceri să-mi facă faţa cum trebuie. Un chip ca ăsta n-ar trebui să fie niciodată deformat.

Nicolae nu greşea, totuşi, în legătură cu Bogdan. Bogdan, tovarăşul ei din copilărie, iar acum cel mai viteaz soldat şi susţinător al ei, nu vorbea prea des. Dar în ultima vreme, până şi asta fusese prea mult. O despărţire de el fusese unul din motivele pentru care făcea această călătorie de una singură. Urma să se întâlnească cu el în Argeş, dar înainte de asta îi dăduse intenţionat o sarcină care-l îndepărtase de ea.

Bogdan era ca somnul. Necesar, uneori plăcut. Avea nevoie de el. Iar când era inaccesibil, îi ducea dorul. Dar îi plăcea că-l putea avea la îndemână în cea mai mare parte a timpului.

Mehmed n-ar fi tolerat niciodată un astfel de comportament. Se încruntă, alungându-l din minte. Mehmed nu merita un loc printre gândurile ei. Era un uzurpator acolo, aşa cum era pretutindeni.

Treceau pe lângă un lac îngheţat, a cărui poveste spusă de desenele de gheaţă n-o putea citi. în faţă, copacii se răreau, făcând loc ţarinilor cultivate, a căror vălurire era îmblânzită de zăpadă.

— De ce n-a rămas Ştefan, după ce-a înmânat scrisorile alea? Ştia c-o s-ajung aici curând.

— A vrut să se întoarcă la Daciana şi la copii. Şi probabil c-a fost îngrijorat că, dacă o să-l vezi înainte de asta, o să-l pui din nou pe drum şi n-o să aibă ocazia să se oprească în Târgovişte.

Lada mârâi. Era adevărat. Avea nevoie de el în Bulgaria sau poate în Serbia. Ambele erau state vasale active ale Imperiului Otoman şi, probabil, zone de pregătire pentru atacuri. Nu se *aştepta* la un atac. Dar trebuia să fie pregătită, iar pentru asta avea nevoie de Ştefan. El îşi petrecuse ultimele luni iscodind prin Transilvania şi Ungaria, ca să se familiarizeze cu climatele lor politice, să afle dacă existau ameninţări active la adresa domniei Ladei. Ea voia să-i vorbească în persoană. Daciana n-ar trebui să aibă prioritate faţă de asta. Nimic n-ar trebui.

Daciana conducea treburile de zi cu zi de la castel, toate detaliile şi banalităţile de care Ladei nici nu putea

începe să-i pese. Lada era recunoscătoare pentru munca femeii. Fusese un adevărat noroc să o găsească în timpul campaniilor din ultimul an. Dar nimic de la castel nu necesita atenţia lui Ştefan. Daciana era în siguranţă şi ocupată. Ştefan nu trebuia să piardă timpul tuturor.

Lada cercetă cu nerăbdare rapoartele ordonate grijuliu. Ştefan îşi scrisese propriile observaţii şi le împerechease cu tipărituri de xilogravuri. în Ungaria, rege era Matei. Nu-şi spunea Huniade, aşa cum făcuse tatăl lui, ci Matei Corvin. Lada nu era surprinsă. Relaţia lui Matei cu tatăl său soldatul fusese tensionată. Bineînţeles că nu avea să-l onoreze pe bărbatul care îi tăiase calea către coroană. Iar Lada ajutase, până la urmă. Trădase moştenirea lui Huniade şi ucisese pentru Matei.

Iar apoi, oricum trebuise să facă totul de una singură, pentru că ajutorul din partea bărbaţilor nu fusese niciodată ceea ce îi promiseseră. Venise întotdeauna însoţit de cârlige, fire invizibile care s-o tragă înapoi când se apropia de scopurile ei.

Măcar Matei nu avea o domnie uşoară. După raportul lui Ştefan, îşi cheltuia timpul şi banii linguşindu-i pe nobili şi încercând să-şi răscumpere coroana din Polonia. Regele polonez o luase ca s-o *păstreze în siguranţă* în urmă cu nişte ani, când regele anterior fusese ucis în bătălie. Era un simbol important, iar Matei era disperat să obţină legitimitatea pe care î-ar fi dat-o pretenţiei lui îndoielnice asupra tronului.

Lada răsfoi informaţiile. Matei era un prost dacă îşi închipuia că o bucată de metal o să-i ofere ceea ce îşi

dorea, iar ei nu-i păsa de niciuna anume dintre aceste uneltiri, câtă vreme erau direcţionale spre alte ţări. Aduceau şi avantajul de a-l ţine ocupat. După câte îşi dădea seama Ştefan, Matei nu avea ni- ciun plan în ceea ce o privea pe Lada, în ciuda refuzului ei de a se supune autorităţii lui.

Xilogravurile tipărite arătau opunerea continuă a Transilvaniei faţă de domnia ei, dar, în afară de un oarecare fler artistic, nu se vedea nicio opoziţie organizată. Nu părea că ar exista vreo încercare a celor de-acolo de a o destabiliza din punct de vedere militar. Ştefan menţionase dezavantajul pierderii lor ca aliaţi - serviseră mult timp ca tampon între Valahia şi Ungaria -, însă nu era nimic de făcut. în definitiv, Lada petrecuse o mare parte din anul trecut arzându-le oraşele. Dar dacă nu le convenea, ar fi trebuit să se alieze cu ea mai curând.

Ţinând cont de toate, erau veşti pe cât de bune putuse spera, însă avea întrebări pentru Ştefan. Iar acum şi îngrijorări. Daci- ana era a ei. Ştefan era al ei. Nu îi plăcea ca cei doi să-şi aparţină unul altuia înainte de a-i aparţine ei.

îndesă hârtiile în coburi:

— Şi, cum merge treaba?

— Dorm bine noaptea, iar apetitul mi-a rămas constant. în unele zile simt o undă de melancolie, dar o combat cu plimbări lungi şi butoaie adânci cu vin. Nicolae rânji la privirea exasperată a Ladei. A, nu întrebai despre mine personal? Am fost născut să fiu stăpân. Atâta autoritate mi se potriveşte mănuşă. Culturile au sporit, câmpurile sunt pregătite de dezgheţ, iar oamenii de pe pământurile mele sunt

fericiţi. Veniturile ar trebui să fie zdravene anul ăsta. Veşti bune pentru vistieria regală, care e...

— încă goală. Şi oamenii?

Alături de pământul de cultivat, rezervaseră o parte din moşia lui Toma Basarab pentru instrucţia soldaţilor Ladei.

Prinţilor nu li se permisese niciodată să deţină o armată de sine stătătoare. Erau nevoiţi să depindă în întregime de boieri şi de forţele lor individuale. Era un sistem dezorganizat, dezordonat. Şi un sistem care văzuse prinţii murind unul după altul, înainte de vreme.

Dar Lada nu semăna cu niciun prinţ dinaintea ei.

Nicolae îşi îndesă cuşma pe cap. Din cauza frigului, nasul îi era roşu aprins, iar cicatricea aproape vineţie.

— Ai avut dreptate să ne trimiţi aici. Mai uşor controlezi oamenii şi le impui disciplina când nu există tentaţiile oraşului. Şi-am tras foloase din tot ce-am învăţat de la ieniceri. Ăsta o să fie cel mai mare şi mai grozav grup de luptători pe care La avut vreodată Valahia.

Lada nu era surprinsă, dar era mulţumită. Ştia că metodele ei erau mai bune decât tot ce fusese folosit vreodată până acum. Puterea nu era împărţită între boierii băgăcioşi şi egoişti. Curgea în linie directă de comandă până la ea, care răsplătea meritele şi pedepsea lipsa de loialitate şi nelegiuirile. Ambele cu eficienţă ridicată şi public. Şi ştia, după înnoptarea trecută, că vorba mergea. Oamenii ei erau motivaţi.

Trecură pe lângă două trupuri îngheţate spânzurate de un copac. Unul purta un semn pe care scria DEZERTOR. Pe celălalt, HOŢ. Nicolae se strâmbă şi privi în

lături. Lada ridică mâna şi îndreptă unul din semne.

Se concentrase pe siguranţa drumurilor şi pregătirea pentru însămânţările de primăvară. De asemenea, se ocupase de curăţarea de uscături a boierilor. Dar munca lui Nicolae era la fel de importantă pentru viitorul Valahiei, iar ea avea să investească în asta tot ce era necesar. Era un alt fel de seminţe de îngrijit.

Nicolae se întinse, ridicându-şi braţele lungi deasupra capului, şi căscă.

— Cum merg lucrurile în capitală? Vreo problemă cu boierii? Am auzit zvonuri că Lucian Basarab e supărat.

Tonul relaxat al lui Nicolae era construit cu la fel de multă grijă ca o xilogravură transilvăneană. Lada ştia că el nici nu uitase, nici nu iertase alegerile ei de la banchetul însângerat.

Chiar dacă omorâse cea mai mare parte a boierilor Dă- neşti, familia responsabilă în modul cel mai direct de moartea tatălui şi fratelui ei, fusese eliminat şi Toma Basarab. Familia Basarab nu trecuse prea uşor peste asta, şi nici fratele lui foarte bogat şi influent, Lucian. Lada nu regreta. Cu cât mai puţini boieri în viaţă care s-o trădeze, cu atât mai bine. Supra- vieţuiseră prea multor prinţi. Asta îi făcuse să se simtă confortabil şi să se lenevească, convinşi de propria lor importanţă. Faptul că boierii trăiau acum într-o teamă constantă pentru vieţile lor? Nu i se părea că ar fi o problemă. Era necesar ca ei să ştie că erau la fel ca toţi cetăţenii Ladei: serveau Valahia sau mureau.

însă Nicolae voise întotdeauna mai multă delicateţe. Mai multă milă. Era unul dintre motivele pentru care îl trimisese aici, chiar dacă era unul dintre cei mai buni pe care-i avea. Nu îi era necesar sfatul lui în materie de

moderaţie şi calmare. Nu era interesată să cultive niciuna dintre aceste îndemânări. Dacă boierii serveau unui scop, puteau să rămână. Dar asta se întâmpla extrem de rar.

Mila era un lux pe care domnia Ladei nu era încă suficient de stabilă ca să şi-l poată permite. Poate, cândva. Până atunci, Lada ştia că făcea ceea ce era necesar şi totodată *funcţiona.*

Inspiră aerul rece şi tăios, în timp ce mirosul fumului de lemn îi chema spre căldură şi hrană. Călăreau peste câmpuri, prin Valahia pe care ea o eliberase de eşecul trecutului.

— M-am ocupat de problemele lui Lucian Basarab. S-a rezolvat totul. Sunt un prinţ foarte bun.

— Când nu eşti ocupată să tai pe din două prunci! râse Nicolae.

— O, asta nu ia mult. Doar sunt aşa de mici!

Câteva zile mai târziu, mulţumită că Nicolae îi ţinea bine trupele sub control, Lada călărea de-a lungul aceloraşi maluri pe unde mai trecuse de două ori până atunci. Cândva, ca fată, împreună cu tatăl ei, descoperindu-şi ţara. Şi apoi cu oamenii ei, în încercarea de a recupera acea ţară.

De data asta călărea singură. Se opri la un cot al râului unde, într-o peşteră ascunsă, cobora un tunel secret de la ruinele cetăţii de pe munte.

Dar acum nu mai erau ruine. Astăzi nu mai puteai găsi acolo nicio solitudine. Lada ascultă zgomotele de dălţi, strigătele oamenilor, clinchetul lanţurilor de metal. Aici, cel puţin, se afla o promisiune împlinită: se

întorsese să-şi reconstruiască cetatea.

Călări încet de-a lungul drumurilor şerpuite înguste ce urcau panta abruptă a muntelui. în dimineaţa aceasta se îmbrăcase în uniforma ei întreagă, completată de cuşma roşie care-o însemna ca prinţ. Peste tot pe unde trecea, soldaţii se plecau. Iar bărbaţii şi femeile ce munceau se făceau mici, ferindu-se din calea ei.

Aproape de creastă, unde noii pereţi ai cetăţii sale se profilau cenuşii şi magnifici pe vârf de munte, Bogdan îi ieşi în întâmpinare. îl lăsă s-o ajute să descalece, iar degetele lui în- târziară pe talia ei.

— Cum e? întrebă ea, devorând din ochi zidurile.

Medalionul de argint, pe care îl primise de la Radu şi în care se aflau floarea şi aşchia de copac pe care le păstrase toţi aceşti ani lungi, ii atârna greu la gât, ca şi cum şi el ar fi fost bucuros să se afle acasă.

— Aproape gata.

Un bărbat în lanţuri se împletici pe lângă ei, împingând un cărucior umplut cu pietre. Hainele îi erau zdrenţuite şi pătate, dezvăluind doar o rămăşiţă din fosta lor fineţe. Lucian Basa- rab îi plăcea mai mult în felul acesta. în urmă, nevasta şi cei doi copii ai lui împingeau alte cărucioare. Copiii aveau privirea goală, târându-şi picioarele indiferenţi. Lucian Basarab privi în sus, dar nu păru s-o vadă. Se prăbuşi într-o parte a potecii.

Unul dintre soldaţii ei se grăbi înainte, cu o bâtă în mână. Lada nu ştia dacă Lucian Basarab era mort. Nu conta. Mai existau destui care să îi ia locul. La fel ca restul Valahiei ei, cetatea era reconstruită cu o viteză remarcabilă graţie eforturilor forţate ale celor care i se

opuseseră Ladei.

Cel puţin găsise ceva la care boierii erau buni.

— Arată-mi ce fortăreaţă am, zise Lada, păşind apăsat pe lângă duşmanii ei şi înspre propriul triumf.

2

Constantinopol

ÎNTR-O BUNĂ ZI, RADU avea să nu mai tânjească după o vreme când fusese sigur că lucrurile sunt teribile, dar nu avusese nicio idee cât de rele aveau să ajungă.

în această zi, totuşi, era chinuit de amintirile călătoriei pe acelaşi drum spre Constantinopol, alături de Nazira şi Ciprian. Fusese atât de neliniştit, atât de speriat, atât de hotărât să obţină ceva din timpul petrecut acolo. Să îi arate lui Mehmed de ce e în stare.

îl compătimea pe bărbatul care fusese în acea călătorie. Şi îi ducea dorul. Astăzi, îndreptându-se spre oraş, tot ce simţea era absenţa Nazirei şi a lui Ciprian. Absenţa siguranţei sale că făcea ceea ce era corect. Absenţa încrederii sale în Mehmed. Absenţa încrederii sale în credinţă.

Era un drum foarte singuratic.

Nu plănuise să se întoarcă în Constantinopol. Pentru el, oraşul era bântuit şi aşa avea să rămână pentru totdeauna. După ce fusese cucerit de Mehmed, Radu se întorsese la Edirne cu prima ocazie. Atât ca să scape, cât şi ca să fie cu Fatima. Vina pe care o purta nu era nimic în comparaţie cu ce îi era dator pentru pierderea soţiei ei şi astfel, pentru a uşura ceva din suferinţa

Fatimei, suporta chinul de a se afla în prezenţa ei. Nu putea face nimic altceva pentru Nazira.

Toate scrisorile lui - însoţite de eforturile lui Kumal şi chiar ale Iui Mehmed - nu aduseseră niciun fel de noutăţi. Nazira, Ciprian şi băiatul servitor Valentin dispăruseră, li privise, din oraşul ce ardea, cum plecaseră pe mare, înghiţiţi de fum şi depărtare. îi trimisese de acolo ca să rămână în viaţă, dar se temea că pur şi simplu le găsise un alt mod de a muri. Radu se ruga în fiecare zi ca ei să nu se fi alăturat miilor de oameni trimişi către morminte anonime. Nu suporta ideea ca fiinţele după care tânjea să nu mai existe.

Şi, astfel, trimisese şi mai multe scrisori şi îi aşteptase la casa lor din Edirne, unde îl puteau găsi cu uşurinţă.

Dar apoi îi scrisese Mehmed. O cerere din partea sultanului nu era niciodată o cerere - era o poruncă. Deşi Radu se gândise să respingă invitaţia lui Mehmed de a i se alătura în Con- stantinopol, în cele din urmă făcuse ceea ce făcea întotdeauna: se întorsese la Mehmed.

Fatima avea suficientă încredere pentru ei amândoi că totul va fi bine. Aştepta în fiecare zi la fereastra casei lor din Edirne. Radu şi-o imagina şi acum acolo, în acelaşi loc în care fusese când plecase el. Oare avea să aştepte acolo în zadar întreaga ei viaţă?

O căruţă care trecu pe lângă el îl făcu să tresară din reveria mohorâtă. Ultima dată, drumul spre Constantinopol fusese gol, măturat de spectrul războiului care ameninţa locuitorii satelor. Acum, traficul curgea înspre şi dinspre oraş, precum sângele

printr-o venă. Purtând viaţă înăuntru şi în afară, într-un puls constant. Oraşul nu mai era o creatură pe moarte.

Porţile erau deschise, ca nişte braţe care se întindeau spre el ca să-l întâmpine - sau ca să-l târască în interior. Radu îndesă mai adânc în el spaima ce se ridica văzându-le aşa. Petrecuse atâta timp apărându-le şi, totodată, rugându-se să fie doborâte, încât trupul lui nu ştia cum să reacţioneze când le vedea funcţionând aşa cum ar trebui s-o facă porţile unui oraş.

Se făcuseră multe reparaţii zidurilor pe care luptase. Pietre noi, strălucitoare, refăceau secţiunile care căzuseră în timpul îndelungatului asediu. Era ca şi cum evenimentele din ultima primăvară nici nu se întâmplaseră. Oraşul se vindecase, trecutul fusese şters. Reconstruit. îngropat.

Radu privi pământul din faţa zidului şi se întrebă ce se întâmplase cu trupurile.

Atâtea trupuri.

— ...Radu Bei!

Radu se târî afară din amintirile lui despre întunecime şi se azvârli înapoi în ziua strălucitoare.

— Da?

Trecură câteva momente de confuzie până ce îşi dădu seama că tânărul bărbat care i se adresa fusese doar un băiat acum câteva luni. Amal crescuse atât de mult, încât era aproape de nerecunoscut.

— Mi s-a spus că vei veni astăzi cândva. Trebuie să te conduc la palat.

Radu întinse mâna şi o strânse pe a lui Amal. Văzându-l pe tânăr aici, viu şi sănătos, îi crescu inima. Amal era unul dintre cei trei băieţi pe care Radu reuşise

să-i salveze din oroarea asediului.

— Vino, rânji Amal. Te aşteaptă. Călărim printre ziduri şi ajungem direct acolo.

Radu nu ştia dacă să fie uşurat sau dezamăgit. Se gândise să o ia prin oraş, dar ştia unde l-ar fi dus inima. O casă goală, unde nu-l aştepta nimeni. Mai bine să meargă direct la Mehmed.

— Mulţumesc, spuse Radu.

Amal îi luă frâiele calului şi-l conduse prin spaţiul dintre cele două ziduri de apărare ale oraşului. Radu nu-şi dorea să fie aici. Ar fi preferat să viziteze fantome care, deşi triste, erau măcar atinse de farmec. Aici, la ziduri, nu existau decât fantome din oţel şi os, sânge şi trădare.

Radu se cutremură, plimbându-şi ochii de la partea de sus a zidului la poarta spre care se îndreptau. Poarta pe care Radu o descuiase, în mijlocul ultimei bătălii, pecetluind soarta lui Constantin şi făcând oraşul să se prăbuşească în jurul lui.

Amal arătă spre zidurile de pe ambele părţi:

— Abia luna trecută au terminat reparaţiile.

Radu aruncă o privire în sus, spre cei mai apropiaţi ieniceri. Se întrebă dacă bărbaţii aceştia luaseră parte la asediu. Dacă erau dintre cei care inundaseră zidul, vărsându-se peste el. Ce făcuseră când ajunseseră în oraş, după atâtea zile nesfârşite alimentate de frustrare şi ură?

Radu înghiţi în sec, un gust amar şi acru, fără să fie în stare să se mai uite la ziduri.

— De aici aş vrea să merg singur, zise el şi luă frâiele înapoi.

— Dar eu trebuie să...

— Ştiu drumul.

Radu ignoră expresia panicată a lui Amal şi întoarse calul. Intră pe poarta principală, în îmbulzirea oamenilor, în agitaţia vieţii. Măcar era ceva.

Odată ajuns înăuntru, lăsă calul să umble în voie, condus de mulţime. Era disperat să nu fie singur. Existau atâtea lucruri de care să fie distras. Mai înainte, porţiunea aceasta de oraş aproape că fusese abandonată. Acum, ferestrele erau deschise larg, pereţii vopsiţi din nou, flori timpurii plantate în ghivece minuscule. O femeie bătea un covor, îngânând un cântec, în vreme ce un copilaş se clătina pe picioruşe nesigure în urma unui câine.

în timp ce primăvara fusese neaşteptat de rece, iarna era temperată şi plăcută. Nu părea acelaşi oraş disperat, flămând, suspicios. Oriunde se uita, Radu vedea cum se construiesc şi se repară lucruri. Nu exista nicio urmă de incendiu, niciun indiciu că acest oraş trecuse printr-o altă tragedie decât scurgerea timpului.

Radu era atât de distras, încât ratã drumul pe care ar fi trebuit să-l urmeze şi ajunse în cartierul evreiesc. Nu mai fusese niciodată aici. Şi locul acesta zbârnâia de activitate. Se opri în faţa unei clădiri în construcţie.

— Ce-i asta? îl întrebă el pe un bărbat care căra mai multe grinzi lungi de lemn.

— Sinagoga nouă, răspunse acela.

Purta un turban şi veşminte lungi. Trecu grinzile unui bărbat ce purta o kippa pe cap şi două şuviţe lungi şi răsucite pe lângă urechi.

Radu traversă călare cartierul şi ajunse într-o zonă

mai familiară. O clădire uriaşă, care fusese o bibliotecă abandonată, era înconjurată de băieţi. Stăteau lungiţi pe trepte, vorbind sau jucându-se. Se auzi sunetul unui clopot, iar băieţii săriră în sus şi o zbughiră înăuntru. Radu se întrebă cum erau vieţile lor. De unde veniseră. Ce ştiau despre ce se întâmplase pentru a se crea un oraş în care se puteau juca pe treptele şcolii, în siguranţă. în pace.

Radu privi în josul străzii. Dacă ar fi continuat drumul, ar fi ajuns la Hagia Sophia.

Se întoarse şi se îndreptă în schimb spre palat. Călătoria fusese suficientă pentru a-şi limpezi niţel gândurile. Anticipase cât de greu îi va fi să revadă zidurile. Dar vitalitatea oraşului fusese un balsam pentru simţurile lui. Nu voia să primejduiască asta revizitând Hagia Sophia atât de curând.

Amal aştepta aproape de intrarea la palat, frângându-şi nervos mâinile. Fără îndoială, Radu îi complicase ziua făcând un ocol. Nu era vina lui Amal că Radu se simţea aşa cum se simţea, iar bărbatul chiar fusese bucuros să-l revadă pe Amal teafăr şi nevătămat. Descălecă şi-i trecu frâul fostului său ajutor.

— lartă-mă, făcu Radu. Reîntoarcerea m-a... emoţionat.

— înţeleg, zâmbi Amal, şi dintr-odată păru mai în vârstă decât tânărul bărbat care devenise.

Radu îi apărase pe cei doi tineri moştenitori ai lui Constantin de ororile căderii oraşului, dar Amal avusese parte de ele din plin înainte ca Radu să-l elibereze.

— O să am grijă de calul tău, spuse el. Şi, dacă nu te deranjează, am cerut să-ţi fiu desemnat servitor

personal cât eşti aici.

— Nimic nu m-ar bucura mai mult.

Radu îl urmări pe Amal cum se îndepărtează cu calul, amâ- nându-şi astfel propria intrare în palat.

Un ghem în mişcare se rostogoli spre el. Radu abia apucă să-şi desfacă braţele, când un băiat se aruncă în ele.

— Radu! A zis el că eşti aici!

Radu se dădu în spate, privind chipul angelic al lui Manuel, unul dintre cei doi moştenitori ai împăratului înfrânt, Constantin. Radu rămăsese în urmă când Nazira, Ciprian şi Valentin plecaseră, ca să-i poată salva pe copiii moştenitori ai lui Constantin. Reprezentau încercarea lui de a ispăşi pentru toate cele făcute în timpul atacului şi pentru toţi cei trădaţi. Răscumpărarea era departe de a-i fi reuşit, dar, ţinându-l pe Manuel - viu, sănătos, fericit - în braţe, Radu simţi bucurie pentru prima dată în luni de zile. Râzând, Radu îl trase mai aproape şi îl sărută în creştetul capului.

Dintre toate vieţile pe care le văzuse întoarse în oraş, această viaţă mică era cel mai bun lucru la care sperase.

— Unde-i frate-tău?

Manuel se foi, eliberându-se, şi-şi aranjă hainele. Avea veşminte de mătase în stilul otomanilor. Erau foarte diferite de hainele bizantine, ţepene şi stricte, pe care le purta înainte.

— Murad e înăuntru, aşteaptă. Zice că-i prea mare ca să mai alerge.

— Murad? făcu Radu, nedumerit.

Era numele tatălui lui Mehmed.

— Da! radie Manuel. Iar eu sunt Mesih. Sultanul m-a lăsat să-l aleg singur.

— Aveţi nume noi, se încruntă Radu.

— Aşa ne-am gândit noi că-i mai bine. E un imperiu nou! Un început nou. O renaştere, am decis noi.

— Noi? întrebă Radu.

— Da, Murad şi cu mine. Şi sultanul.

Mehmed se ţinuse de cuvânt, aşadar - că avea să-i facă pe băieţi parte din curtea sa. Radu era bucuros să afle că promisiunea lui fusese ţinută. Şi presupunea că schimbarea numelor avea sens. El însuşi fusese în stare să se adapteze şi să accepte această viaţă nouă când simţise că îi aparţine cu adevărat. Probabil era cel mai bine ca băieţii să se desprindă singuri de cine fuseseră, să uite trauma şi pierderea trecutului. Manuel - Mesih - cu siguranţă părea suficient de fericit.

De-ar fi avut acelaşi efect şi noul nume al lui Radu Bei...

Mesih îl prinse de mână şi-l trase mai adânc în palat. Sporovăia încontinuu, spunându-i lui Radu ce puteau avea la cină şi întrebându-l dacă o să li se alăture la rugăciunea de seară de la Hagia Sophia sau dacă avea să se roage în altă parte. Apoi îşi mută atenţia asupra lecţiilor, ce profesori îi plăceau, cum scrisul lui era mult mai frumos decât cel al fratelui său.

— Şi sunt sigur c-ai observat cât de bună mi-e turca.

— Aşa-i. Aş putea s-o ascult toată ziua! râse Radu.

Şi bănuia că aşa şi avea să se întâmple, până ce aveau să fie despărţiţi. Ceva îl deranja pe Radu, totuşi, în timp ce Mesih continua să-i descrie orele de curs.

Realiză, cu o suferinţă deopotrivă fericită şi tristă, ce era diferit: băiatul acesta primea o educaţie adevărată,

fără cruzime. Nu existau vizite la grădinarul-şef, excursii educative în închisori şi camere de tortură, nu existau bătăi. Nu era copilăria de care avuseseră parte Radu şi Lada sub domnia sultanului.

Mehmed nu era ca tatăl său. Luase oraşul şi făcuse ceva mai bun. Luase moştenitorii duşmanului său şi făcuse din ei propria lui familie. Groaza pe care o simţise Radu la ideea de a-şi revedea cel mai vechi prieten se risipi. Distanţa dintre ei era încă mare, dar cel puţin Radu nu greşise crezând în capacitatea lui Mehmed de a face lucruri măreţe.

— Eşti bine, Radu Bei? întrebă Mesih.

Radu suspină, dregându-şi glasul:

— Da, sunt bine. Sau cel puţin cred c-o să fiu.

3

Târgovişte

DACĂ LADA AR FI ŞTIUT volumul uriaş de pergamente în care avea să fie îngropată, probabil că ar fi adoptat alt titlu în locul celui de prinţ. Se întorsese revigorată după vizita la cetatea ei, şi în schimb dăduse peste mormane de scrisori care o aşteptau.

Lada mârâi, lăsându-şi capul în faţă. Peria pe care Oana i-o trecea prin păr se prinsese într-un smoc încurcat.

— Stai drept! se răsti Oana.

— Nu vreau să fac asta, dădu Lada moale din mână spre masa acoperită cu solicitări ale atenţiei şi timpului ei.

— Păi, te-aş ajuta, dar nu ştiu să citesc.

— Consideră-te norocoasă. Lada se aşează pe podea lângă masă, trăgându-şi un morman de misive în poală. Du-te de-l caută pe Ştefan. Dacă găsesc ceva interesant în astea, vreau să vorbesc cu el.

Lada începu să sorteze scrisorile.

Un boier cerea o compensaţie pentru o rudă care-şi pierduse viaţa - aruncată într-o grămadă, în colţ.

Un boier cerea o întâlnire pentru a discuta rechiziţionarea de pământ pentru cauzele Ladei -

aceeaşi grămadă.

O scrisoare de la vărul ei Ştefan, regele Moldovei. Pe aceasta o citi cu atenţie. Nu-l întâlnise niciodată, dar avea o reputaţie grozavă. îi scria ca s-o felicite pentru preluarea tronului şi ca s-o elogieze pentru rapoartele primite despre ordine şi pace în ţara ei. Nu spunea nimic despre mama ei. Asta îi oferi Ladei un frison întunecat de plăcere a răzbunării. Mama ei vorbise aproape obsesiv despre vizitele lui anuale. Era una dintre principalele atracţii ale vieţii triste şi singuratice a Vasilisei, iar ea nici măcar nu apărea într-a lui.

Dar sfârşitul scrisorii îi învenină o parte din plăcere. „Te rog, ai grijă să nu-ţi atragi ostilitatea vecinilor noştri. Spune-mi când ai condiţii noi cu sultanul. Sunt extrem de curios să le aflu."

Furioasă, aruncă scrisoarea la un loc cu cele ale boierilor.

— De la Matei Corvin, spuse Ştefan, înmânându-i o scrisoare subţire.

Lada nu ştia când intrase el în cameră, dar nu-i oferi plăcerea de a reacţiona la furişatul lui. Era încă supărată pe el pentru că n-o întâlnise pe moşia lui Nicolae.

— Citeşte-o tu, eu n-am chef.

Ridică o altă scrisoare, alte prostii de la un boier linguşitor.

— Matei vrea să vă întâlniţi. Zice că aveţi multe de discutat.

— N-am nimic să-i spun. Fiecare am primit ce-am convenit. Din punctul meu de vedere, relaţia noastră e încheiată.

Ştefan îi întinse scrisoarea:

— îl vrem ca aliat.

— Noi? *Eu* nu-l vreau ca nimic.

Ştefan nu-şi coborî mâna şi nici nu-şi schimbă expresia impasibilă. Mârâind de frustrare, Lada îi smulse scrisoarea şi o aşeză lângă ea, dar nu în mormanul de ars.

— Prea bine.

Ştefan luă o altă scrisoare:

— Asta e de la Mara Brancovici. E... - făcu o pauză, plim- bându-şi privirea prin aer cât căuta în minte una din miile de bucăţele de informaţii strânse pe care le purta cu el tot timpul - .. .fata regelui Serbiei. Văduva sultanului Murad.

Lada deschise această scrisoare cu mai mult interes decât pe oricare alta de până atunci. Scrisul de mână al Marei era perfect şi elegant. Nu exista niciun strop de cerneală nelalocul lui. Lada citi scrisoarea de două ori, pentru a se asigura că a înţeles-o.

— Mara s-a dus la Constantinopol şi a devenit membru al curţii lui Mehmed ca unul dintre *sfetnicii* lui. Ai mai auzit aşa ceva? Era atât de dornică să scape din Edirne şi acum se întoarce de bunăvoie în imperiu?

— N-am mai auzit vreodată de un sultan sfătuit de-o femeie străină.

Lada se încruntă, plimbându-şi privirea peste cuvinte.

— E o mişcare isteaţă din partea lui, totuşi. Femeia e foarte inteligentă. Şi, pentru că face parte din familia regală sârbă, are legături cu europenii şi poate să trateze cu ei mai bine ca el. Mara e alegerea potrivită

pentru nişte relaţii calme.

Lada se lăsă pe spate, bătând cu scrisoarea în picior. Mehmed beneficia, evident, dar Mara nu era genul care să se vâre într-o situaţie dacă nu dorea. Căsătoria ei cu Murad fusese silită, dar obţinuse din ea tot ce putuse. Şi ieşise din ea, pentru a se reîntoarce la familia ei.

Aha. Asta îi era motivaţia. Era încă suficient de tânără ca să ispitească pentru o căsătorie politică. Această mişcare şi poziţia obţinută o puneau complet în afara puterii tatălui ei. Acum devenise liberă pentru totdeauna, din toate punctele de vedere. Deşteaptă femeie!

— Ce vrea de la tine? întrebă Ştefan.

— Hmm?

Lada ridică privirea, smulsă din amintirile meselor luate împreună cu Mara, în timpul cărora femeia mai în vârstă o sfătuise cum să se folosească de cerinţele societăţii pentru a-şi crea o poziţie de stabilitate. Ladei nu-i plăceau metodele ei, dar nu putea să nege că Mara ştia ce face.

— O, îmi cere să vizitez Constantinopolul. O face să sune ca o vizită de curtoazie: „Vino şi vizitează palatul! O să mâncăm, o să ne plimbăm prin grădini şi o să discutăm modurile în care ar trebui să-l laşi pe Mehmed şi imperiul lui oribil să continue să-ţi dicteze viaţa!” Mă întreb dacă s-a gândit singură la asta sau dacă Mehmed e cel care i-a cerut s-o scrie, gândindu-se că legătura noastră din trecut m-ar influenţa.

Lada nu ştia ce-ar fi preferat să creadă: că Mara încerca s-o manipuleze - nu se îndoia de asta şi nici nu era deranjată - sau că Mehmed încerca să ajungă la ea

prin toate mijloacele posibile.

Dar dacă aşa era situaţia, cu siguranţă ar fi fost trimis Radu. Sau cel puţin i-ar fi scris. Nu mai primise veşti despre el de la scrisoarea în care-i spunea despre căderea Constantinopolului şi despre noul lui titlu: Radu Bei.

Poate că absenţa lui însemna că Radu era în sfârşit în afara controlului lui Mehmed. Pentru că Mehmed nu ar fi ignorat niciodată un avantaj ca Radu - nu şi dacă avea de ales.

— Ar trebui să-i scriem lui frate-meu, zise Lada, ridicând altă scrisoare.

— Ca să-i cerem să se-ntoarcă şi să ne-ajute?

— Nu. Lada aruncă scrisoarea deoparte, fără s-o privească. Am învăţat singură cum să mă port cu boierii. Nu am *nevoie* de el la nimic. Dar ar putea să fie o sursă de informaţii utilă despre Mehmed.

Lada putea accepta asta drept principalul motiv. Celălalt motiv, mai mic, era că-i era dor de Radu. Se temuse pentru viaţa lui în Constantinopol şi se întreba ce se întâmplase cu el acolo. Nu-i plăcea să se simtă aşa. Radu era cel care ducea doruri, care jelea.

— De la papă, spuse Ştefan, dându-i altă scrisoare. îi afuriseşte pe necredincioşi şi invocă pedeapsa cerească asupra imperiului lor. Şi apoi îndeamnă la pace.

— Ar trebui să se hotărască. Lada aruncă scrisoarea papei în mormanul de ars. Aş vrea să fi avut o ţară fără graniţe. Aş vrea să fi avut o insulă.

Se ridică şi se uită la restul scrisorilor. Cereri şi pretenţii, alianţe şi duşmani, subtilităţi ale politicii unei duzini de ţări şi a unui imperiu cotropitor care ţipau

după atenţia ei.

Le strânse pe toate şi le aruncă în foc. Resturile de praf de pergament şi ceară de sigiliu fură scuturate cu uşurinţă de pe nădragii ei.

— Mă duc la grajduri. E o după-amiază minunată pentru călărit.

Două săptămâni mai târziu, ambasadorii turci apărură neanunţaţi şi neinvitaţi, împreună cu o escortă de ieniceri. Lada îşi alinie propriii oameni în cameră, pentru afişarea puterii. îi depăşeau de trei ori ca număr pe ieniceri. Oamenii ei, câţiva dintre ei foşti ieniceri, priveau cu răceală.

Lada se tolăni pe tron, cu un picior atârnat peste braţul scaunului. Dădea nerăbdătoare din picior, legănându-l prin aer. Putea să observe, din privirile uimite şi posturile nehotărâte ale ambasadorilor, că lipsa ei de maniere îi agita.

Zâmbi.

— Asta-i Valahia. Descoperiţi-vă capetele, în semn de respect.

Nici ienicerii cu coifurile lor cilindrice, cu aripi albe, nici ambasadorii cu turbanele lor nu făcură vreo mişcare ca să-i asculte ordinul.

Conducătorul ambasadorilor, un bărbat mai în vârstă, cu o barbă argintie şi ochi şireţi, ridică dispreţuitor o sprânceană:

— Aducem condiţiile vasalităţii voastre din partea sultanului nostru, Mâna lui Dumnezeu pe Pământ, Cezarul Romei, Mehmed Cuceritorul.

Lada se bătu gânditoare cu degetul în bărbie.

— Ce povară, să fii mâna lui Dumnezeu! Ce mână e, mă întreb? Stânga lui Dumnezeu sau dreapta lui Dumnezeu? Dacă Mehmed se şterge la fund cu mâna lui Dumnezeu în locul propriei sale mâini, o să fie trăsnit pentru blasfemie?

Mulţi dintre oamenii ei din cameră râseră aspru, iar Lada se îmbujoră de plăcere. Dar Bogdan îşi feri privirea. Detesta modul ei de-a vorbi astfel despre Dumnezeu. Era o bună adu- cere-aminte. Ea nu avea trebuinţă de Dumnezeu, dar majoritatea poporului ei avea, şi tot ceea ce păstra credinţa şi încrederea reprezenta o sursă de putere. Văzuse ce reuşise Mehmed mulţumită credinţei lui neclintite. Văzuse cum aceeaşi credinţă i-l furase pe fratele ei. Credinţa însemna putere. Ştia că n-ar trebui să respingă nimic din ce-i oferea putere asupra celorlalţi.

Se îndreptă pe scaun.

— Dumnezeul nostru, adevăratul Dumnezeu al creştinismului, nu are formă şi, ca urmare, nu are mâini. Respingem titlul sultanului vostru şi autoritatea lui. N-aveţi niciun scop aici. Plecaţi!

— Mai e ceva, zise căpitanul ienicerilor şi făcu un pas în faţă.

Era îndesat şi cu umeri largi, iar anii de instrucţie i se vedeau la fiecare mişcare. Iar ea aproape că uitase cât de perfecţi erau ienicerii. Gândul la oamenii pe care îi conducea acum o făcea să se simtă nesigură. Nu erau nimic în comparaţie cu aceşti soldaţi instruiţi din copilărie să fie arme ale sultanului. Căpitanul continuă:

— Venind încoace, am trecut prin Bulgaria. Se pare că au existat nişte conflicte de-a lungul graniţei voastre. Mai multe sate valahe au fost arse.

Ladei nu-i venea să creadă că afla abia acum despre asta, de la un inamic în loc de propriii ei oameni. Detesta faptul că acela îi arăta că are mai multă informaţie decât ea.

— N-am primit încă rapoarte despre asta.

Bărbatul nu-şi schimbă expresia, la fel de tăioasă şi neclintită ca oţelul.

— Toţi valahii sunt morţi. Din nefericire. Cel mai probabil din cauza unei neînţelegeri. Dar odată ce condiţiile vasalităţii voastre vor fi stabilite, Bulgaria o să fie un aliat puternic şi astfel de conflicte vor înceta. Sultanul îşi protejează vasalii.

Bărbatul acesta, otomanul acesta, credea că poate să vină aici şi să-i spună despre atacurile asupra propriei ei ţări - despre măcelărirea propriului ei popor - ca metodă de a o forţa să fie de acord cu stăpânirea otomană? Ca şi cum valahii morţi ar fi fost vreun fel de argument în favoarea alierii cu cei care-i ucise- seră? Iar faptul că ştiuse despre asta înaintea ei era de neînţeles.

Doar dacă nu venise aici direct după ce-o făcuse chiar el. Lada se aplecă în faţă, cu voce rece:

— Mi-aţi omorât oamenii.

Căpitanul ienicerilor afişă un zâmbet care nu-i atinse ochii:

— Nu. Bulgarii v-au omorât oamenii, de-a lungul unei graniţe haotice. Condiţiile sultanului elimină un astfel de haos. Un tratat solid, respectat cum se cuvine, o să vă protejeze oamenii.

Lada îşi dezveli dinţii mici şi albi. Nu era un zâmbet.

— *Eu* îmi protejez oamenii. Eu îi şi răzbun. Şi nu ai

ce să mă înveţi despre respect. La urma urmei, niciunul dintre voi nu mi-a arătat respectul de a vă descoperi capetele. Se ridică în picioare. Legaţi-i!

Oamenii ei trecură la treabă. Căpitanul de ieniceri şi sol- daţii lui încercară să se lupte, dar nu li se permisese să aducă arme în sala tronului.

Toţi fură supuşi, deşi nu fără luptă şi cu preţul câtorva nasuri sparte.

Conducătorul ambasadorilor o săgetă pe Lada cu o privire ucigătoare.

— Nu ne puteţi răni. Nu vreţi să riscaţi ceea ce ar însemna asta.

— Voi nu v-aţi îngrijorat ce risc v-ar aduce omorârea oamenilor mei.

Lada spumega de furie. Veniseră pe pământul ei. Măcelăriseră valahi aflaţi sub protecţia ei. Spre deosebire de scrisori, un astfel de fapt nu putea trece fără răspuns. Avea să trimită un mesaj al cărui ecou va ajunge în tot imperiul lui Mehmed şi în toată Europa.

îi dădu târcoale ambasadorului, apoi smuci de marginile turbanului său.

— O să v-ajut. Dacă era atât de important pentru voi să vă păstraţi acoperămintele de cap în prezenţa mea, atât de important încât merita să fiţi necuviincioşi faţă de un *prinţ,* atunci o să mă asigur că nu va fi niciodată nevoie să vă mai descope- riţi capetele. Lada se întoarse către Bogdan. Adu-mi cuie şi-un ciocan, îi ceru ea.

în sfârşit, conducătorul ambasadorilor începea să tremure, în sfârşit, vedea cum răspundea Lada lipsei de respect şi mor- ţii propriilor ei oameni.

Lada stătu în colţul sălii tronului în timp ce oamenii

ei bă- teau cuie în capetele otomanilor. Ca întotdeauna, se sili să privească. Ar fi fost mai uşor ca asta să şe întâmple în altă parte, în vreo temniţă ascunsă. Dar nu. Avea să fie martor al lucrurilor care trebuiau făcute pentru ca Valahia să fie în siguranţă. Aceasta era povara ei, responsabilitatea ei.

Ţipetele oamenilor erau puternice. într-o străfulgerare strălucitoare, plină de sânge, îşi aminti una din multele ei excursii din copilărie în care fusese obligată să vadă munca brutală a torţionarilor sultanului. Preţul stabilităţii era întotdeauna plătit cu sânge, carne şi durere.

Privi, dar ca şi cum s-ar fi aflat la mare distanţă.

Aceia nu erau oameni. Erau scopuri îndeplinite. Nu erau oameni.

O lovi un val brusc de uşurare: Radu nu era acolo. Nu-i plăcea să-şi imagineze expresia de pe chipul lui dacă ar fi fost de faţă. încercase întotdeauna să-l protejeze, fiindcă el era responsabilitatea ei. Acum aşa era toată Valahia. Ar fi făcut orice ar fi fost nevoie ca să-şi protejeze poporul.

Ţipetele se opriră. Ceea ce era bine. Mai avea şi alte lucruri de făcut.

— Trimiteţi-i înapoi la Mâna lui Dumnezeu al lor, spuse ea, aruncând o privire corpurilor.

Unii dintre ei erau încă în viaţă. Din nefericire pentru ei; dar nu avea să mai dureze mult.

— Spuneţi-i că *o să am* parte de respectul lui.

Se întoarse spre Bogdan, ale cărui mâini erau lucioase de sânge. Mama lui, Oana, avea să i le şteargă. Unele lucruri nu se schimbă niciodată.

— Trimite după Nicolae şi forţele noastre. Avem

treabă de făcut în Bulgaria.

4

Constantinopol

RADU NU ŞEDEA ATÂT DE DEPARTE de Mehmed pe cât o făcuse în Edirne, când pretinseseră că Radu era în dizgraţie. Dar aici nu şedea nimeni lângă Mehmed. Sultanul se odihnea la o masă aflată pe un podium, în capătul camerei şi separat de toţi ceilalţi.

Radu era recunoscător că nu petrecuse mult timp la palat în vremea lui Constantin, astfel încât această cameră era nouă pentru el. Pereţii erau acoperiţi de un mozaic impresionant în albastru şi auriu, cu modele florale ce se înălţau până la tavanul acoperit cu foiţă de aur. Deasupra atârna un candelabru greu. Măcar acesta părea original. Dar Radu bănuia că sub mozaic se aflau picturile murale religioase mai dragi bizantinilor. Mehmed revendica fiecare centimetru din oraş, mozaic după mozaic.

Radu venise târziu - ocolul prin oraş îl făcuse să piardă începutul mesei -, aşa că după ce se spălase, se aşezase lângă vechea sa prietenă Urbana şi lângă o femeie pe care o recunoştea vag ca fiind din curtea lui Murad. Era neobişnuit ca la o cină formală să se afle atât de multe femei. Murad le exclusese complet. Dar Radu era liniştit şi mulţumit să şadă lângă Urbana. Asediul n-o schimbase, cu excepţia cicatricei

strălucitoare rămase în urma arsurii care îi desfigura jumătate din faţă. Mirosea vag a praf de puşcă şi avea arsuri negre pe toate degetele.

Neschimbat era şi faptul că Urbanei nu-i plăcea mâncarea otomană. Se plângea constant, în maghiară, celeilalte femei. Radu se holba hotărât în farfuriile lui, evitând să se uite la Mehmed. De ce-l chemase înapoi în oraş? Cum avea să se simtă când o să vorbească din nou cu el? Cu şase luni în urmă, când plecase, Mehmed era atât de ocupat cu planificarea şi reconstrucţia, încât abia dacă se văzuseră. Oare îi simţise lipsa lui Radu?

Oare Radu îi simţise lipsa lui Mehmed?

Ridicând privirea, stomacul i se strânse şi pulsul i se acceleră la vederea celuilalt bărbat. Da, îi fusese dor de el. Dar nu era aceeaşi tânjire relaxată care îl încercase înainte.

Mehmed era înfăşurat în purpură. Turbanul lui, auriu şi prins cu un ac elaborat din aur şi rubine, îi aureola capul. Avea acum douăzeci şi unu de ani, iar trăsăturile i se aşezaseră în cele de adult. Ochii îi sclipeau de inteligenţă, sprâncenele erau fin conturate, buzele pline erau nemişcate şi lipsite de expresie. Radu îşi dorea să le vadă arcuindu-se într-un zâmbet, să vadă ochii lui Mehmed încreţindu-se de încântare.

Dar Mehmed prietenul lui devenise Mehmed sultanul. Era ca şi cum s-ar fi uitat la o schiţă a cuiva drag. îl recunoştea şi, în acelaşi timp, simţea ceva tulburător de schimbat şi de pierdut în procesul reproducerii lui pe hârtie.

Un servitor îngenunche lângă Radu:

— Permiteţi-mi să vă ofer salutul de bun venit al

sultanului. După masă o să vă conduc în camera de primire, unde puteţi aştepta audienţa.

Servitorul făcu o plecăciune, apoi se îndepărtă. Radu era surprins. Nu mai avusese niciodată *audienţe* la Mehmed. Mai ales unele programate de servitori.

Nu semăna cu nimic din felul în care Murad îşi condusese curtea. Favoriţii aveau mereu permisiunea de a roi în jurul lui, de a şedea lângă el. Murad fusese întotdeauna centrul tuturor lucrurilor, desfatându-se cu petreceri şi relaţii apropiate. Dar chiar şi această masă era dovada că Mehmed conducea într-un mod mult mai formal. Nu tu retrageri în secret la ţară, pentru visări cu filosofii. Nu tu sfetnici ca Halii Paşa - executat public în urmă cu nişte luni, într-o demonstraţie la care Radu nu participase - şi alţii de soiul lui, care căutau favoruri şi, prin urmare, putere.

Radu se întreba dacă distanţa pe care Mehmed o crease în public avea să continue chiar şi în privat. Sau pur şi simplu sultanul avea să comunice cu Radu prin mesageri, rămânând separaţi pentru totdeauna?

— Ce mai face sora dumitale, Radu Bei?

Radu ridică ochii, surprins. Vorbise femeia care făcuse parte din curtea lui Murad. Era un paradox de eleganţă dură. Totul la ea era în strictă conformitate cu standardele europene, rochia elaborată şi părul aranjat acţionând ca o barieră între ea şi lume. Stătea dreaptă, cu fustele adunate ciudat în jurul ei, în loc să se rezeme într-un cot, ca majoritatea mesenilor.

— îmi cer scuze, nu-mi amintesc cum te numeşti, zise Radu şi zâmbi în semn de scuză.

— Mara Brancovici. Am fost una dintre soţiile lui

Murad.

— A, da! Ai negociat condiţiile de vasalitate ale Serbiei.

Fusese mişcarea ei de plecare, se folosise de o ofertă de căsătorie din partea lui Constantin pentru a-şi negocia propria libertate şi condiţii mai bune pentru ţara ei. Mehmed o admirase pentru asta.

Fără să-şi dea seama, Radu se trezi că-l priveşte din nou lung pe sultan. îşi întoarse ochii spre Mara:

— Ce te aduce în imperiu?

Femeia se uită la rândul ei la Mehmed, cu o privire afectuoasă: — Un conducător care-mi recunoaşte valoarea. Sunt aici ca

sfetnic în probleme europene. Ajut în relaţiile cu veneţienii. Cu sârbii, bineînţeles. Şi cu o ţărişoară dificilă cu care eşti familiar. Şi familial, râse ea uşor de propria-i glumă.

— Deci nu te interesezi de sora mea din curtoazie socială.

— O, ba da! Curtoazia socială este miezul rolului meu aici, spuse ea cu un ton ironic, dar plăcut. E uimitor ce poţi obţine întrebând politicos. în plus, chiar îmi place Lada. Deşi a făcut o prostie când a refuzat alianţa maritală cu Mehmed. S-ar fi descurcat destul de bine.

Radu îşi privi farfuria, acum plină cu bucăţele din lipia pe care o rupsese.

— Pentru ea, *destul de bine* n-ar fi fost niciodată suficient.

Mara râse. Urbana îi atrase atenţia femeii pentru a-i arăta cât de rea era pâinea nedospită, iar Radu rămase din nou singur cu gândurile sale. Care, spre

surprinderea lui, nu mai stă- ruiră asupra persoanei de pe podium.

— Mara, le întrerupse el, ai vreun contact în Cipru?

Femeia se încruntă gânditoare.

— Nu personal, dar sunt sigură că ştiu pe cineva care are. De ce?

— Caut veşti despre soţia şi... prietenii mei. Au fugit în timpul căderii oraşului şi de atunci nu mai ştiu nimic de ei.

Mara îşi puse mâna peste a lui. Ochii ei întunecaţi erau înţelegători şi serioşi.

— Scrie-mi numele şi toate detaliile care contează. O să-mi mobilizez toate resursele pentru asta.

— îţi mulţumesc, zise Radu. Am căutat, împreună cu Kumal Paşa, şi...

— E un bărbat foarte frumos, zise Urbana cu tonul pe care l-ar fi folosit ca să vorbească despre calitatea metalului pentru turnarea tunurilor sau despre vreme. Nu pare c-ar putea fi vreodată violent. Şi e văduv de ceva vreme.

Radu nu putu să urmărească schimbarea în conversaţie:

— Eşti... îi faci curte?

Urbana îi aruncă aceeaşi privire dezgustată pe care o adresa cărnii condimentate.

— Pentru Mara o spuneam. Eu nu găsesc nici timp şi nici folosinţă pentru un bărbat.

Mara schimbă cu Radu o privire răbdătoare.

— Urbana este îngrijorată că anii mei de fertilitate se scurg rapid. Vorbeşte deseori despre asta, oftă ea adânc. Foarte des.

Radu aproape că râse, dar simţi brusc o strângere de inimă când îşi aminti cum îşi băgase nasul Urbana în viaţa lui privată - şi lipsită de copii - cu Nazira. Nazira ar trebui să fie aici, lângă el. Nu. Ar trebui să fie lângă Fatima. Din vina lui nu era.

— Ai putea să te măriţi cu Radu, spuse gânditoare Urbana. E cam tânăr pentru tine. Optsprezece, acum? Dar s-a căsătorit foarte tânăr cu prima lui nevastă, aşa că nu-l deranjează. E foarte blând şi n-are un temperament vulcanic. Auzeam fetele bârfind despre cât de frumos este, cu ochii lui mari şi întunecaţi şi cu maxilarul proeminent. îl privi atent pe Radu, într-un fel care-l făcu să se simtă profund inconfortabil. Presupun că înţeleg la ce se refereau. Măcar e înalt şi sănătos. Şi dacă nevasta lui a dispărut, îi lipseşte compania.

Radu se înecă cu bucata de pâine din gură. Se ridică, simţind că nu mai putea să şadă la masă în locul acesta care-i luase atâtea. Dacă Mehmed îl voia aici, avea să fie aici. Dar nu putea să pretindă că totul era normal. Nu putea să poarte conversaţii despre viitorul lui ca şi cum trecutul nu îi era legat de gât ca un ştreang, înecându-l cu regret şi mâhnire.

Chiar atunci, uşile sălii de banchete se deschiseră. Intră o procesiune de bărbaţi neînarmaţi, îmbrăcaţi simplu pe sub mantiile negre frumoase, trăgând şi împingând lăzi mari de lemn. Ienicerii lui Mehmed stăteau pregătiţi, urmărindu-i cu ochii mijiţi. Un servitor trecu grăbit pe lângă ei şi se înclină la marginea podiumului lui Mehmed.

— N-au vrut să aştepte, spuse el, tremurând.

Conducătorul bărbaţilor făcu şi el o plecăciune exagerată, fluturând un braţ în lături. Cizmele îi erau murdare şi hainele prăfuite. Păreau că abia sosiseră cu toţii. Radu se uită mai atent şi descoperi că toţi bărbaţii purtau mantii cu emblema familiei Drăculeştilor. Un dragon şi o cruce, luate din Ordinul Drago- nilor. Era ciudat să o vadă acolo. Sentimentele deja fragile ale lui Radu îl făcură să tresară la vederea simbolului familiei sale. Trecutului său.

Bărbatul vorbea valaha, nu turca, aşa cum s-ar fi cuvenit.

— Aducem un dar din partea Ladei Dracul, voievodul Va- lahiei, pentru înălţimea Sa, sultanul. Vă trimite complimentele ei şi vă cere ca, pe viitor, să vă asiguraţi că oamenii voştri îi oferă măsura de respect datorată ei ca prinţ.

Zicând acestea, bărbatul se întoarse pe călcâie şi ieşi din cameră. Ceilalţi valahi îl urmară, mergând grăbit. Radu înălţă ochii spre Mehmed, care-i întoarse privirea, ridicând o sprânceană. Mehmed nu vorbea prea bine valaha.

— A spus că-i un dar. De la Lada. Trimite complimentele ei şi cere ca, pe viitor, oamenii voştri s-o respecte ca prinţ.

— Ce-i? întrebă Mehmed.

— N-a spus, clătină uşor din cap Radu.

Mehmed devenise mai priceput în a-şi păstra chipul lipsit de expresie. Radu nu ştia ce părere avea Mehmed despre surpriză ori despre Lada. Sultanul nu dezvălui nimic. Făcu un semn, iar un servitor se grăbi să

desfacă, cu o rangă, capacul primei lăzi. De îndată ce acesta fu ridicat, bărbatul scoase un strigăt de şoc şi groază. îşi acoperi nasul şi gura cu braţul şi se dădu înapoi.

Mehmed dădu să coboare de pe podium, dar Radu ridică o mână pentru a-l opri.

— Lasă-mă pe mine!

Se apropie la câţiva paşi de lăzi. Mirosul ce se ridica după ce capacul fusese dat la o parte era suficient pentru a-şi da seama că nu-şi dorea să vadă ce trimisese sora lui.

Se aplecă totuşi peste marginea lăzii pentru a arunca o privire înăuntru.

Un cadavru se holba la el, cu linii uscate de sânge întinse pe faţa suptă. După cât putea Radu să vadă de unde se afla, o ţepuşă de metal îi fusese înfiptă prin turban direct în cap.

Radu se îndepărtă şi-şi feri din nou privirea de grozăvia acestei imagini. Păstrându-şi ochii asupra peretelui opus, puse la loc capacul lăzii.

— Goliţi încăperea, spuse el.

Nimeni nu se mişcă.

Mehmed se ridică, făcând un gest scurt din mână. Sala se goli rapid, rămânând în ea doar garda sa de ieniceri şi un servitor personal. Coborî de pe podium şi i se alătură lui Radu lângă prima ladă. Mai erau încă zece. Mehmed dădu să întindă mâna.

— Nu, spuse Radu. Nu-i nevoie să vezi.

— Ambasadorii mei? întrebă Mehmed.

— Da.

Mehmed se uită lung la ladă, apoi îşi trecu privirea peste celelalte.

— Şi nu există nicio scrisoare cu ei.

— Nu.

Mehmed arătă spre unul dintre ieniceri:

— Prinde-i pe cei care au adus astea. Vreau să-mi povestească tot ce s-a întâmplat.

Bărbatul o zbughi din cameră.

Mehmed se răsuci, iar veşmintele lui purpurii de mătase foşniră prin aer.

— Vino cu mine.

Se strecură printr-o uşă separată, privată. Radu îl urmă. Intrară într-un salonaş cu tavan înalt. Ferestruicile cu vitralii permiteau luminii să intre, dar erau prea mici pentru ca un om să poată trece prin ele. De îndată ce Radu intră, Mehmed încuie uşa în urma lor. Nu existau alte ieşiri.

Radu privi un perete ce purta splendida şi elaborata tugra a lui Mehmed, propriul său sigiliu de sultan şi semnătura sa. în jurul ei se aflau versete din Coran, în scriitură arabă aurită. Fără a se întoarce, Radu spuse:

— Deci de-asta m-ai chemat înapoi. Din cauza ei.

Mehmed ezită. Radu îl putea simţi pe celălalt bărbat în spatele lui, suficient de aproape încât să-l poată atinge. Apoi Mehmed se aşeză, oftând, pe una din sofalele joase.

— N-am ştiut c-o să se-ntâmple una ca asta.

— N-ar trebui să fii surprins.

— Ea întotdeauna mă surprinde.

Radu îşi încleştă dinţii atât de tare, încât îl duru falca.

— Nu pot să te ajut în ceea ce-o priveşte. Nu pot, şi nici nu vreau, să mă bag între tine şi sora mea. Va trebui să găseşti pe altcineva.

Radu se întoarse să plece. Mehmed se ridică şi-l prinse de braţ. Radu privi în jos, spre mâna lui Mehmed, care avea câte un inel cu piatră preţioasă pe fiecare deget. Mehmed era încărcat de privilegii şi putere. Radu îşi aminti voioşia copilăriei lor împărtăşite. Dacă acei doi băieţi care se întâlniseră la o fântână din Edirne, care se agăţaseră unul de celălalt împotriva cruzimii lumii, s-ar fi văzut acum, nu s-ar fi recunoscut. Toţi anii care trecuseră ridicaseră între ei un zid din mătase, aur, putere şi suferinţă.

Mehmed lăsă să-i cadă mâna cu care prinsese braţul lui Radu.

— Nu ţi-am cerut să vii aici ca să m-ajuţi cu Lada!

— Atunci de ce?

Radu se întoarse spre el.

— De-aia! Mehmed îşi încolăci braţele în jurul propriului trup, micşorându-se. Fiindcă ridic un imperiu, şi prefac oraşul ăsta în bijuteria întregii lumi, şi devin sultanul de care are nevoie poporul meu. Şi mă simt atât de singur...

Vocea i se stinse la ultimul cuvânt.

Dusă era siguranţa rece a sultanului, inteligenţa calculată care îl trimisese în ultimul an pe Radu la distanţă, ca spion. Mâna lui Dumnezeu cea de neatins fusese înlocuită de băiatul de la fântână. Prietenul din tinereţea lui Radu. Temelia inimii sale. Radu îşi desfăcu braţele, iar Mehmed se aruncă spre el, în- gropându-şi faţa în umărul lui.

Radu îl ţinu strâns, respirând la rândul lui adânc, tremurat.

— Am nevoie de tine, şopti Mehmed.

— Sunt aici, răspunse Radu.

— Halil a adunat prea multă putere.

Mehmed era întins pe spate, pe podeaua camerei sale private, privind în tavan. Radu stătea întins lângă el, umăr la umăr. Niciun sultan şi niciun bei. Doar Mehmed şi Radu.

— Tata a fost prea îngăduitor, prea dispus să-i lase pe alţii să preia o mare parte din slujba de a conduce imperiul. Asta a dus la corupţie, risipire şi slăbiciune. Aşa că mă ţin separat, ne- lăsând pe nimeni să creadă că se bucură de prea multă atenţie sau încredere din partea mea. în curând o să pun să fie construit un ansamblu de palate, în care toate camerele şi pereţii să alcătuiască un cerc în jurul unui centru în care o să mă aflu eu, ca toţi ceilalţi să se învârtă în jurul meu. Aşa cum eu sunt centrul imperiului, iar toţi ceilalţi există pentru a servi imperiul prin mine.

— Chiar că sună a singurătate, spuse încetişor Radu.

— Este. Şi va fi. Dar nu pot să-mi pun nevoile mai presus de nevoile oamenilor mei. Ei au nevoie de un sultan puternic. Au nevoie să fiu Mâna lui Dumnezeu, nu doar un bărbat. Aşa că trebuie să pun deoparte lucrurile pe care mi le doresc, propriul meu confort şi relaţiile mele, ca să fiu ceea ce merită poporul meu.

Radu se gândi la propria lui viaţă, la lucrurile pe care le sacrificase ca să fie ce îşi doreau ceilalţi. Ce îşi dorea Mehmed, de cele mai multe ori. Ar putea să facă la fel ca el? Să pună deoparte lucrurile pe care le dorea - lucrurile care aparţineau inimii lui - pentru binele imperiului?

închise ochii. Nu mai ştia unde îi era inima. Nu putea pune deoparte ceva ce nu găsea.

— Vreau să rămâi aici cu mine, zise Mehmed, iar vocea lui îl aduse pe Radu în prezent. Fii prietenul meu în mijlocul nebuniei ăsteia.

Radu ştia că ar trebui să fie de acord. Că nu ar trebui să strice această apropiere. Dar îşi petrecuse atâta timp din viaţă prefacându-se. Nu mai voia să o facă.

— Ştii ce-o să spună oamenii. Ce gândesc deja. Dacă o să revin de partea ta, o să reapară vechile bârfe ale lui Halii.

Radu îl simţi pe Mehmed întorcând capul spre el, îi simţi privirea întunecată şi grea pe obraz. înghiţind în sec din cauza emoţiei care i se zbătea în piept, Radu întoarse şi el capul spre Mehmed, iar buzele lor se aflau la o respiraţie distanţă. Mehmed îl privea atent, cercetându-l cu ochii lui întunecaţi.

— Lasă-i să zică ce-or vrea. Nu-mi pot face niciun rău şi n-am să-i las să-ţi facă nici ţie.

— Şi Lada? întrebă Radu, trăgând-o pe sora sa în spaţiul dintre ei, unde se aflase întotdeauna.

Mehmed se încruntă. Privi înapoi spre tavan, dar îşi petrecu braţul peste al lui Radu. Acesta resimţi mişcarea ca foarte intenţionată, ca un pas de dans.

— Noi trei am fost meniţi să fim împreună. Te am pe tine. O să se întoarcă şi ea la noi.

— Vrei să vină? Chiar şi după toate astea?

Tăcerea lui Mehmed fu răspuns suficient. Avea să-i ierte această ucidere a trimişilor lui. Radu ar fi trebuit să fie surprins. Dar nu era.

— Şi dacă nu se întoarce la noi?

— Ei bine... Mehmed lăsă cuvintele să atârne grele în

aerul de deasupra lor. Măcar o să te am întotdeauna pe tine.

— în fond, sunt cel mai arătos.

Râsul lui Mehmed umplu încăperea. Obişnuia să-l umple şi pe Radu, până ce i-l simţea în vene. Dar sentimentele pe care le avea acum erau doar ecouri ale celor pe care le avusese înainte. Nu ştia dacă aveau să mai crească vreodată.

Mehmed îşi împleti degetele cu ale lui, iar Radu rămase liniştit, întins lângă el, gândindu-se cât de des îşi imaginase scena aceasta şi cum s-ar simţi.

Greşise. Timpul îi furase până şi asta, căci, cu degetele lui Mehmed împletite cu ale lui, îşi aminti alte degete care-i desenau răni pe mâini. Ochi cenuşii în locul celor întunecaţi. Dragostea pe care o găsise când prima sa dragoste fusese pierdută.

Acum, Ciprian era pierdut. Oare sentimentele lui pentru Mehmed se vor întoarce?

Oare îşi dorea el asta?

5

Bulgaria

CENUŞA SATULUI ERA LA FEL DE RECE precum zorii din jurul lor. Solul era pudrat pretutindeni cu negru în loc de alb, ca şi cum ar fi nins cu zăpadă din iad.

Lada, înfofolită în blănuri, se ghemui la pământ. îşi scoase mănuşile şi-şi trecu degetele prin cenuşa ce rămăsese în locul satului. Satul ei. Satul Valahiei. Mâna îi rămase pătată cu negru mat.

— Câţi oameni au fost ucişi? întrebă.

Călăriseră într-acolo de îndată ce văzuseră plecând convoiul lui Mehmed. Ea venise direct la graniţă, pentru a se asigura că nu mai fusese atacat niciun alt sat. Pe drum, adunase martori.

Un ţăran din satul alăturat se scărpină în cap, cu ochii aler- gându-i împrejur în timp ce calcula în minte:

— Trei sute?

— Cine-i boierul însărcinat cu regiunea?

Ar fi trebuit să ştie chiar ea. Dar nu fusese niciodată capabilă să-i pese de boieri, cu excepţia cazului în care îi făceau probleme.

— Nu l-am întâlnit niciodată, ridică omul din umeri.

Lada se uită spre Ştefan. Acesta dădu din cap şi plecă pe nesimţite. Avea să afle. Iar boierul urma să

suporte consecinţele, atât pentru eşecul de a proteja oamenii din grija lui, cât şi pentru eşecul de a-i raporta Ladei acest atac. N-ar fi trebuit să afle de la oamenii lui Mehmed. închise ochii, permiţându-şi să-şi imagineze reacţia lui Mehmed la mesajul ei. Ceva ascuţit şi fierbinte o umplu, ca o anticipare.

— De ce zâmbeşti? întrebă Bogdan.

Ochii ei se deschiseră larg.

— Doar aşa.

Se ridică şi-şi şterse mâinile pe pantaloni, iar cenuşa ce părea neagră pe zăpadă arăta acum gri pe hainele negre. O altă perspectivă schimbă totul.

— Când vine Nicolae?

— Până-ntr-o oră.

Nicolae îi aduna toţi soldaţii. Când avea să vină, urma să aducă peste trei mii de oameni. Plus proviziile speciale pe care le strânsese ea.

Lada miji ochii la soarele care răsărea, lăsându-i strălucirea să-i încălzească chipul.

— Trei sute. Foarte bine. O să le omorâm trei mii. Fiecare moarte de valah va fi plătită de zece ori.

— O să trebuiască să intrăm adânc în Bulgaria ca să omorâm atâţia, zise Bogdan.

— Atunci intrăm adânc.

Nimeni nu putea să se îndoiască de ferocitatea ei, de angajamentul ei faţă de propriul popor. Şi, de acum înainte, nimeni nu avea să mai atace Valahia fără să se gândească foarte atent la consecinţe. însemna multe cadavre, dar ea le privea ca pe o investiţie. Omoară mii ca să salvezi mii.

Peste două zile, boierul care nu avusese grijă de oamenii săi îşi încleştă pe piept mâinile rupte şi însângerate. Groapa pe care o săpase - una din câteva sute, de când Ştefan îl adusese în tabăra lor - era gata. Doi bărbaţi luară ţeapa şi-o potriviră în groapă, cu ascuţişul în sus. Trupul se prăbuşi peste vârf, un blazon îngrozitor al avansării Ladei în Bulgaria.

Lada privi în josul drumului pe care era aliniată o pădure de aduceri-aminte însângerate.

— Câte sunt? îl întrebă pe Bogdan, care călărea alături de ea.

— O mie şi cinci sau şase sute.

Pătrunseseră în satele de la graniţă la fel de rapid ca un râu ce zdrobeşte un baraj. Toată lumea fusese măturată în urma lor, nu cruţaseră pe nimeni. Dar asta nu era chiar drept. Atât de puţini dintre ei fuseseră inamicii săi reali. Nu avea niciun fel de dragoste pentru bulgari - erau prea slabi ca să se rupă de sub stăpânirea otomană şi erau la fel de vinovaţi ca toţi ceilalţi -, însă nu erau turci. Lada demonstrase că hotarele ei erau de neîncălcat. Dar... se întreba dacă n-ar putea demonstra şi altceva.

Că protecţia otomanilor nu însemna niciun fel de protecţie. Că era mai bună calea ei.

Nicolae cercetă ţepele, cu o aversiune obosită.

— Doar câteva pierderi în rândul oamenilor noştri.

— Bun. Şi s-a dus vorba?

El scutură din cap.

— N-a rămas nimeni care să trimită avertismente. Iscoadele mele n-au raportat nicio mobilizare de trupe turceşti la niciuna dintre fortăreţele din preajmă.

Lada se frecă la ochi. Erau iritaţi de la fumul satelor şi câmpurilor arse.

— Asta-i toată protecţia pe care le-o cumpără loialitatea lor faţă de sultan. Cum de nu văd? Cum nu pot să vadă că toate plecăciunile şi umilirile în faţa lui Mehmed nu le aduc nimic?

— Pornim spre următorul sat? întrebă Bogdan.

Lada scutură din cap:

— Unde-s trupele turceşti?

— Există un bastion la două ore de călărit de-aici. Sunt vreo mie de oameni staţionaţi acolo, pentru desfăşurare rapidă în zonă. încă unul, cu cinci sute de oameni, e la jumătate de zi de-aici.

Lada încuviinţă din cap şi îşi întoarse calul din drumul mărginit de cadavre.

— Ajunge cu omorâtul bulgarilor. Vreau ca restul ţepelor mele să fie botezate cu sângele oamenilor lui Mehmed.

Cucerirea primei lor fortăreţe se dovedi mai uşoară decât se aştepta Lada. Trupele otomane de aici erau leneşe, neobişnuite să li se opună rezistenţă sau să lupte. Ea îşi trimisese înainte oamenii instruiţi ca ieniceri. Până să ajungă cu restul oamenilor la fortăreaţă, paznicii de la intrare fuseseră măcelăriţi şi toate porţile erau larg deschise, aşteptându-i.

Pierduse o sută douăzeci şi şapte de oameni, şi adăugă morţile lor numărului necesar pentru răzbunare.

înainte de a trage în ţeapă soldaţii din trupele otomane, îi dezbrăcară. Când văzură uniformele

camarazilor lor soldaţi otomani apropiindu-se în noapte, paznicii de la cealaltă fortăreaţă deschiseră porţile fără să pună întrebări. Lada călărea în frunte şi îi omorî ea însăşi pe cei doi paznici. Majoritatea otomanilor dormeau şi fură măcelăriţi încurcaţi în cearşafuri. Cei care erau treji luptară bine.

Oamenii ei luptară şi mai bine.

În următoarea zi ajunseră la un orăşel. Era format aproape în întregime din structuri de lemn, împrejmuite de un gard înalt. Oamenii intrau şi ieşeau prin două porţi, una în faţă şi alta în spate.

Li se dusese buhul. Sute de bulgari se aflau în faţa porţilor oraşului, întinşi cu faţa în jos.

— Vă rugăm! zise un bărbat când Lada se apropie de el călare, fără să ridice ochii spre ea. Vă rugăm, nu ne omorâţi!

— Cine vă apără? întrebă ea, privind în jur, cu braţele întinse în lături şi palmele în sus. Am crezut că ţara asta e sub protecţia sultanului.

— Nu ne apără nimeni, zise omul, tremurând.

Lada descălecă. îi făcu semn să se ridice, nerăbdătoare. Omul rămase în picioare, cu umerii lăsaţi şi capul chel plecat, în semn de respect.

— Sunteţi creştini?

Bărbatul încuviinţă din cap.

— Doriţi protecţie?

El încuviinţă din nou, cutremurându-se, deşi ziua era atât de caldă, încât părea de primăvară.

Lada ridică vocea:

— Toţi creştinii atât de apropiaţi de Valahia sunt suficient de apropiaţi încât să fie poporul meu. Am gospodării şi pământ şi siguranţă de oferit tuturor celor

care vor să vină cu mine. Ceea ce e mai mult decât vă poate oferi sultanul.

— Dar oraşul nostru... casele noastre...

— Oraşul şi casele voastre au fost vândute sultanului de către prinţul vostru. Aşa cum au fost vândute şi vieţile voastre. Lada privi din nou în jur: Nu-l văd aici nici pe prinţul vostru, nici pe sultan. Nu sunt decât eu aici.

Bărbatul dădu repede din cap:

— Da. Da. Veniţi cu mine, am mâncare şi vin şi o să...

O femeie de alături se ridică. Era sfrijită, dar avea un chip cu trăsături puternice şi un spirit şi mai puternic decât bărbatul, arătat de bărbia ridicată şi privirea neclintită.

— Nu mergeţi în oraş, spuse ea. Soldaţii necredincioşi aşteaptă să vă atace prin surprindere. I-am văzut când am ieşit.

Bărbatul chel lăsă să-i scape un mormăit gros de disperare. Dintr-odată, aerul mirosi a urină.

Lada îi zâmbi femeii puternice.

— Mulţumesc. O să am grijă să capeţi o casă, pământ şi animale ca să-ţi începi noua viaţă ca valahă.

Femeia zâmbi crunt, dând din cap într-o plecăciune.

Lada cercetă zidul. Nu putu zări pe nimeni care să-l păzească.

Probabil că se ascundeau cu toţii. Oraşul nu avea un turn din care să poată fi observată.

— Nicolae, închide poarta din spate a oraşului. încet.

Nicolae porni călare, împreună cu câteva sute de oameni, să ocolească oraşul. Lada îşi ridică vocea:

— Oferta e valabilă pentru cei care doresc s-o accepte.

Bulgarii se ridicară de pe jos. Mulţi purtau copii.

Privindu-i prudenţi pe oamenii Ladei, trecură pe lângă aceştia şi porniră pe drumul spre Valahia. Lada putea fi şi generoasă, şi se va duce vorba şi despre asta. Nu atât de repede precum cea despre violenţa ei, dar amândouă erau adevărate.

Lada se întoarse spre bărbat.

— Du-te înăuntru!

— Eu... îmi pare rău, eu...

— Du-te înapoi în oraşul tău!

Omul lăsă să-i scape un suspin scurt, speriat, apoi se întoarse şi trecu încet prin poartă.

— închide-o în urma ta! strigă Lada.

Bărbatul făcu aşa cum i se ceruse, iar ultimul lucru pe care-l văzu ea fură ochii lui, lărgiţi de groază, înainte de închiderea porţii. Lada arătă spre poartă:

— Să-i ajutăm s-o ţină bine închisă.

O duzină din oamenii ei se grăbiră cu ciocane, cuie şi câteva scânduri solide. La cealaltă poartă, Nicolae făcea pesemne acelaşi lucru.

— Trimiteţi-le un salut călduros.

în timp ce săgeţile aprinse desenau arcuri peste oraşul de lemn, Lada se răsuci ca să-i urmărească pe ţăranii ce porniseră pe lungul lor drum către o nouă casă. Cea pe care le-o dăduse ea.

— Câţi morţi? îl întrebă Lada pe Bogdan cinci nopţi mai târziu, după ce atacaseră toate principalele fortăreţe turceşti de-a lungul graniţei valahe.

în jurul focului ei şedeau Nicolae, Ştefan, Bogdan, Iskra - femeia din oraşul de lemn care îi prevenise şi

care dobândise calitatea de sfetnic regional - şi câţiva din oamenii ei cu rang mai înalt.

Bogdan ridică din umeri:

— Două mii de bulgari. O mie de otomani din prima fortăreaţă. Cinci sute la a doua. Dumnezeu ştie câţi erau în oraşul pe care l-am ars. Am doborât cel puţin o mie când încercau să se caţere pe zid ca să scape.

Iskra mormăi:

— Au venit de la toate garnizoanele din jurul oraşului. Probabil două mii, două mii cinci sute.

Bogdan încuviinţă din cap, numărând oraşele pe degete.

— Deci pe lângă astea am mai lovit Obluciţa, Novo Selo, Rahova, Samovit şi Ghighen. Toată regiunea din jurul Chiliei. Una peste alta, douăzeci şi cinci de mii de morţi? Majoritatea turci, dar şi mulţi bulgari.

Lada râse, surprinsă. Un astfel de număr era de neînţeles. Cel puţin pentru conducători ca Matei al Ungariei, care voia să se joace de-a politica, să conducă din spatele zidurilor, să lupte cu scrisori în loc de arme. Dar ea ştiuse ce putea obţine cu câteva mii de oameni.

Forţele otomane erau împrăştiate şi leneşe. Prea obişnuite să nu fie contestate. Dacă otomanii ar fi fost pregătiţi, trupele Ladei ar fi fost măcelărite. însă fusese destul de simplu să le taie calea în susul şi-n josul graniţei dintre Valahia şi Bulgaria. Avusese noroc.

Nu. Fusese isteaţă. Ştia că n-o să mai aibă parte de o asemenea şansă a doua oară, dar avea să fie mai isteaţă decât duşmanii ei. Fă tot timpul ceva neaşteptat. Urciorul mergea doar o dată la apă.

— Ajunge? întrebă Bogdan, cu degetele încă desfăcute în calculul volumului de teroare pe care îl

împrăştiaseră.

Niciodată nu avea să fie de ajuns.

Era de ajuns deocamdată.

— Da, răspunse ea şi-l auzi pe Nicolae cum răsuflă uşurat.

Bărbatul îşi lăsă capul pe un umăr şi apoi pe celălalt, fre- cându-şi gâtul.

— Vrei să las oameni în urmă? întrebă el. Ne extindem?

— Nu, ne oprim. N-am niciun interes să cuceresc. Numai să le dau de veste celorlalţi că graniţele Valahiei sunt de netrecut. N-o să-mi mai atace nimeni satele. Doar dacă vor război.

Nicolae rânji obosit.

— Cred că am trimis mesajul ăsta.

— Bun. Acum am de trimis mesaje noi! zise Lada şi rămase cu privirea în foc, urmărindu-l cum devorează întunericul din jurul său.

6

Constantinopol

RADU ÎNCĂ MAI GĂSEA LINIŞTE în rugăciune. în timpul asediului, simţise lipsa moscheilor, îi fusese dor să se roage la unison cu toţi fraţii din jurul lui. Revenirea la această rutină era un confort.

Totuşi, nu se putea hotărî să meargă la Hagia Sophia, chiar dacă acum era o moschee. Avea prea multe amintiri cu locul acela ca să se mai poată pierde cu adevărat în rugăciune. în schimb, vizită alte moschei din oraş. Majoritatea erau biserici ortodoxe transformate, chiar dacă fuseseră construite şi câteva moschei noi. Cumnatul lui, Kumal, i se alătură în majoritatea rugăciunilor şi, aşa cum promisese, Radu îi însoţi pe micul Murad şi pe Mesih la rugăciune.

întorcându-se cu ei după rugăciunea de după-amiază, Radu fu surprins să-l întâlnească pe Mehmed. Sultanul ieşea atât de rar pe străzi! Radu făcu o plecăciune adâncă. Mehmed îi făcu semn să li se alăture. Una dintre gărzile ieniceri descălecă, ofe- rindu-i lui Radu calul său.

— încotro mergem? întrebă Radu, atent să-şi păstreze calul cu un pas în urma celui al lui Mehmed, de dragul aparenţelor.

Venise în Constantinopol de o săptămână şi, chiar dacă în privat erau la fel de apropiaţi ca întotdeauna - când Mehmed avea timp să-l vadă -, Radu cunoştea importanţa păstrării distanţei in public. Mehmed trebuia să stea departe de toţi, trebuia să fie deasupra tuturor. Radu nu avea să tulbure asta.

— Urbana are nişte planuri noi pentru tunuri pe care vrea să mi le arate. Sunt sigur că s-ar bucura să te vadă şi pe tine.

Radu pufni în râs:

— N-o cunoşti prea bine, aşa-i?

Mehmed întoarse capul, zâmbindu-i lui Radu peste umăr.

— Nu-mi pot imagina că există cineva care nu s-ar bucura să te vadă.

Privirea îi zăbovi pe chipul lui Radu. Părea mai degrabă că-i pândeşte reacţia decât că doreşte să continue să se uite la el.

Mehmed făcea asta din ce în ce mai des. Spunea câte o vor- buşoară sclipitoare sau îl atingea pe Radu pe umăr, pe mână sau chiar pe obraz, întotdeauna urmărind, studiind. Catalogând acţiunile şi cuvintele după reacţia pe care o stârneau. Radu nu ştia ce să înţeleagă din asta. Acum îi oferi lui Mehmed un zâmbet, care păru să-l satisfacă.

în ultima lor săptămână împreună, totuşi, Mehmed nu mai pomenise de Lada. Radu nu ştia dacă discutase „mesajul" ei în particular cu alţi sfetnici. Dar se părea că, pentru moment, Mehmed era mulţumit să lase problema îngropată alături de trupurile bărbaţilor trimise înapoi de Lada.

Emisarii erau deseori victimele agresiunilor dintre ţări - în urmă cu un an, Mehmed îi omorâse pe trimişii împăratului Constantin, Ciprian fiind cruţat numai pentru că îi scosese pe Radu şi pe Nazira din Edirne -, dar Mehmed nu avea cum să nu fie deranjat de pierdere şi de intenţia din spatele acesteia. Poate că plănuia ceva şi se gândea că Radu ar avea obiecţii. Sau poate, având Constantinopolul atât de recent rezolvat, Mehmed nu voia să-şi atragă duşmănia Ladei decât atunci când avea să fie nevoit întru totul să o facă.

în orice caz, amintirea lui Radu despre ce văzuse in ladă îi rămăsese în minte, şerpuindu-i pe sub piele. Ţepuşa. Chipul îngheţat de agonia morţii. *Sora* lui făcuse asta. Şi trebuia să i se răspundă. Iar când avea să se întâmple asta, Radu nu ştia cum avea să se simtă sau ce-şi va dori să se întâmple.

El alesese să fie de partea lui Mehmed cu un an înainte, când Lada îi ceruse ajutorul. Se părea că avea să fie nevoit să facă alegerea asta din nou şi din nou, pentru tot restul vieţilor lor. îşi schimbase credinţa, viaţa, chiar şi numele, dar nu avea cum s-o schimbe sau să scape de sora lui.

Când ajunseră la destinaţie, Radu încă se mai gândea la problema pe care o reprezenta Lada. Brusc, lumea se învârti în jurul lui. Rămase încremenit pe cal, holbându-se la topitoria unde petrecuse o noapte lungă împreună cu Ciprian, topind argint şi turnând monede.

— Radu?

Radu tresări, clipi rapid şi se întoarse spre Mehmed.

Bărbatul îl privea cu nerăbdare.

— Arăţi ca şi cum abia te-ai fi trezit. Mehmed făcu un semn spre topitorie. Ştii locul ăsta?

Radu încuviinţă tăcut din cap, sperând ca Mehmed să nu-l întrebe mai multe.

— Ce-ai făcut aici? Mehmed se înclină avid spre Radu. Mi-ai zis atât de puţine lucruri despre ce-ai făcut în oraş în timpul asediului! în lunile alea te-ai înstrăinat de mine. Vreau s-aud totul. Le-ai sabotat intenţiile de a construi un arsenal?

Radu se frecă la ochi şi-şi lăsă degetele peste ei câteva secunde prea mult ca să poată părea un gest oarecare.

— Nu. N-au avut nicio şansă să strângă suficiente tunuri încât să-ţi facă faţă astfel.

— Atunci ce-ai făcut aici?

Radu îşi îndreptă umerii, privind lung la uşa în spatele căreia petrecuse o noapte înnebunitor de fierbinte şi derutantă cu Ciprian. îşi amintea forma umerilor celuilalt bărbat, liniile torsului său ce dispăreau sub talia pantalonilor. Senzaţiile din trupul lui Radu, pe care le ascunsese în spatele mesei dintre ei. Dar înainte de asta, râsul, amuzamentul viclean al întregii poveşti, furişatul cu iubita lui falsă nevastă şi prietenul pe care deja îl trădau.

— Am furat argint din biserici şi l-am topit ca să facem monede.

— Tu şi cu Nazira?

— Şi Ciprian.

Mehmed se îndreptă brusc în şa, fără să mai stea înclinat spre Radu. Nerăbdarea din vocea lui se schimbase, la fel ca postura.

— Pentru ce făceaţi monede?

Radu oftă, lăsând amintirea să se piardă.

— Ca să cumpărăm mâncare. Oamenii mureau de foame.

— Cum a ajutat asta cauza noastră?

Radu descălecă şi se opri, mângâind crupa calului. Nu se uită să vadă dacă Mehmed îl studia.

— Nu a ajutat. Nici pe tine şi, în cele din urmă, nici pe ei. Dar la vremea aia a părut lucrul corect de făcut.

Radu intră în topitorie, clipind din cauza trecerii bruşte la întuneric. Trecutul lui contradictoriu, prezentul confuz şi viitorul necunoscut erau toate mai aspre şi mai dificil de respirat decât aerul arzător dinăuntru.

Aşa cum se topise argintul, cum arseseră impurităţile lui, la fel se simţea şi Radu de topit şi amorf. Se putea turna în orice formă. Ar fi putut umple mulajul prietenului şi confidentului celui mai drag al lui Mehmed. îl putea umple pe cel al lui Radu Bei, puternică forţă din Imperiul Otoman. Probabil ar fi putut chiar să se întoarcă la Lada şi să îl umple din nou pe cel al unui Drăculea mai puţin important.

Dar matricea după care descoperi că tânjea, forma care i se părea cea mai adevărată, nu putea fi conturată. Fiindcă oamenii în jurul cărora dorea s-o contureze erau pierduţi pentru el. Poate pentru totdeauna.

Lada ştiuse întotdeauna cu precizie ce formă avea să ia. Nu permisese niciodată ca aceasta să fie stabilită de către cei din jurul ei. Dar Radu nu putea scăpa de nevoia de dragoste, de nevoia ca oamenii din viaţa lui

să-l ajute să vadă ce ar trebui - şi ar putea - să fie. Lada se formase în ciuda mediului ei. Radu se formase din cauza acestuia.

Avea să rămână în oraş, pentru că Mehmed contura încă o parte din persoana lui. însă nu putea să devină ceea ce avea nevoie Mehmed sau ce-şi dorea de la el. Şi se temea că un foc purificator ar fi dezvăluit că nu fusese niciodată argint; că nu era decât steril şi impurităţi, arse până la cenuşă în timp ce se străduia cu disperare să devină ceva care merita valorizat.

7

Târgovişte

LADA INTRĂ ÎN SALA DE PRIMIRE, avându-i pe Bogdan în spate şi pe Nicolae alături de ea. Doi bărbaţi o aşteptau. Unul, regele pe care îl cunoştea. Iar celălalt, vărul ei.

Matei Corvin se ridică şi aruncă un teanc de pergamente pe podeaua de piatră.

— Idioată mică şi hidoasă! mârâi el.

Lada zâmbi.

— Hai, hai, zise celălalt bărbat, Ştefan, domnul Moldovei. Apoi se lăsă pe spate, dezinvolt, în scaunul său, cu un picior întins în faţă, măsurând-o curios pe Lada: Verişoară.

Lada îl salută cu o înclinare scurtă din cap.

— Vere.

Nu ştia multe despre el, doar că avea o înclinaţie spre a căuta motiv de harţă şi a câştiga înfruntările. Deja îl plăcea mai mult decât pe Matei.

Dar oricât ar fi preferat să se întâlnească numai cu Ştefan, era bine că ambii domnitori sosiseră deodată. Asta grăbea lucrurile.

Ştefan se îndreptă în scaun.

— Mă bucur să te cunosc, în sfârşit. Mama ta este…

— Nu mă interesează deloc mama.

Nu voia să o aducă pe femeia aceea - şi slăbiciunea ei - în această discuţie. Ştefan trebuia să vadă că ea nu semăna deloc cu femeia care îi dăduse naştere. Lada luă scaunul aflat în faţa celor doi bărbaţi. Se aşeză ca un bărbat, cu spatele drept şi picioarele desfăcute, cu braţele încrucişate peste piept.

Matei se aşeză la loc, mânios, într-o postură ţeapănă. Probabil sperase ca ea să reacţioneze mai amplu. Lada era hotărâtă să nu-i ofere nimic din ceea ce aştepta. Când fuseseră ultima dată împreună, el era aproape un rege, iar ea lupta pentru şansa de a fi un prinţ. Acum ea era prinţ. Şi nu avea de gând să îl lase să uite asta.

— Presupun c-ai primit aceeaşi scrisoare ca mine, îi spuse Matei lui Ştefan.

Ridicând o sprânceană, Ştefan scoase propriul său teanc de pergamente. îşi drese glasul şi citi cu voce tare:

— „Am omorât ţărani, bărbaţi şi femei, tineri şi bătrâni, care trăiau de la Obluciţa şi Novo Selo, unde se varsă Dunărea în mare, până la Rahova, care se află lângă Chilia...” Făcu o pauză, privind în sus: Cum e Chilia la vremea asta?

— Destul de plăcută, spuse Lada, care remarcase întrebarea incisivă a lui Ştefan.

Nu uitase nici că Moldova avea un interes legitim asupra Chiliei. Exact din acest motiv o şi menţionase. De-a lungul timpului fusese când sub stăpânirea Bulgariei, când sub cea a Valahiei sau a Moldovei. Acum era a ei, pentru că o cucerise.

Ştefan ridică o sprânceană, amuzat.

— Mă bucur să aud asta. Să continuăm. Alte localităţi, de-a lungul Dunării şi ah, da, asta-i porţiunea

mea favorită: „Am omorât douăzeci şi trei de mii, opt sute optzeci şi patru de turci, fără a-i număra pe cei pe care i-am ars în casele lor sau turcii ale căror capete au fost tăiate de soldaţii noştri. Astfel, înălţimea Ta, trebuie să afli că am încălcat tratatul de pace cu Mehmed.” Ştefan lăsă în jos scrisoarea, râzând: Aş cam zice că da!

— De ce-ai făcut asta? întrebă Matei. Nu ne permitem un război cu otomanii!

Lada îi înfruntă tonul intens cu o privire rece:

— Nu ne permitem să *nu* pornim un război cu ei. Ne iau fortăreţele, ne iau satele, ne iau pământurile, ne iau copiii. Eu, una, nu-mi mai permit costurile administraţiei lor. O să eliberez Valahia de sub ei. Şi am dovedit că-i posibil. Ne conduc fi- indcă-i lăsăm. Ajunge.

Ştefan se bătu cu scrisoarea peste genunchi.

— Cifrele tale sunt impresionante.

— Am făcut toate astea cu doar trei mii de oameni, ai mei.

Matei mormăi neîncrezător:

— Exagerezi ori într-o parte, ori în cealaltă.

Lada scoase un pumnal şi-şi curăţă unghiile cu vârful lui.

— Ne-am mişcat rapid şi i-am surprins, fortăreaţă după fortăreaţă. N-am înfruntat niciodată mai mult de o mie de oameni o dată. Aşa că nu, nu exagerez, şi ştii că ăsta-i adevărul. Nu te face că nu ştii exact câţi oameni am la dispoziţie, Matei. Şi nu mă insulta insinuând că mi-aş fi falsificat realizările. Aceia dintre noi care chiar *fac* treabă n-au nevoie de făţărnicii.

Matei ţâşni din nou în sus ca o furtună. Se ridică şi Ştefan, întinzând o mână:

— Calmează-te! Gândeşte-te! Le-a produs turcilor o pagubă devastatoare. Şi, după cum a subliniat, a demonstrat că un astfel de lucru, oricât de surprinzător, e posibil. Aşa că spune-mi, veri- şoară: de ce suntem aici? Ce altceva ai mai plănuit?

— Să pornim o cruciadă, spuse Lada.

Matei se aşează iarăşi. Scaunul lui gemu în semn de protest faţă de atâta mişcare.

— Constantinopolul a căzut deja, zise el. Nici măcar tu nu te poţi amăgi că ai putea să-l recucereşti.

— Nu-mi pasă de văicărelile grecilor şi italienilor. Lăsaţi-I pe Mehmed să păstreze ce le-a luat. Dar să nu mai ia niciodată nimic de la noi. Pornim o cruciadă pentru Europa. Pornim o
cruciadă pentru a demonstra că graniţele noastre-s ale noastre, neclintite, de neîncălcat, că nu va mai lua de la noi nicio palmă de pământ creştin.

Matei asculta, cu ochii mijiţi.

— N-o să lupt pentru pământul valah.

— Nu-ţi cer să lupţi pentru pământul valah. O să lupt eu pentru propriul meu pământ. îţi cer doar să-ţi porţi, măcar o dată în jalnica ta viaţă, propriile bătălii.

Sabia lui Matei era pe jumătate trasă când Bogdan apăru lângă el, cu un cuţit apăsat pe gâtul regelui.

Lada permise cuţitului să rămână acolo deocamdată.

— Uitaţi ce facem. Ne opunem lui Mehmed. îl hărţuim. Dacă Ştefan face la fel, o să-i deschidem lui Mehmed trei fronturi, trei bătălii pe care nu le doreşte. Imperiul lui depinde de stabilitate. N-o să rişte totul pentru graniţe de care n-are nevoie, îl forţăm să se retragă de pe pământurile noastre.

Lada flutură din mână, iar Bogdan îşi retrase cuţitul,

dar rămase lângă Matei, amenințător.

— Deci vrei să lucrăm împreună? Să ne coordonăm? întrebă Ştefan.

— Nu. Dacă-i oferim un singur front, o să-i fie cu atât mai uşor să ne înfrângă. Vreau să facem totul separat. Nicio ţintă clară, nicio cale posibilă de a ne înfrânge. Eu am folosit o forţă mică şi neaşteptată pentru a-i măcelări oamenii în susul şi-n josul graniţei. Planul nostru cel mai bun este să nu ţinem cont de niciun plan.

Matei îşi frecă gâtul, cu o privire furioasă şi la fel de ascuţită ca tăişul lui Bogdan.

— Dar Mehmed *nu-i* în Ungaria. N-am de gând să atac alte ţări. La ce ţi-aş servi?

— Ocupă-te de transilvăneni. Convinge-i să lucreze cu mine. Am nevoie de forţa lor numerică.

Ştefan râse, învârtind leneş pe braţul scaunului o cupă de vin goală.

— Am citit câte ceva din scrierile lor despre tine, Lada Dracul. Foarte ingenioase.

— Aţi văzut-o pe cea despre picnic? întrebă Nicolae.

— O, da, încuviinţă din cap Ştefan. Fermecătoare. Regele Matei o să aibă mult de lucru.

— Sunt sigură că se va dovedi la înălţimea sarcinii, făcu Lada; nu era deloc sigură de asta. Iar celălalt rol al tău e mult mai important, Matei. Avem nevoie de bani. Singurul care ne poate da fondurile de care avem nevoie e papa.

— Papa? Uitând de amenințarea asupra gâtlejului său, Matei se aplecă în faţă, cu ochii mijiţi şiret, odată ce conversaţia se îndreptase spre ceva ce îl interesa. Ce te face să crezi că papa o să ne dea bani?

— îi e teamă de invadarea Europei de către Islam. I-

am scris despre victoriile mele din Bulgaria şi mă place foarte mult.

Matei râse răutăcios:

— Asta fiindcă nu te cunoaşte.

— Exact. N-am nici timpul şi nici starea ca să profit de avantajul ăsta. Vrei s-o faci tu?

Regele Ungariei îşi uni vârfurile degetelor.

— O să trebuiască să te converteşti la catolicism.

— Nu.

— N-o să te susţină cât eşti ortodoxă.

De ce încercau întotdeauna bărbaţii să revendice diferite părţi din ea? Din trupul ei, din numele ei, din sufletul ei? De ce le păsa cui îi era loială? Flutură supărată din mână:

— Atunci m-am convertit. Poţi să-l informezi.

— Cred că-i mai complicat de-atât, zise Nicolae.

— Dacă regele Ungariei îi scrie papei că-s catolică, sunt catolică.

Lada se convertise la islam cam în acelaşi fel, graţie manevrelor politice ale lui Radu. Atunci fusese ca să-şi salveze vieţile amândoi. Acum era ca să finanţeze un război.

în plus, în final n-aveau cum să-i atingă sufletul, în ciuda tuturor pretenţiilor asupra loialităţii lui.

— Oamenilor tăi n-o să le convină convertirea, ridică Ştefan sprâncenele, cu subînţeles.

Lada îi urmări privirea şi descoperi că Bogdan era îngrozit. Bogdan ţinea la credinţa sa ortodoxă aproape la fel de mult pe cât ţinea la Lada.

— Oamenilor mei, îl săgetă ea cu privirea pe Bogdan, le va plăcea fiindcă aşa am ales eu, şi tot ce aleg eu e bun pentru Valahia.

Admonestat, Bogdan privi în podea.

Foametea nerăbdătoare a lui Matei nu-i părăsise complet chipul, deşi încerca s-o facă să dispară. Lada simţi brusc un dor puternic după tatăl lui Matei, Huniade. Un bărbat cinstit. Un bărbat adevărat. Un bărbat care ar fi fost nepreţuit în bătăliile care urmau.

Dar nu-l avea decât pe fiul lui Huniade, aşa că avea să îl folosească dacă putea.

Matei zâmbi scurt:

— S-ar putea să meargă. Căderea Constantinopolului fiind atât de recentă, cred c-aş putea convinge Roma să ne trimită bani. Poate chiar mulţi.

— Bun. Atunci ştim cu toţii care ne sunt îndatoririle.

Ştefan rânji şmechereşte, ridicând cupa într-un toast către Lada.

— Tulburarea stabilităţii. Cerere de bani. Provocarea celui mai mare imperiu de pe faţa pământului... Ştefan făcu o pauză, apoi: O să fie distractiv.

8

Constantinopol

ÎN URMĂTOARELE DOUĂ SĂPTĂMÂNI, Radu rămase în palat - pentru el, cea mai puţin bântuită parte a oraşului. îşi petrecu timpul scriind scrisori şi consultându-se cu Mara despre locurile unde ar putea s-o caute pe Nazira. Răbdarea zâmbitoare a Marei îl irita; felul calm şi liniştitor în care vorbea îi dădea senzaţia terifiantă că de fapt nu exista nicio speranţă.

Nu avea de gând să renunţe să mai spere. Nu în privinţa Na- zirei. Niciodată.

Radu era invitat să ia parte la toate întâlnirile care implicau Europa. Se întreba dacă nu era pentru a oferi o oarecare legitimitate locului său la curtea lui Mehmed, deşi se simţea inutil. Spre deosebire de Mara, el nu-şi păstrase legăturile cu propria ţară, cu excepţia lui Aron şi Andrei Dăneşti, cu care se întâlnea ocazional. Relaţia lor era una menită disconfortului. Sora sa îl omorâse pe tatăl lor; tatăl lor îl omorâse pe tatăl lui Radu. Iar acum sora lui şedea pe tronul pe care ei îl revendicau în egală măsură. îi evita, la fel ca pe toţi ceilalţi, în măsura în care politeţea îi permitea.

Singurul loc în care Radu îşi găsea pacea era în rugăciune, dar chiar şi studiul islamului nu îi putea

distrage inima încordată, neliniştită. De fiecare dată când se gândea că şi-a găsit un loc în lume, lumea se schimba în jurul lui, iar el era din nou lăsat singur.

Astăzi, Mehmed se afla în capul sălii, pe o platformă ridicată. împreună cu alţi sfetnici ai lui Mehmed, Radu şedea cel mai aproape de el. Dar nimeni nu avea voie pe platformă. Nici măcar Radu, indiferent cât de apropiaţi erau în spatele uşilor închise. Unele lucruri nu se schimbau niciodată.

Se frecă la ochi, obosit. Nu ştia câtă vreme mai putea să suporte prefăcătoria. îl ţinuse în viaţă în cursul copilăriei sale crude, îl ajutase să se descurce în curtea capricioasă a sultanului Murad şi în spatele zidurilor Constantinopolului în timpul asediului. Dar când Nazira şi Ciprian plecaseră, pierduse singura persoană care îl cunoscuse *cu adevărat.* Şi pierduse cealaltă persoană pe care i-ar fi plăcut s-o lase să încerce să-l cunoască.

Se străduia să fie atent la consiliul care avea loc în jurul său, dar îi era greu să se concentreze. Mara detalia anumite nuanţe ale diplomaţiei care i-ar fi oferit lui Mehmed mai multe avantaje în comerţul cu veneţienii. Părea extrem de neimportant.

— Dar Nazira? întrebă Radu când se ivi o pauză în discuţii.

— Ce-i cu ea? făcu Mehmed.

— S-a auzit ceva? Putem să trimitem mai mulţi oameni în căutare? Ştim că au plecat din oraş într-o barcă. Poate dacă am căuta de-a lungul coastei...

Mehmed scutură din cap:

— Ar fi o irosire de resurse. A plecat cu un nepot al împăratului. El ştie ce valoare are Nazira. Dacă-i

căutăm, n-o să reuşim decât să le arătăm disperarea noastră şi eventual să-i facem să crească răscumpărarea. Cea mai bună metodă de acţiune e s-aşteptăm şi să vedem ce ne cer.

Observă expresia îngrozită a lui Radu şi îşi ridică mâinile, pentru a-l calma:

— Vom plăti, desigur! Indiferent cât cer. Dar trebuie să fim atenţi când îi zugrăvim valoarea.

— Ciprian n-ar face asta niciodată.

Faţa lui Mehmed era de o indiferenţă compusă cu grijă.

— Ciprian. A, da. Uitasem cum îl cheamă.

Radu nu-l credea. Şi nu putea accepta că aceasta era soluţia lui Mehmed. Să *aştepte* doar şi să vadă ce se întâmplă. Radu aşteptase luni întregi.

— Dacă n-am primit vorbă de la Nazira, înseamnă c-au dat de necaz. Dacă-mi dai oameni, pot să…

Uşa se deschise brusc şi Kumal Paşa, preaiubitul cumnat al lui Radu, intră grăbit. Radu se întrebă dacă fusese cumva atras de discuţia despre sora lui. Se ridică, recunoscător. Kumal avea să îi susţină solicitarea mai multor resurse.

Kumal făcu o plecăciune.

— Vă cer scuze pentru întrerupere, dar tocmai am primit veste din Bulgaria.

întinse un teanc de hârtii. Un servitor îl luă, apoi se îndreptă spre Mehmed, se aplecă şi i-l înmână. Radu voia să continue să insiste în legătură cu Nazira, dar Kumal venise cu altă treabă. Avea să vorbească mai târziu cu Mehiped. Şi avea să aducă vorba din nou despre asta data viitoare când aveau să fie singuri.

Mehmed fusese atât de evaziv în legătură cu extinderea căutării, încât acum Radu se întreba dacă nu era din cauza lui Ciprian. Putea oare să fie gelos?

Mehmed se uită peste hârtii, iar expresia lui calmă de obicei se schimbă, pe măsură ce citea, şi ochii i se făcură mari. Când ridică privirea, şi-o îndreptă direct spre Radu.

— Lada. A atacat Bulgaria şi a omorât zeci de mii.

Inima lui Radu zvâcni ca şi cum el ar fi fost cel atacat.

— De ce?

Omorâse trimişii şi, chiar înainte ca ei să reacţioneze, făcuse asta?

Mehmed se ridică.

— Kumal Paşa, Mara Brancovici, Radu Bei, rămâneţi. Toţi ceilalţi, afară!

După o îngrămădeală şi o fluturare de veşminte, cei patru rămaseră singuri, cu excepţia gărzilor lui Mehmed.

— Veniţi! spuse Mehmed şi se retrase în camera lui privată.

Radu îl urmă, percepând spaţiul mai mare, în mod ciudat, deşi erau mai mulţi oameni în el.

Poate din cauză că Mehmed singur era cu atât mai covârşitor decât Mehmed cu alţi oameni de faţă. Radu se rezemă de un perete, în timp ce sultanul umbla încolo şi-ncoace. Kumal şi Mara se aşezară amândoi pe o bancă lungă şi joasă.

— Nu poţi să treci asta cu vederea, spuse Mara, spărgând liniştea.

Mehmed arăta ca şi cum ar fi vrut să arunce cu ceva.

Dar în cameră nu erau decât lucruri scumpe, preţioase, proprietatea lui. îşi încleştă şi-şi descleştă pumnii pe lângă corp.

— Nu înţeleg. I-am *dat* tronul.

Radu se foi, stânjenit.

— Ba nu. Nu cu adevărat. Nu i-ai trimis niciodată oameni sau ajutor. L-a luat singură. înţelegi de ce nu se simte vasal.

— Valahia e un stat vasal! Ea ştie asta.

— Nu i-ai răspuns nici la moartea trimişilor.

Mehmed se uită la Radu incisiv şi circumspect.

— Crezi că am atras asta?

— Bineînţeles că nu!

Mara scutură din cap:

— Nu contează. Trebuie trasă la răspundere.

Radu îşi trecu degetele peste marginile turbanului. în mod normal, atingerea pânzei îl liniştea, dar de data asta nu găsi nicio uşurare. Zeci de *mii.* Şi încă bulgari. N-avea niciun sens. Ce încerca să obţină?

— A luat ceva pământ în stăpânire?

Kumai îi şoptea Marei, oferindu-i detalii. Privi în sus şi scutură din cap.

— Doar o cetate de la Chilia, care după tradiţie era valahă.

— Deci nu se extinde. Dar de ce-ar ataca Bulgaria? Destabilizează toată regiunea.

Cu un gest rapid, Mara desfăcu un evantai şi şi-l flutură în faţă, chiar dacă în cameră era răcoare.

— A atacat şi-a făcut ravagii în toate fortăreţele otomane. Trupele noastre de acolo trebuie că sunt într-un haos absolut. Nu cred că bulgarii o să folosească

prilejul ăsta ca să se ridice împotriva noastră - sârbii n-ar face-o, am lupta alături de tine -, dar toţi ceilalţi din regiune vor deveni mai îndrăzneţi. Mai ales Moldova. Are vreo relaţie cu domnitorul Ştefan? E vărul vostru, nu?

Radu scutură din cap, simţindu-se inutil.

— Nu ştiu. N-am mai fost acasă... Se opri la acest cuvânt, minunându-se cum de-i scăpase în legătură cu Valahia. N-am mai fost acolo din copilărie. Relaţia e din partea mamei, iar ea a plecat când eram foarte mici. Dacă Lada a luat legătura cu el, asta s-a întâmplat recent.

— Dar cum de-a reuşit să facă atâta pagubă? întrebă Kumal. N-ar fi trebuit să fie posibil.

— N-ai cunoscut-o niciodată cu adevărat. Soră-mea excelează în lucruri imposibile. Şi în a nu ceda, zise Radu.

Mara continua să se joace cu evantaiul, desfacându-l şi strângându-l.

— Ce vrea? Putem s-o cumpărăm?

Mehmed râse sumbru:

— Dacă propunerea de-a fi împărătească n-a tentat-o pe Lada cât să lase Valahia, nimic n-o poate face.

Radu respiră scurt. împărătească? Când îi făcuse Mehmed oferta asta? Nu pomenise nimic cum că ar fi văzut-o sau că ar fi comunicat direct cu Lada de când aceasta plecase. Mehmed o păstrase întotdeauna secretă, într-o porţiune din inima lui la care Radu nu avea acces. Coborî capul. Toate orele lor singuri, aici. Toată încrederea şi apropierea. Toată munca pe care o

făcuse Radu pentru el, în timp ce Lada era departe şi acţiona activ *împotriva* lui Mehmed. Şi, totuşi, continua să-l stăpânească. întotdeauna avea s-o facă.

Kumal se ridică şi se apropie de o hartă pusă pe perete.

— Dacă atrage Ungaria, Moldova şi Transilvania de partea ei, e posibil să ne scoată de sub control toată regiunea. Am pierde şi Dunărea. Putem să ne luptăm cu Valahia fără pierderi reale, dar nu-mi place să ne împrăştiem în atât de multe zone.

— Valahia nu prea e în graţii. O să dureze până s-o bage în seamă Europa. Ar trebui s-o ataci, zise Mara. Imediat.

Radu deschise gura pentru a o contrazice, dar se opri. Propria lui ezitare costase atâtea vieţi în Constantinopol, de ambele părţi ale zidului. Nu acţionase agresiv şi era bântuit de ce s-ar fi putut întâmpla dacă ar fi facut-o. Dacă l-ar fi asasinat pe Constantin când avusese ocazia, poate că ar fi reuşit să salveze zeci de mii de oameni. Nu o făcuse pentru că îi păsase de împărat şi pentru că îi păsase de Ciprian. încă nu ştia dacă luase decizia corectă.

Bănuia că nu. Ar putea să rămână indiferent în timp ce şi alţi nevinovaţi ar muri? De data asta nu era vina lui, dar...

Sau era? Lada îi ceruse s-o însoţească. Fără prezenţa lui alături, nu era nimeni care să o tempereze, nimeni care să o îndrume diferit faţă de primele ei impulsuri. Fără Radu care să o ghideze delicat în noi direcţii, se transforma în cea mai brutală versiune a ei înşeşi.

Radu îl alesese pe Mehmed în locul Ladei, şi acesta

era rezultatul. Şi mai multă moarte. întotdeauna moarte.

Nu răspunsese nimeni la sugestia Marei privind atacul. Radu ridică ochii. Toată lumea îl privea. Kumal cu compasiune, Mara în expectativă, iar Mehmed agitat. în cele din urmă, pumnii lui Mehmed se relaxară, iar umerii îi coborâră.

— Nu vreau, spuse el moale. Nu vreau s-o distrug.

Radu încuviinţă din cap, simţindu-l ca de plumb.

— Atunci, o să mă duc să vorbesc cu ea.

Mara interveni, la fel de calmă şi elegantă ca o pictură, dar cu o cută între sprâncene:

— La ce bun vorbitul? Nu poţi elibera Valahia din vasalitate. Ar crea un precedent teribil. Dacă nu ne putem gândi la ceva asemănător cu independenţa totală, pentru care s-ar putea să fie dispusă să se târguie, n-avem nimic de oferit.

— Dacă o să continue să insiste aşa, o să fie ucisă, zise Kumal şi-şi ridică mâinile, ca şi cum ar fi cumpănit între două alegeri. N-o spun ca pe-o ameninţare. O spun ca pe-un adevăr. Singur ai zis că n-o să dea înapoi niciodată. Acţiunile ei îi ameninţă pe toţi cei din imperiul nostru. Instabilitatea creează fisuri prin care se strecoară moartea. Responsabilitatea noastră e să ne păstrăm oamenii în siguranţă şi să rezolvăm ameninţările la adresa bunăstării lor. Radu, ştiu că-i sora ta, dar dacă nu face un compromis, asta o să conducă inevitabil la moartea ei.

Radu simţi o presiune în spatele ochilor, ca nişte lacrimi pe care nu voia să le verse. Kumal avea dreptate. Lada atrăgea spre ea moartea şi în călătoria ei

sângeroasă avea să târască în urma sa nenumărate vieţi. Radu o dezamăgise înainte. De data asta nu avea să o mai dezamăgească. Dar pentru a o proteja, trebuia să o trădeze. Trădarea se transforma rapid în singura abilitate pe care o avea el de oferit.

Radu încuviinţă din cap.

— N-o să facă niciun compromis. Când o să vină la întâlnirea cu mine - fiindcă asta-i nevoită să facă, sunt fratele *ei* şi o irită că am aparţinut altcuiva în ultimii ani o s-o aduc înapoi aici.

— N-o să se întoarcă niciodată, zise Mara.

— Nu de bunăvoie, replică Radu şi aşteptă ca ei să-i înţeleagă vorbele.

— Nu, spuse Mehmed. Nu pot s-o fac prizonieră. Nu aşa cum a făcut tatăl meu. Asta ar...

Vocea i se stinse.

— Ar omorî orice dragoste ar mai avea pentru noi amândoi, încheie Radu.

Traversă camera şi îl luă pe Mehmed pe după umeri. îşi văzu propria tristeţe şi oboseala reflectate în ochii prietenului său. îşi ura decizia, chiar dacă simţea că este cea corectă. Singura.

— Poate, cândva, o să putem îndrepta asta. Dar în această clipă, din cauza ei mor oameni. Oamenii tăi. Oamenii noştri. Putem să-i lăsăm să moară din cauza trecutului nostru cu ea?

Ochii lui Mehmed alergau înainte şi înapoi, ca şi cum urmărea potenţiale viitoruri. Fără îndoială, căuta unul în care ar fi putut s-o aibă pe Lada aşa cum îşi dorea. Viitorul pe care îl vedea nu se învârtea în jurul lui Radu.

— Ad-o înapoi, zise Mehmed. Ad-o acasă.

Indiferent ce aveau ei doi aici, indiferent ce ar fi putut să devină, avea să se sfârşească dacă Lada se întorcea, fie şi în ciuda voinţei sale. Ea fusese întotdeauna pe primul loc. Dar nu conta. Radu nu ştiuse la ce să spere, însă toată speranţa îi dispăruse când Mehmed nu ezitase să-l îndepărteze din nou, dacă asta însemna s-o recapete pe Lada.

Aceasta era uşa care se închidea. Radu ştiuse că mişcarea ei începuse din ziua în care fugise din Edirne cu Ciprian şi descoperise că pentru unele inimi merită mai mult să suferi decât pentru altele. Şi foarte curând, simţi el, uşa avea să se închidă pentru totdeauna. Putea încă să-şi recunoască sentimentele faţă de Mehmed, deşi ştia că sunt pe sfârşite.

Radu lăsă mâinile să-i cadă de pe umerii lui Mehmed, zâmbind pentru că nu ştia ce altceva să facă. Se agăţase atâta timp de dragostea lui pentru Mehmed. Fusese prima, şi nu-şi putea imagina altceva luându-i vreodată locul.

Se înşelase.

Aşadar, avea să lase această dragoste imposibilă să se stingă încet. Pentru totdeauna.

9

-• •*!!**-

Târgovişte

LADA SE ASCUNDEA.

Prefera să se gândească la asta ca la o retragere strategică, dar adevărul era că avea nevoie de câteva minute înconjurată doar de aroma caldă a pâinii care se cocea. îşi îndesă un deget într-un borcan cu dulceaţă, scoase un cocoloş şi-l linse.

— Mănâncă frumos, o dojeni Oana, dar cuvintele ei erau îngăduitoare.

îngâna un cântec, agitându-se prin bucătăria cavernoasă. Lada se transformase din nou într-un copil şi, pentru prima dată în cei nouăsprezece ani ai ei, nu-i păsa. Se târî sub o masă şi, ghemuită aproape de cuptoarele calde, închise ochii şi termină borcanul de dulceaţă.

— Ai văzut-o pe Lada? întrebă Nicolae.

Rămăsese cu ea după Bulgaria, prezenţa lui fiind mai necesară la castel decât pe terenurile de instrucţie.

Lada îngheţă. Ea nu-l putea vedea, dar asta nu însemna că el n-o putea zări.

— E o dispută între doi proprietari de pământ şi-au venit aici ca s-o rezolve ea. Avem şi câţiva petiţionari care cer să li se dea pământ înainte să înceapă sezonul plantatului, şi câteva duzini de recruţi de aprobat

pentru forţele ei armate, şi trebuie să discutăm cum o să colectăm dările din zonele fără boieri. Şi există mai multe scrisori.

Oana se mişcă, astfel încât fustele ei să acopere ascunzătoarea Ladei.

— Poate c-a ieşit să călărească.

— Pe frigul ăsta?

Oana hârâi, indignată:

— Nu mai sunt doica ei, după cum îi place să-mi amintească. Nu ştiu unde-i. Şi-acum ieşi din bucătăria mea sau treci de mă ajută. Blestematul ăsta de castel nu se hrăneşte singur.

Nicolae se retrase rapid. Mâna Oanei se ivi sub masă, ţinând un alt borcan de dulceaţă şi o jumătate de pâine încă aburindă.

Lada avea să redevină prinţ peste o oră. Dar deocamdată îşi putea permite luxul să o lase pe fosta ei doică să aibă grijă de ea.

— Mulţumesc! murmură.

Cântecelul vesel pe care-l fredona Oana arăta că prezenţa Ladei era toată mulţumirea pe care şi-o dorea. Poate că rolurile lor nu se schimbau niciodată. Oana avea să fie întotdeauna o dădacă. Lada, răspunderea ei. Bogdan, credinciosul tovarăş dejoacă. Radu…

îşi apăsă pâinea caldă pe obraz şi hotărî să nu se mai gândească la nimic.

Fratele ei mai mare, Mircea, fusese îngropat de viu în ţărână. Uneori, Lada se temea că o să fie îngropată

de vie în pergamente.

Răsfoi un nou teanc, mijind ochii şi simţind cum o cuprinde durerea de cap. îi era dor de căldura bucătăriilor. Primăvara tot promitea să apară, dar chiciura acoperea încă pietrele castelului.

— Cetatea din Bucureşti e aproape gata, spuse ea.

Nicolae scrise cuvintele ei, aşteptând informaţii suplimentare.

— Cetatea Poenari de pe Argeş e şi ea aproape terminată. Aş vrea să fiu acolo acum.

Lada îşi frecă ceafa, visând la stânca rece de pe culme, la verdele intens al copacilor, Ia panglica strălucitoare a râului ce curgea mult mai jos. Dintre toate locurile din Valahia, în cetatea de pe vârful muntelui se simţea cel mai mult acasă. Dar Târgovişteа îi solicita prezenţa cu insistenţa cicălitoare a o sută de petiţionari pe zi şi duzini de scrisori urgente.

— Trebuie să ne concentrăm asupra altor cetăţi? întrebă Nicolae. Zidurilor cetăţii de aici le-ar prinde bine niţică atenţie.

— N-o să câştigăm nimic dacă ne baricadăm înăuntru.

— Apărarea unui loc bine întărit e mai uşoară decât întâlnirea în câmp deschis.

Lada îşi ridică picioarele pe masă.

— Spune-i asta Constantinopolului. Nu. O să luptăm în feluri pe care nu le-a mai văzut nimeni. Aşa o să ne păstrăm pământul.

— *Dacă* sultanul vine după noi.

— O să vină, zise Lada, iar vocea ei era întunecată de

amintirile ultimei dăţi în care îl văzuse pe Mehmed faţă în faţă.

Blândeţea din vocea lui Nicolae era la fel de falsă ca o zi călduroasă în februarie.

— Crezi că poate-l provoci fiindcă *vrei* să vină?

— Spune ce-ai de spus, Nicolae, mârâi ea.

— Spun că te dai peste cap ca să-ţi atragi ostilitatea lui. Nu era nevoie de Bulgaria.

Lada îşi lăsă picioarele să-i cadă pe podea.

— Mi-au omorât oamenii!

— într-un *singur* sat. Ca răspuns, i-ai omorât trimişii. Cred c-a fost un mesaj mai mult decât suficient, dar tu continui să-l înjunghii, mai adânc şi mai dur. încerc să înţeleg de ce.

— Pentru Valahia fac ce fac.

Nicolae zâmbi cu tristeţe, iar chipul i se contorsionă în jurul vechii cicatrice.

— Oare? Lui Mehmed îi pasă de tine. Ai putea să profiţi de asta, să-l faci să fie de acord cu alte condiţii de vasalitate. Plăţi mai mici. Fără băieţi pentru armata lui. Ar face-o. Ai putea să creezi cea mai bună, cea mai puternică, cea mai stabilă poziţie a Valahiei din ultimele generaţii.

— Ca stat vasal al turcilor!

— Atunci aşa să fie!

Lada sări din scaun şi-l trânti pe Nicolae dintr-al lui, ţintu- indu-l pe podea cu braţul apăsat pe gâtul lui. Avea dinţii dezveliţi, iar respiraţia ei agitată era amestecată cu cea greoaie a lui. Bărbatul nu se mişcă, nu încercă să o împingă la o parte.

— N-o să fiu vasalul nimănui, şuieră ea. Valahia e a

mea. *A mea.* înţelegi?

Nicolae clipi, genele lui întunecate mişcându-se deasupra ochilor căprui. Ceva ce fusese acolo dinainte de cicatrice, de când îl cunoştea Lada, dispăruse din privirea lui. Nu ştia ce fusese, nu-i observase niciodată prezenţa, dar acum văzu că se dusese.

— înţeleg, spuse el cu vocea gâtuită.

— Lada? întrebă Daciana.

Lada se ridică şi se întoarse cu spatele la Nicolae. Daciana se afla în uşă, ezitând la vederea scenei. Avea mai multe pachete în braţe.

— Da? făcu Lada.

— Hainele tale noi. Să ne asigurăm că le-am croit pe toate cum trebuie?

— Foarte bine. Poţi să te duci, Nicolae. Vorbeşte cu Bogdan înainte să pleci. A scotocit prin închisori după posibili noi soldaţi.

Se aştepta ca Nicolae să protesteze - întotdeauna protesta dar el făcu o plecăciune şi ieşi.

Daciana îi luă locul, ajutând-o tăcută pe Lada să se dezbrace. Era o cusătoreasă mai bună decât Oana, ai cărei ochi nu o mai ajutau. Aşa că Oana preluase bucătăriile, iar Daciana hainele Ladei. Când reuşi s-o ţină pe Lada în loc în timp ce măsura, Daciana vorbi în cele din urmă:

— E vreo problemă cu Nicolae?

— Nu.

— Bun. îmi place de el.

— Nu ţi-am cerut părerea.

Daciana scoase un zgomot mic, privind în sus spre Lada din locul în care stătea ghemuită şi marca stofa cu

cretă. Haina nouă urma să aibă guler şi manşete de blană. Era vopsită în roşu-închis, ca să se potrivească cu cuşma Ladei.

— Atunci poate că nu vrei să auzi nici următoarea mea părere: ar trebui să fii atentă să nu-l laşi pe Bogdan să fie singur cu tine prea curând.

— Ce vrei să spui?

— O să-ţi ceară să te măriţi cu el.

Lada tresări surprinsă, lăsând o dâră lungă de cretă pe tivul viitoarei ei tunici.

- Ce?

— Uneori, după slujba de la biserică, stă de vorbă cu mine. Ultima dată s-a uitat în jur şi a zis cât de drăguţ ar fi ca cineva să se căsătorească acolo. M-a întrebat dacă eu cred că unei fete i-ar plăcea să se mărite în biserica aia, sau ar prefera mănăstirea de pe insula Snagov. Şi din moment ce ştiu că nu încerca, cu falsă modestie, să obţină atenţia *mea,* pot să presupun cu certitudine că se gândea la singura femeie despre care îşi dă seama că există.

Lada se aşeză, distrugând forma tunicii încă necusute.

— De ce niciunul dintre bărbaţii din viaţa mea nu poate să facă doar ce le cer?

Daciana adună bucata de material căzut, apoi desfăcu restul hainei din jurul Ladei, cu blândeţe.

— I-ai cerut lui Bogdan să nu fie îndrăgostit de tine? întrebă ea, tachinând-o.

— în primul rând, nu înţeleg ce l-a apucat. Sau de ce-şi închipuie c-o să mă mărit cu el vreodată.

— E un băieţel.

Daciana puse hainele deoparte, apoi scoase un pieptăn şi începu să se ocupe de părul Ladei. Era mult mai blândă decât fusese vreodată Oana. Pe Lada nu o deranja atât de mult când o pieptăna Daciana.

— Vede în tine ceea ce vrea să vadă. Fii blândă cu el când te cere.

Lada privi la Daciana pe sub genele ei dese şi ridică o sprânceană.

Daciana râse:

— Bine, atunci nu blândă. Dar încearcă să nu fii crudă. E un suflet fragil.

— E de două ori cât tine. L-am văzut frângând gâturi cu mâinile goale.

— Ah, dar tu o să-i frângi inima cu ale tale.

— Nu i-am cerut niciodată inima.

Daciana termină, trecându-şi mâna prin părul Ladei.

— Asta-i problema când îţi dai inima. N-aştepţi niciodată s-o ceară celălalt. I-o întinzi în palmă şi speri c-o s-o vrea.

Uşa se deschise brusc şi doi copilaşi se târâră înăuntru. Ştefan îi urmă şi o scurtă tresărire de surpriză îi străbătu chipul la vederea Ladei.

— Scuze, am crezut c-ai plecat.

Se aplecă să ia de jos copiii, dar aceştia se vânzoliră şi îi scăpară.

— O vor pe mama lor, râse Daciana.

întinse braţele şi copiii alergară spre ea, căzându-i în poală.

Lada era nedumerită. Pentru că era atât de mult

timp plecată de la castel, nu prea o vedea pe Daciana. Şi nu o văzuse pe copila Dacianei - numită după Lada însăşi - de când era în faşă.

Dar Lada era absolut sigură că fusese vorba despre un singur copil.

— Ăla cine-i? întrebă ea, arătând spre celălalt copil.

Daciana şi Ştefan schimbară o privire pe furiş. Lada o observă numai pentru că era atât de obişnuită cu lipsa de expresie a Iui Ştefan. Privirea aceea împărtăşită făcu o tăietură prin mijlocul confuziei ei. Din care curse în loc suspiciunea.

— Băiatul nostru, zâmbi plăcut Daciana, ca şi cum era de la sine înţeles.

— Şi de unde-a apărut?

Daciana îşi trase părul din pumnişorul cu gropiţe al băieţelului.

— De unde vin toţi copiii, normal.

Lada nu intră în joc. Se ridică în picioare.

— Ăl cui e copilul?

Ştefan ridică băiatul, ţinându-l strâns.

— Al meu, spuse el.

Apucă fetiţa cu celălalt braţ şi ieşi din cameră.

Daciana îşi adună lucrurile, privind oriunde, numai spre Lada nu.

— Există o mulţime de orfani, spuse ea, ridicând din umeri. Ne-am gândit că micuţei noastră Lada o să-i placă un frate.

— Hmm.

Lada o urmări pe Daciana mânuind cu stângăcie pieptă- nul, scăpându-l pe jos, ridicându-l şi apoi

plecând capul şi ieşind grăbită din cameră. Nu-şi terminase treaba, ceea ce nu îi stătea în fire.

Daciana fusese doică pentru o familie de boieri după ce avusese propriul ei copil. O familie de boieri Dăneşti.

Lada ucisese toţi boierii Dăneşti. Şi ordonase să le fie omo- râţi şi toţi urmaşii.

Găsi foaia pe care Nicolae trecuse cu grijă notele şi adăugă la final încă două însemnări ale ei.

Ai grijă la Nicolae.

Ai grijă la Ştefan.

10

—

Constantinopol

RADU ŞI OAMENII LUI s-au îndreptat călare către porţile Con- stantinopolului, însoţiţi de Mehmed. Mehmed era înconjurat de gărzi. Turbanul lui, ţesut cu fire de aur pur, scânteia şi sclipea în soare. Calul său păşea săltat, fiind cu un cap mai înalt decât restul cailor şi de un alb strălucitor. Mantia purpurie a lui Mehmed flutura în spatele lor. Radu îşi închipui că este un localnic aflat pe marginea drumului, urmărindu-l uluit. Sultanul era cu siguranţă tot ceea ce trebuia să fie. Personificarea puterii şi gloriei.

Se opriră chiar la marginea oraşului, iar Mehmed îi permise lui Radu să se apropie de el.

— Ad-o acasă.

Graba tăcută din vocea lui îi contrazicea postura plină de încredere.

Radu încuviinţă din cap, dar nu putea avea pretenţii la încredere. Lada era deja acasă. Iar Radu nu se simţea acasă în Constantinopol. însă avea să ajungă la Lada şi s-o aducă înapoi. Iar după aceea...

Nu ştia încotro avea să o apuce. Dar datoriile lui, atât faţă de Mehmed, cât şi faţă de Lada, aveau să fie încheiate, şi ştia ce avea să *facă:* să-şi petreacă restul

zilelor lui căutând-o pe Nazira.

Durerea găunoasă din trup îi era familiară şi începuse să se atenueze pe margini acum; Radu îşi îmboldi calul înainte. La distanţă de Mehmed.

Când se aflau la vreo leghe în afara oraşului, Kumal se apropie de el.

— îţi mulţumesc c-ai venit, spuse Radu, cu un zâmbet mai sincer decât fusese în stare să adune pentru Mehmed.

— Sigur. O să fie bine să ieşim din oraş.

— îţi displace?

Radu nu auzise niciodată vreo vorbă de nemulţumire din partea lui Kumal. Dar nu auzise nici vreo vorbă de protest pentru că o pierduse pe singura soră a lui Kumal. Radu se întreba dacă era oare Kumal capabil de cruzime. De fapt, spera să fie. Gândul că oamenii asemeni lui Kumal erau la fel ca toţi ceilalţi îi dădea speranţă - pur şi simplu aleseseră să fie mai buni.

Kumal păru surprins, apoi scutură din cap.

— Nu. Sunt fericit în postul meu, aproape de sultan. E un om bun şi-l respect. E o onoare să îmi servesc poporul. Dar mi-e greu să nu simt că nu facem nimic în timp ce aşteptăm veşti despre Nazira.

Radu îşi strânse reflex umerii. Ştia că bărbatul nu adusese vorba despre Nazira pentru a-l dojeni, dar nu putea să scape de sentimentul de vină provocat de absenţa ei continuă.

Kumal îi observă stinghereala şi îşi mână calul şi mai aproape.

— Ai luat cea mai bună decizie într-un moment fără scăpare. Ştiu c-ai făcut tot ce ţi-a stat în putinţă ca s-o aperi. Voiam să spun că aşteptatul într-un singur loc poate să te înnebunească. E bine să ieşim, să fim activi, să apărăm imperiul. O să continuăm să sperăm şi să ne rugăm să primim vorbă despre siguranţa Nazirei. Dar asta putem s-o facem şi de pe drum.

Radu încuviinţă din cap, simţindu-se ceva mai puţin împovărat.

— Mulţumesc. întotdeauna mi-ai fost prieten.

— Eşti fratele meu.

Radu râse:

— Iar tu cu siguranţă eşti fratele pe care mi l-am ales. Propriul meu frate nu mi-a fost niciodată prieten.

— Că veni vorba de fraţi, ce planuri ai cu sora ta? O să încerci mai întâi să negociezi?

— Trimit vorbă înainte să vină să ne întâlnim la avanpostul nostru din Giurgiu. Cred c-o să vină să mă vadă şi fără promisiuni anume. Când ajunge, o separăm de oamenii ei şi-o aducem înapoi în Constantinopol.

— Câtă forţă eşti pregătit să foloseşti?

Radu se foi încordat în şa, adâncindu-se şi mai mult în blănuri. Când discutase cu Mehmed şi Mara, i se păruse un plan bun. Dar nu se gândise la amănunte. Lada nu avea să vrea să vină. Măcar atât era clar. Avea să fie nevoit să-i ucidă oamenii? Şi dacă Bogdan era cu ea? Radu nu-l plăcuse niciodată pe Bogdan; prin loialitatea lui încăpăţânată, încuraja ce era mai rău în Lada. Dar Radu nu voia să-l omoare. Şi nici pe Nicolae. întotdeauna considerase că Nicolae este superior celorlalţi oameni ai Ladei. Nostim şi isteţ, uneori chiar

cumsecade.

Şi apoi, mai era şi Lada însăşi. Radu îşi închipui cum o leagă şi o aduce îndărăt într-una din căruţele lor cu provizii. Altminteri avea să se lupte cu ei tot drumul. Şi odată ce s-ar fi întors cu ea, ce urma? O celulă de temniţă?

Radu oftă, frecându-se la ochi.

— Atâta forţă câtă e nevoie.

Nu vedea o rezolvare fericită a planului său, dar nu putea s-o lase pe Lada să-şi continue agresiunile.

— E corect asta? S-o chemi sub pretextul fals al păcii, iar apoi s-o răpeşti?

Kumal nu părea supărat, însă în tonul său blând se simţea dezaprobarea. Nu contribuise mult la planurile făcute de ei. Continua să îi recunoască autoritatea lui Mehmed şi nu îl contrazicea, însă cu Radu se simţea mai confortabil.

— Pe termen lung o să salveze vieţi. Radu îşi ridică mâinile, apoi le lăsă să cadă pe lângă el, neajutorat. Şi o să-i salveze şi ei viaţa. Mara avea dreptate. Nu se poate să continue aşa. Cineva *chiar* o s-o omoare. Prefer s-o ştiu în siguranţă în temniţă în Constantinopol, decât într-un mormânt fără însemne, lângă tatăl şi fratele nostru.

Kumal dădu din cap.

— Prea bine, atunci. Dacă tu consideri că ăsta-i cel mai bun mod de acţiune, o să fac tot ce pot ca să te susţin. Uneori trebuie să lucrăm cu subterfugii. Deşi, trebuie să recunosc, asta mi se potriveşte ca o cămaşă prea mică. N-am nicio îndemânare sau plăcere în aşa ceva.

— Asta fiindcă eşti un om bun şi cinstit.

Radu nu putu să zâmbească şi acum. El se strecura pe nesimţite în subterfugiu, la fel de uşor ca şi cum s-ar fi lăsat într-o baie caldă. Fusese întotdeauna abilitatea lui cea mai bună, să facă şi să spună orice era nevoie pentru a supravieţui.

Acum avea să facă şi să spună orice era nevoie pentru a se asigura că sora lui supravieţuia. Chiar dacă ea nu avea să-l ierte niciodată pentru asta.

La două zile de când începuseră călătoria spre nord, către cetatea Giurgiului care marca hotarul pământurilor controlate de otomani, un mesager îi prinse din urmă.

— Sunt trimis de Mara Brancovici! spuse el, prăfuit tot, şi le înmână o scrisoare.

Radu o luă, nedumerit. Ce avea Mara să-i comunice cu atâta disperare? Rupse sigiliul şi desfăcu scrisoarea. Una dintre foi era o însemnare de la Mara. Liniile elegante ale scrisului ei îl tăiară pe din două. Nu putu să-şi recapete răsuflarea şi nici să se uite la următoarea scrisoare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Kumal.

— Mara. Are veşti despre Nazira. Nu pot… Kumal, nu pot să citesc.

Radu tremura, prea îngrozit să afle ce se întâmplase cu Nazira. Neştiinţa fusese teribilă, dar să-i ţină soarta în mâini era şi mai rău. N-ar fi rezistat să afle că murise.

Kumal îi luă cu blândeţe scrisorile. Radu îşi păstră ochii aţintiţi în pământ. Să urmărească reacţia lui

Kumal era acelaşi lucru cu citirea scrisorii. încerca să oprească timpul în loc acolo, pentru totdeauna, ca să nu trebuiască să afle că prietena lui cea mai adevărată era moartă, şi din vina lui.

Kumal răsuflă scurt, uşurat, şi-l lăudă pe Domnul. Radu se simţi străpuns de speranţă şi îndrăzni să ridice privirea. Kumal avea ochii strălucitori din cauza lacrimilor şi zâmbea:

— Trăieşte.

Un suspin se desprinse din pieptul lui Radu, eliberându-l de toate lunile de chin şi teamă.

— Trăieşte?

— Da. Kumal cercetă din nou scrisoarea. Au naufragiat pe o insulă din Marea Marmara. Nazira a ajuns acolo nevătămată. Ciprian şi băiatul servitor au fost răniţi grav. A trebuit să rămână să aibă grijă de ei şi n-a avut cum să trimită vorbă decât atunci când a putut să călătorească într-o zonă mai populată.

Nazira trăia. Ciprian şi Valentin erau răniţi.

— Şi-au... Ciprian şi Valentin şi-au revenit?

— Nu spune. Asta nu-i scrisă de mâna Nazirei. E de la unul din contactele Marei. Cel care a scris zice c-o poate însoţi pe Nazira până în portul Bursa, dar că e nevoie s-o întâmpine cineva acolo.

Radu deja întorcea calul. Trase aer adânc în piept, închise ochii şi îşi ridică faţa spre ceruri. Inspira gratitudine, expira teamă. Inspira speranţă, expira îngrijorare. Nazira trăia şi era bine. Radu nu-şi omorâse cea mai dragă, cea mai sinceră prietenă. Avea s-o aducă pe soţia Fatimei acasă la ea.

Şi pe Ciprian.

Dacă Ciprian şi Valentin ar fi fost morţi, scrisoarea ar fi pomenit de asta. Cu siguranţă erau bine, ceea ce era tot ce-şi putea dori. Orice altceva ar fi fost prea egoist din partea lui, după tot ce făcuse.

— Ar trebui să te duci la ea, îi zâmbi Radu lui Kumal.

Ochii calzi ai lui Kumal erau plini de lacrimi. El scutură din cap şi un zâmbet îi lumină chipul. Acelaşi zâmbet blând, blajin, care fusese funia de salvare a lui Radu pe când era un copil speriat şi pierdut într-o ţară străină.

— Tu eşti soţul ei. Du-te şi ad-o.

— Dar Lada...

— O să mă ocup de toate. îţi promit c-o s-o tratez cu tot respectul şi blândeţea de care sunt capabil. Lasă-mă să am grijă de sora ta, în timp ce tu o să ai de a mea.

Radu râse, se întinse şi-i strânse mâna lui Kumal.

— Mulţumesc, frate. O s-o aduc acasă. Radu îşi întoarse calul spre drumul care avea să-l ducă la Bursa şi Nazira, apoi se opri o clipă. Te rog, ai grijă cu sora mea!

— îţi promit că voi fi blând.

— Nu, voiam să spun să fii atent. Pentru binele tău.

Expresia lui Kumal deveni mai rece şi mai severă.

— Am citit rapoartele. N-o s-o subestimez.

Radu şi Kumal dădură din cap şi porniră pe drumuri separate, pentru a le recupera pe surorile care trebuiau să se întoarcă în imperiu. Una salvată, alta prizonieră.

11

Târgovişte

— ĂSTA CE-A FĂCUT? întrebă Lada, ascuţindu-şi pumnalele, în timp ce un grup pestriţ de prizonieri aştepta în faţa tronului ei, înconjurat de propriii ei soldaţi.

— Viol, răspunse Bogdan.

— Omorâţi-1! făcu Lada, fără să se uite la bărbatul luat târâş şi în locul căruia era adus un altul. Şi ăsta?

— Furt.

îl simţi pe Bogdan cum o priveşte, doritor să fie privit, la rândul lui. De când cu avertismentul Dacianei, îl evitase. Nu avea timp să fie grijulie cu sentimentele lui şi era iritată că trebuia să le accepte în vreun fel.

— De ce? întrebă ea.

— îmi murea familia de foame, mârâi prizonierul. Aş face-o din nou.

Lada se opri şi-l măsură cu privirea. Era deşirat şi subţire, dar cu potenţialul de a fi puternic dacă era hrănit bine.

— Poţi să intri în armata mea. în caz de luptă, o să fii în primele linii şi cel mai probabil o să fii ucis. Dacă supravieţuieşti şi te distingi, vinovăţiile o să-ţi fie iertate şi o să ai ocazia să capeţi pământ pentru tine şi

familia ta. Dacă furi din nou sau mă dezamăgeşti în orice alt fel, o să fii omorât. Altminteri, te întorci în temniţă. Eşti de acord?

Bărbatul ezită, gândindu-se încruntat. Lada aprecie asta.

Oamenii care erau de acord fără a cugeta asupra ofertei fie se minţeau pe ei, fie, cel mai probabil, o minţeau pe ea. întotdeauna îi trimitea înapoi la închisoare sau punea să fie omo- râţi, în funcţie de nelegiuirile pe care le comiseseră.

în cele din urmă, bărbatul îşi înclină capul şi se lăsă într-un genunchi.

— Sunt de acord, prinţul meu.

— Foarte bine.

Lada îi făcu semn din mână să plece. Soldaţii îl îndrumară spre ieşirea opusă, unde avea să se alăture forţelor ei din ce în ce mai numeroase. Se apropia de cinci mii şi spera să facă rost de şi mai mulţi din Transilvania.

— Chiar vrei răufăcători în armata noastră? întrebă Nicolae.

Se aşezase în apropiere, deşi Lada nu-i ceruse să ia parte la adunarea din acea zi.

— Am avut răufăcători printre nobili vreme de veacuri. De ce să nu-i lăsăm pe răufăcători să realizeze ceva pentru noi?

— Dar chiar o să le dai pământ dup-aia? oftă Nicolae.

— O să dau pământ cui cred eu de cuviinţă. Dacă vine de la mine, îmi sunt datori cu totul. Dacă-s răsturnată, pierd tot ce-au câştigat. Vezi vreun mod mai bun de-a încuraja loialitatea în rândul oamenilor mei?

Nicolae ridică din umeri, rânjind. Dar rânjetul părea îndepărtat, şters şi obosit asemeni cicatricei lui. Lucrurile nu mai fuseseră la fel de când o luase la întrebări. Iar ea simţise distanţa dintre ei ca pe o margine zimţată de lamă. Dacă-ţi purtai încet degetul pe ea, era doar neplăcut. însă dacă-l mişcai prea repede, dădea sângele.

— De ce eşti aici, Nicolae? Ar trebui să ne instruieşti noii recruţi.

— A sosit o scrisoare.

— Ah, o scrisoare. Asta-i ceva nou. O propunere de căsătorie? Poate o admonestare atentă să stau între hotarele mele şi să încetez să-mi atrag ostilitatea inamicilor noştri? Sau poate cineva vrea să mă felicite pentru acţiunile mele, dar de fapt să nu facă nimic ca să ne ajute? Ce-mi plac scrisorile astea...

Lada vârî pumnalul bine ascuţit în teaca de la încheietură şi-l scoase pe celălalt ca să-l ascută.

— E de la fratele tău.

Lada se îndreptă în scaun.

— Goliţi sala!

Soldaţii împinseră afară restul de prizonieri, lăsându-i înăuntru doar pe Bogdan şi Nicolae.

— Unde-i Ştefan? întrebă Lada, întinzând mâna.

— Nu ştiu, răspunse Nicolae, înmânându-i scrisoarea.

Radu avea un sigiliu nou, ceva în scriitură arabă învârtejită şi stilizată. Lada sfărâmă ceara în bucăţi înainte să deschidă scrisoarea.

Preaiubită soră,

îţi scriu din partea splendorii sale, Mâna lui Dumnezeu pe Pământ, împăratul Romei, Sultanul gloriosului Imperiu Otoman, Mehmed Cuceritorul.

Lada se minună de greutatea absolută a titlurilor pe care şi le adăugase Mehmed. Cum putea să umble cu toate vorbele alea atârnându-i de umeri?

Evenimente recente necesită o reînnoire a condiţiilor vasalităţii Valahiei faţă de Imperiul Otoman. Pentru a evita un conflict pe care nu ai cum spera să-l câştigi, te rog, întâlneşte-te cu mine la Giurgiu, unde putem ajunge la un acord privind continuarea prieteniei şi păcii. De preferat, o prietenie care să includă semnificativ mai puţine trupuri trase în ţeapă.

Lada pufni în râs, surprinsă de o flamă de încântare. Ăsta era fratele ei. Ăsta era Radu, ascunzându-se sub un titlu nou, în spatele unui imperiu care nu era al său. Fu lovită de un acces de melancolie şi deopotrivă mânie. îi era dor de el. îi solicitase prezenţa cu atât de mult timp în urmă, iar el sosea acum numai la insistenţele lui Mehmed, care ghicise corect că Radu era *singurul* trimis care nu se afla în pericol să fie expediat înapoi într-o ladă de lemn.

Isteţ din partea lui.

O *să-ţi aştept sosirea. A durat prea mult, soră. Avem atâtea de discutat şi mi-a fost dor de tine. Până la revederea noastră apropiată,*

Radu Bei

Scrisul lui de mână, întotdeauna elegant şi meticulos, şovăia niţel în jurul cuvintelor „mi-a fost dor de tine”. Oare pentru că minţea? Sau pentru că recunoştea un adevăr dificil?

Lada îi dădu scrisoarea lui Nicolae şi începu să se învârtească prin încăpere.

— Interesant, făcu el când termină. Mult mai amabil decât mă aşteptam, sincer să fiu. Poate că micul habotnic încă-ţi mai păstrează ceva afecţiune, chiar şi acum.

Lada nu reacţionă, bănuind că Nicolae o tachina din nou.

— Ce-ai de gând să faci? întrebă el.

— O să mă întâlnesc cu frate-meu.

— Şi-o să accepţi condiţii noi? între influenţa fratelui tău şi indulgenţa sultanului, cred că putem obţine cele mai grozave condiţii de care a avut vreodată parte Valahia.

Nicolae părea entuziasmat, vorbele i se buluceau din gură. Sugerase acelaşi lucru în odăile ei. Scrisoarea asta era dovada că ideile lui erau corecte.

— O să primeşti răsplata pentru toate lucrurile la care ai muncit. Şi o să beneficieze de ea tot poporul tău.

Lada zâmbi, răsucind pumnalul pentru a prinde lumina.

— O să-l întâlnesc pe Radu. Şi-o să-l aduc acasă.

Nicolae păru semnificativ mai puţin entuziasmat şi

mult mai prudent.

— N-a zis nimic despre întorsul în Târgovişte.

— Nu, n-o să vrea. O să-l răpim pe frate-meu!

Rânjetul ei se lărgi.

— Ce? făcu Bogdan. De ce?

Pentru că oricum ar fi trebuit să fie al ei.

Pentru că îi era dor de el şi îl ura pentru asta.

Pentru că Bogdan voia mai mult decât i-ar fi putut ea oferi vreodată. Pentru că nu avea încredere în Ştefan. Pentru că întrebările lui Nicolae o rodeau pe sub piele. Pentru că Petru, tânăr şi tare de cap, dar *al ei,* era mort, ucis de boierii pe care ea îi eliminase mai târziu, chiar în sala de mese a acestui castel. Pentru că, şi după toate astea, ştia în sângele care-i curgea prin vene că putea avea încredere în Radu.

Şi pentru că... Nicolae avusese dreptate. Lada *încercase* să-l provoace la harţă pe Mehmed, chiar dacă nu conştientizase asta mai devreme. Nu o făcuse pentru Valahia. O făcuse pentru sine. Pentru tot ce însemnase el pentru ea. Pentru toate felurile în care o dezamăgise. Ea avea Valahia şi urma să facă
tot ce putea pentru a o proteja, dar dorea să-l pedepsească pe Mehmed. Era posibil ca răpirea lui Radu - recuperarea primului şi ultimului lucru pe care i-l luase Mehmed - să fie suficientă pentru a-l face să vină la ea, dacă zeci de mii de trupuri nu reuşiseră.

Doar trei corpuri contau. Aceleaşi trei care contaseră dintot- deauna.

Al lui Radu.

Al Ladei.

Şi al lui Mehmed.

12

Bursa

RADU NU PUTEA SĂ DEBARCE suficient de repede. Pentru prima oară, nu pentru că se simţea rău, ci din cauza persoanei care-l aştepta. Stătuse ia proră, cercetând orizontul încă din zori. De îndată ce zărise în depărtare Bursa, se abţinuse din răsputeri să nu sară în apă şi să înoate. Conştiinţa faptului că ar fi fost mult mai lent decât nava îl ţinuse la bord.

Se apropiau, de-a lungul oraşului - pe care-l vizitase, împreună cu Nazira, înainte de Constantinopol -, iar vântul îi biciuia faţa lui Radu, la fel de sălbatic precum nerăbdarea lui. în cele din urmă, ajunseră lângă chei.

Radu văzu un chip familiar, la fel de luminos şi primitor ca primăvara.

Sări peste copastie, aterizând dur pe chei. Nazira îl întâmpină la jumătatea drumului. El îşi aruncă braţele în jurul femeii, ridicând-o de jos şi învârtind-o. Nu-şi dădea seama dacă râdea sau plângea. După câteva minute de îmbrăţişare, Radu îi dădu drumul. îi prinse chipul în palme şi i-l cercetă. Era mai tuciurie decât fusese - dovadă că stătuse mai mult în soare decât obişnuia -, iar hainele ei aveau culori pe care nu şi le-ar fi ales niciodată, dar arăta sănătoasă. Nu avea cearcăne

de suferinţă sub ochi, cercul rotund şi dulce al buzelor ei nu ascundea terori înăbuşite.

— Nazira, eu...

Ea îi puse mâna peste gură.

— Te rog, nu-mi cere scuze. Te cunosc. Probabil că în toate lunile astea n-ai avut altă povară decât vina, care te-a sfâşiat. Dar ai reuşit. Ne-ai scos la liman în siguranţă. Am supravieţuit, ceea ce înseamnă că suntem vii, putem să ne vindecăm şi să creştem.

Radu suspină, lăsând capul în jos şi mutând mâna femeii, astfel încât să se odihnească pe obrazul lui.

— Tot timpul cât am fost împreună în Constantinopol, asta a fost singura mea rugăciune. Ca indiferent ce altceva se va întâmpla, tu să fii în siguranţă.

— Dumnezeu e bun, spuse Nazira, zâmbind.

Radu nu se uitase după nimeni altcineva în afara Nazirei. Acum, totuşi, cu inima preaplină după ce o văzuse bine, sănătoasă şi *vie,* avea loc să-şi pună întrebări.

— Valentin şi Ciprian, cumva...

— Nu-s aici. Dar au supravieţuit şi ei.

Un tremur îl scutură pe Radu. Eliberarea de vină şi spaimă era o senzaţie fizică, şi iarăşi simţi că e pe pragul de a se prăbuşi. Nazira îl luă de mână, dorind la fel de mult ca şi el să păstreze contactul, şi-l conduse spre un morman de pietre aflate lângă apă, unde puteau şedea. Ultima dată când fuseseră aici împreună, priviseră armada lui Mehmed. Pe vremea când Radu credea că ştie ce-i rezervă viitorul, când Constantinopolul nu era decât un scop. Nu o realitate îmbibată de sânge.

Atingându-i turbanul, Nazira îi cercetă chipul.

— Mă bucur să te văd din nou purtând ăsta. E bine să laşi în urmă prefăcătoria. Privind în jos spre propriile ei haine, adăugă: Uneori, în vis, port în continuare moda Constantino- polului. Când mă trezesc, nu pot respira. Scutură din cap, ca şi cum şi-ar fi dorit să se trezească, şi întrebă: Fatima cum e?

Radu puse un braţ în jurul ei, trăgând-o aproape. Nu credea că ar mai fi putut s-o lase să se îndepărteze vreodată. Numai ca să i-o redea Fatimei.

— E bine, răspunse el cu blândeţe. I-am trimis vorbă că te aduc înapoi, dar n-am avut timp să mă duc s-o iau şi pe ea.

Nazira se şterse sub ochi.

— Mi-a fost atât de dor de ea! Dar ştiam că o să-i porţi de grijă. Asta mi-a făcut dorul suportabil. A fost doar tristeţe, nu tristeţe şi frică.

— Nu şi-a pierdut niciodată speranţa. Cred că din asta e făcută.

Nazira râse şi încuviinţă, iar capul i se lovi de umărul lui Radu.

— Aşa e. E lumina mea care nu se stinge niciodată. Iar tu eşti sticla ce ne protejează flacăra. Nazira îl sărută pe obraz. Sunt în Bursa de trei zile. Am aşteptat aici pe chei în fiecare dintre ele, ştiind c-o să vii. Când omul Marei Brancovici a venit să mă aducă aici, m-am despărţit de Ciprian şi de Valentin. Nu ştiu unde sunt acum. Mi-a părut rău să-i părăsesc. îmi deveniseră ca o familie.

Radu ştia că trebuia să caute cai şi să se întoarcă la Fatima cât de repede cu putinţă, dar era încă nesigur şi

avea nevoie de câteva minute în plus pentru ca trupul lui să accepte faptul că Nazira era în siguranţă.

— Spune-mi tot ce s-a întâmplat de când ai plecat. Te rog.

— Mai întâi spune-mi tu: i-ai salvat? Nepoţii lui Constantin?

Radu încuviinţă din cap, privind lung spre cerul presărat cu nori de deasupra lor. O lăsase pe Nazira să plece cu Ciprian ca să se ducă în oraş şi să-i salveze pe cei doi băieţi. Fusese primejdios pentru ei toţi. Radu îşi riscase viaţa pentru ceea ce ar fi putut să fie o misiune inutilă, şi o riscase şi pe a Nazirei, încre- dinţându-i-o lui Ciprian chiar şi după ce Radu dăduse în vileag înşelătoria lor. Dar nu percepuse niciodată *asta* ca pe un risc. Ştiuse atunci, la fel cum ştia acum, că Ciprian nu ar fi făcut niciodată nimic ca să-i rănească.

Poate că era mai mult decât meritau, iar asta îl făcea să resimtă şi mai dureros dorul după Ciprian.

— Am făcut-o. Şi au fost scutiţi de cea mai mare parte din carnagiu şi teroare. Acum fac parte din curtea lui Mehmed şi numele le-au fost schimbate în Murad şi Mesih. Sunt fericiţi.

Nazira îl strânse de mână. Nu îi ceru detalii, iar el nu intenţiona să i le ofere. Femeia văzuse destule în timpul fugii lor ca să nu-şi dorească mai multe imagini din acel coşmar.

— Aş spune c-ai făcut ce era corect, dar cred că în circumstanţele alea nu mai exista nimic „corect”. Totuşi, ai făcut un lucru *bun.* Cum e oraşul?

— înfloritor. Aşa cum ştiam c-o să fie în grija atentă a lui Mehmed.

— Şi cum e sultanul?

Radu o înghionti cu blândeţe.

— Nu trebuie să vorbeşti ca şi cum ai fi un chirurg care cercetează o rană. N-am avut pe nimeni cu care să discut, nimeni care să mă cunoască pe de-a-ntregul. Hai să renunţăm la prefăcătorii.

Nazira îl înghionti înapoi cu cotul.

— Prea bine. Cum a fost revederea cu el?

— Ţii minte când mi-ai zis că din cauză că-i atât de măreţ, e deopotrivă mai mult şi mai puţin decât un om? M-am gândit de multe ori la asta. E aşa de izolat, prin forţa lucrurilor! Refuză să comită aceleaşi greşeli ca tată-său. Şi se bazează pe mine, ba chiar mă iubeşte, în felul lui. Dar asta - ce am cu tine - m-a hrănit în ultimele minute mai mult decât au făcut-o nişte luni alături de Mehmed.

— îmi pare rău, în cazul ăsta.

— C-ai avut dreptate?

Nazira râse:

— E o povară grea, să ai întotdeauna dreptate. Dar unii dintre noi trebuie s-o poarte.

— Sunt recunoscător c-o porţi pentru mine, fiindcă nu-s în stare s-o port eu însumi. Radu se ridică şi-i întinse mâna: Şi-acum, vino! Să facem rost de cai şi provizii. Şi tot nu mi-ai spus nimic din ce s-a întâmplat de când v-am lăsat la Cornul de Aur.

— Pregăteşte-te, atunci, răspunse Nazira, e o poveste *foarte* interesantă. Cel puţin acum, când ştiu că am un final fericit pentru ea.

îşi croiră drum prin străzile vântoase ale Bursei, cumpărând ce aveau nevoie. Punga de bani a sultanului

grăbi procesul remarcabil de mult. Nazira îşi spuse povestea printre târguieli:

— Am înotat spre una din galerele mici, abandonate. Ciprian a reuşit să întoarcă pânzele astfel încât să prindă vântul, şi ne-am strecurat neobservaţi prin haosul din jur. Ne-am hotărât să ne îndreptăm spre Cipru. Ciprian voia să acosteze mai devreme, dar am refuzat. M-am temut că dacă aveam să fim prinşi de forţele otomane, Ciprian avea să fie ucis. Ştiam că decât să-şi rişte el viaţa, tu ai fi vrut să mergem mai departe.

Radu încuviinţă din cap, mângâind calul pe care-l alesese în timp ce aşteptau şeile şi desagii.

Nazira continuă:

— în a doua zi pe navă, lucrurile s-au înrăutăţit. N-aveam provizii şi, în starea noastră de oboseală, am adormit cu toţii deodată. Ne-a trezit o furtună, şi înainte să putem îndrepta vasul spre ţărm, ne-am răsturnat. Ciprian s-a lovit rău. S-a scufundat. Nu l-am putut găsi nici pe el, nici pe Valentin. Apoi l-am văzut pe băiat agăţat de catarg, ţinându-l în braţe pe Ciprian. Am reuşit amândoi să plutim suficient cât să ajungem la malul unei insule. Dar piciorul lui Valentin era rupt şi nu-mi puteam da seama cât de grave erau rănile lui Ciprian.

Deşi ştia c-au supravieţuit toţi trei, Radu descoperi că-şi ţinea răsuflarea.

— L-am târât pe Ciprian pe ţărm, apoi m-am întors să-l ajut pe Valentin. La adăpostul unor copaci, am aşteptat să treacă furtuna. Când în cele din urmă a trecut, cum Ciprian era încă inconştient, am pornit să caut ajutor. N-am găsit nimic. Pe nimeni. Reuşiserăm să

naufragiem pe cea mai pustie insulă din toată Europa, presupun.

Nazira râse uşor, dar Radu ştia cât o costa să pretindă că nu fusese înspăimântător. Pe când legau desagii pe cai, ea adăugă detalii poveştii. în următoarele câteva luni îi îngrijise pe Ciprian - care nu fusese rănit doar la cap, ci şi la o gleznă şi la umăr - şi pe Valentin, în timp ce se zbătea să facă rost de suficientă mâncare şi totodată să pună laolaltă resturile vechii lor nave pentru a construi o barcă nouă.

— Nu încetezi să mă uimeşti, spuse Radu, aflat la jumătatea împachetării.

Nu-şi putea lua ochii de la Nazira, care roşi, zâmbind cu cochetărie.

— Sper că pot să încetez de îndată, fiindcă nu vreau să mai fac niciodată ceva atât de uimitor. Am reuşit, în cele din urmă, să ajungem de pe insulă pe continent, unde am găsit o fermă singuratică. Dar oamenii nu au avut încredere în noi şi au vrut bani, iar noi nu aveam. Ne-au pus la lucru. Când au decis că produseserăm suficient pentru hrana şi adăpostul pe care ni le dăduseră, mi s-a permis să mă duc pe jos până la cel mai apropiat oraş - aflat la distanţă de o zi întreagă -, unde am putut să cer ajutor şi informaţii. închipuie-ţi surprinderea mea când am descoperit că lăsase cineva vorbă că ne caută! La început m-am temut că era din cauza lui Ciprian, că se pusese un preţ pe capul lui, aşa că nu ţi-am scris. îmi pare rău. N-am putut risca să fie prins. După toate cele prin care am trecut, e ca un membru al familiei. Eu am grijă de familia mea.

— Ştiu c-o faci.

Radu termină să-şi lege bagajele şi o ajută pe Nazira

să se urce pe cal, apoi încălecă şi el.

— Aşa c-am aranjat o întâlnire cu bărbatul care lăsase vorbă şi-am aşteptat. Când mi-a spus că Mara Brancovici era cea care căuta aşa atentă, am presupus c-o să fim în siguranţă. Agentul ei ne-a dus până la un port unde am putut găsi trecere spre Bursa. Acolo m-am despărţit de Ciprian şi Valentin. Am încercat să-i conving să vină cu mine, dar...

Radu n-o forţă să rostească adevărul dur.

— După toată înşelăciunea şi rolul meu în căderea Con- stantinopolului, nu-mi pot închipui c-au fost prea dornici să mă vadă din nou. L-am folosit într-un mod îngrozitor pe Ciprian. Nu-l învinovăţesc de nimic.

— I-am spus tot lui Ciprian.

— Ce înţelegi prin tot?

— *Tot.* Merita toată onestitatea. A fost supărat. Mai mult de atât, a fost rănit. Voia să înţeleagă de ce facuserăm ce facu- serăm. Cum am putut să-l minţim atâta timp. I-am spus despre copilăria ta, cum ne-am întâlnit, ce-ai făcut pentru mine. I-am spus despre Lada şi despre tatăl tău. I-am spus ce ţi-a oferit imperiul: siguranţă, un cămin, credinţă. Lucruri pe care nu Ie avuseseşi niciodată. I-am spus de ce ne aflam în oraş ca spioni, ce-am făcut efectiv cât ne-am aflat acolo. I-am spus despre Fatima şi despre propriile mele motive de a dori siguranţa imperiului şi credinţei noastre. I-am spus ce credeam c-o să facă sultanul cu oraşul. Şi i-am spus despre relaţia ta cu Mehmed, atât ce este, cât şi ce nu este.

Radu tresări, închizând ochii. Desigur, el îi spusese deja lui Ciprian adevărul cel mai dur: adevărul despre

duplicitatea lui. Dar faptul că Ciprian ştia totul era mai intim şi mai umilitor. Cât trebuie să-l urască Ciprian! în cele din urmă, Radu dădu din cap.

— Ai făcut alegerea corectă. El te-a salvat în ciuda tuturor lucrurilor.

— Nu m-a salvat în *ciuda* a toate. M-a *salvat grafie* tuturor lucrurilor. Om fi intrat noi în Constantinopol cu intenţii false, dar prietenia noastră a fost adevărată. Noi i-am salvat viaţa de mai multe ori. Şi-am facut-o pentru că l-am iubit. Cred că ştie asta.

Radu oftă:

— Nu contează. E în trecut. Sper că ne poate ierta într-o zi, dar asta-i o speranţă egoistă. E pentru mine, nu pentru el. Aşa că, în schimb, sper c-o să-şi găsească cumva fericirea.

— E tot ce ne putem dori.

Radu se simţi şi mai uşurat, dar şi mai împovărat de această informaţie. Cel puţin îi oferise lui Ciprian o nouă şansă la viaţă. Dacă n-ar fi fost el, cu siguranţă că Ciprian ar fi murit alături de unchiul lui. Radu era bucuros să ştie că bărbatul încă trăia, undeva acolo. Trase de frâie:

— Haide! în Edirne e o fată care aşteaptă de foarte mult timp.

— O s-o ţin în braţe nişte săptămâni. O să trebuiască să ne hrăneşti pe amândouă, fiindcă n-o să-i dau drumul pentru nimic în lume.

— O să fie o onoare pentru mine, râse Radu.

— Şi frate-meu?

— Ar fi venit, dar eram în drum spre Valahia ca s-o aducem pe Lada înapoi. Cu forţa, dacă e cazul. Kumal s-

a oferit să rezolve asta ca să pot eu să te-aduc pe tine.

— Aţi făcut schimb de surori.

Radu râse, dar mai mult cu vinovăţie decât cu bucurie.

— Aşa a zis şi el. M-am ales de departe cu varianta mai bună.

Radu îi era foarte îndatorat lui Kumal.

— Şi ce-o să faci după ce ne întoarcem? Te duci din nou în Constantinopol?

Radu mână caii dincolo de periferia Bursei, către drumurile care aveau să-i poarte spre Fatima.

— Nu ştiu. Şi nu-mi pasă. Te am pe tine, iar tu o ai pe Fatima. Mi-am ţinut toate promisiunile. Sunt obosit. Şi-s fericit.

Norii se îndepărtaseră, iar cerul era de un albastru strălucitor, promiţând o călătorie blândă. Nu era aşa de frig ca atunci când se îndreptase spre Valahia. Dar totul părea mai cald cu Nazira alături.

Viitorul era nescris, iar pe Radu nu-l deranja. O recăpătase pe Nazira şi în curând Kumal avea să se întoarcă şi să fie din nou împreună cu ei. Ciprian era în siguranţă. Mehmed avea să o aibă din nou pe Lada, şi pentru prima dată Radu nu simţea nimic în legătură cu asta. Dacă urma să fie întemniţată, avea şanse mai mici să fie omorâtă. Şi cu siguranţă ar fi omorât mai puţin. Cât despre sentimentele lui Mehmed pentru ea, lui Radu îi era indiferent. Acest ultim capitol oribil al timpului petrecut de el în Constantinopol se încheiase. Toată lumea care îi era dragă se afla în siguranţă. în sfârşit, Radu se întorcea acasă pentru totdeauna.

13

Lângă Giurgiu

— UNDE-AŢI FOST?

Ienicerul iscoadă îi privi încruntat pe oamenii Ladei, care purtau cu toţii uniforme de ieniceri. Cei din faţă vorbeau turca. Cei din spate erau tăcuţi.

— Vă aşteptam de ieri.

— Am avut nişte încurcături, mârâi Bogdan.

De fapt, *ei* erau încurcăturile. Cu o zi înainte se năpustiseră asupra unui grup de ieniceri trimişi ca întărire către cetatea Giurgiului. Astăzi, deveniseră acei ieniceri. Lada se afla, neştiută, în mijlocul oamenilor ei. Valahii care nu crescuseră ca ieniceri erau în spatele ei, ca să-i poată urma semnele. Nu ştiau cum să se comporte ca nişte ieniceri, dar ştiau cum să mimeze.

Nicolae călărea în fruntea lor, drept conducător. Se oprise lângă Bogdan ca să vorbească cu iscoada. Mai erau câteva ore de mers până la cetate, aşa că iscoada fusese probabil trimisă în căutarea lor. Lada îşi croi drum mai în faţă, pentru a putea trage cu urechea. Insectele care tocmai începuseră să iasă din gerul adânc al iernii zburau rapid prin aerul proaspăt, aterizând pe arborii stropiţi de verdele mugurilor. Călătoria până aici fusese mocirloasă şi ocolită, dar trebuiseră să se asigure că fac rost de uniformele

ienicereşti şi că ajung *după* Radu.

— Care-i planul în cetate? întrebă Nicolae.

— Nu ştii?

Nicolae ridică din umeri, indiferent.

— Ne ducem unde ne trimit. Ni s-a zis să venim aici. Asta-i tot ce ştiu.

— Uneori, voi, forţele de la graniţă, sunteţi la fel de răi ca spahiii.

Nicolae se trase mai aproape, jucându-se cu plăselele armei. Vocea lui plăcută adoptă un ton ameninţător, pe potriva nivelului insultei ienicerului. Spahiii erau elita, oameni împroprietăriţi, nu soldaţi pe viaţă, ca ienicerii. Rivalitatea dintre cele două grupuri nu era una oarecare. Spahiii aveau privilegiul, dar ienicerii aveau prestigiul şi erau deseori preferaţi de sultan.

— Ar trebui să-ţi iei vorbele înapoi, zise Nicolae.

Omul flutură din mâini.

— îţi cer iertare. Uneori e frustrant să stai într-un avanpost. Primim toate ştirile, dar n-avem parte de niciun fel de acţiune. Suntem aici cu un paşă. Trebuie să apară căţeaua care s-a declarat prinţ al Valahiei, ca să semneze noile condiţii de vasalitate.

Nicolae se scobi leneş în dinţi.

— De ce aveţi nevoie de atâţia oameni în plus pentru asta?

Iscoada ridică din umeri, scărpinându-se sub coiful tipic, cu aripi albe.

— Ai auzit câţi a omorât în Bulgaria?

Nicolae mormăi:

— Eram în Serbia. De-atunci ne-am aşternut în marş. Tot nu-mi vine să cred câţi au fost.

— Ei bine, se aplecă soldatul spre el, conspirativ, nu mi-au dat detalii, dar am senzaţia că nu suntem aici ca să facem un târg. Prea mulţi oameni, plus o căruţă cu bare şi cătuşe. Cred că suntem aici ca s-o ducem înapoi pentru pedeapsă.

Lada îşi reţinu un zâmbet. Faptul că Radu încă o cunoştea îndeajuns încât să nu o subestimeze o încânta. Aşternuse
o cursă ca să obţină ce îşi dorea şi ea. Aproape că pufni în râs, dându-şi seama de ironia faptului că mergea să îl răpească pe fratele ei, venit să o răpească pe ea.

Nicolae chiar râse:

— Nu-i mare lucru să prinzi o femeie. Tot nu înţeleg de ce vă trebuiau atâţia oameni în plus. Detest călătoria la vremea asta a anului. Tocmai când începi să te simţi confortabil, apare un viscol. Iar de restul, plouă. Noroi peste tot. Curăţatul uniformei durează o veşnicie.

— După Bulgaria, cred că paşa e speriat. Vrea protecţie suplimentară.

— Câţi oameni sunt deja în cetate?

— O mie.

— Hmm.

Nicolae păru întrucâtva impresionat. Lada era flatată. Era o alocare semnificativă de oameni pentru ce considerau a fi un şi- redic simplu. Trupa de ieniceri pe care îi pândiseră şi omorâseră pe drum fusese de două sute de oameni. Aşa că avea două sute din oamenii ei cu ea, iar încă cinci sute îi urmau de la distanţă.

— Câţi oameni ne aşteptăm să vină cu ea? întrebă Nicolae.

— Nu mai mult decât garda personală. îmi plac şansele noastre, râse vesel ienicerul. Ar trebui să te

bucuri că aţi primit aşa o însărcinare uşoară.

Nicolae mârâi:

— E bine c-o să fie uşor, din moment ce noi o să facem toată treaba, ca de obicei. L-am întâlnit o dată pe Radu Bei, acum nişte ani, la asediul de la Kruje. Era nevoit să poarte nădragi maro ca să nu se vadă că făcea pe el tot timpul de frică. Tot aşa e şi-acum?

— Nu ştiu. Nu-i aici.

Lada şuieră, surprinsă. Bogdan tuşi, ca să acopere sunetul, iar Nicolae se grăbi cu altă întrebare:

— Dar credeam că Radu Bei e momeala? Nu-i fratele ei? Cine altcineva să vină?

Iscoada se opri, privindu-l dintr-odată cercetător pe Nicolae şi regretând, fără îndoială, că avusese limba slobodă.

— Credeam că nu ştii mare lucru despre asta.

— Sunt plin de surprize, rânji Nicolae.

Lada îşi trase cuţitul, sărind în faţa iscoadei şi doborându-l la pământ. încălecă peste el, ţinându-i cuţitul la gât.

— Cine eşti? icni el.

— Sunt căţeaua care a măcelărit nişte mii. Ia zi-mi: îţi place ce şanse ai acum?

Omul se albi la faţă.

— Unde-i Radu?

— Nu ştiu, făcu iscoada repede, în timp ce respiraţia rapidă îi trăda panica. Dar încă nu conştientizase că era mort. Vorbi repede, ca şi cum şi-ar fi putut obţine eliberarea: Radu s-a despărţit de grup înainte să ajungă ei aici. Nu l-am întâlnit deloc.

— Cine-i ţine locul?

— Kumal Paşa.

Muşchii Ladei zvâcniră instinctiv, ferindu-se de acel nume. Din nefericire pentru iscoadă, tresărirea ei îi spintecă jugulara. Lada se ridică, în timp ce el îşi vărsa sângele pe pământul pădurii.

— Putea să aibă mai multe informaţii, se încruntă Nicolae.

— Accident.

Lada săltă coiful iscoadei pe moarte şi-i folosi aripile albe pentru a-şi şterge lama. O aştepta Kumal, nu Radu.

Toate vechile ei resentimente izbucniră la viaţă, arzând fierbinţi şi flămânde. Din nou, Kumal Paşa îi răpise fratele. El era motivul pentru care Radu acceptase de bunăvoie captivitatea lor printre otomani. Radu îl iubise pe Mehmed, cu siguranţă. Dar şi Lada îl iubise şi totuşi putuse să se îndepărteze. Radu, pe de altă parte, fusese otrăvit din copilărie de dumnezeul acela pe care i-l dăduse Kumal. Falsa credinţă a lui Radu fusese cea care-l separase de Lada, falsa credinţă care îl făcuse să se alăture pe viaţă inamicilor lor. Kumal îl revendicase chiar ca frate, prin căsătorie, rupând şi mai mult legăturile lui Radu cu familia şi moştenirea lui adevărate.

Iar acum Kumal i-l luase din nou pe Radu. în loc să călărească înapoi spre oraş, cu Radu alături de ea - de bunăvoie sau nu -, fusese din nou lipsită de el. Scrâşnind din dinţi, îşi vârî arma în teacă.

— Şi-acum? întrebă Nicolae. Nu ştim unde-i Radu.

— N-o să mă întorc în Târgovişte cu mâinile goale! Lada porni spre cetate. Planul e acelaşi. Ne infiltrăm. Luăm pe cineva cu noi.

Dar, spre deosebire de planul otoman rezervat ei, acela nu avea să fie în viaţă.

Aşteptară până ce întunericul le ascunse rândurile.

— Hei! strigă Nicolae pe când se îndreptau spre poartă. A ajuns deja?

— Ştii cum sunt femeile, îi răspunse un bărbat. întotdeauna întârzie.

— Suntem obosiţi şi ne e foame. Deschideţi poarta! strigă Nicolae şi lovi în ea, ca să fie şi mai convingător.

Porţile se deschiseră, iar Lada şi cei două sute de oameni ai ei îmbrăcaţi în ieniceri intrară. Restul erau ascunşi, înconjurând cetatea.

— Unde-i toată lumea? făcu Nicolae semn spre curtea interioară goală.

Câteva torţe singuratice făceau mai multă umbră decât lumină. Pe ziduri se vedea o mână de oameni, siluete negre

profilate pe cerul nopţii. Dar toţi se uitau în afară, nu înăuntru, unde se afla deja ameninţarea.

— în pat. Aţi venit prea târziu pentru un culcuş. Drept pedeapsă, aveţi podeaua.

— Şi pentru asta blestem fiecare stânjen din ţara asta părăsită.

Nicolae îşi petrecu braţul pe după paznic. Apoi paznicul se prăvăli pe o parte.

— Mai întâi barăcile, şopti Lada. Ucideţi-i în linişte. Apoi răsfiraţi-vă şi ocupaţi zidurile. Eu o să-l găsesc pe Kumal.

Se furişă înainte, încredinţată că oamenii ei aveau să-i urmeze pe Nicolae, Bogdan şi ceilalţi conducători. După ce intră în cetate, ucise paznicii din holuri, tăcută ca o umbră, până ce ajunse la o zonă de locuit. Luă o torţă din cele câteva înşirate pe perete. Primul dormitor era gol. într-al doilea se afla ţinta ei.

Lovi cu piciorul în pat.

— Trezeşte-te!

Kumal Paşa se ridică în capul oaselor, cu ochii mari şi clipind în lumina pâlpâitoare. Nu-l văzuse niciodată fără turban. Era aproape chel, iar scalpul îi era mai palid decât faţa.

— Lada Drăculea! făcu el, iar recunoaşterea situaţiei îi linişti trăsăturile din frică în tristeţe.

— Lada Dracul, îl corectă ea. Prinţ.

Avu îndrăzneala să-şi încline capul, în semn de respect, ca şi cum n-ar fi fost acolo ca s-o răpească. De parcă nu i-ar fi furat şansa preţioasă de a-l obţine pe fratele ei şi de a-l răni pe Mehmed dintr-o singură mişcare simplă.

— Unde-i Radu?

— S-a dus după Nazira. Se rătăcise de la căderea oraşului, şi...

Lada flutură torţa prin aer, tăindu-i vorba.

— Nu-mi pasă ce făcea soră-ta. Voi doi întotdeauna aţi complotat ca să mi-l luaţi pe frate-meu.

— A vrut să fie aici, spuse moale Kumal.

— Asta a fost ideea lui? Să mă răpească?

— Da. Nu ne-a plăcut înşelăciunea, dar a zis că-i necesară.

Lada râse şi un freamăt cald îi umplu pieptul.

— Ei bine, eu venisem să-l răpesc, aşa că se pare că avem mai multe în comun decât credeam.

— întoarce-te cu mine. Sultanului îi pasă de tine. O să-ţi ofere o înţelegere dreaptă. Nu mai poţi continua pe calea asta.

— Pe ce cale crezi că sunt?

Ladei îl venea să-l plesnească. Purtarea lui calmă o înfuria.

— Ai ce ţi-ai dorit, dar nu eşti fericită. îi ataci pe ceilalţi şi-i faci să sufere. Astea nu-s acţiunile unei persoane împăcate cu trecutul şi viitorul ei.

Lada mârâi:

— Nu ştii nimic despre mine sau trecutul meu.

— îi ştiu trecutul fratelui tău. Şi ştiu că-şi poate găsi încă fericirea, chiar şi în cele mai negre situaţii, fiindcă îl susţine credinţa lui. Pe tine ce te susţine?

— Sângele duşmanilor mei, spuse ea.

14

Edirne

NAZIRA NU ÎŞI EXAGERASE intenţiile. îi dădea drumul Fatimei numai când era absolut necesar. Radu se lăsă pe spate pe pernă, zâmbind în sinea lui în timp ce Nazira se străduia să-şi mănânce cina ţinând-o în acelaşi timp pe Fatima de mână.

— Când vă întoarceţi la casa de la ţară? întrebă Radu.

Ştia că acolo fuseseră foarte fericite. Veniseră în Edirne ca să-l ajute, şi din moment ce asediul se terminase şi toată lumea era în sfârşit în siguranţă, el nu mai avea nevoie de ajutor. Dar avea să-i fie dor de ele. Viaţa fără Nazira în aceste ultime luni înspăimântătoare fusese o tortură. Avea să fie diferit, ştiind că e mulţumită, dar tot îi anticipa absenţa cu o tristeţe enormă.

— Nu ne întoarcem, spuse Fatima.

- Ce?

Nazira dădu drumul mâinii Fatimei, dar numai ca să-şi răsucească pe deget o şuviţă din părul Fatimei şi s-o mângâie.

— Am vorbit despre asta azi-noapte. Fatima şi cu mine o să stăm oriunde ai să stai tu.

— Dar Fatimei nu-i place să fie departe de casa ei!

Zâmbetul Fatimei era dulce şi ruşinos:

— Casa mea e familia noastră.

Zâmbetul Nazirei era ferm şi hotărât, ca toate lucrurile pe care şi le punea în minte.

— Suntem de acord în privinţa asta. N-o să mai fim niciodată separaţi.

Radu nu putu să nege valul de uşurare pe care-l simţi. Nu voise să le ceară asta. Dar nu le-o ceruse el - ele se oferiseră. Şi, după ce trăise atâta vreme fără onestitate şi fără dragoste, nu avea de gând să le respingă oferta.

— Mulţumesc! zise el, sperând ca ele să simtă tot ce voia să exprime prin acest cuvânt. O să-i cer lui Mehmed să-mi ofere un post în provincie, undeva unde sunt mai puţine amintiri.

— O să ne facem unele noi, zise Fatima şi îşi rezemă capul pe umărul Nazirei.

— De asemenea, zise Nazira, punând seducător o boabă de strugure în gura soţiei sale, ne-ar plăcea s-avem un copil.

Radu se înecă cu pâinea.

Tuşea lui fu întreruptă de un ciocănit ferm. Se ridică atât de repede, încât se împiedică de pernă.

— Mă duc să văd cine-i.

în timp ce se grăbea să iasă din cameră şi să traverseze holul, o auzi pe Nazira râzând în urma lui. La uşa de intrare găsi un mesager care purta însemnul lui Mehmed.

— Sultanul, splendoarea sa Mehmed al II-lea, Cezar

al Romei şi Mâna lui Dumnezeu pe Pământ, îţi solicită imediat prezenţa în Constantinopol.

Făcu semn din mână pentru a-i atrage atenţia lui Radu spre perechea de cai ce aştepta în stradă.

Lada, se gândi Radu. Deci mersese. Se întrebă ce se gândise Mehmed că poate Radu să reuşească. Ea nu avea să accepte niciodată captivitatea, aşa cum nu o făcuse nici mai înainte. Iar Radu nu putea schimba asta în niciun fel. Şi, totuşi, avea să se ducă. Avea să facă tot ce-i cerea Mehmed, pentru că nu ştia cum să facă altceva.

Gândul de a o vedea pe Lada îl înspăimânta. El nu era aceeaşi persoană pe care o lăsase ea în urmă. Cu toate acestea, nu şi-o putea imagina diferită de cea care fusese întotdeauna. Şi nu voia să vadă cum l-ar fi judecat şi ce lipsuri i-ar fi găsit.

Dar cu Nazira şi Fatima alături de el, ar fi găsit tăria să-şi amintească faptul că lucrurile puteau - şi trebuiau - să fie diferite. Avea să-i ceară un post lui Mehmed imediat. Astea nu mai erau probleme de care să se ocupe el. Sinceritatea în legătură cu asta nu era o trădare a prietenului său sau a surorii sale. Lada şi Mehmed aleseseră puterea. Niciunul dintre ei nu-l alesese pe el.

Radu putea să se îndepărteze.

Mesagerul îşi drese glasul. Radu stătea acolo, tăcut, pierdut în propria lui istorie.

— Dă-mi câteva minute ca să-mi adun lucrurile, zise el şi închise uşa cu blândeţe.

Se răsuci şi le găsi pe Nazira şi pe Fatima stând în hol. Zâmbetul lui se aşternu ca primul strat de gheaţă

peste un râu, iarna. Rece şi fragil.

— Am fost chemat la Constantinopol. Hotărârea voastră e pusă la încercare mai devreme decât am crezut cu toţii.

Fatima îl surprinse, vorbind prima:

— Ne-am făcut deja bagajele pentru o astfel de situaţie.

Dispăru în sus pe scări.

Nazira îi oferi lui Radu un zâmbet înţepător, în timp ce-l privea fix:

— Nu poţi să scapi de conversaţia asta prin chemări urgente în oraş. Şi gândeşte-te la tot timpul pe care-l avem pe drum ca să discutăm despre familia noastră extinsă!

Se părea că, totuşi, exista ceva mai înspăimântător decât Lada.

Radu fu salvat, pe parcursul lungii călătorii spre Constanti- nopol, de adăugarea la grupul lor a unui bei minor, chemat în legătură cu veniturile din biruri. Deşi Radu nu-l mai întâlnise până atunci, deveni rapid cel mai bun prieten al bărbatului, în- curajându-l să-i spună toate detaliile vieţii sale.

Nazira îl urmărea şi aştepta, cu o sclipire amuzată în ochi. Radu nu scăpase de conversaţia despre... familia lor. Nu făcea decât să amâne inevitabilul. Dar avea să profite de orice amânare pe care o putea obţine.

Pe când treceau dincolo de ziduri şi intrau în Constanti- nopol, Fatima privea împrejur, minunându-se. Călătoriseră toată noaptea - o grabă solicitată de Mehmed, după câte se părea -, aşa că intraseră în Constantinopol când acesta era scăldat de zorii calzi şi

aurii în cea mai blândă lumină. Radu încercă să-l vadă aşa cum ar fi făcut-o Fatima: fără fantome, fără sânge, fără apăsarea amintirilor, mai grele decât pietrele din ziduri. Nazira se întinse în spaţiul dintre ei şi-l strânse de mână.

— L-a făcut splendid.

Dar îşi păstră privirea neclintită asupra propriilor ei mâini.

Chiar dacă dimineaţa abia se ivise, sunetele ciocanelor şi şantierelor de construcţii răsunau deja ca o muzică prin aer, în timp ce ei ajunseră la palat. Fură întâmpinaţi de un servitor care-l îndreptă pe beiul ocupat cu birurile într-o altă direcţie şi-i ceru grupului lui Radu să-l urmeze.

— O s-o ajutăm pe sora ta, murmură Nazira lângă Radu. în orice fel putem. O să te scoatem din asta.

Radu încercă să-şi manifeste recunoştinţa printr-un zâmbet, dar fălcile îi erau prea încleştate. Lada nu îşi dorise niciodată ajutorul lui în perioada în care erau mici, iar atunci când, în cele din urmă, i-l ceruse, el i-l refuzase. Iar acum o făcuse captivă. Un hău de groază i se deschise în stomac când servitorul făcu semn spre o uşă şi se înclină. Radu nu era familiar cu această încăpere, dar palatul avea numeroase zone de primire.

Inspirând adânc, Radu intră cu paşi mari, urmat de Nazira şi Fatima.

Mehmed se ridică de pe sofaua pe care şedea. Radu îşi plimbă privirea prin cameră. Mehmed era singur. Să fi fost Lada atât de sălbăticită de furie, încât să fi fost deja închisă într-o celulă?

Mehmed privi dincolo de Radu, la Nazira şi Fatima,

care se înclinară frumos amândouă. Radu îşi aminti să facă la fel. Când se ridică, Mehmed continua să o privească pe Nazira. Trăsăturile lui autoritare nu arătau nimic unei persoane care nu-l cunoştea; dar Radu îl cunoştea.

Mehmed nu voia să rostească nimic din ce urma să spună.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Radu, în timp ce hăul de spaimă din el se adâncea. Unde-i Lada?

Mehmed scutură din cap.

— Nu-i aici.

Pieptul lui Radu se strânse. închise ochii, liniştindu-se. Nu era moartă. Nu avea cum să fie moartă. Nu asta voise Mehmed să spună! Voia să spună că se afla în altă clădire. Radu avea să-i facă rost de un aranjament mai plăcut decât celulele reci şi umede ale temniţei pe care le văzuse când interogase un prizonier din partea lui Constantin. Cel puţin atâta lucru putea să facă!

— Unde-o ţii?

— Voiam să spun că nu-i aici deloc.

Radu se încruntă:

— Nu s-a întors Kumal? Ce s-a întâmplat?

Mehmed scutură din nou din cap şi, văzând schimbarea din privirea sa, de la spaimă la tristeţe, Radu simţi cum inima i-o ia la galop. Voia să se îndepărteze de orice avea să urmeze.

Radu îi aruncă o privire scurtă Nazirei, care avea o expresie plăcută şi plină de respect pe chip, în vreme ce aştepta veşti despre preaiubitul ei frate. Stomacul lui Radu se strânse şi un tremur îl străbătu prin tot corpul.

— Ce-a făcut Lada? şopti el, ţintuindu-şi privirea în

modelul floral al covorului gros.

Nu suporta să se uite la nimeni.

— îmi pare atât de rău, zise Mehmed. Se pare că a intrat în cetate, vrând să te răpească. Dar l-a găsit pe Kumal. Mehmed făcu o pauză, ca şi cum îşi căuta următoarele cuvinte. N-a avut milă.

Radu se înecă, undeva între un hohot de râs şi un suspin.

N-a avut milă.

Când avusese vreodată? Radu căzu în genunchi, cu capul plecat.

— E vina mea. Trebuia să fiu acolo. Trebuia să mă duc eu după ea şi să-l trimit pe Kumal să... Dacă aş fi făcut aşa, atunci...

O mână uşoară, tremurătoare, i se aşeză pe umăr. Nazira şopti:

— Ce vrea să spună? Zi-mi ce vrea să spună, Radule.

Radu scutură din cap.

— Ar fi trebuit să ştiu. E soră-mea. Eu, dintre toţi oamenii, trebuia să ştiu că mila nu-i în firea ei. Ar fi trebuit să mă duc eu.

îl costa atât de mult să fie un Drăculea! Crezuse că terminase de plătit pentru sângele care-i curgea în vine. Dar nu avea să termine niciodată. Preţul pentru a fi în familia lui era să-i fie mereu şi mereu luat tot ce îi era drag. Ei erau dragonii. Diavolii. Nu exista niciun fel de milă în ei sau pentru ei.

Nazira îngenunche lângă el.

— Spune-mi. Spune-mi exact ce vrea să zică.

Pedeapsa lui Radu era că trebuia să rostească el cuvintele. Să-i facă Nazirei una ca asta.

— L-a ucis.

Se iscă un bocet nepământean, pe un ton atât de jos, la început, încât Radu nu-şi dădu seama ce este până nu se transformă într-un urlet. Nazira, care fusese întotdeauna atât de puternică, era distrusă. Fatima se lăsă să cadă pe podea lângă ea, cuprin- zând-o în braţe. Nazira striga şi suspina, agăţându-se de braţele Fatimei ca şi cum ar fi putut să se îngroape acolo şi să se ascundă de suferinţă.

Radu nu ştia ce să facă. Nu putea să facă nimic.

— îmi... Nazira, îmi pare atât de rău, eu...

— Te rog! zise Fatima, scuturând din cap în chip de avertisment. Te rog, nu spune nimic!

întinse un braţ spre el, iar Radu se târî spre cele două femei.

Fatima îi ridică pe amândoi.

Radu şi-l aminti pe Kumal aşa cum îl văzuse ultima oară. Zâmbind. Făcându-i cu mâna. O imagine nechemată a fratelui său, a învăţătorului său, a prietenului său îi străpunse mintea ca o sabie. Lada îl ucisese pe Kumal. Cum o făcuse? Cu un cuţit? Cu o sabie? Kumal ripostase? Radu nu voia să-şi închipuie cum, nu voia să-şi imagineze. Şi nu se putea opri din asta.

Nu-şi dădu seama că suspinele guturale veneau chiar de la el până ce Fatima nu-l mângâie pe spate, şuşuindu-l uşor. Nazira se agăţă de braţul lui, cu degetele încleştate dureros în timp ce-l trăgea mai aproape şi-şi îngropa faţa în umărul lui. Tremura, tăcută acum, iar respiraţia îi era sacadată de suspine. Erau toţi trei amestecaţi într-un ghem de disperare.

Nu se cădea să se poarte aşa cu o servitoare, dar lui

Radu nu-i mai păsa să continue prefăcătoria cu rolul Fatimei. Nu acum. Nu în faţa lui Mehmed, care nu făcuse nicio mişcare ca să îl aline sau chiar să îl atingă. Lasă-l pe Mehmed să vadă şi să ştie ceea ce dorea.

Radu plânse alături de familia sa pentru tot ce pierduseră.

Pentru tot preţul plătit de ei din cauza lui.

15

Târgovişte

LADA SUPRAVEGHEA MÂHNITĂ PODUL.

— Suntem siguri că n-avem suficient praf de puşcă pentru a-l arunca pur şi simplu în aer?

Nicolae îi puse o mână pe umăr şi încuviinţă din cap, mohorât.

— Mă tem că va trebui să-l distrugem în modul clasic: for- ţându-i pe alţii s-o facă.

Lada şi Nicolae se aflau pe o colină, supraveghind munca. Dedesubt, oamenii ei păzeau un grup de nelegiuiţi care demolau podul. Era primul din cele câteva pe care le aveau de vizitat în ziua aceea. Ea dorise să controleze totul, ca să fie sigură că se făcea treabă. Era, de asemenea, o ocazie să evalueze situaţia din provincie.

— Toată munca depusă ca să facem drumurile mai sigure, spuse ea, râcâind prin noroi cu o cizmă, iar acum trebuie să ne facem ţara de neumblat.

— Ştii că nu suntem obligaţi să facem asta.

Nicolae folosea din nou vocea aceea moale, care i se strecura Ladei ca o lamă printre coaste. Nu mai vorbiseră între patru ochi de când se certaseră în camerele ei. Ea nu voise asta. Nu o voia nici acum.

Rosti cuvintele ca pe nişte lovituri furioase:

— Şi ce-ar trebui să facem în schimb?

Dincolo de cicatricea care-i împărţea faţa în două, expresia lui Nicolae era meditativă.

— Mi-a cam plăcut să fim bandiţi. Am putea s-o facem din nou. Să ne furişăm în noapte şi să nu privim niciodată înapoi.

Lada se lăsă pe spate, surprinsă. Se aşteptase ca el s-o împingă iarăşi spre un nou tratat.

— De ce am face-o?

— Fiindcă ar fi uşor. Fiindcă putem. Nu trebuie să alegem asta.

— Ţi-e frică?

Nicolae râse:

— Bineînţeles că mi-e frică. Tu ceri celei mai mari armate din lume să vină să se lupte cu tine. Am *fost* în armata aia. Ştiu ce poate să facă. Visez lucrurile alea in fiecare noapte. Sunt atât de speriat, încât a trebuit să tai din porţia de băutură ca să nu mai fac pe mine atât de des. Nicolae făcu o pauză şi tonul acela oribil de moale reveni. Se uita lung la ea, ca şi cum voia să şi-o întipărească în memorie. Mi-e frică să mor şi mi-e frică să te văd murind şi să n-o pot împiedica, zise. Fiecare pas pe care-l facem în direcţia asta pare un pas spre mormântul tău. Nu vreau să văd asta. îşi drese glasul şi privi în lături, cu un zâmbet automat: Deşi bănuiesc că n-o să avem morminte. Ţepe pentru capete, dacă suntem foarte norocoşi.

Lada înălţă ochii spre cer. îl lăsase pe Bogdan în Târgovişte, ca să evite nişte discuţii încărcate de emoţii

de care nu voia să se ocupe. Se părea că ar fi trebuit să-l lase acolo şi pe Nicolae. Dar era unul dintre cei mai vechi prieteni ai ei, primul ei susţinător, cel care o introdusese în rândul ienicerilor. Tatăl ei îi dăduse un cuţit; Nicolae îi dăduse o sabie.

— Ai facut-o, insistă el. Ai devenit prinţ. Nimeni nu spune că trebuie să *rămâi* prinţ. Avem atâtea alte opţiuni.

— Nu pot să plec.

— De ce?

Ca o melodie care îi răsuna mereu în minte, fără să o poată opri, Mehmed i se ridică dintre amintiri. *El* ştia de ce. Numai el îi înţelesese această dorinţă, această ambiţie, această nevoie de a avea propria ei ţară. Nu putea să o abandoneze, pentru că Valahia *era* ea. Dacă ar fi putut să se îndepărteze de Valahia, dacă ar fi putut să o lase altora, Lada nu ar mai fi *existat.* Era atât de simplu.

— O să rămâi cu mine?

De data asta nu-i pusese im cot în gât. în schimb, îi întindea mâna, privindu-l în ochii căprui, încercând în continuare să-şi dea seama cum se schimbaseră. Când el îşi lăsă mâna într-a ei, ea îşi dădu seama ce lipsea din privirea lui din ziua în care îl atacase.

Nicolae nu mai avea speranţă.

Optimismul lui, ascuns de umorul întunecat şi sângeros, fusese o constantă a vieţii ei. Era un bărbat care îşi privea propria moarte cu ochii. Mai văzuse oameni care o priveau aşa, dar numai când ţinea o armă. Nu când le întindea mâna.

— Nicolae, eu...

Podul se prăbuşi cu un zgomot asurzitor în apa râului de dedesubt.

Nicolae şi Lada se răsuciră să privească.

— O! făcu Nicolae, poticnindu-se într-o parte a Ladei.

Ea se clătină sub greutatea lui.

— Ce...

Nicolae privi peste umăr, apoi o împinse pe Lada la pământ. Tresări, căzând în genunchi.

— Ce-i cu tine? întrebă Lada, ridicându-se.

Nicolae se prăbuşi în faţă.

Avea două săgeţi de arbaletă înfipte în spinare. Cercuri întunecate de sânge îi înfloreau pe tunică. Lada cercetă cu privirea liziera pădurii, unde un bărbat pregătea o a treia săgeată. Sări peste Nicolae şi ţâşni, strigând. Asasinul încărcă arbaleta.

Cuţitul ei îi găsi gâtlejul înainte ca degetul lui să găsească trăgaciul.

îi spintecă gâtul, apoi îl urmă la pământ, înjunghiindu-l din nou şi din nou şi din nou. Se opri numai când ochii lui sticloşi rămaseră aţintiţi spre cer, lipsiţi de viaţă, iar mâna ei se umpluse de sânge.

O parte din ea voia să alerge înapoi. Să îl ajute pe Nicolae să se ridice.

Cealaltă parte din ea ştia exact ce însemna când sângele se împrăştia atât de repede, când săgeţile atingeau acele părţi din corp. Săgeţile acelea îi fuseseră destinate ei. Pe prima, Nicolae o primise din greşeală, pentru că se întorseseră spre podul care se prăbuşea. Dar pe a doua o primise cu intenţie. Poate că Lada mai avea timp pentru a-i mulţumi. Pentru a-l ocărî că a fost atât de prost. Pentru a-i spune că regretă. Dar nu voia

să spună nimic din toate astea.

Nu când însemnau acelaşi lucru cu rămas-bun.

Alergă înapoi spre el, fiecare pas - o răsuflare, fiecare pas - o bătaie de inimă, fiecare pas - o eternitate.

Se lăsă să cadă lângă el, ridicându-i capul în poală. El o privi lung, iar faţa lui urâtă şi atât de dragă era palidă. Ea îi dădu părul din ochi, mângâindu-l pe frunte.

Sângele de pe mâinile ei se întinse pe pielea bărbatului, iar ea se panică la vederea lui. Trebuia să-l cureţe, să dea sângele ăla de pe el. Ochii o înţepau îngrozitor şi gâtul strâns o făcea să vorbească cu greutate:

— Ai zis c-o să mă urmezi până la capătul pământului! îi susţinu privirea, deşi ochii lui îşi pierdeau concentrarea. Mă aştept să te ţii de cuvânt. Suntem foarte departe de capătul pământului.

Rânjetul lui Nicolae se întinse mai încet decât sângele care băltea sub el.

— Nu, Lada. Am ajuns deja acolo. Doar că te-am întrecut.

— Ai grijă, sau chiar că o să-ţi expun capul într-o ţeapă.

Nicolae râse.

Şi apoi muri.

— Dar pentru cine lucra asasinul? întrebă Bogdan.

Stătea la o masă din colţul bucătăriei, împreună cu Daciana, Oana şi Ştefan. Mirosul reavăn de ţărână se agăţa de ei, la fel ca amintirea coborârii trupului lui Nicolae în pământ, cu doar o oră în urmă.

Lada lovi un scaun. Acesta lunecă peste pardoseala

de piatră inegală înainte să se răstoarne şi să troncănească pe jos.

— Nu contează pentru cine lucra!

— Ar fi fost mai bine să-l prindem viu şi să obţinem informaţii, zise Daciana. Atunci am şti cine te voia moartă.

— Cine *nu* mă vrea moartă? Aia ar fi o listă mai scurtă.

Lada umbla de colo-colo, învârtindu-se prin încăpere, mânioasă şi devastată, vrând să facă ceva, orice, numai să nu se mai simtă aşa. îşi frecă braţele pentru a nu-şi smulge părul din cap.

Ultima dată când pierduse unul dintre oameni fusese Petru, omorât chiar în acest castel. încă o durea pierderea lui. Dar Nicolae... Pe Nicolae se bazase, de el avusese nevoie într-un fel în care de puţini oameni avea nevoie. Şi chiar dacă ea se îndo- ise de el, Nicolae îi rămăsese loial până la sfârşit. îşi aflase sfârşitul *din cauza* loialităţii pe care i-o păstrase.

— Dacă ne..., începu Bogdan, dar Lada îl întrerupse.

— Nu contează. Asasinul a dat greş.

Nu dăduse greş pe de-a-ntregul. O parte din ea se dusese în pământ odată cu Nicolae. Nu ştia cât de mare era această parte.

Rana era încă prea sensibilă, prea nouă ca să-şi dea seama cum se va forma cicatricea. îşi dori să o aibă înscrisă pe chip, aşa cum fusese cicatricea lui Nicolae. Dorea o mărturie vizibilă a ceea ce pierduse.

Lada îşi ridică scaunul, îl târî înapoi la masă şi se aşeză.

— Avem prea multe de făcut ca să ne îngrijorăm cine

a trimis un asasin. Şi avem un aliat de încredere mai puţin, deci fiecare are mai multă muncă de făcut. Prima problemă e că n-avem destui oameni. Chiar dacă recrutăm ocnaşi şi vagabonzi, suntem depăşiţi numeric cu mult. Mă aştept ca Mehmed să vină cu cel puţin douăzeci de mii, probabil treizeci sau patruzeci. Noi avem, în momentul ăsta, cel mult cinci.

— Lada! Daciana se aplecă peste masă, întinzându-i o mână. Lasă-mă să te ajut. Odihneşte-te puţin.

Lada se uită lung la mâna Dacianei, apoi o privi în faţă. Daciana era puternică. Toate femeile valahe erau - pentru a supravieţui, nu puteau fi altfel. Lada zâmbi. *Aveau* să ajute.

— Femeile pot să lupte. E ţara lor în aceeaşi măsură în care e şi a bărbaţilor.

— Femeile? pufni batjocoritor Bogdan.

Mama lui îl plesni peste umăr:

— Nu suntem nişte flori delicate. Ne rupem spatele spălând, lucrând pământul şi născând copii. Putem să batem duşmanul la fel de lesne cum batem covoarele.

Lada încuviinţă din cap.

— Oricine e suficient de puternic o să lupte. Bărbaţi, femei, nu contează. Avem mult de lucru înainte de începerea bătăliei propriu-zise, şi n-avem timp decât până la jumătatea primăverii. Mehmed n-o să vină până atunci.

Din punct de vedere logistic, era imposibil. Mehmed trebuia să aştepte până ce nu mai exista riscul de a îngheţa de moarte, până ce putea să prade pământurile şi să îşi hrănească oamenii.

— O să începem de îndată să strângem şi să instruim femeile. Copiii şi bătrânii o să fie trimişi în munţi.

— Şi bolnavii? întrebă Daciana ironic.

— O, am alte planuri pentru ei.

Lada zâmbi ca răspuns la privirea nedumerită a femeii.

Ştefan şedea nemişcat, ca de obicei ultimul in a atrage atenţia.

— Tot o să fim depăşiţi numeric şi din punct de vedere al instrucţiei, zise el. Ce altceva mai avem?

— Matei.

— Ai încredere în el?

— Deloc. Dar am aflat că a primit bani de la papă ca să lupte cu necredincioşii. Şi nu vrea să facă faţă unei întregi armate otomane care-şi ridică tabăra la graniţele lui. E spre binele lui să păstreze Valahia liberă. O să ne-ajute.

Ştefan părea îngrijorat.

— Ce-i? întrebă Lada.

— N-am încredere în el c-o să folosească banii pentru ce erau destinaţi. De mult timp încearcă să strângă bani pentru alte scopuri.

Ştefan aşteptă, placid şi răbdător. Ajunsese deja la o concluzie, Lada putea simţi asta. Frustrată, trecu în revistă ce ştia despre Matei. De ce avea nevoie de bani. Apoi îşi smuci capul pe spate şi privi în tavan.

— Coroana luată de Polonia. Coroana pe care nu-şi permitea s-o recupereze. Lada înjură, scrâşnind din dinţi. Coroana aia stupidă, inutilă. Neîndoios, continuă să fie obsedat de ea. Dar a luat banii cu promisiunea că o să lupte cu necredincioşii. Nu poate să-şi atragă mânia întregii Biserici catolice. Va fi *nevoit* să vină.

Ştefan nu-i răspunse.

Lada ridică din umeri ca să-şi alunge de pe ceafa

înţepătura rece a fricii.

— O să vină sau o să plătească, într-un fel sau în altul.

— Eu cred c-o să vină, îi zâmbi Bogdan încurajator.

— Eu cred că nu ştii nimic despre Matei, aşa că n-ar trebui să oferi o părere pe subiectul ăsta, se răţoi Lada.

Bogdan tresări ca şi cum ar fi fost lovit.

Oana se foi pe scaun, dar Lada evită să-i privească. Nu era corectă cu Bogdan. Dar era prinţ; nu avea nevoie să fie corectă.

— Avem vreun ban? întrebă Oana, schimbând clar subiectul.

— Nu.

Ar fi trebuit să aştepte un an sau doi, să lase ţara să se aşeze, să înceapă să primească dările. Dar ideea de a sta în castelul ăsta, adunând încet monede, căutând la un viitor în care Valahia avea să fie liberă, când viitorul acesta era deja dureros de aproape... Ar fi trebuit să aştepte, dar n-ar fi putut niciodată s-o facă.

— Arme? întrebă Daciana.

— Vărul meu Ştefan nu ne poate trimite trupe, dar ne-a trimis ceva praf de puşcă şi tunuri de mână. O să trebuiască să le folosim strategic. Avem o mulţime de arcuri şi arbalete.

— Ce fac toţi dulgherii ăia? întrebă Bogdan.

Lada îi invitase în capitală pe toţi cei care aveau cunoştinţe de dulgherie şi experienţă în tăierea pădurilor. Câţiva dintre oamenii ei supravegheau sarcina uriaşă. Nu era nevoie de multă îndemânare, doar de multe provizii şi multă mână de lucru.

Lada zâmbi din nou:

— Se ocupă de alt proiect.

— Deci avem bărbaţi şi femei. Şi bolnavi, după câte se pare! zise Daciana, în timp ce-l urmărea pe Ştefan luând note şi calculând în mare câte trupe se adăugau dacă recrutau şi o mare parte din femeile din ţară. Ceva praf de puşcă. Câteva tunuri de mână. întărim oraşele?

— Nu, spuse Lada. Dacă se lasă cu asediu, pierdem în orice situaţie. Trebuie să nu ajungem în niciun caz la asta.

Ştefan încuviinţă din cap tăcut.

Daciana îl urmărea, iar teama desena noi riduri în jurul ochilor ei.

— O să fie suficient ce-avem?

— Nu, zise Lada şi se aplecă în faţă, uitându-se la calculele lui Ştefan.

Aveau să fie depăşiţi numeric cu cel puţin patru la unu. Probabil mai mult, în funcţie de cât de tare îşi dorea Mehmed să o dea drept exemplu. Şi îi lipseau atâtea lucruri de care avea nevoie. Şi oameni. Nicolae. Petru. *Şi Radu.*

Dar avea să facă asta în ciuda a ceea ce îi lipsea. Era suficient de puternică. Ţara ei era suficient de puternică. Avea să-i arate lui Mehmed de ce el nu avea să deţină niciodată Valahia, de ce nu avea să o deţină niciodată pe ea.

— Avem altceva: pământul. O să folosesc fiecare stânjen din el împotriva otomanilor.

Din obişnuinţă, degetele Ladei atinseră cuţitele de la încheieturi.

— Imperiul vine după noi, iar eu am de gând să

înving.

16

Constantinopol

MEHMED ÎŞI PUSE ÎNTR-O DOARĂ O mână pe spatele lui Radu.

— Cel puţin Kumal a murit ştiind că sora lui era în siguranţă.

Radu era aplecat în faţă, cu capul ascuns în mâini. Le lăsase pe Nazira şi Fatima - în sfârşit adormite, din fericire, încolăcite una în jurul celeilalte, cu chipurile palide şi golite de durere - după o noapte lungă, neliniştită. Radu nu dormise. Nu mâncase. Nu îşi dorea nici una, nici alta.

— N-aveam cum să ştim...

Radu suspină, pentru a-l face pe Mehmed să tacă. Mehmed îşi mută mâna pe spatele lui Radu, dar nu se îndepărtă. Şedeau, umăr la umăr, în camera privată a lui Mehmed.

Vocea lui Radu era plină de fisurile mici care îi străbăteau acum întregul suflet.

— Puteam să ştim. Ar fi *trebuit* să ştim. Din toată lumea, noi ar fi trebuit să fim ultimii care s-o subestimăm. Şi eu ştiam că-l urăşte pe Kumal. întotdeauna l-a urât. Eram atât de nerăbdător s-o văd pe Nazira şi să aflu...

Se opri, înghiţindu-şi ultimele vorbe. *Să aflu şi ce s-a ales de Ciprian.*

— Şi să aflu ce s-a întâmplat cu ea din ce nu gândisem că se poate întâmpla. Kumal a plătit preţul în locul meu.

— Dacă ai fi mers acolo, te-am fi pierdut pe tine.

— Nu m-ar fi omorât.

Radu tăcu pentru o clipă. De fapt, Lada promisese să facă asta într-o zi.

— Indiferent de asta, eu eram ţinta ei. Kumal mi-a luat locul. E mort din vina mea.

— E vina Ladei.

— Atunci e vina noastră. Noi suntem cei care-am pus-o în situaţia asta.

Mehmed se ridică. în expresia lui era o mândrie rece pe care Radu nu o simţise niciodată adresată lui când erau singuri. Era privirea unui sultan, nu a unui Mehmed.

— Şi-a luat propriile decizii. Nu eu i-am cerut să atace Bulgaria. Aş fi făcut tot ce-mi stătea în putinţă ca s-o ajut.

Radu ridică o sprânceană, prea obosit de durere şi vinovăţie pentru a se supune nevoilor lui Mehmed.

— Ai fi făcut? Serios?

O undă de vinovăţie trecu rapid prin ochii lui Mehmed. Apoi el se îndepărtă, îndeştându-şi mâinile în timp ce umbla de colo-colo.

— Nu putem să lăsăm lucrurile aşa. Mi-a ucis ambasadorii, mi-a atacat unul dintre vasali şi a ucis un paşă aflat într-o misiune diplomatică.

— O misiune de *răpire.*

Mehmed se opri, surprins de corectură.

— Radu! făcu el, cu mustrare în voce.

Radu ridică din umeri.

— De ce trebuie să ne prefacem când suntem numai noi doi de faţă?

Sprâncenele lui Mehmed se apropiată, gura i se strânse într-o linie aflată undeva între provocare şi zâmbet.

— A, renunţi la prefăcătorie? E vremea pentru onestitate?

Radu privi în podea. Faţa îi ardea mai strălucitor decât vasul de mangal din cameră.

Mehmed se lăsă pe vine în faţa lui, forţându-l să-l privească în ochi.

— îmi pare rău, prietene, dar nu pot lăsa lucrurile aşa. Ameninţă tot ce am construit... tot ce-am construit *noi.* E un precedent prea periculos. Trebuie să mă duc după ea.

— înţeleg. Şi nu sunt împotrivă.

Radu ura faptul că resimţea moartea unui om mai mult decât a miilor de oameni din Bulgaria. Dar de data asta era ceva personal. Lada se asigurase de asta. El bănuia că ea *voia* să fie atacată, deşi nu îşi putea da seama ce motiv avea.

— O să mă ajuţi?

— Ştii că întotdeauna o s-o fac.

Mehmed îi mângâie obrazul lui Radu cu dosul degetelor. Acestea zăboviră acolo câteva secunde în care Radu nu respiră, apoi Mehmed zâmbi. Era zâmbetul care însemnase protecţia şi chinul lui Radu vreme de atâţia ani.

Radu era împietrit de tristeţea a tot ce îl costase dorinţa lui pentru acel zâmbet, şi ce avea să continue să-l coste.

— Nu putem s-o subestimăm, zise el.

— N-o s-o facem. Nu de data asta.

Mara Brancovici şedea cu spatele drept, în rochia ei croită strâns. Radu nu înţelegea împotrivirea ei în a adopta veşmintele şi straturile vaporoase ale otomanilor, mult mai confortabile - şi mai frumoase. Chiar şi Urbana, aşezată la masă lângă Mara, se convertise în cele din urmă la *entari* şi iminei. Alături de ele se aflau Aron şi Andrei Dăneşti, care încă trăiau în Con- stantinopol ca oaspeţi ai lui Mehmed, Işak Paşa şi Mahmud Paşa, paşi mai în vârstă care se făcuseră remarcaţi la zidurile Constantinopolului, precum şi comandantul ienicerilor, Aii Bei. Toţi priveau prezenţa Marei şi a Urbanei cu o dezaprobare intrigată.

— E *Valahia,* spuse Aii Bei.

Deşi ienicer, era totodată bei şi avea o barbă atent tunsă şi aranjată, pentru a corespunde poziţiei sale. Era mai tânăr decât paşii, având în jur de treizeci şi cinci de ani. Uneori, Radu uita că el însuşi nu avea nici nouăsprezece ani, iar Mehmed doar douăzeci şi unu. Trăiseră oare chiar atât de multe vieţi în atât de puţini ani?

Aii Bei îşi încrucişă braţele şi continuă:

— Nu cred că-i cazul să ne îngrijorăm.

— Nu pentru Valahia ne îngrijorăm, zise Radu. E vorba de soră-mea. S-a instruit cu Ilyas Bei, iar apoi cu

Huniade.

— Ilyas? pufni ironic Aii Bei. Trădătorul?

— L-a ucis.

Radu alungă amintirea acelei nopţi când Ilyas Bei - prietenul lor - încercase să-l asasineze pe Mehmed. Lada îl omorâse pe Ilyas, dar Radu îl omorâse pe complicele acestuia în conspiraţie, Lazăr. Propriul lui prieten. în acel moment păruse un act de neevitat, dar câte alegeri inevitabile ale lui duseseră la consecinţe de neiertat?

Aii Bei păru uşor intimidat.

— Prea bine. Ienicerii o să conducă asaltul, luând Dunărea şi asigurând trecerea peste ea. După asta, o să cercetăm şi o să eliberăm drumurile. Ar trebui să luăm cu uşurinţă Bucureş- tiul, şi la fel şi Snagovul. E mai puţin strategic, cât demonstrativ. Iscoadele mele îmi spun că a plătit patronatul mănăstirii de pe insulă. Ar trebuie să ne asigurăm că luăm tot ce contează.

Işak Paşa se aplecă înainte, bătând cu degetul în însemnările sale. Radu nu avea încredere în majoritatea paşilor care serviseră sub Murad, dar Işak Paşa fusese întotdeauna devotat şi angajat în planurile lui Mehmed. Şi Kumal avusese încredere în el. Radu îl ascultă cu o înţepătură dureroasă de jale, do- rindu-şi ca în locul lui să se afle Kumal.

— Spahiii mei o să fie însărcinaţi cu căutarea proviziilor, spuse Işak Paşa. E încă devreme, dar există multe pământuri cultivate între Dunăre şi Târgovişte, aşa că logistica pentru campanie n-ar trebui să fie foarte solicitantă pentru resursele noastre. Aş prefera vara mai târzie sau toamna timpurie, dar ne putem

descurca. O să facem planuri pentru un asediu scurt.

Mehmed încuviinţă din cap. Era aşezat pe un scaun mai ridicat, în capătul camerei, separat de masa lor.

— Radu Bei o să aibă comanda a patru mii de călăreţi. îşi cunoaşte sora şi pământurile.

Radu presupunea că ar fi trebuit să fie recunoscător pentru o asemenea dovadă de încredere. Se prefăcu cât putu de bine, cu o plecăciune sumbră. Conflictul acesta era atât de personal, încât părea că se desfăşoară de fapt între Mehmed, Lada şi Radu. I se părea greşit să fie plănuit pe teren, cu zeci de mii de oameni. Cum de se ajunsese aici?

— Daţi-mi o schiţă amănunţită a Târgoviştei, zise Urbana şi îşi trecu leneş degetele peste cicatricea netedă şi strălucitoare care-i acoperea jumătate din chip, o mărturie a prezenţei sale la cel mai mare asediu din istorie. Pot să-i dobor zidurile într-o zi.

Aron Dăneşti se întoarse spre Urbana:

— N-avem o schiţă, dar putem să-ţi desenăm una şi să-ţi dăm toate detaliile.

Andrei scoase o bucată de pergament şi începu să deseneze, în timp ce Aron privea peste umărul lui şi-i şoptea îndrumări.

Mara Brancovici scria o listă, cu caligrafie elegantă.

— Evident, spuse ea, că putem conta pe susţinere din partea bulgarilor. Lada e cunoscută acolo ca Doamna Ţepeş, iar ei se agită în direcţia răzbunării. Serbia o să contribuie cu oameni.

O să le scriu contactelor mele italiene, sfatuindu-i să nu se amestece, dar nu cred că va fi necesar nici măcar atâta.

— Saşii? întrebă Mehmed.

— Oh, ei o detestă pe Lada. Ai văzut vreo xilogravură de-a lor? Pur şi simplu oribile. Mara îşi reţinu un zâmbet amuzat. N-o să aibă parte de niciun ajutor din partea lor. Dar nici noi. Singura persoană pe care o urăsc mai mult decât pe Doamna Ţepeş este Alteţa Ta.

— Dar Ungaria? făcu Aii Bei. Dacă s-a instruit cu Huniade, sigur sunt aliaţi.

Mara îşi ţuguie buzele, bătând cu pana în foaie şi lăsând o serie de puncte.

— Poate. Dar Matei Corvin nu-i seamănă deloc lui taică-său. E un om de stat, nu un războinic. Sunt sigură că există fisuri care ar putea fi lărgite dacă se aplică suficientă presiune. Mara făcu o pauză, gânditoare, şi desenă un cerc. A primit recent o sumă mare din partea Bisericii Catolice, pentru cruciade, adăugă ea.

— Am crezut că s-a terminat cu nenorocitele alea de cruciade, bombăni Mahmud Paşa.

Era cel mai bătrân din încăpere, şi părul lui, cândva negru, îi albise. Şi el purta cicatrice ca urmare a asediului şi a deceniilor anterioare de asedii.

— Avem deja preţioasa lor capitală creştină. La ce mai pornesc în cruciade acum? încheie el.

— Lada are susţinerea catolicilor, atunci? îl întrerupse Aii Bei. Ar *trebui* să ne îngrijorăm în privinţa italienilor?

Mara scutură din cap:

— Convertirea ei e privită cu o cantitate corespunzătoare de scepticism. Conexiunea catolică trece prin Matei. Dacă putem s-ajungem în vreun fel la el, ar trebui s-o facem. Dar încă nu putem să contăm pe el că nu va intra în luptă. O să mă gândesc la ceva.

— Şi Moldova? întrebă Mehmed.

Mara îşi consultă lista. Radu se întrebă dacă exista vreo ţară din Europa cu care să nu aibă legături.

— Tânărul lor rege, Ştefan, e o forţă de luat în seamă. Şi, după câte se spune, foarte şarmant şi atrăgător, cel puţin aşa sună propunerile primite de sora mea. Mara făcu o pauză şi îi zâmbi inofensiv lui Mehmed: Pe care ea, desigur, le va respinge, aşa cum îi recomandă sora ei mai mare şi de încredere.

Radu îşi înăbuşi un hohot de râs. Chiar şi într-un consiliu de război, Mara găsise o modalitate de a-i reaminti lui Mehmed cât de valoroasă era şi ce important era să fie ţinută aproape şi fericită. Cu cât le cunoştea mai mult pe femeile din jurul lui, cu atât Radu se întreba dacă exista *vreuna* dintre ele care să nu fie îngrozitoare în secret.

Mara continuă:

— Aş recomanda să nu se încerce nicio pregătire de atac dinspre Moldova. Ar trebui să nu-i luăm deloc în considerare.

Aii Bei arătă spre harta mare din centrul mesei:

— Regele Ştefan va proteja hotarele. Dar dacă trimitem forţe în apropiere, aici, îl vom obliga să rămână înăuntrul lor şi sub tensiune, pentru a-şi apăra propria ţară, în loc să vină în ajutorul Valahiei.

— Aşadar, n-o să aibă niciun fel de ajutor în afara Ungariei, şi până şi ăsta este îndoielnic, remarcă Mehmed, părând mulţumit.

— Zece mii de oameni ar trebui să fie mai mult decât sufi- cienţi, spuse Mahmud Paşa.

Mehmed ridică o sprânceană:

— O să mergem cu şaizeci de mii.

Işak Paşa tuşi, bolborosind. Furios, deschise gura ca să îl contrazică, dar apoi îşi aminti de locul său. Coborî privirea sub masă.

— Cum crede înălţimea Voastră că-i mai bine. Aşa se va face.

Cei doi paşi nu păreau mulţumiţi. Pentru că îşi păstrau propriile armate, nu erau finanţaţi de sultan, la fel ca ienicerii. Plecatul la război era un demers costisitor. Spre deosebire de ei, Aii Bei zâmbea, ca şi cum anticipa o după-amiază distractivă. Conducea cele mai bine instruite unităţi de luptă din lume. Fără îndoială că vedea asta ca pe un prilej bun pentru a-i reaminti lui Mehmed de valoarea lor.

Imperiul îşi făcuse planul de acţiune. Dar mai erau de faţă încă trei valahi. Iar Radu voia să-şi facă intenţiile clare când avea să fie vorba despre tronul lor:

— Când luăm Târgovişteа, Aron o să fie încoronat prinţ.

Aron înclină capul, iar Andrei încuviinţă. Radu ştia, la fel ca şi ei, că pretenţiile lui la tron erau la fel de puternice ca ale lor. Liniile Drăculeştilor şi Dăneştilor succedaseră violent şi alternativ la tron de decenii întregi şi niciuna dintre familii nu avea dreptul la el mai mult ca alta. De fapt, pretenţia lui Radu era chiar mai puternică, din moment ce era favoritul sultanului. Dar el le voia susţinerea şi încrederea. Ceea ce s-ar fi întâmplat doar dacă nu l-ar fi privit ca pe o ameninţare. Poate că din cauza asta fuseseră cruzi cu el în copilărie. El nu înţelesese încă natura rivalităţii lor, dar ei o prinseseră de timpuriu. Luptele din pădure erau o reflexie a realităţii, jucată la scara copilăriei.

în luptele acelea nu câştigase Radu, dar nici Aron sau Andrei. Câştigase Lada.

Cu toate acestea, fraţii Dăneşti se transformaseră în nişte adulţi inteligenţi. Nu avea niciun fel de presimţiri negre dându-le ţara pe mână. Cu siguranţă lui nu îi trebuia.

— E cazul să ştiţi, zise Mara cu voce moale, că rapoartele mele spun că Lada a ucis aproape toţi Dăneştii rămaşi în Valahia. Cei care sunt încă în viaţă au fugit în ţările dimprejur.

— Ştim.

Aron nu părea supărat sau răzbunător, doar obosit, trist şi puţin speriat. Radu îi întâlni privirea şi împărţiră un moment de înţelegere. Nu erau bărbaţi conduşi de răzbunare. Aron îşi purta numele de familie ca pe o mantie a responsabilităţii, nu ca pe o pelerină a îndrituirii.

Mehmed se ridică.

— Ne angajăm cu forţă şi ne mişcăm rapid. Nu-i oferim niciun fel de oportunităţi. Luăm capitala, asigurăm ţara şi-i arătăm restului Europei că nu tolerăm niciun fel de ofensă sau agresiune îndreptată către - sau dinspre - statele noastre vasale.

— Şi fata prinţ? întrebă Aii Bei.

— O vreau vie, spuse Mehmed, fără a oferi explicaţii. Cu orice preţ.

Radu le spuse despre planuri Nazirei şi Fatimei, cu inima grea. Era uşurat că Lada nu avea să fie ucisă - chiar şi acum -, dar nu se aştepta ca Nazira să simtă acelaşi lucru. Indiferent de asta, nu credea că o să îşi

poată vedea sora sau să vorbească cu ea din nou. Urma să lase asta în seama lui Mehmed.

Radu trecu repede peste detaliile campaniei, concentrân- du-se pe calendar.

— Nu vreau să vă părăsesc atât de curând, dar e responsabilitatea mea.

— O să venim cu tine, zise Fatima, ridicându-se deja să împacheteze lucrurile.

Radu zâmbi cu afecţiune:

— îţi dai seama că merg la război.

Nazira se ridică şi ea. Arăta ameţită, incapabilă să se concentreze. Fatima o ajută cu blândeţe să se aşeze din nou.

— Atunci o să te întâlnim acolo, spuse Fatima.

— Mehmed mi-a cerut să mai rămân o vreme după ce-l instalăm pe Aron pe tron.

— De ce Aron? se răsti Nazira. Ştiu un alt moştenitor mult mai merituos.

Radu se întinse după pachetul de haine pe care-l ţinea Nazira. Femeia privea veşmintele ca şi cum nu-şi dădea seama cum îi ajunseseră în mâini. I le dădu lui Radu. în loc să le pună în cufăr, el le aşeză înapoi pe pat.

— Ştii că nu-mi doresc asta. Dar înseamnă c-o să stau în Târgovişte încă o vreme după ce se termină conflictul. Voi două ar trebui să vă întoarceţi la Edirne sau la ţară şi să mă aşteptaţi. Doar dacă nu vreţi să rămâneţi aici.

— Abia aştept să plec din oraşul ăsta blestemat.

Cuvintele Nazirei erau umbrite de amintirile pe care le îm- părţeau cu toţii. Iar acum oraşul acesta îi adusese

vestea mor- ţii fratelui ei.

Fatima luă hainele pe care Radu le pusese pe pat şi le mută în cufăr.

— O să ne întâlnim cu tine în Târgovişte după ce se va termina lupta. O să fie frumos să vedem de unde vii.

O spuse atât de convingător, încât Radu aproape că o crezu că nu o deranjează o călătorie atât de lungă. Ridică o sprânceană, iar Fatima privi în lături, îmbujorându-se din cauza minciunii.

— Nu trebuie să faceţi asta, zise Radu.

Nazira se ridică pentru a se alătura Fatimei, dar apoi se clătină lângă pat, împleticită şi fără direcţie. Radu ştia cât de tare încerca să fie curajoasă. Cât se străduia să funcţioneze în ciuda durerii copleşitoare. îi va face bine Nazirei să iasă din oraşul ăsta. Radu avea să încerce în schimb să le convingă să se ducă acasă. Indiferent de direcţie, Nazira trebuia să fie scoasă din Constantinopol.

Fatima vorbi pentru amândouă:

— Dar vrem să ne alăturăm ţie, în Valahia.

— N-aţi vrea dacă aţi mai fi fost înainte.

— Atunci o să venim şi-o să descoperim cât de mult n-am fi vrut. Sora ta... o să stea acolo, în Târgovişte, când terminaţi? întrebă Fatima.

Nazira încremeni la auzul numelui Ladei. Radu ura faptul că prezenţa lui în viaţa Nazirei o adusese şi pe Lada în ea, şi toată pierderea şi vărsarea de sânge asociate ei. îşi iubea sora, dar...

Dar oare *chiar* o iubea? Ştiind că ajunsese în cele din urmă cea mai rea versiune a ei posibilă?

— Nu, zise Radu. O s-o aducă aici. N-o să mai fie niciodată liberă.

Pentru Lada, aceasta era cea mai crudă soartă. Ştia că sora lui mai degrabă ar fi murit în luptă. Dar nu avea să i se îngăduie asta. Radu simţi ceva ascuţit şi rău în interiorul lui în- tărindu-se pe când anticipa modul în care lipsa de putere şi captivitatea aveau s-o distrugă pe sora lui.

Bun. Aşa să fie.

17

Dunărea, teritoriu otoman

LADA ERA CULCATĂ PE BURTĂ, trăgând cu ochiul, de după adăpostul de stânci, la întinderea largă a Dunării. Putea să-şi dea seama de activitatea agitată de pe celălalt mal, deşi era prea departe ca să zărească detalii. Dar era suficient de aproape. Suficient de aproape ca să ştie că veniseră. Suficient de aproape ca să ştie că *el* venise.

Mehmed.

Şi, probabil, şi Radu.

Lada o şterse înapoi, oprindu-se când ajunse la arborii care-i ascundeau pe Ştefan, Bogdan şi oamenii pe care-i alesese cu mâna ei ca să-i conducă soldaţii.

— Sunt în câmp deschis. Ceea ce înseamnă că nu se aşteaptă la necazuri până ce nu intră în interiorul hotarelor Va- lahiei. Dacă nu pot să treacă Dunărea, pot să aibă toţi oamenii din lume şi tot n-o să le fie suficienţi pentru invazie.

— O s-o treacă în cele din urmă.

Doru îşi scărpină nasul cu un deget bont şi murdar. Era isteţ, brutal şi se pricepea să conducă oamenii, dar de fiecare dată când îl privea, Lada îşi amintea de cine nu era acolo: Nicolae. încercă să nu îl urască pe Doru pentru asta. Nu îi reuşea întotdeauna.

— Nu şi dacă-i costă prea mult. Mehmed pune preţ în primul rând pe stabilitate. N-o să rişte s-o tulbure numai ca să ne pedepsească. Dacă-i lovim suficient de tare acolo, o să se retragă.

Doru miji ochii a îndoială:

— De unde ştii…

— Nu-i pune întrebări.

Tonul lui Bogdan era plat. Ochii, totuşi, îi erau ameninţători. Doru lăsă capul în jos, plin de căinţă.

— O să instalăm o linie de-a lungul malului ăstuia.

Lada avea aici patru sute de oameni. Restul forţelor ei se aflau în adâncul ţării, formând linii după linii de apărare. Dar patru sute de oameni bine folosiţi la o traversare a râului puteau opri în loc treizeci de mii de oameni pe celălalt mal.

— Atenţionaţi arcaşii să fie gata să-i culeagă când o să încerce să plutească încoace. Şi rămâneţi ascunşi cu orice preţ. Nu vrem să stricăm surpriza.

Lada zâmbi în direcţia Dunării. Era prima dintre surprizele pe care le plănuise, dar, dacă funcţiona, avea să fie singura necesară.

în noaptea aceea, chiar dacă Lada era bine ascunsă printre trestiile de pe mal, un bărbat se strecură prin stufăriş şi se lăsă lângă ea.

— Cum m-ai găsit? întrebă ea.

Ştefan ridică din umeri.

— Ei bine?

Aştepta raportul lui. Ştefan traversase râul la o poştă în aval, pentru a iscodi tabăra duşmană. Lada nu

crezuse că o să se întoarcă atât de curând.

— Şaizeci de mii.

Lada se înecă şi-şi înăbuşi tuşea cu mantia verde-închis, cu glugă, pe care o purta pentru a se topi în umbre.

— Şaizeci de mii? Câţi luptători?

Mehmed călătorea de obicei cu câte o persoană care să susţină fiecare bărbat care lupta cu adevărat. Aşa că asta însemna treizeci de mii. Se aşteptase la mai puţini de atât, dar...

— Şaizeci de mii de *luptători.*

— Pe rănile Domnului! şopti Lada, lăsând numărul să treacă peste ea ca valurile care săltau la ţărm în faţa ei. Şaizeci de mii? Eşti sigur?

— încă douăzeci de mii ca susţinere, dar, după convoaiele cu provizii, nu se aşteaptă să fie o campanie lungă.

— Şaizeci de mii.

Lada coborî capul. Iar apoi începu să râdă. Horcăit şi cu pufăituri, iar umerii i se zgâlţâiau din cauza efortului de a păstra liniştea.

— Eşti... bine?

Lada scutură din cap. Şaizeci de mii! Nimeni n-ar fi putut bănui că Mehmed avea să aducă atât de mulţi. Nici măcar ea nu bănuise. Ştia că era greşit, dar ceva cald şi plăcut prinse timid viaţă înăuntrul ei. Cu adevărat era un semn de respect fabulos din partea lui.

Şi unul extrem de supărător. Era un moment numai bun ca să fie în sfârşit luată în serios de cineva.

— Ei bine, şaizeci de mii sau şase sute de mii, dacă nu-i poate trece apa, Mehmed fie o să trebuiască să-şi mai adauge nişte săptămâni în planuri ca să găsească

alt vad, fie o să renunţe. Şi având în vedere cât de mult îi place austeritatea pentru orice altceva în afară de garderoba proprie şi cortul personal, contez pe ultima variantă.

Ştefan încuviinţă din cap.

— Unde ai nevoie de mine?

— înapoi lângă capitală. Când o să ştim rezultatul de aici, o să putem stabili următoarea cea mai bună mişcare. Vreau să stai în afara pericolului şi cât mai aproape cu putinţă de Ungaria.

Fără o altă vorbă, Ştefan se strecură în întunericul care-i era cel mai familiar.

— Şaizeci de mii, îşi şopti Lada, chicotind.

Mehmed ar fi putut la fel de bine să îi trimită o altă scrisoare de dragoste.

Trecură două nopţi până ce otomanii încercară traversarea.

Lansară o luntre largă, cu fundul plat, manevrată cu prăjini de-a latul celei mai înguste părţi a Dunării. în urma ei atârna o funie groasă. Lada şi oamenii ei priviră cum luntrea ajunse pe malul lor. Aşteptară ca ienicerii să debarce, apoi se târâră cu greu prin noroi şi stuf până la punctul aflat exact în dreptul locului din care plecase luntrea. Otomanii construiseră un chei pe partea lor, iar câteva alte luntri, mult mai mari, aşteptau să transporte pe celălalt mal oameni şi căruţe.

Clinchetul metalului lovit de metal răsună în noapte, când ţăruşi uriaşi fură împlântaţi în solul moale şi de ei fu legată funia care avea să tragă luntrile dintr-o parte în alta.

Lada şi oamenii ei aşteptau în continuare. Aşteptară până ce munca se termină.

Aşteptară până ce primele trei luntri - înţesate fiecare cu câte două sute de oameni, umăr la umăr, toţi ieniceri cu coifurile lor stupide fluturându-şi aripile albe ca o capitulare în lumina lunii - fură umplute până la refuz şi începură să fie trase încet de-a latul apei.

Când în cele din urmă ajunseră la jumătatea drumului, Lada se ridică, întinzându-şi muşchii ce agonizau. Apoi trase cu arbaleta. Toate arbaletele din jurul ei fură descărcate, iar săgeţile cântară întunecat prin noapte. Oamenii căzură, iar fluviul acceptă ofrandele Ladei cu plescăituri înfometate.

Ultima luntre îşi schimbă direcţia de mers, îndreptându-se spre chei. Oamenii din prima luntre traseră mai rapid, gân- dindu-se, evident, că debarcarea pe malul cel mai apropiat era soluţia cea mai bună. Iar luntrea din mijloc pur şi simplu renunţă, plutind la întâmplare în josul fluviului, în timp ce oamenii Ladei o decorau cu moarte.

Lada fluieră ascuţit. Tunurile ei traseră. Trei dintre ghiulele ajunseră aiurea, dar două îşi atinseră ţinta: luntrea cea mai apropiată de malul lui Mehmed. Vasul se scufundă, aruncând toţi oamenii care se mai aflau încă la bord în apele iuţi şi neiertătoare.

Armurile lor aveau să le pecetluiască sfârşitul.

Luntrea care se îndrepta spre malul Ladei încetini, apoi se opri. Oamenii rămaşi nu erau suficienţi pentru a o trage. Era târâtă de curent şi un ultim ienicer se ţinea eroic de funie, până ce Lada îi împlântă o săgeată în spate. Apoi luntrea se alătură surorii sale, într-o călătorie pitorească pe Dunăre, îndepăr- tându-se

pentru totdeauna de pământurile Ladei.

în cele din urmă, oamenii lui Mehmed îşi reveniră. Aduseră tunuri pe mal, pentru a răspunde celor ale Ladei. Dar câteva detunături de rămas-bun din partea celor din urmă făcură rapid fărâme cheiul temporar, iar apoi Lada şi oamenii ei alunecară din nou la sol, nelăsându-i lui Mehmed nicio ţintă.

Lada, extaziată, ştia *exact* ce ţintea. Nu avea să dea greş.

— Măcar de-am fi avut mai multe tunuri..., oftă ea, bătând cu palma flancul de metal rece şi greu al unuia dintre ele. Am fi putut să-i bombardăm toată tabăra.

Vocea lui Nicolae îi şopti în ureche: *încetează s-o numeşti tabără* lui. *Nu te lupţi cu Mehmed, te lupţi cu otomanii.*

Lada îşi puse obrazul pe tun. Inima i se strânse dureros. Ce n-ar fi dat ca Nicolae să se afle aici cu adevărat, enervând-o cu observaţiile lui întotdeauna prea pătrunzătoare! Sau Petru, nerăbdător şi entuziasmat, indiferent de ce urma! N-o să-i mai audă niciodată, n-o să-l mai asculte niciodată pe Nicolae luându-l pe Petru în derâdere şi pe Petru amenințând să îl omoare pentru asta.

îi voia înapoi.

Voia înapoi tot ce pierduse vreodată. Copilăria ei. Pe fratele ei. Chiar şi dragostea şi respectul pentru tatăl ei. Otomanii le luaseră pe toate.

O mână i se aşeză cu blândeţe pe umăr.

— Eşti bine? o întrebă Bogdan.

— De ce toată lumea mă întreabă asta? întotdeauna sunt bine!

Lada se îndreptă, scuturându-se de sentimente şi, fără intenţie, şi de mâna lui Bogdan. El tresări şi chipul i se mohorî.

Lada se întinse şi-l prinse de mână. Pe el nu îl pierduse. Valahia nu o pierduse. Avea să recapete totuşi ceva din ce pierduse, şi nu avea de gând să mai cedeze nimic fără luptă.

Chipul lui Bogdan se lumină de o bucurie tăcută. Bărbatul rămase complet nemişcat, ca şi cum i-ar fi fost teamă să n-o sperie.

— Ce urmează?

— Trebuie să mutăm tunurile. Bombardăm şi apoi le mutăm din nou. Facem aşa întruna, îi obligăm să ghicească, îi ţinem locului şi nu le îngăduim să încerce altă traversare. Spune-i...

O săgeată ricoşă din tun, învârtindu-se în aer înainte de a se aşeza la picioarele Ladei. Aceasta se uită încruntată la ea. Bogdan o trânti la pământ, azvârlindu-şi trupul peste al ei în timp ce alte săgeţi zburau în jurul lor.

— Ienicerii! strigă cineva.

Lada se rostogoli de sub Bogdan - nu era rănit, observă ea cu un tremur de uşurare, căci o amintire a trupului însângerat al lui Nicolae se ivise, nechemată - şi îşi scoase sabia. Pentru că aleseseră să se ascundă adânc printre arbori, nu putuseră forma o linie. Nu se aşteptaseră la o luptă corp la corp, nu acum.

— De unde-au apărut? şopti Bogdan, în timp ce se târau la distanţă de tun şi se întâlneau cu o rezervă de

oameni care se odihniseră.

Dar nu se odihneau şi acum.

— Barca a doua. Cea care s-a dus în aval. Trebuie c-au dus-o la ţărm şi şi-au croit drum spre noi. Fir-ar. Fir-ar, fir-ar, fir-ar.

Asta însemna că erau cel puţin o sută de ieniceri, presupunând că jumătate dintre ei fuseseră ucişi înainte de a scăpa. Lada ştia că nu era cazul să le pună la îndoială abilităţile. Erau cu mult mai mortali decât marea masă a forţelor ei recent instruite. O sută de ieniceri la atac ar fi putut cu uşurinţă să-i şteargă de pe faţa pământului pe cei patru sute de oameni răsfiraţi ai ei.

— Ar trebui să ne retragem în linia a doua, zise Bogdan.

— Am pierde tunurile. Nu ne permitem. Lada fluieră ascuţit. La arme! ţipă ea. Apăraţi tunurile!

— E-aici! strigă un bărbat în turcă. Prindeţi-o de vie!

Bărbaţii din jurul ei ezitară.

— Au venit după tine, spuse Bogdan.

— Dar tunurile!?

— Mai bine tunurile decât tu. Bogdan îşi trase sabia, apoi strigă următoarele comenzi. Apăraţi prinţul! Aşezaţi-vă în jurul nostru şi trimiteţi vorbă în lungul liniei să abandoneze urmărirea. Ducem prinţul în linia a doua! Abandonaţi tunurile!

Lada rămase cu picioarele înfipte în pământ, privind lung la fluviul care îşi râdea de ea. Ajunseseră atât de aproape de victorie, atât de aproape de a câştiga fără ca măcar să fie nevoiţi să lupte. Atât de aproape de a-l umili pe Mehmed aşa cum o umilise şi el pe ea. Nu era

drept. Dacă ar fi avut jumătate din resursele lui Mehmed - un sfert, o zecime chiar l-ar fi învins aici. Nu avea decât Valahia. Şi oricât de mult o iubea, fu cuprinsă brusc de teama că lucrul ăsta nu era suficient. Nu fusese niciodată. Cine era ea să sfideze toată istoria, care o învăţase că ţara ei nu fusese şi nu putea fi niciodată liberă?

— Putem să pierdem azi şi totuşi să câştigăm, spuse Bogdan, fremătând de grabă. Dar dacă te pierdem pe tine, pierdem totul.

Cine era ea? Era *dragonul.* Ţara ei avea dinţi, gheare şi foc, iar ea avea să le folosească pe toate, până la ultima. Lada îşi scoase sabia.

— Spre linia a doua! strigă, şi fiecare cuvânt o duru mai mult decât ar fi durut-o o săgeată de arbaletă.

în timp ce îşi croiau cale printre ienicerii care apăruseră din întuneric pentru a le bloca drumul, toate gândurile Ladei se îndreptau spre ce lăsau în urmă.

Mehmed. Radu. Şi o trecere liberă pentru intrarea lor în Valahia.

Eşuase la prima ei sarcină. Dar avea să se asigure că le trimite un mesaj de bun venit puternic.

18

Graniţa de sud a Valahiei

RADU ŞEDEA AFARĂ ÎMPREUNĂ CU ceilalţi conducători, privind cum oamenii lor aşezau o tabără masivă, ordonat organizată, pentru noapte. Cu atât de mulţi oameni, trebuiseră să se oprească din marş la jumătatea după-amiezii, pentru a se putea instala cu toţii până la căderea nopţii. Era o acţiune colosală, pe care erau nevoiţi să o întreprindă în fiecare zi.

— Am pierdut peste trei sute de ieniceri, spuse Aii Bei cu o încruntătură îngrijorată. Şi, din câte ştim, ei n-au pierdut decât câteva duzini de oameni la retragere. Nu-mi plac numerele astea. Dacă o să continue...

Mahmud Paşa privi cu ochii mijiţi la norii ameninţători din zare. Nu era sezonul ploios, dar primăvara aducea precipitaţii masive care aveau să umfle râurile şi să înnoroiască drumurile, facându-le sarcinile mult mai dificile. Exista un motiv pentru care atacurile aveau loc la sfârşitul primăverii şi nu la începutul ei.

Lada îi împinsese să o facă prea devreme.

— N-o să continue în acelaşi ritm. Le-am luat toate tunurile. Fuge de frică.

— Sora mea nu face nimic de frică.

Radu privea înainte, spre Valahia, cu inima grea şi o îngrijorare şi mai grea. Era aproape sigur că nu aveau să aibă parte de niciun atac aici. Lada ştia care îi erau punctele forte, iar lupta directă cu mai puternicele forţe otomane nu era ceva ce ar fi riscat.

Dar se afla undeva, acolo. Şi aştepta.

Ignorând alte discuţii, Radu intră în cortul lui Mehmed. Al lui fusese ridicat primul, într-o poziţie uşor de apărat, în timp ce restul taberei era în curs de aşezare. Radu se aştepta să îl găsească pe prietenul lui furios. în schimb, îl găsi pe Mehmed aşezat pe o pernă, privind în tavan, cu un zâmbet uluit.

— Cred că ne-a ratat, spuse el.

Radu se aşează pe podeaua acoperită cu covoare, reţinându-şi o replică amară. Amuzamentul lui Mehmed nu lua în considerare faptul că între ei muriseră oameni. Dar probabil că Mehmed avea nevoie de câteva momente în care să fie o persoană, nu sultanul. Toate conversaţiile recente despre Lada se învârtiseră în jurul tacticilor, fata fiind văzută ca prinţ şi conducător militar. în cortul acesta, ea era doar Lada. Radu ignoră fantomele morţilor pentru a vorbi cu Mehmed la nivelul pe care îl dorea acesta.

— E supărată pe noi. Şi la cât de netemătoare era ea când era tânără, acum că a crescut, e înarmată şi înconjurată de soldaţi? îmi doresc un grajd în care să mă ascund până ce găseşte un alt obiect spre care să-şi îndrepte furia.

Mehmed râse:

— Ţi-aminteşti când făceam întreceri de alergare pe dealurile din Amasya?

Radu tresări. Imită pe cât de bine putu vocea Ladei, adăugând un mârâit la tonul înalt:

— Eşti mândru de tine că poţi să alergi mai iute decât mine? Nu contează, fiindcă întotdeauna o să te prind în cele din urmă. Oi alerga tu mai repede, dar tot eu lovesc mai tare.

Radu îşi frecă umărul ca să alunge durerea fantomatică. Majoritatea amintirilor lui despre Lada includeau această senzaţie.

Mehmed râse şi mai tare, lăsându-se pe spate în pernele de pe podea.

— Ţi-aduci aminte când a memorat mai multe versete din Coran decât mine, numai ca să arate că-i mai bună decât mine în toate?

— Mi-amintesc tot. Şi mă face să pun sub semnul întrebării judecata noastră când am ales s-o urmărim. Chiar vrem s-o prindem? Şi, odată ce-o avem, ce-o să facem cu ea?

Fericirea simplă de pe chipul lui Mehmed fu înlocuită cu tensiunea familiară.

— Ştii de ce sunt nevoit să fac asta. Nu te-ai răzgândit.

— Nu. Sunt de acord că nu putem să nu răspundem acţiunilor ei. Ameninţă stabilitatea tuturor hotarelor noastre europene. Dar nu pot să nu mă îngrijorez gândindu-mă unde se va sfârşi asta. *Cum* se va sfârşi.

— Şi eu mă îngrijorez. O vreau doar înapoi acasă, cu noi.

Radu vorbi cât de blând putu:

— Ea e acasă, Mehmed.

Mehmed se încruntă, alungând cuvintele lui Radu cu

o fluturare de mână:

— Nu poate să răzbească aşa. Ştim asta amândoi. Dac-o să continue să se lupte cu toată lumea, o să sfârşească prin a pierde. Se ridică în capul oaselor, onest şi intens: Are nevoie să piardă în faţa *noastră,* Radule. Nu fiindc-o urăsc sau fiindcă-s supărat pe ea. Trebuie să piardă în faţa noastră fiindcă noi o iubim. Fiindcă o înţelegem.

— Dar pierderea Valahiei s-ar putea s-o frângă.

— Mai bine frântă decât moartă.

Radu nu era sigur că era de acord cu Mehmed. Nu după ce văzuse şi prin ce trecuse el însuşi. Nu se vindecase încă şi nu era sigur că avea să se vindece vreodată complet. Şi lucrurile care însemnau cel mai mult pentru el - Nazira, credinţa lui, protejarea celor mai inocenţi - nu-i fuseseră luate. Dacă ar fi facut-o...

Era, de asemenea, inconfortabil de nesigur de adevărul afirmaţiei că amândoi o iubeau pe Lada. Cu siguranţă acţiunile lor din ultimul an spuneau contrariul.

— Ştiu ce reprezintă Valahia pentru ea, continuă Mehmed. Nu sunt orb, o văd cât de devotată îi este. A arătat foarte limpede că o va alege întotdeauna în defavoarea mea. Mehmed făcu o pauză, apoi în tonul lui se strecură o melancolie amară. Dar o să îndepărtăm alegerea asta de ea înainte s-o distrugă.

Radu privi în sus, la tavanul elegant de mătase al cortului. De el atârna un candelabru de aur, aprins deşi era ziuă. Numai Mehmed putea să facă îndreptarea unei armate împotriva surorii lui să pară un act de dragoste şi prietenie.

— Azi ajungem la Argeş, zise Aron Dăneşti, care călărea alături de Radu şi Mehmed.

Aron era mai scund decât amândoi - Mehmed şi Radu era înalţi şi subţiri, deşi Mehmed se mai lăţise acum, că încetase să crească -, iar faptul că şi calul lui Aron era mai scund decât ai lor nu-l ajuta deloc. Aron se foia tot timpul în şa, încercând să stea mai drept, dar tot trebuia să-şi lungească gâtul ca să se uite în sus spre ei.

— Există un pod bun pe care-l putem folosi, zise el. Şi pământurile de pe malul celălalt sunt mănoase. Ar trebui să găsim recolte timpurii şi vite. Putem să ne odihnim acolo.

Mehmed nu răspunse. Din ce în ce mai des alegea să nu vorbească cu cei din jurul lui, cu excepţia cazului când îi corecta.

Aron îşi drese glasul sfios, apoi continuă:

— N-ar trebui să lăsăm Bucureştiul deschis în urma noastră. Ne-ar lua câteva zile, dar merită să cucerim cetatea decât să ne lăsăm expuşi la un posibil atac din spate.

Aii Bei, aflat de cealaltă parte a lui Radu şi Mehmed, mârâi:

— Nu-mi place chestia asta. A trebuit să trimitem oameni să recucerească şi Giurgiul. Dar e necesar. O să trecem Argeşul şi dup-aia trimitem o forţă să ia Bucureştiul.

Radu voia să se termine totul. Voia ca Târgovişte să fie cucerită, Lada să se afle sub pază, şi toată ţara asta, cu tot ceea ce îl lega de ea, să fie lăsată în urmă. Dar ştia că, şi după cucerirea Târgovişte, nu avea să fie simplu.

Ajunseră pe creasta unei coline şi găsiră toate iscoadele aşteptând, privind în aceeaşi direcţie.

Unde se aşteptaseră la un pod lângă un oraş mare, plin de vite, provizii şi recolte - ca să nu mai pomenim de oameni -, nu se aflau decât ruine fumegânde. Lui Radu îi reveni dintr-odată amintirea timpului petrecut în Albania, când luptau cu rebelul otoman Skanderbeg. Radu fusese atunci alături de Murad, într-un asediu fără sfârşit. Fusese prima dată când avusese parte de război şi nu reuşise niciodată să scape de gustul putreziciunii pe care o lăsaseră arzând în urmă. Oamenii lui Skanderbeg purtaseră acelaşi fel de campanie, distrugându-şi propriile recolte pentru a-i împiedica pe otomani să le ia.

Oare el îi spusese Ladei despre această strategie? Nu îşi putea aminti. La acea vreme, nu mai erau apropiaţi. Ea îl luase pe Mehmed, iar Radu i se alăturase lui Murad într-un efort de a-şi dovedi că este fratele mai util, prin manevre politice. Cu siguranţă nu el îi povestise. Asta nu era vina lui. Ar fi putut s-o afle în timpul petrecut alături de Huniade, deşi nu părea stilul bătrânului comandant militar maghiar.

Era posibil să fie tendinţa naturală a Ladei care ieşea la iveală. Dacă nu le putea avea ea, nimeni nu avea să le aibă.

— S-a zis cu podul nostru, spuse Radu.

însemna o întârziere, şi încă una petrecută fără provizii suplimentare. Radu privi cum câteva iscoade călări explorau zona din jurul podului. Una dintre ele pur şi simplu... dispăru. Fusese, iar apoi nu mai era. Ceilalţi întoarseră cu iuţeală caii, strigând despre gropi

şi capcane. Aii Bei începu să transmită instrucţiuni pentru evitarea întregii zone.

— Radu Bei? îl interpelă un bărbat, atrăgându-i atenţia.

Mai multe dintre propriile lui iscoade se apropiseră. Deşi Aii Bei avea grosul forţelor, cei patru mii de călăreţi ai lui Radu erau independenţi faţă de principalele trupe de ieniceri. Radu îi trimisese să cerceteze zona dimprejur, mai degrabă decât calea ce se întindea înaintea lor.

Iscoadele aveau cu ei doi oameni, doi ţărani, după haine. Bărbatul şi femeia îl priveau pe Radu cu expresii ameninţătoare.

Conducătorul iscoadelor se înclină.

— I-am prins la mai puţin de-o poştă în susul râului, aruncând cadavre putrezite de animale în apă. Fac asta de nişte săptămâni. Au stricat apa aici de cel puţin câteva zile.

Femeia rânji:

— Vă e sete? Sper c-aţi adus Dunărea cu voi.

Radu îşi frecă fruntea.

— Unde-i cea mai apropiată sursă de apă curată?

Bărbatul chicoti. Avea barbă, ceea ce era neaşteptat. în Valahia, numai boierilor le era îngăduit să poarte barbă, la fel cum ienicerilor li se cerea să se radă. Era o chestiune de rang social.

— Sunteţi bine-veniţi să încercaţi toate fântânile pe care le găsiţi. Chiar vă rog.

— Din ce familie eşti? întrebă Radu.

Bărbatul nu avea nici vorba şi nici portul unui boier,

care să corespundă bărbii.

— Niciuna pe care s-o cunoşti, îşi frecă el falca, în timp ce ochii i se îngustară într-un zâmbet viclean. Credeai c-o să te întorci şi-o să găseşti lucrurile aşa cum le-ai lăsat? Avem un prinţ nou. Reguli noi. Libertate nouă.

Aron Dăneşti i se alătură lui Radu.

— Asta n-arată a libertate pentru mine. N-aveţi recolte. N-aveţi oameni.

— Sunt în munţi, ridică din umeri femeia, rânjind şi ară- tându-le mai multe goluri decât dinţi în gură. Pot să vă spun asta, fiindcă n-o să-i găsiţi niciodată. O să muriţi de foame până atunci sau o să-i căutaţi până ce-o să vină iarna şi o să vă ia trupurile învineţite şi îngheţate. Şi atunci oamenii noştri o să calce peste trupurile voastre ca să-şi ia înapoi pământurile. Căutaţi cât de mult şi de îndelung poftiţi, aici n-o să găsiţi decât moarte.

— Venim să vă *ajutăml* spuse Aron, cu-adevărat uimit de îndrăzneala lor. Prinţul vostru fals provoacă alte ţări. Vă pune într-o poziţie nesigură.

— Ea e totul, scuipă femeia spre Aron.

Una dintre iscoade o prinse de braţ, dar ea se smuci spre el, cu ochii febrili.

— Tot ce avem îi datorăm. Boierilor corciţi li s-a dat locul pe care şi l-au dorit dintotdeauna: sunt deasupra tuturor, privind în jos la noi din ţepele lor înalte. Pe tine te ştiu, copil de Dăneşti. O să te alături lui taică-tău! zise ea şi îşi împinse înainte bărbia.

Un alt grup de iscoade apăru călare din direcţia drumului ce ducea spre Bucureşti.

— Luaţi-i pe ăştia doi! dădu Radu din mână.

Nu voia să le ordone moartea - nu omorâseră niciun om de-al lui, din câte cunoştea dar nici nu ştia ce să facă cu ei. Avea să-şi lase grija asta pentru mai târziu.

Radu recunoscu un ienicer scund, îndesat, pe nume Simion, pe care îl trimisese în cercetare de îndată ce trecuseră Dunărea.

— Ce-i? întrebă Radu, văzând feţele albe şi sprâncenele încruntate ale cercetaşilor. Vine cineva? Eraţi mai mulţi când aţi plecat. Aţi întâmpinat opunere?

— Nu, spuse Simion, descălecând şi făcând o plecăciune. Doar capcane. Am pierdut trei oameni. Nu iese nimeni să lupte, fiindcă n-au nevoie. Pe unde am călărit, cât vezi cu ochii arată ca aici. Fântânile sunt otrăvite. Nu există niciun animal, nicio recoltă, nici măcar un om. Dacă trimitem oameni către Bucureşti, bine-ar fi să cucerim oraşul, altfel murim de foame.

Radu îi mulţumi lui Simion, apoi călări încet spre Mehmed, cu Aron lângă el.

— Ce s-a întâmplat în ţara noastră? întrebă Aron, îngrozit.

Radu îşi dădu seama că, în afară de Constantinopol, unde Aron fusese doar în exteriorul zidurilor, Dăneştii nu văzuseră niciodată o luptă.

— Lada ştie ce înseamnă un asediu. Vrea să-l coste pe Mehmed cât mai mult cu putinţă. Pierderi în oameni, aur şi moral.

— Nu, nu-i asta. Adică, da, e groaznic şi asta. Dar felul în care ne-au vorbit omul ăla şi femeia. Nimeni nu mi s-a mai adresat aşa vreodată, în toată viaţa mea. Are

barbă! Iar ea vorbeşte ca şi cum ar fi egala noastră - sau chiar mai bună decât noi!

Mara nu se ostenise să capete rapoarte din Valahia pro- priu-zisă. Se concentraseră pe cine ar fi putut fi aliatul Ladei din afară. Dar acum era evident că ar fi trebuit să se concentreze mai mult pe cine avea să fie de partea ei *înăuntrul* ţării.

Lada întotdeauna considerase Valahia ca fiind cel mai grozav loc din lume. Se părea că mândria ei faţă de patrie se extinsese şi asupra poporului ei. în planurile lor nu luaseră în considerare atâta devotament pur.

Radu privi cum cei doi valahi erau duşi pe sus în tabără. Câţi ca ei îi mai aşteptau? Radu avea nevoie de susţinere în interiorul ţării.

— O să trimitem călăreţi să caute în secret boierii. Nu-mi pot imagina c-o susţin prea mulţi, nu după moartea Dăneştilor.

Radu îşi opri calul la distanţă şi fu străbătut de un scurt fior de plăcere, văzându-l pe Mehmed cum se foia de nerăbdare pe calul lui. Urmărindu-l. Aşteptându-l.

Dar continuând să o vâneze pe sora lui. Radu zâmbi în sinea sa, ştiind cât l-ar fi deranjat această campanie chiar şi cu un an în urmă. în schimb, acum îi era dor de Nazira.

îi era dor de Ciprian.

Dorul din urmă durea mai mult, pentru că era unul fără scop. Deşi îşi spusese de atâtea ori că nu se va mai gândi la Ciprian, acum că ştia că bărbatul celălalt era în viaţă şi în siguranţă, ochii aceia cenuşii şi zâmbetul care putea topi un suflet rămăseseră aproape de gândurile lui Radu.

— Totul s-a schimbat, spuse Aron.

— Nimic nu se schimbă vreodată, răspunse Radu, grăbin- du-şi în cele din urmă calul spre prietenul lui, pentru a se putea îngrijora împreună cu el de sora lui.

19

în afara Bucureştiului

LADA ŞEDEA AŞEZATĂ, SUB SOARELE de primăvară blând, încă prea arzător pentru gustul ei. Fusese un urcuş anevoios, în care îi cocoţaseră în susul dealurilor stâncoase, abrupte, pe toţi sol- daţii ei şi tunurile rămase. Privi în jos, în defileul de sub ei. Era singura cale logică pe care ar fi putut-o urma o armată pentru a ajunge la Bucureşti.

Testase deja o dată această strategie anume a defileului. Hu- niade continua să o ajute, şi din mormânt. Ea îl salvase, cu un an înainte, dintr-o bătălie cu ghinion dusă într-un defileu, atacând de sus în mod neaşteptat şi blocând ieşirile trecătorii. Aici avea să fie la o scară mai mare, dar era încrezătoare. Trebuise să aibă imaginaţie în evitarea luptei directe cu armata mult superioară numeric a lui Mehmed; aici era perfect.

Şi, după cum îşi tot reamintea după pierderea de la Dunăre, nu era necesar să *câştige.* Nu direct. Era suficient dacă făceau ca această încercare să-l coste pe Mehmed mai mult decât era acesta dispus să cheltuiască, în toate sensurile. Oameni. Aur. Timp. Mândrie.

îi plăcea să le distrugă bucăţică cu bucăţică, mai ales pe cea din urmă.

— Suntem siguri c-o să vină spre Bucureşti? întrebă Bogdan, curăţând suprafaţa unei stânci pentru ca Lada să poată şedea.

După ce dăduse instrucţiuni, Lada lăsase restul soldaţilor să se instaleze în diferitele lor locuri. Erau toţi loiali şi buni la ceea ce făceau, dar începeau să o enerveze tot mai mult. Nu mai putea vedea decât ce nu erau.

Strânse în pumn medalionul pe care îl purta în jurul gâtului şi care acum făcea parte din ea la fel de mult ca pumnalele. Ştia că dacă le-ar fi pierdut, ar fi dat mereu să le atingă, şi de fiecare dată ar fi fost surprinsă că nu mai sunt. Aşa cum în minte încerca mereu să ajungă la Petru şi Nicolae, numai ca să-şi aducă aminte că nu avea să-i mai atingă niciodată.

Câţi avea să mai piardă? Câţi îşi mai permitea să piardă?

Lăsă medalionul să-i cadă înăuntrul tunicii.

— Trebuie să vină la Bucureşti. E prea important ca să-l lase în spatele liniilor lor. Şi e primul oraş mare dincolo de Argeş, fără alte traversări de râuri care să le blocheze drumul spre Târgovişte. Trebuie să-l folosească drept punct de pregătire intermediar.

— Şi dacă iau oraşul?

Lada ridică din umeri.

— Atunci îl iau. Dar o să-i facem să plătească scump. O să-i coste timp şi provizii, şi nu primesc nimic în schimb. N-o să ne întoarcem după el, aşa că oamenii pe

care-i lasă aici o să fie leneşi şi slăbiţi, mai puţini decât cei cu care trebuie să luptăm în alte părţi.

Bogdan încuviinţă din cap, satisfăcut. Şi el se juca cu ceva. Lada privi mai îndeaproape. Mătănii. îşi reprimă impulsul de a-l lua peste picior. Intenţiona să profite de orice susţinere ar fi primit, iar dacă zeul lui Bogdan era interesat să îi sprijine, ajutorul lui era bine-venit.

Acum nu aveau nimic de făcut, doar să aştepte sosirea otomanilor.

Era plictisitor. Lada ura asta.

Mult prea târziu, ca de obicei, îl observă pe Ştefan apropi- indu-se de ei. Dacă ar fi venit să o ucidă, ar fi fost moartă deja. Dar el aducea numai informaţii, nu moarte.

Ştefan se aşeză, încrucişându-şi sub el picioarele lungi. Era atât de plin de praf şi şters, încât părea una cu stâncile.

— Turcii o să ajungă aici în două ore. A trimis zece mii.

Asta era o veste proastă. Lada sperase că Mehmed o să îşi îndrepte pe aici întreaga armată. Se asigura că Bucureştiul nu avea să îl ameninţe cu atacuri din spate, fără a implica prea mulţi oameni. Dar asta nu schimba decât puţin lucrurile. Ea se putea mişca prin ţară mult mai rapid decât uriaşa tabără a lui Mehmed şi convoaiele lui cu provizii. El avea să rămână cu principala lui armată, dar Lada putea - şi avea să fie - peste tot.

— Bun, spuse ea. O să-i împotmolim în trecătoarea asta, astfel încât să nu mai poată merge nici înainte, nici înapoi. Nici măcar nu trebuie să-i omorâm pe toţi şi Mehmed tot o să-şi piardă a şasea parte din forţe.

— Şi dup-aia? întrebă Ştefan.

— Mă duc la Târgovişte să mă asigur că e totul pregătit acolo. Până acum, Daciana ar fi trebuit să supravegheze evacuările în munţi. Lada se încruntă. Ar fi trebuit s-o folosesc în altă parte, totuşi, remarcă ea.

Ştefan se încruntă şi el. Din partea lui, era extrem de demonstrativ. Trebuie să fi fost cu adevărat supărat.

— E grea, Lada. Şi nu ar încredinţa copiii noştri altcuiva.

— E grea? Iarăşi?

Era un moment îngrozitor să ai copii. Şi egoist, totodată. Lada nu voia ca atenţia celor ce o urmau să fie mai împărţită decât era deja.

— Ei bine, măcar ăsta o să fie al tău.

Ştefan se îndreptă de spate, cu chipul atât de atent şi intenţionat golit de orice expresie, încât Lada se înfioră.

— *Toţi* sunt ai mei.

Ceva din postura lui o făcu pe Lada să-şi dorească să scoată cuţitele, în apărare. în schimb, se uită în lături, afişând încredere. Nu avea nevoie să-l privească pentru a şti că nu o atacă. El îi aparţinea, şi ar fi făcut bine să-şi amintească asta.

— Vreau să te duci în Ungaria. Asigură-te că-şi mobilizează forţele, aşa cum au promis.

— Şi dacă n-o fac?

— Omoară-l pe Matei.

— N-o să fie uşor. Şi cum te-ar ajuta?

— Dacă Matei nu-şi poate ţine cuvântul, îl vreau mort. *Aşa* m-ar ajuta.

Ştefan se ridică în picioare, scuturându-şi mâinile de praf.

— în drum, o să trec pe la Daciana, să mă asigur că au tot ce le trebuie. Unde sunt?

Lada se uită jos în defileu, trasând cu ochii o traiectorie imaginară. Foarte curând, aici aveau să moară oameni. Era ciudat să privească locul acela liniştit, tăcut şi curat, ştiind cum o să arate înainte de sfârşitul zilei.

— Numai eu ştiu unde sunt. E mai sigur aşa. Oricine ar fi prins, nu-i poate trăda.

Lada se întoarse spre Ştefan pentru a-i evalua reacţia. Pusese o greutate specială în cuvântul *trăda.*

Chipul lui era la fel de ascuns şi comun ca întotdeauna. Dacă înţelesese că Lada îl ameninţa, nu recunoscu asta şi nici nu răspunse. înclină capul, apoi plecă tăcut.

— Lada.

Tonul nesigur al lui Bogdan era extrem de nepotrivit cu statura lui intimidantă. Era cât un taur, dar în preajma ei devenea un mâţ.

— Voiam să vorbesc cu tine, continuă el, însă n-am rămas deloc singuri.

— Nu mă mărit.

Lada nu încercă să-şi îmblânzească tonul sau vorbele, dar nici nu dorea să-l rănească. Nu când pierderea lui Nicolae era încă atât de proaspătă. Moartea lui îi dăduse, poate, o nouă perspectivă asupra bărbaţilor pe care îi avea. îl pierduse pe Bogdan când erau copii. Fusese luat de otomani. îl găsise şi îl pretinsese, şi nu avea de gând să renunţe la pretenţia aceea.

Bogdan încuviinţă din cap, cu ochii în terenul stâncos

de sub ei.

— Aşa a zis şi mama. Şi dacă te-ai mărita, n-ar avea sens s-o faci cu mine. Nu ţi-aş aduce niciun avantaj.

Lada îl trase destul de răutăcios de una din urechile lui caraghioase, ca nişte toarte de urcior. Urechile acelea o ascultaseră toată viaţa ei, fără întrebări. Le prinsese şi între dinţi. Bărbatul îi servea multor scopuri.

— Nu vreau să fii niciodată despărţit de mine, spuse ea.

Era adevărul. Nu însemna atât de mult pe cât îşi dorea el, dar asta era tot ce îi putea Lada oferi.

Chipul lui înflori de bucurie ca un câmp smălţuit cu floricele de primăvară, tandru şi strălucitor.

— N-o să te părăsesc niciodată.

Lada încuviinţă din cap. îşi terminase munca. Emoţional, nu îi datora nimic altceva, ceea ce era bine, pentru că până şi atâta o epuizase. Ea voia să se lupte cu cineva, să aibă aliniate claritatea acţiunii şi pe cea a scopului. Ce amabil din partea lui Mehmed că îi oferise o întreagă armată numai pentru asta!

Bogdan îşi suci piciorul prin pietrişul de sub el, cu un scâr- ţâit enervant.

— Dar dacă te hotărăşti să te măriţi cu cineva, şi nu contează dacă-ţi aduce sau nu vreun avantaj politic, ai vrea…

— Dacă mai pomeneşti de asta vreodată, o să te arunc în defileu. Pe urmă o să-ţi găsesc corpul, o să-l târăsc aici sus şi-o să-l mai arunc o dată, doar ca să fiu sigură că dacă a mai rămas ceva suflet din tine, o să înţeleagă mesajul.

Bogdan îşi lăsă capul în jos şi îşi frecă ceafa, unde se

înroşise.

— Corect. Păi, mai avem cam o oră. Vrei să...? dădu el din mână neelegant spre nădragii ei.

Trecuse *intr-adevăr* mult timp de când îl tot evita. Nu fu blândă. El nu se plânse. între ei totul rămăsese neschimbat.

— Ţineţi-ijos!

Lada arătă spre un grup de ieniceri care încercau să ocolească marginea liniei şi să se caţăre pe peretele defileului. Nu era un scenariu la fel de bun cum fusese defileul cu bulgari. Aici erau prea mulţi bolovani, prea multe locuri în care trupele se puteau ascunde şi de unde puteau răspunde cu foc.

Dar oamenii ei erau capabili să îi ţină în loc multă vreme. Chiar zile întregi. Asta era toată victoria de care aveau nevoie.

Satisfăcută, Lada se întoarse spre bărbatul răutăcios şi brutal pe care îl lăsa la conducere. îl găsise pe Grigore în închisoare, unde îşi aştepta execuţia pentru că bătuse fiul unui boier. Era potrivit pe deplin nevoilor ei.

— Fă-i să plătească fiecare pas înainte cu zece morţi. Odată ce termini praful de puşcă, altul nu mai vine. Distruge-le tunurile, ca să nu le poată lua. Apoi fugi la Bucureşti şi pune oameni pe ziduri.

Grigore zâmbi, trăgând adânc în piept mirosul de carne ar- zândă şi sânge.

— O să fie plăcerea mea.

Bogdan o aştepta cu caii. în timp ce o armată nu

putea străbate regiunea fără o planificare masivă şi dificultăţi, doi oameni călări puteau acoperi lesne distanţa. Lada ştia că principala forţă a lui Mehmed nu avansase încă mult spre Targovişte. Aveau să îi întreacă uşor.

— 0 să merg singură la Targovişte. Trebuie să mă asigur că Oana a ieşit în siguranţă şi că nu mai au nimic de luat. în plus, trebuie să fac ultimele verificări ale operaţiunilor ca să-i primim cum se cuvine. Vreau să te duci la taberele de pe deal şi să organizezi soldaţii. Unii din ei sunt conduşi de boieri - Lada se strâmbă la acest gând şi mă aştept să aibă nevoie de o grămadă de ajutor.

O enerva faptul că trebuia să folosească *vreun* boier, dar unii îi rămăseseră loiali şi pur şi simplu nu avea suficienţi oameni instruiţi pe care să-i pună să conducă. Avea să schimbe asta după ce se va fi terminat totul. Nu avea să mai depindă niciodată de altcineva. Inevitabil, cu toţii o dezamăgeau sau plecau. Sau alegeau pe altcineva în locul ei.

Bogdan se aplecă spre ea, ca şi cum ar fi vrut s-o sărute. Ea lovi cu călcâiele în coastele calului, depăşindu-l rapid.

Călări singură. Aşa i se părea corect.

20

Valahia rurală

RADU TERMINASE SĂ SE ROAGE şi rămăsese pe covor. Pierderea lui Kumal îl apăsa greu tot timpul, dar o simţea mai tare în timpul rugăciunii. Kumal fusese cel care îl invitase în asta, care îi oferise islamul ca refugiu pentru suflet, când totul în jur era tulburat.

Şi din nou totul în jur era tulburat, iar Kumal plătise cu viaţa pentru Radu.

Radu nu se putea abţine să nu se întrebe care era relaţia sa cu Dumnezeul lui. Fusese testată din greu în timpul petrecut în Constantinopol. Dar nu fusese ruptă. Uneori, Radu se temuse că o să se întâmple, dar încă mai găsea în rugăciune aceeaşi pace şi aceeaşi mângâiere dintotdeauna.

Radu îşi dori să fi fost deschis cu Kumal în legătură cu ce era în propria lui inimă. Se îngrijorase că prietenul său ar fi putut să spună ceva care i-ar fi separat sau, mai rău, l-ar fi separat pe Radu de Dumnezeu. Molia Gurani, învăţatul care îi pregătise pe Mehmed şi pe Radu şi care fusese martor al convertirii sale, i-ar fi putut spune lui Radu, fără îndoială, dacă dragostea pe care o purta în inimă pentru alţi bărbaţi îl condamna. Radu studiase întrucâtva subiectul, dar nu îi

adusese nicicum pacea.

Poate Kumal ar fi putut vorbi despre inima credinţei, şi dacă Radu ar putea avea o inimă plină pentru Dumnezeu şi totuşi să iubească aşa cum simţea nevoia.

Dar Kumal se dusese. La fel şi Molia Gurani. Radu nu se avea decât pe sine, pe Dumnezeul lui, gestul rugăciunii şi ritualul de venerare care îi legau. Nu avea să reteze acea legătură. Simţea că Nazira avea dreptate: în privinţa problemei lui Dumnezeu şi a dragostei, era fericit să o lase nerezolvată.

Dorindu-şi să mai poată zăbovi, Radu îşi rulă covoraşul de rugăciune şi-şi strânse cortul. îşi croi drum spre cortul lui Mehmed. După cum se vedea, strânsul lucrurilor sultanului pentru călătoria din acea zi nu începuse încă. Radu nu era încântat de ideea de a pierde vremea prin jur. Tabăra avansa greu, iar Radu nu credea că putea suporta plictisul astăzi. îi lăsa prea mult loc de cugetat. Văzu un grup de iscoade şi se urcă pe cal, alăturându-li-se.

Ziua începuse strălucitoare şi limpede, aerul era cald şi umed.

— Ştii bine terenul? întrebă una dintre iscoade.

Era un bărbat tăcut şi gânditor, un ienicer numit Chirii. Radu mai călătorise cu el înainte şi îl plăcea.

— Mi-amintesc locurile, răspunse el, deşi n-am mai fost pe-aici de când eram mic. Am urmat un drum pe lângă râu, de la Târgovişte până la Edirne.

— Ce te-a adus în imperiu?

Radu zâmbi din colţul buzelor, amintindu-şi.

— Politica. De fapt, am fost ostatic.

— N-am ştiut, Radu Bei.

Radu râse, pentru a-i uşura stinghereala celuilalt. Chirii era mai mare ca el doar cu un an sau doi. Radu îi plăcea pe ienicerii tineri. îi era mai uşor să se afle în compania lor. Simţea că are mai puţin să le dovedească decât celor mai în vârstă.

— A fost cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat.

— Aşa cum a fost pentru mine instruirea ca ienicer. Atunci, asta-i o întoarcere acasă mai ciudată pentru tine.

— Pentru mine nu-i acasă. N-a fost niciodată cu adevărat.

O iscoadă apăru din susul drumului, dintr-o văioagă aflată între două muncele împădurite. Omul călări spre ei, încruntat, cu chipul plin de pistrui frământat de confuzie.

— Mai e un drum? Cred c-am apucat-o greşit.

— Nu, răspunse Radu.

După amintirile şi hărţile lui, se aflau exact unde trebuiau să se afle.

— Ăsta-i singurul drum destul de larg pentru căruţe. Nu există alte drumuri principale. De aici până la Târgovişte nu-s decât pământuri lucrate.

— în faţă nu-s niciun fel de pământuri lucrate.

Radu schimbă o privire îngrijorată cu Chirii. Nu mai fusese aici din copilărie, dar nu era posibil ca lucrurile să se fi schimbat atât de mult. Cu stomacul din ce în ce mai strâns, Radu dădu călcâie calului. Se opri brusc când ajunseră în vârful unei coline domoale. în locul pogoanelor nesfârşite de câmpuri verzi, înmugurite, care străjuiau râul, acum erau... mlaştini.

Stânjeni şi stânjeni de mlaştini. Râul, acum încet şi lenevos, îmbibase tot terenul din jurul lui. Radu ştia că

uneori râul ieşea din matcă şi ducea la acest soi de stricăciuni, dar în ultima vreme nu avuseseră un astfel de sezon ploios.

Asta era mâna omului.

Nu. Asta era mâna Ladei.

— Uite, colo, zise Chirii, arătând cu mâna. Şanţuri. Care abat apa râului pe câmpuri. Trebuie să le fi luat o grămadă de timp să le sape.

— Găseşte o trecere şi apoi întoarce-te şi raportează până unde se întinde mlaştina, îi spuse Radu iscoadei pistruiate.

Nu îşi putea ascunde propria disperare în timp ce privea cum era distrus un nou teren care ar fi putut să hrănească atât valahii, cât şi trupele otomane. Se întoarse spre Chirii:

— Du-te roată şi vezi până unde trebuie să mergem ca s-o ocolim. S-ar putea să fie mai bine să ne croim propriile noastre drumuri decât să târâm căruţele pline cu tunuri prin nămolul ăsta.

Radu privi ogoarele distruse. Lada le făcuse rău lor, da. Dar le făcuse rău şi oamenilor ei pe termen lung. Cum de nu vedea ce face? Cum putea justifica aceste costuri?

— *Sora* ta a făcut toate astea? întrebă Chirii, rotindu-şi ochii peste nenorocire în timp ce un grup de iscoade se strângea pentru a pleca împreună cu el.

Radu trase adânc aer în piept, închizând ochii împotriva furiei ce se aprindea în el la adresa Ladei şi a distrugerilor din ce în ce mai numeroase pe care le aducea asupra lumii în care erau nevoiţi să trăiască amândoi.

— Nu-mi pot imagina totuşi că asta-i ce-i mai rău din

ce ne aşteaptă.

Radu greşise în tot acest timp. Se simţise vinovat pentru felul în care inima îi tânjea după alţi bărbaţi. Dar nu dragostea lui fusese cea otrăvitoare şi distructivă. Dragostea lui nu distrusese nimic, nu rănise pe nimeni. Lada iubea Valahia mai presus de orice, iar rezultatul era acesta. Ceea ce făceau Mehmed şi Lada - pentru ce *şi* pe cine iubeau amândoi - era mult mai rău decât orice l-ar fi putut mâna dragostea pe Radu să facă.

Era un lucru ciudat în care să îşi găsească alinare, dar îl acceptă. Nazira *avea* dreptate. Dragostea lui nu avea nimic rău în ea.

Ceea ce nu putea spune despre a surorii lui.

21

Târgoviște

DE CÂND AJUNSESE LA PERIFERIA Târgoviștei, Lada nu putuse să tragă aer adânc în piept. închizând ușa castelului în urma ei, își scoase cârpa legată peste gură și nas și inspiră adânc.

— Da, e neplăcut aici! remarcă Oana, privind-o cu oarecare amuzament, deși mult mai întunecat.

— N-au reușit cât sperasem.

Lada se rezemă de ușă, ca și cum greutatea ei ar fi putut împiedica aerul de afară să pătrundă înăuntru. Mirosul o urmase, dar era doar copleșitor, nu de neîndurat.

— Nu pot să lucreze decât în schimburi scurte. Trebuie să scoatem muncitorii și să-i aducem înăuntru mai des decât planificaserăm.

— Pot să facă mai mult.

Oana râse răguşit.

— Dacă-s leșinați, nu pot. O să trebuiască să le mai faci rost de-un pic de timp.

— Din fericire, asta mă costă doar efort și vieți, nu bani. Am oricând de dat din primele două, dar cei din urmă îmi lipsesc cu desăvârșire.

Lada își frecă șalele. Fusese o călătorie lungă și grea,

şi nu avusese luxul de a se odihni. Nu că ar fi crezut că poate dormi *aici.*

— De ce eşti încă aici? Te vreau în munţi. Du-te la cetatea mea de la Poenari.

Oana o bătu uşurel în creştetul capului, într-un fel care o făcu pe Lada să se întrebe dacă ar fi nepotrivit să îi tragă un pumn în burtă fostei sale doici.

— Copilă, eşti îngrijorată pentru siguranţa mea?

— De-ar fi tot oraşul în flăcări, tu tot ai sta în mijlocul ruinelor, nevătămată, cu un pieptăn în mână, şi mi-ai zice că-i vremea să ne ocupăm de părul meu.

— Chiar că arată jalnic, zise Oana, mijind ochii.

— O, du-te de te ascunde în munţi, bestie!

înainte ca Lada să se poată feri, Oana o strânse în braţe.

— Ai grijă. Avem nevoie de tine.

Oana o imbrăţişă prea strâns, apoi îi dădu drumul şi deschise uşa. Duhoarea era atât de puternică, încât Lada se împletici înapoi, de parcă ar fi fost lovită. Oana nici măcar nu îşi acoperi faţa, ci o zbughi spre calul Ladei.

Lada trânti uşa înapoi. Avea nevoie să mai verifice pentru o ultimă oară că Mehmed nu va găsi nimic aici în avantajul lui, în caz că avea să ajungă până în centrul oraşului.

în sala tronului găsi dalele încă pătate de sângele predecesorului ei. Conturul şters al săbiei care atârnase cândva deasupra capului tatălui ei - şi pe care acum o purta la şold - rămăsese pe perete. Pe holuri găsi şoapte fantomatice şi amintiri despre teamă şi furie. Iar în camerele ei, care aparţinuseră cândva tatălui ei, nu găsi

nicio amintire demnă de luat.

— Lada! rosti un om în spatele ei.

Ea ţipă, surprinsă, răsucindu-se în loc cu un pumnal deja scos.

Ştefan stătea într-un colţ întunecat al camerei. Lada nu-şi dădea seama de cât timp se afla el acolo. Fie îi slăbiseră ei simţurile, fie el era mai bun ca niciodată.

Spera să fie a doua variantă.

— Mă bucur că eşti tu.

Inima încă îi gonea când puse pumnalul la loc în teaca de la încheietura mâinii.

Bărbatul rămase la fel de nemişcat şi liniştit ca şi expresia lui. Era un chip atât de uşor de uitat, încât atunci când era plecat, Ladei îi era greu să îşi amintească exact cum arăta. El înclină capul uşor într-o parte, ca şi cum Lada ar fi fost o problemă de rezolvat.

— Mi s-a plătit o sumă uriaşă de bani ca să te omor.

Vocea lui era atât de lipsită de emoţie, încât Lada avu nevoie de câteva secunde pentru a înţelege ce spusese.

Mâna îi tresări spre încheietură, dar se opri. Ştia cât de mortal este Ştefan. Ea se mândrea mult cu asta. Era mai degrabă neplăcut să ştie că, dacă bărbatul ar fi vrut-o moartă, ea ar fi fost deja. La început, mânia şi tristeţea i se îngrămădiră în suflet. Dar apoi fură înlocuite cu un fel de plăcere sumbră. Nu sperase ea oare că într-o zi cineva îşi va da seama că merită un asasin de calibrul lui Ştefan?

Ar fi preferat ca ziua aceea să nu vină niciodată. Dar era o confirmare, într-un fel morbid.

— Cât? întrebă ea.

— Mai mult decât ţi-a rămas ca să finanţezi bătălia asta.

Bărbatul vârî mâna în vestă - cu mişcări atente şi lente - şi scoase o pungă de piele. O aruncă pe pat, lângă ea.

— Asta nu-i tot. Şi nici măcar cea mai mare parte.

De data asta, o umbră de zâmbet îi trecu peste faţă, ca un vis ce dispare rapid.

— Dar poţi să-i foloseşti cum crezi.

— Deci n-o să mă omori.

— M-am gândit s-o fac.

îi aprecia onestitatea. Dacă ar fi fost nevoită să-l omoare, i-ar fi părut foarte rău.

— De ce?

— Pentru că dacă te vrea cineva moartă şi este dispus să dea atâta aur, la un moment dat o să apară altcineva care s-o facă. Eu aş putea s-o fac într-un fel potrivit lungii noastre istorii.

— Cred că ăsta e cel mai mişcător sentiment pe care te-am auzit să-l exprimi în legătură cu noi.

De data asta, zâmbetul lui fu adevărat şi dură. Ea speră că avea să şi-l amintească, chiar dacă îi uita chipul.

— Nu ştiu cine m-a plătit să te omor. Bănuiesc că fie Matei Corvin, fiindcă-l faci să pară slab în lupta împotriva necredincioşilor, fie vărul tău moldovean, care îţi foloseşte neatenţia ca să-şi recupereze câteva cetăţi de la hotare.

— Pe rănile Domnului! îl plăceam! Lada îşi frecă fruntea, apoi ridică din umeri. Deşi şi eu aş face la fel, în locul lui. Până la urmă, *suntem* de-un sânge. Se aşează

pe pat, bătând cu piciorul în covorul uzat de dedesubt. Nu crezi c-a fost Mehmed?

— A dovedit în mai multe rânduri că te vrea în viaţă. Dacă o să mori din cauza lui, asta va fi în luptă şi împotriva dorinţei lui.

Lada încuviinţă din cap. Şi ea simţea la fel în legătură cu trimiterea unui asasin după Mehmed. Dacă el ar fi murit, ea şi-ar fi dorit să fie de mâna ei. Orice altceva i-ar fi dat senzaţia de ceva neterminat.

Nu ştia dacă îl voia mort. Cu toate manevrele, toată oroarea şi lupta şi moartea dintre ei, tot nu credea că ar fi preferat o lume fără el.

Privi în urmă, dorindu-şi mai mult ca oricând să aibă timp să doarmă. Iar la trezire, Ştefan să fie încă al ei. Şi Nicolae. Şi Petru. Şi Radu şi Mehmed şi toţi ceilalţi pe care îşi dorea să-i aibă.

— Ce-o să se întâmple cu noi?

— Când se termină totul, nu pot rămâne alături de tine. Şi... nici nu vreau. Mi-ai dat ceva pentru care să lupt, şi nu sunt nerecunoscător. Dar acum am ceva pentru care să trăiesc. Şi vieţile lungi nu par cu putinţă în compania ta.

Lada rânji spre el:

— înţeleg de ce i-ai căzut drag Dacianei, cu aşa grai dulce.

Ştefan îşi drese glasul, ca pentru a îndepărta orice emoţie ce reuşise să străbată la suprafaţă.

Chiar dacă alegerea lui nu era neaşteptată, tot o rănea. Ura faptul că Ştefan nu mai avea să fie al ei pentru multă vreme. Era bine că Daciana se afla departe de mânia şi resentimentele Ladei. Lada o

plăcea şi pe ea, dar acum asta însemna că avea să îi piardă pe amândoi. Zâmbetul ei deveni mai întunecat şi mai tăios.

— Familia pentru care trăieşti e la mine. Dacă rămâi până la sfârşit, indiferent care va fi acela, o să ţi-o dau înapoi.

Lada se aştepta la furie, dar ar fi putut să jure că un fel de afecţiune fu cea care tulbură calmul lui Ştefan. El înclină respectuos capul:

— Am pornit alături de tine. O să termin la fel. Iar apoi n-o să mă mai vezi niciodată.

— De acord. Du-te şi dă-mi de veste despre oamenii pe care-i trimite Matei şi cum stăm cu papa.

El se răsuci spre uşă.

— Ştefan! făcu Lada.

Bărbatul se opri, cu spatele întors spre ea. Ar fi putut să înfigă un cuţit în el chiar acum. Dar nu făcu niciun gest spre lamele ei. Poate că era obosită, sau doar obosită să îşi vadă prietenii sângerând. Sau poate pentru că el trebuia să ştie că ea o putea face şi, în ciuda acestui lucru, avea destulă încredere în ea cât să-i întoarcă spatele, orice ar fi fost.

— *Cum* m-ai fi omorât?

— Cu toată blândeţea pe care n-ai avut-o în viaţă.

Şi ieşi.

Vreme de câteva secunde, Lada se gândi dacă să nu trimită vorbă ca Daciana şi copiii să fie ucişi. Ştefan n-ar fi aflat decât când ar fi fost prea târziu. Dar nu îi voia morţi. Fuseseră prietenii ei. Viaţa ori succesul ei nu erau ameninţate de trădarea acelei prietenii din partea lor.

Se străduise atâta să nu piardă pe nimeni şi nimic.

Dar greşise să simtă asta. într-o bună zi, toţi aveau să dispară, într-un fel sau altul. Se ridică şi ieşi cu paşi mari din cameră, fără să se deranjeze să caute dacă mai era cineva în castel. Acolo nu rămăsese nimic - şi nimeni - din ce nu-şi permitea să piardă.

Şi, graţie acestui lucru, putea să câştige în final. Pentru că avea să ofere *totul* pe altarul sacrificiului, atâta timp cât îşi putea păstra ţara.

22

La trei zile distanţă sud de Târgovişte

— Nu MAI E NIMENI NERVOS că prinţul nu ne-a atacat încă? întrebă Aii Bei, privind în jos la harta lor - care fusese modificată cu adnotări pentru noile smârcuri şi mlaştini.

Toate fântânile şi oraşele existente fuseseră tăiate. Harta se afla în centrul unei mese aşezate în cortul lui Mehmed. în jurul ei stăteau Aron, Andrei, Radu şi paşii, evaluând sumbri opţiunile lor în cerneală şi pergament.

Chipul lui Aron era la fel de mohorât ca harta.

— Nu are nevoie. Ne-a luat trei săptămâni să ajungem până aici. Plănuiserăm trei zile.

— Cum stăm cu proviziile? întrebă Radu.

— Având în vedere întârzierile şi lipsa a orice ar putea fi adunat sau cerut, nu suntem bine! Aii Bei lovi cu pumnul în masă. De ce nu dă piept cu noi pe teren deschis?

Mehmed izbucni în râs, făcându-i să tresară şi atrăgându-le atenţia spre celălalt capăt al cortului somptuos, unde şedea aparent captivat de o carte despre viaţa Profetului, pacea fie asupra lui.

— De ce-ar face-o? Avem de partea noastră toţi oamenii şi toată puterea. Ea are de partea ei timpul. O

să-I folosească împotriva noastră în toate felurile în care poate.

Aii Bei se încruntă, iar sprâncenele stufoase îi coborâră atât de mult, încât Radu se întrebă dacă nu îi gâdilau ochii.

— Sună ca şi cum ai admira-o.

— N-ar trebui să admir excelenţa peste tot unde o găsesc? Sunt sigur că nu găsesc nimic de admirat în anturajul meu curent.

Ceilalţi bărbaţi tresăriră. Radu simţi înţepătura cuvintelor, dar ele nu îl răniră atât de mult cum ar fi facut-o odinioară. Existau şi nişte avantaje în a avea inima frântă de atâtea ori. Lucrurile rupte deveneau mai groase şi mai puternice după reparare decât fuseseră înainte. Presupunând că supravieţuiai suficient timp cât să te vindeci.

— Sultanul are dreptate, zise Radu. Lada foloseşte fiecare avantaj pe care-l deţine. Dar n-are prea multe la dispoziţie. Trebuie să-i găsim punctele slabe şi să presăm acolo la fel de mult pe cât presează ea pe ale noastre.

Privi lung la harta adnotată şi la povestea pe care o spunea ea. Era Valahia, transformată într-o armă. Lada îşi folosea ţara în acelaşi mod în care o adorase întotdeauna: total şi agresiv.

Aron aruncă peniţa, care lăsă o pată de cerneală.

— Atunci, care-i sunt slăbiciunile?

— Oamenii.

Hamza Paşa, cel mai bătrân din cort şi conducătorul unei forţe de zece mii de spahii, fornăi:

— Am luat prizonieri şi îi sunt devotaţi nebuneşte.

Acolo nu găsim nicio slăbiciune de exploatat.

— Nu oamenii *ăia*. Oamenii noştri. Radu se întoarse spre Aron şi Andrei. A ucis mulţi boieri. Aceia care au rămas îi sunt loiali, dar nu pot să aibă cu adevărat încredere în ea. Nu după tot ce-a făcut. Dă pământ şi putere oricui doreşte ea. Aceia trebuie să ştie că titlurile lor - vieţile lor - nu sunt în siguranţă câtă vreme ea e prinţ. Are prea puţin respect pentru tradiţie şi legăturile de sânge.

Andrei ridică dintr-o sprânceană:

— Mi se pare că are foarte mult respect pentru sânge. Doar că-l preferă vărsat pe pământ.

Mehmed râse scurt din colţ, dar continuă să-şi păstreze ochii asupra cărţii, ca şi cum nu ar fi urmărit conversaţia.

Radu rezistă impulsului de a-şi apăra sora. Nu o merita şi se putea apăra singură. Dovedise măcar atâta.

— Am trimis oameni să-i găsească pe boierii rămaşi. O să le ofer o alternativă la domnia de teroare a Ladei şi ei o s-o trădeze.

— Cum poţi fi sigur? întrebă Aii Bei.

Turbanul i se desfăcuse, dând la iveală şuviţele argintii din părul lui negru. Trăise mult peste vârsta obişnuită a unui ienicer. Poate din cauza asta era conducător - pentru că avea experienţă şi un truc ca să nu moară.

— Sunt boieri, zise Aron cu un zâmbet ironic. Asta fac. L-au trădat pe tatăl lui Radu pentru tatăl meu. Au trădat amintirea tatălui meu pentru un prinţ pe care îl urăsc. Dacă le oferim siguranţă şi putere, o s-o trădeze pe Lada. Şi, în cele din urmă, mă vor trăda şi pe mine.

Radu îşi lăsă mâna pe umărul lui Aron.

— O să te vedem pe tron. O să reparăm asta.

Radu spera ca Aron să restabilească ceva din echilibrul stricat de Lada. Deşi, cu cât vedea mai mult din ţară, cu atât se întreba cât avea să dureze ca lucrurile să revină la felul în care fuseseră. Lada făcuse atât de multe în atât de puţin timp. Nu doar distrugerea pământului - deşi remedierea avea să dureze -, dar introdusese ferocitatea ei rebelă într-un popor obişnuit de multă vreme să accepte ce i se oferea şi să nu ceară niciodată mai mult. Această infectare cu idei avea să fie cel mai dificil de reparat.

Şi, poate, nici nu trebuia să fie reparată. Radu se gândea să îi sugereze lui Aron să profite de noile structuri sociale, în loc să le dezmembreze imediat. Lada se concentrase numai pe valahii de rând, nu pe nobilime. Era slăbiciunea ei. Dar nobilimea îşi dovedise propria slăbiciune, ignorând atâta timp potenţialul propriilor săi oameni. La drept vorbind, Lada dovedise că valahii pot face lucruri măreţe sub conducătorul potrivit.

— Radu? îl împunse Andrei.

— Scuze, da?

Conversaţia continuase, iar el rămăsese în urmă.

— S-au ivit boli, zise Hamza Paşa.

Chiar şi acum stătea mai retras, facându-şi vânt la faţă, deşi cortul nu era foarte încălzit. Era deseori tăcut la aceste întâlniri strategice. Nu din reticenţă, ci pentru că, aparent, se considera mai presus de discutarea strategiei cu trei străini şi un ienicer. Rivalitatea dintre ieniceri şi spahii era păstrată dintr-un număr de motive - pentru ca niciunul dintre grupuri să nu ajungă prea

puternic şi pentru ca să nu se înhăiteze niciodată împreună împotriva sultanului -, dar în momente ca acesta era extrem de incomodă.

— Şi ar trebui..., lăsă Radu fraza neterminată, nesigur în legătură cu ce credea Hamza Paşa că ar trebui să facă el.

— Ţara *ta* îi îmbolnăveşte. Poate ai ştiinţă de ceva de făcut pentru asta.

Radu recunoştea un joc de putere când îl vedea. Hamza Paşa ştia că Mehmed asculta, şi dorea să le reamintească tuturor că Radu, chiar dacă era bei, nu fusese şi nu avea să fie niciodată unul de-ai lor. Că ţara lui Radu era cea care îi costa atâta. Şi că Radu avea legături strânse cu persoana care făcea totul.

Radu zâmbi dulce. Chipul lui frumos nu îi aducea niciun avantaj aici, dar obiceiurile vechi mor greu.

— Şi eu m-am îmbolnăvit cât am stat aici. N-am fost întreg până ce nu mi-am găsit căminul, alături de sultanul nostru. Sigur de sublinierea pe care o făcuse - că el era mai aproape de atenţia sultanului decât paşa -, Radu se ridică. Dar o să merg să văd ce-i de făcut. Spuneţi-mi dacă harta asta mai arată vreun secret cât continuaţi să vă uitaţi la ea.

Radu ieşi din cort, cu pas uşor şi încrezător. Dar umerii îi căzură odată cu pânza cortului în urma lui. De ce mai juca încă jocul acesta? De ce îi păsa de un paşă prost care punea sub semnul întrebării valoarea şi locul lui în imperiu?

Mehmed nu spusese nimic când Hamza Paşa îl provocase pe Radu. Radu înţelegea teoretic necesitatea ca un sultan să se ţină deoparte. Dar Mehmed nu avusese nicio problemă să comenteze când subiectul

fusese Lada. Radu era obosit de locul lui în toate astea. Toată viaţa lui făcuse aceleaşi jocuri de putere calculate şi disperate.

îi veneau la îndemână acum, dar asta nu însemna că se bucura de ele.

îşi croi drum peste marginea taberei, unde îi ţineau pe cei care erau bolnavi. Numărul lor era neaşteptat de mare. Insistenţa cu care Mehmed impunea măsuri de igienă în regulamentul taberei păstra de obicei cazurile de boală la un nivel minim. Poate chiar *exista* ceva în Valahia care îi îmbolnăvea pe oameni.

Radu îşi acoperi gura cu mantia, umblând încet. Un bărbat cuprins de febră zăcea pe pământ, pe un aşternut uzat, acoperit de sudoare şi bâiguind. Radu se opri şi ascultă. Bărbatul bâi- guia de unul singur nu în turcă, ci în valahă.

Radu îl prinse de braţ pe unul dintre îngrijitori.

— De unde-a venit omul ăsta? E un ienicer?

îngrijitorul scutură din cap:

— Nu, doar un muncitor. Majoritatea bolnavilor nu-s soldaţi.

— Asta-i bine, zise Radu.

îngrijitorul îl privi cu un dispreţ nimicitor.

— E bine până ai nevoie de susţinere pentru şaizeci de mii de soldaţi. Iar atunci e devastator.

Ruşinat de mustrare, Radu se ghemui aproape de bărbatul bolnav. Limba îi dăduse o bănuială teribilă lui Radu, pe care trebuia s-o înlăture.

— Ce ţi-a promis prinţul? îl întrebă, în valahă.

Bărbatul avea ochii închişi, dar gura îi zvâcni într-un zâmbet.

— Familia mea. Pământ pentru familia mea.

Radu se ridică, ameţit. Nu se aşteptase să aibă dreptate. Se întoarse cu paşi mari în tabără şi îl găsi pe Chirii, ienicerul pe care îl folosea cel mai mult din grupul lui de patru mii.

— Adună-mi toată unitatea ta. Trebuie să mergem prin tabără şi să-i interogăm pe toţi cei care nu-s soldaţi.

— De ce? întrebă Chirii, dar din curiozitate, fără să îl judece.

— Fiindcă soră-mea e plină de surprize. Şi niciuna nu-i plăcută. Căutaţi valahi. Şi căutaţi-i pe bolnavi.

Nu aveau cum să-şi dea seama câţi valahi se strecuraseră prin haosul taberei masive. Erau nevoiţi să verifice bucătarii, servitorii şi - oh, pe rănile Domnului! - femeile care urmaseră tabăra pentru a servi oricăror *nevoi* pe care le-ar fi putut avea bărbaţii.

Târâseră armele Ladei după ei tot timpul.

Chiar că era isteaţă. Radu nu putea să îl învinovăţească pe Mehmed pentru că o admira încă. Putea, totuşi, să vrea ca acea isteţime să nu fi creat atâta muncă suplimentară pentru el şi suferinţă şi moarte pentru toţi ceilalţi.

23

La o zi distanţă sud de Târgovişte

LADA ÎŞI POTRIVI COIFUL de ienicer de furat. Nu mai purtase unul de ani de zile. Era ca şi cum ar fi ascultat din nou o poveste favorită din copilărie şi şi-ar fi dat seama că, deşi detaliile erau aceleaşi, întregul înţeles se schimbase. Aruncă o privire grupului de douăzeci de oameni aleşi unul câte unul, verificând ultimele detalii. Dar ei ştiau ce urmează să facă. Cu excepţia lui Bogdan, erau ultimii ei ieniceri rămaşi.

îşi dădu seama, cu o strângere de inimă neaşteptată, că în curând şi aceştia douăzeci vor muri, iar ea va rămâne fără niciun valah instruit de către otomani. îşi drese vocea, împingând în adânc un imbold neaşteptat de a-i lăsa în urmă şi în afara suferinţei.

— După noaptea asta, nu mai suntem decât informaţie. Cum e aşezată tabăra. Unde-s ţinute animalele de povară. Unde-s depozitele de mâncare şi, mai ales, de arme. Câţi oameni. Fiţi atenţi la tot, dar nu daţi de bănuit. Mâine-noapte, fiecare dintre voi o să conducă oameni de-ai noştri înapoi în tabără. Lada zâmbi, cu dinţii albi precum oasele în lumina lunii. Mâine-noapte e toată distracţia. în noaptea asta e munca, pentru ca distracţia de mâine să dea roade.

Bogdan o prinse de braţ în timp ce toţi ceilalţi se împrăştiau, pentru a pătrunde în tabără prin puncte

diferite. Se apropie prea mult de ea, lăsând prea puţin întuneric între ei.

— Vreau să fiu cu tine.

— Iar eu ţi-am zis, spuse Lada, trăgându-se la distanţă, că am nevoie să stai aici ca să semnalezi dacă ceva merge prost, încă mai putem să trimitem suficienţi oameni în josul colinelor ca să le distragă atenţia şi să fugim. Dar numai dacă tu aştepţi ca să le dai semnalul. Altminteri, dacă oricare dintre noi e prins, suntem morţi cu toţii.

Bogdan i se aşeză în faţă, blocându-i calea.

— Te duci după el?

Lada nu avea nevoie să-l întrebe la cine se referea, dar îşi dorea să îl pedepsească pentru că îndrăznise să ceară un răspuns.

— Nu. Radu poate să rămână aici pentru trădarea lui. Nu mi-e de niciun folos.

— Nu la el m-am referit.

Lada îl împinse pe Bogdan şi trecu de el.

— Am de gând să aflu unde doarme sultanul. Poate c-o să-l omor în propriul lui pat. Poate c-o să fac la fel şi cu tine, mai târziu.

— Fii cu băgare de seamă, zise Bogdan, descurajându-i răutatea cu grija lui constantă.

Ea continuă să meargă.

Beneficiul unei astfel de forţe masive era că existau mai multe puncte de intrare în tabără şi nimeni nu avea cum să-şi dea seama că ea nu era de-a locului. Se pregătiseră să înfrunte sute sau mii. Nu unul singur. Lada se strecură printre corturi, apoi merse hotărâtă. Ca oricare alt ienicer care ştia exact unde se duce şi care avea o treabă de făcut. Tabăra era bine luminată de torţe şi focuri de tabără. Totuşi era mai puţină

activitate decât se aşteptase. După câte îşi putea da seama, toţi soldaţii care nu patrulau activ se aflau în corturi. Iar porţiunea de servicii a taberei la periferia căreia se afla ea era şi mai tăcută. Poate că descoperiseră contribuţiile ei la forţele lui Mehmed.

Deodată, avu imaginea lui Radu îmbolnăvindu-se. în viziune i se alătură şi Mehmed, amândoi sfârşiţi de boală.

Nu. Nu aşa ar fi trebuit să moară ei. Aşa că nu se putea întâmpla acum. Se scutură ca să alunge imaginea şi coti brusc, ca să intre mai adânc în tabără.

Lipsa de activitate îi făcea sarcina ceva mai dificilă, dar îi oferea şi ceva avantaje. Cum doar câţiva oameni erau ieşiţi şi se învârteau prin tabără, avea să le ia mai mult să răspundă la orice atac. Soldaţii din corturi erau soldaţi adormiţi. într-o campanie ca asta, niciun om nu rata vreo ocazie de dormit.

Continuă să meargă, notându-şi în minte locurile şi poziţiile care prezentau importanţă. Tabăra fusese aşezată la baza colinelor, cu câmp deschis pe trei laturi. Tăiaseră toţi copacii care puteau oferi ascunzători. Nicio armată nu se putea apropia călare fără a fi zărită de la o distanţă bună. Iar colinele erau prea golaşe şi abrupte ca să permită unei armate să atace de deasupra într-un timp scurt. Era o poziţie isteaţă, uşor de apărat.

O poziţie la care îi condusese toată distrugerea rurală - prea multe gropi într-o direcţie, prea mlăştinos în alta, carcase de animale putrezite lăsate în toate celelalte locuri -, subtil dar precis.

îşi zâmbi fericită. *Era* imposibil să aranjezi o armată pe colinele acelea dacă armata ar fi sosit acum.

Dar nu şi dacă armata ar fi fost deja acolo de nişte săptămâni.

Dădu camaraderește din cap spre un ienicer care trecu pe lângă ea, apoi coti pe după un grup de corturi şi se opri brusc.

Mehmed tot nu se învăţase minte. în faţa ei se afla un cort splendid, mai înalt şi mai mare decât oricare altul din tabără. Avea chiar numele sultanului înscris pe el, sub forma steagurilor şi flamurilor lui care atârnau în aerul liniştit al nopţii.

Lada îi dădu ocol prin spate, pe lângă ienicerii care stăteau de pază la intrarea în cort. Cu un sentiment acut al istoriei care se repeta, scoase un cuţit şi despică materialul mătăsos, pentru a-şi crea propria ei uşă. Apoi se strecură înăuntru.

Mehmed şedea la un birou, cu spatele la ea. Câţiva paşi. Cuţitul ei. Sfârşitul campaniei otomane în Valahia. Poate chiar sfârşitul dominaţiei otomane întru totul, fiindcă ar fi fost aruncaţi într-o problemă de succesiune.

— Tot nu te înveţi minte, spuse ea. Te-am omorât din nou.

Mehmed se încordă. Apoi se întoarse, zâmbind. Şi el ţinea un pumnal.

— Ai întârziat. Te-am aşteptat în fiecare noapte de când am traversat Dunărea.

Câteva clipe, Lada stătu nemişcată, gata de violenţă. Apoi trecu pe lângă Mehmed şi se înfundă într-una din pernele lui roşii de mătase, rezemându-şi de podea picioarele întinse. Cizmele ei murdăriră cu noroi covorul lui bogat.

— Am fost cam ocupată. Lucruri de făcut. Imperii de înfruntat. Sejururi de vară de plănuit.

— Sunt o prioritate atât de scăzută, atunci? Asta-mi răneşte mândria.

Se ridică şi el în cele din urmă, cu mişcări lente şi măsurate, ca şi cum ea s-ar fi putut speria - sau ar fi putut ataca -, şi se aşeză faţă în faţă cu ea. îi prinse o cizmă şi i-o scoase. Atinse cuţitul pe care-l purta ascuns la gleznă, apoi îi scoase şi cealaltă cizmă. Scutură din cap, purtându-şi degetele şi pe cealaltă teacă de gleznă.

— Pe amândouă părţile?

— îmi place să fiu pregătită.

— Ştiu.

Mehmed îi scoase şosetele de lână pe care i le tricotase Oana şi începu să-i maseze tălpile. Nu şi-l putea imagina făcând asta cu - pentru - nimeni altcineva. Cu siguranţă nu pentru vreuna dintre femeile din haremul lui. *Ele* existau pentru a-l servi pe *el.*

— Vreau să ieşi din ţara mea, spuse Lada, fără să-şi ia ochii de la el.

El zâmbi, la fel de tainic şi de întunecat ca noaptea.

— Atunci de ce m-ai invitat aici?

— N-am făcut una ca asta.

— Lada. Trecu de tălpile ei şi începu să-i maseze gambele vânjoase. Mi-ai trimis oamenii în lăzi şi un întreg stat vasal în harababură. Aşa ceva din partea ta înseamnă practic că-mi faci curte.

Lada râse. Nu voia să râdă. Nu venise aici ca să fie *cu* el. Dar în ciuda trecutului lor, în ciuda trădărilor lui, el era... Mehmed. Mehmed al ei. Ştiuse de când intrase în cort că nu avea să îl ucidă. Chiar dacă ar fi trebuit cu adevărat să îl ucidă, dacă credea în ceea ce se apucase să facă.

Ridică un picior şi i-l puse în piept, împingându-l deoparte.

— Idiotule! Ar trebui să te omor.

Mehmed se lăsă în spate, pe coate.

— Probabil. Iar eu ar trebui să-mi chem oamenii încoace şi să pun să fii prinsă. Dar nu vreau să fac asta.

Privirea pe care o păstra asupra ei era mult mai tandră şi mai intimă decât îi fuseseră vreodată degetele. Lada o simţea prin tot corpul.

— Vreau să te întorci cu mine, continuă el.

— N-o s-o fac niciodată.

— Ştiu, oftă Mehmed. Dar continui să mă prefac faţă de mine că există vreo cale. Ca să te recapăt. Ca să fim împreună, întotdeauna nu te-am vrut decât pe tine.

— Ai vrut extraordinar de mult în afară de mine.

Râjnetul lui Mehmed era la fel de tăios şi de primejdios precum cuţitele ei, şi la fel de familiar.

— E-adevărat. Dar te vreau şi pe tine.

— Da, acum că ai obţinut *toate celelalte* pe care ţi le doreai. Lada îşi adună picioarele sub ea, trăgându-se mai aproape de el. E aşa cum ai sperat? Constantinopolul?

— E mai mult. Mehmed făcu o pauză, iar expresia lui deveni meditativă şi tristă. Şi în acelaşi timp, mai puţin.

Lada atinse un colţ al gurii lui Mehmed.

— înţeleg.

Era greu să-ţi stabileşti un ţel măreţ şi să-l atingi, numai ca să descoperi pe de altă parte că munca abia a început.

— Cred că numai tu mă poţi înţelege. Şi tu? Ai ţara ta.

— Zise bărbatul cu o armată a cărei tabără e aproape de capitala mea.

— Ştii că n-am avut de ales.

Lada îşi trecu un deget peste buza de jos a lui Mehmed, apoi în josul bărbiei lui şi pe gât, până la piept. îl înfipse acolo, suficient de tare încât să doară.

— întotdeauna ai avut şi alte alegeri. Şi niciodată n-ai ales să fii de partea mea.

Mehmed îi prinse degetul, strângând-o de mână.

— Pentru că vreau ca partea ta să fie de partea mea.

— Asta n-o să se întâmple niciodată.

— Atunci suntem în impas. Nu pot să trec cu vederea agresiunea ta. E un precedent periculos pentru celelalte state vasale.

— Atunci renunţă la vasalitatea Valahiei.

— Nu pot.

Lada îşi retrase degetul, ridicând dintr-o sprânceană şi lăsând dispreţul să îi atârne din voce precum strugurii dintr-o viţă.

— Şi eu care credeam că eşti sultanul. împărat al Romei. Mâna lui Dumnezeu pe Pământ, după cum m-au informat toate misivele tale. Titlurile erau şi ele minciuni, alături de celelalte?

— Dacă renunţ la teren, oriunde, risc să-l pierd peste tot. Tu, dintre toţi oamenii, ştii cât de fragilă e puterea. Nu putem să facem compromisuri?

Lada îşi miji ochii. Nicolae îi spusese că putea şi *trebuia* să negocieze. încă îi şoptea, fantomatic, în ureche. Pentru prima dată, ascultă.

— Cum am face compromisuri?

— Aş fi de acord să iert datoriile anterioare la schimb cu un tratat reînnoit.

— Niciodată.

Mehmed oftă, ridicând ochii spre tavanul cortului.

— Aş fi de acord să iert datoriile anterioare la schimb cu Bucureştiul şi noi condiţii de vasalitate.

— Nu se poate să capeţi pământ.

— Ah, dar n-ai spus un „nu” total! Mehmed îi zâmbi cu şiretenie. Semnezi noi condiţii de vasalitate, nu mă amestec în ţara ta, nu-mi zgândăreşti hotarele şi nici pe cele ale ţărilor vasale mie.

— N-o să-ţi mai dau niciodată băieţi pentru ieniceri. Şi n-am bani - şi chiar dac-aş avea, i-aş cheltui luptându-mă cu tine.

Mehmed râse.

— N-am spus că trebuie să-mi dai *efectiv* nimic. Tot ce-ţi cer e să semnezi condiţiile. Semnează-le doar, îngăduie-mi să plec cu un tratat care e respectabil şi care arată Europei că avem o înţelegere, şi asta-i tot.

— Serios?

Lada se aplecă şi mai aproape spre el, ca şi cum l-ar fi putut citi ca pe un plan de luptă. Radu ar fi ştiut dacă Mehmed era sincer. Lada nu ştia. Dar descoperi că spera asta.

— Ai renunţa la dări, soldaţi, tot ce are ţara mea de oferit?

— în momentul ăsta, ţara ta nu-mi oferă decât mlaştini, fântâni otrăvite şi ciumă. Făcu o pauză, apoi continuă: Că veni vorba, mulţumesc pentru asta.

Lada rânji, cuprinsă de exaltare.

— Ştiu cât apreciezi o tabără curată. Am vrut să fac lucrurile interesante pentru tine.

— Deci eşti de acord?

Lada ştia că Mehmed ar fi trebuit să fie nebun să dea curs unui astfel de acord dezavantajos. Iar Mehmed nu

era nebun. Dar dacă pleca, asta i-ar fi dat ei timp să se organizeze. Să adune mai multă susţinere. Să acceadă la suficientă putere pentru a-l provoca de-adevăratelea. Poate că Mehmed nu avea să se mai întoarcă niciodată. Poate că acordul lor avea să rămână în picioare, iar ea şi-ar fi salvat ţara de decenii de conflict. Se îndoia de asta. Dar Nicolae o împingea din mormânt să nu ignore această oportunitate.

Lada se aplecă mai aproape, cercetându-i lui Mehmed ochii întunecaţi, buzele pline.

Amintindu-şi de gustul lui.

— O să mă întorc mâine-noapte să-l semnez. Iar dup-aia o să-ţi iei oamenii şi-o să pleci din ţara mea.

— Ne-am înţeles. Mehmed îi scoase coiful de ienicer şi oftă când părul fetei se desfăcu, liber. Ştii, ultima dată când am fost aici, mi-ai zis c-o să mă omori dacă mai pun piciorul pe pământul tău.

— Din fericire pentru tine, te-ai dovedit util.

El îşi coborî faţa spre gâtul ei, atingându-i pielea cu dinţii.

— Lasă-mă să-ţi arăt cât de util pot fi.

Mişcările lor aveau toată tandreţea unei lupte şi de două ori mai multă pasiune. Lada pretinsese că îi era suficient ce îi oferea Bogdan, dar acum, faptul că era cu cineva cu adevărat egalul ei, care o înţelegea cum nu reuşea nimeni altcineva, îi aprindea trupul într-un fel pe care nu-l mai simţise altundeva.

Mehmed îi puse o mână peste gură ca să nu ţipe cu glas tare. Ea îl muşcă, iar el se cutremură înainte să se prăbuşească alături de ea pe covor.

— Mărită-te cu mine, şopti el, cu un braţ aruncat

peste ochi şi cu pieptul încă săltând greu.

Lada îşi aruncă hainele pe ea, îşi trase cizmele şi-şi îndesă părul sub coiful de ienicer. Apoi se aplecă, lipindu-şi buzele de urechea lui Mehmed:

— Mai degrabă te omor.

Plecă la fel cum venise. Dar de data asta ea era cea care îl părăsea, trădat, nu cea distrusă de trădare. Pentru că exista şi alt motiv pentru care fusese de acord cu condiţiile lui. însemna că otomanii aveau să rămână în tabăra asta, în poziţia asta, încă o noapte.

Iar ea avea opţiuni în cazul în care Mehmed nu îşi ţinea cuvântul în legătură cu acordul lor.

Trecu prin tabără ca într-un vis, mai fericită şi mai relaxată decât se simţise în ultimele luni. Poate ultimii ani. Nicolae ar fi fost mândru de ea. Luase decizia înţeleaptă. Decizia care îi aducea timp să construiască, să devină mai puternică. Să continue să creeze Valahia pe care o meritau oamenii ei.

La ureche îi ajunseră voci ce vorbeau în valahă. Se opri. Una dintre voci o trase de inimă. Era o voce din copilăria ei, cu ascunzători în hambare şi aventurări pe gheaţa subţire. Cu lacrimi şi apoi distanţare rece. O voce de care avea nevoie de partea ei.

Găsi cortul şi se opri afară, aplecându-se mai aproape ca să asculte.

— Basarabii - câţi au rămas - o să ne susţină, zise un bărbat pe care nu îl cunoştea.

— Bănuiesc că şi regele Ungariei va face la fel, spuse Radu. Poate nu direct, dar când Aron va fi pe tron, Matei nu va reprezenta o problemă.

Mâinile Ladei se îndreptară spre pumnalele de la încheieturi. Dar cuvintele lui Radu tăiaseră deja adânc.

După atâta vreme, se afla înapoi în Valahia. Dar era aici ca să-i ajute pe inamicii ei. Nu numai pe Mehmed - ceea ce ea se aşteptase să facă -, dar şi pe boierii trădători. Cei care îl omorâseră pe tatăl lor. Cei care îngăduiseră să fie daţi la schimb otomanilor. Radu devenise cu bună-ştiinţă *tot* ce înfrunta ea.

Lada se clătină din cauza durerii fizice ce o cuprinsese au- zindu-l cum conspiră împotriva ei. Apoi se oţeli, ascultând mai atentă.

Aron. Aron. Cine era Aron? Cunoştea numele acela.

Dăneşti. Era fiul prinţului Dăneşti pe care îl detronase Lada.

Şi era în tabăra lui Mehmed. Chiar în timp ce Mehmed îi oferea pacea, avea un înlocuitor pregătit.

Vezi, Nicolae? gândi ea. *întotdeauna am dreptate.*

Lada avea să se întoarcă în următoarea noapte. Şi ştia că Mehmed avea să o aştepte cu speranţă. De data aceasta, aşteptările lui aveau să fie întâmpinate de lama ei.

24

La o zi distanţă sud de Târgovişte

RADU ÎŞI DOREA UN CORT MAI MARE, ca să aibă unde se plimba încolo şi-ncoace. Orice, numai să rămână treaz în timpul acestei discuţii nesfârşite, cu Aron şi Andrei Dăneşti, despre viito- ruri probabile.

— Stai să ne-ajuţi, după ce luăm înapoi tronul? întrebă Aron.

Radu voia să se întoarcă în cortul lui şi să doarmă. Nu voia să ia în calcul o funcţie prelungită în ţara aceasta. Se vorbise ca el să rămână şi să ajute în tranziţie, dar spera să nu fie necesar. Acum, că era aici, tot ce îşi dorea era să se afle în altă parte.

— Nu ştiu, răspunse. Sincer să fiu, nu-mi place Valahia. Nu-mi doresc să rămân mai mult decât e nevoie ca să-l ajut pe sultan.

Andrei mormăi:

— Că-ţi place sau nu, e moştenirea ta.

Radu zâmbi cu buzele strânse:

— Am hotărât cu mult timp în urmă să nu-mi las trecutul să-mi dicteze viitorul.

Aron îi zâmbi înapoi lui Radu:

— Asta-i un lux foarte frumos.

Radu nu putea să suporte judecata din tonul celuilalt

bărbat. Nu îi era dator cu nimic ţării acesteia, şi nici poporului ei. îl dăduseră la schimb pentru câţiva ani de pace. Dăneştii nu aveau de ce să insinueze că Radu era egoist.

Dădu din cap şi apoi, fără să îşi ia rămas-bun, ieşi din cort.

în apropiere se afla un ienicer, nemişcat. Era scund şi îndesat.

Radu se răsuci să plece spre cortul său, dar... ceva...

Ceva...

Se întoarse brusc pe călcâie şi îl privi pe ienicer îndepăr- tându-se. Mersul îi era agresiv, mişcările ca de prădător. Radu nu îşi dăduse niciodată seama cât de bine cunoştea pasul surorii sale, dar era de neconfundat.

— Lada, spuse el.

Ea nu se opri. Nu era sigur că îl auzise. încă putea să o prindă din urmă. Să o înhaţe de braţ şi să o oblige să se oprească. Să dea alarma şi să pună să fie prinsă, încheind toată campania asta. Din nou era pus în faţa unei oportunităţi de a trăda pe cineva la care ţinea şi de a impune un sfârşit rapid unei lupte violente.

în schimb, o urmări plecând.

Ce făcuse aici? Şi unde...

Mehmed.

Cu spaima croindu-i drum, Radu alergă prin tabără spre cortul lui Mehmed. Cei doi ieniceri de pază îi ieşiră în cale, până ce văzură cine era şi îl lăsară să treacă.

Radu se năpusti înăuntru şi îl găsi pe Mehmed zăcând nemişcat pe podea.

Iar apoi ochii lui cuprinseră toate informaţiile

suplimentare. Nemişcat şi *complet gol.* Şi foarte în viaţă.

— Deci soră-mea a fost pe-aici.

Radu rămase la marginea covorului, păstrându-şi privirea asupra candelabrului de deasupra.

Mehmed râse adormit.

— Lasă expresia aia scandalizată, Radule. Am negociat un acord nou.

— Negociat. N-am mai auzit cuvântul ăsta folosit aşa.

De data asta, râsul lui Mehmed fu vesel şi scurt.

— Radu! N-am ştiut că poţi să vorbeşti astfel.

Radu îşi închise strâns ochii şi se ciupi de şaua nasului.

— Ar fi putut să te omoare.

— Şi când colo, uite-mă! Am găsit o soluţie. îi dăm ce vrea, deocamdată. Nu se poate susţine singură. Măcar atâta lucru e clar. Are câteva luni, poate un an, până s-o alunge fie Ungaria, fie Transilvania, fie propriii ei boieri. Dar *noi* plecăm în relaţii bune, aşa că atunci când o să piardă totul, o să se întoarcă la noi.

— Am văzut-o afară. M-a auzit vorbind cu Aron şi Andrei.

— Nu contează asta.

— închipuie-ţi c-ai fi în locul ei. în repetate rânduri ne-am dovedit a-i fi împotrivă. Suntem în pragul capitalei ei, cu o armată întreagă. Bineînţeles c-o să fie de acord cu ceva. Iar dup-aia o să caute următorul prilej ca să păstreze puterea, şi următorul, şi următorul. N-o să se întoarcă niciodată la noi.

— Deja a facut-o. în definitiv, nu sunt mort.

— încă.

Radu deschise ochii. Candelabrul îl orbi, lăsând pete albe strălucitoare în locurile în care flăcările îi arseră vederea.

— Radu Bei, îl chemă unul dintre ienicerii de afară. Te caută cineva. Zice că reprezintă familia Basarab.

— Poate s-aştepte, îi spuse Mehmed lui Radu. Sunt fericit. Lada e fericită. Ar trebui să fii şi tu fericit. Radu.

Vocea lui era joasă şi insistentă, solicitând atenţia lui Radu. Acesta îşi mută privirea din lumină. Puncte albe de flacără îi dansau încă în ochi, înconjurându-l pe Mehmed.

Mehmed miji ochii, gânditor, cu o umbră de zâmbet viclean. Radu îşi amintea bine zâmbetul acela, din zilele lor în Amasya, când se furişau afară din castel în toiul nopţii. Ca să fure mere. Ca să înoate în iazul lor secret.

Mehmed bătu cu palma covorul, lângă el.

— Vino! Petreci noaptea cu mine.

Nu era o întrebare, părea că Mehmed încerca acele cuvinte ca să vadă cum sună. Radu nu ştia ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi traversat spaţiul nesfârşit, imposibil dintre ei.

în clipa aceea, convingerea lui fu dovedită: nu îşi dorea asta. Nu voia să accepte niciun fel de dragoste pe care Mehmed hotărâse să i-o acorde. Timpul petrecut cu Ciprian - ştiind că dacă dragostea lor ar fi fost posibilă, ar fi fost una între egali, cu inimi dăruite complet şi fără rezerve - fie îl distrusese pentru totdeauna, fie îl vindecase, în cele din urmă.

îl iubea pe Mehmed - întotdeauna avea să îl iubească şi să îi pese de el ca prieten şi ca salvator din copilărie

-, dar nu mai avea nevoie şi nu îşi mai dorea ca între ei să fie ceva ce n-ar fi fost niciodată de ajuns.

— Mulţumesc, prietene! zâmbi Radu, eliberându-se de ani de tânjire, suferinţă şi disperare de a fi iubit. Dar am de lucru.

înclină capul, apoi ieşi înainte să poată vedea reacţia lui Mehmed.

Afară, noaptea era limpede. Stelele străluceau reci şi constante deasupra lui. Cândva, cu mult timp în urmă, Mehmed le spusese povestea celor doi iubiţi, Ferhat şi Shirin. Ferhat săpase prin inima unui munte pentru a aduce apa pe cealaltă parte şi a-i câştiga mâna lui Shirin. Ferhat murise înăuntrul acelui munte, cu inima frântă. La vremea aceea, Radu crezuse că era cel mai romantic lucru pe care îl auzise vreodată. Ce sfârşit nobil, să mori din dragoste!

Poate că Radu nu avea să cunoască niciodată dragostea totală în viaţa sa. Dar toţi anii aceştia în care săpase disperat îi deschiseseră calea către *propria* lui inimă. Nu mai trăia cu teama că se va frânge dacă va fi expusă. Ca să fie puternică, o inimă nu avea nevoie să fie de piatră.

— Radu Dracul? întrebă o voce.

Bărbatul se întoarse. Radu Dracul. Radu cel Frumos. Radu Bei. Toate numele care îi fuseseră dăruite de cei care aveau putere asupra lui.

— Doar Radu, te rog, răspunse el cu un zâmbet. Şi acum zi-mi cu ce pot să te-ajut.

25

La o zi distanţă sud de Târgovişte

LADA AVEA TREIZECI DE MINUTE ca să răstoarne un imperiu.

Se îndoia că avea nevoie de atâta timp. Merse încrezătoare prin tabăra întunecată, de-a lungul aceleiaşi poteci pe care o urmase în noaptea precedentă. încă purta uniforma de ienicer. Poate că i se potrivea. Avea să folosească tot ce îi dăduseră otomanii, chiar şi hainele, pentru a-i distruge.

Se opri numai în dreptul cortului Iui Mehmed. Greutatea istoriei, tot ce fuseseră şi făcuseră împreună, îi încetini paşii. O simţi, o acceptă, o lăsă să se aşeze.

Era în stare să facă ceea ce îşi propusese? Una era să plănu- ieşti o crimă şi alta era să o duci până la capăt. Iar în noaptea asta nu avea să acţioneze din furie sau din instinct. Aceasta trebuia să fie o alegere.

Avea să intre în cort şi să îl înjunghie în inimă pe primul ei prieten, pe primul ei iubit, pe cel care îi era singurul egal adevărat.

Descoperi că nu voia. Dar avea să o facă, indiferent de asta. Era ce avea nevoie Valahia, ce cerea, iar Valahia venea înaintea lui Mehmed. Aşa fusese întotdeauna. Aşa trebuia.

Cu inima bătând egal, cu respiraţia calmă, Lada folosi tăietura pe care o făcuse în noaptea dinainte şi intră pentru ultima oară în cortul lui Mehmed.

— Salut, Lada, spuse fratele ei.

Lada făcu repede ochii roată prin cort, iar inima începu în fine să îi bată mai iute.

— Nu-i aici, zise Radu, rezemându-se de biroul lui Mehmed. Dar pot să supraveghez eu semnarea noului tratat.

Vorbea în turcă.

Buza Ladei se răsfrânse de dezgustul limbii pe care şi ea o vorbise ani întregi din viaţă.

— Nu-s aici ca să semnez un tratat.

Radu zâmbi. Privindu-l cu adevărat pentru prima oară, Lada văzu în acel zâmbet cât de mult se maturizase fratele ei de când fuseseră despărţiţi. Era mai înalt. Tot suplu, dar cu nişte scobituri pe faţă care-i accentuau relieful ascuţit al maxilarului şi pometţilor. Ochii prea mari erau în continuare la fel de izbitori. Era splendid. Şi era un străin. Băiatul pe care îl cunoscuse, băiatul pe care îl iubise şi îl protejase dispăruse.

— Ce s-a întâmplat cu tine? întrebă ea.

— Prea multe lucruri.

Radu se aşeză pe una dintre perne şi îi făcu semn Ladei să i se alăture.

Ea rămase în picioare:

— I-am spus că n-ar fi trebuit să te trimită la Constantino- pol. Nu-mi vine să cred că te-a trimis în calea pericolului.

— Şi tu ai fi făcut la fel.

— N-aş fi facut-o! întotdeauna ai avut nevoie de apărare, şi te-am apărat.

Radu înclină capul într-o parte, cu o expresie nedumerită pe chip. îi aminti din nou Ladei cât de mult semăna cu mama lor. Şi, cum tristeţea obosită îi strâmba gura, văzu cum viaţa şi cruzimea acesteia aveau să îl distrugă. Când o vizitase pe propria lor mamă decăzută, aruncase o privire în viitorul lui Radu.

— Cred, spuse el, că tu şi cu mine ne amintim foarte diferit copilăria noastră. M-ai apărat de Mircea, dar numai fiindcă-l plăceai şi mai puţin decât mă plăceai pe mine.

Lada pufni.

— Asta-i adevărat, cu siguranţă. Dar în Edirne?

— Mi-amintesc cum n-ai vrut să-ţi faci lecţiile, chiar şi când am fost bătut pentru insolenţa ta.

— Eşti chiar atât de prost? Când Radu păru rănit în loc să înţeleagă, Lada se trânti furioasă în faţa lui. Foloseau tot ce puteau împotriva noastră. Şi ne foloseau împotriva tatei. Dacă l-aş fi oprit pe tutorele ăla, dacă le-aş fi arătat că pot să te folosească astfel încât să mă controleze pe mine, n-ai mai fi fost niciodată în siguranţă. I-am lăsat să te bată ca să nu te poată folosi împotriva mea.

O duzină de emoţii alunecară peste chipul lui Radu, ni- ciuna de înţeles pentru Lada. Sfârşi prin a fi amuzat şi trist.

— Atunci avem definiţii extrem de diferite pentru apărare.

Lada căută ochii fratelui ei, încercând să găsească

băieţelul pe care îl ştia dintotdeauna. Chiar şi după refuzurile lui de a o ajuta, chiar şi după tot acest timp, în mintea ei el nu se schimbase. Dar realitatea îi oferi adevărul. Nu mai era frăţiorul ei mai mic, delicat şi slab.

— Pari supărată, spuse el cu voce blândă.

— Am pierdut ceva.

Chiar dacă Lada ar fi trebuit să o ştie deja, nu îşi permisese niciodată să o creadă. Dar acum adevărul nu putea fi negat. îşi pierduse complet fratele în favoarea otomanilor.

— Unde-i Mehmed?

— De ce?

— Trebuie să dea socoteală pentru multe.

— Bănuiesc că toţi trebuie să dăm.

Radu îşi trase genunchii la piept, îi încolăci cu braţele şi îşi odihni bărbia pe ei. Iată! O licărire fugară, însă Lada îl zări pe Radu al ei.

— Spune-mi ce ţi s-a întâmplat. Şi de ce eşti în cortul lui Mehmed? Eşti... stai aici acum?

Lada îşi păstră vocea cât de egală putu, pentru a nu trăda nimic. Dar Radu fusese întotdeauna mai bun la emoţii, mai bun la cititul oamenilor decât fusese ea vreodată.

Bărbatul râse. Ea se ridică, iritată. Radu dădu din mână, fă- cându-i semn să se aşeze la loc.

— Nu, nu stau aici acum. Sunt în cortul lui Mehmed fiindcă ai venit în seara asta ca să-l omori, nu?

— Bineînţeles că da! se răsti Lada.

Radu oftă şi îşi întinse la loc picioarele.

— Nu m-a crezut.

— E un prost. Sigur că după toţi anii ăştia în care l-ai studiat, ai aflat-o şi tu.

Lada simţi apăsarea timpului. Stătuse deja prea mult aici. Până acum ar fi trebuit să îşi îndeplinească sarcina.

— Crezi că el a intervenit între noi? Sau era scris să sfârşim în tabere opuse?

Lada simţi o greutate neobişnuită în spatele ochilor.

— A trebuit să supravieţuim, răspunse. Doar c-am găsit moduri diferite de-a o face.

O izbi, în acel moment, cum trăiseră exact aceeaşi copilărie. Cum de îi formaseră aceleaşi circumstanţe în moduri atât de divergente?

— Deci nu îl învinovăţeşti pe Mehmed?

— Ba bine că nu! îl învinovăţesc pentru foarte multe! Lada lovi cu piciorul într-o pernă, exasperată. De ce în noaptea asta, dintre toate, găsesc în sfârşit pe cineva care să mă bată la jocul meu „Omoară-l pe sultan”? Spune-mi unde e şi pe urmă fugi din tabără. O să trimit vorbă să nu fii omorât.

— Am avut o ocazie, cândva, zise Radu, ridicându-se încet, în Constantinopol. împăratul Constantin avea încredere în mine. Şi am văzut cum mureau oameni cumsecade, din ambele tabere, zdrobiţi unii de alţii, în sânge şi oase şi teroare, de către forţe imuabile. Mehmed de-o parte a zidului, Constantin de cealaltă. Şi-mi plăceau amândoi. Radu zâmbi strâmb: Deşi ştim amândoi, desigur, unde-mi era inima. A existat un moment, o ocazie perfectă de a sfârşi toate astea. De a lua o viaţă şi de a scuti mii, zeci de mii prin alegerea

aia.

Lada nu ştia ce avea de-a face această poveste cu ea.

— Şi? îl îmboldi, nerăbdătoare.

— N-am făcut nicio alegere. Şi din cauza asta Constantin tot a murit, dar la fel şi nenumăraţi alţii, împreună cu el, care ar fi putut fi salvaţi dacă aş fi făcut o alegere. Tu ai fi facut-o.

Lada *ar fi* facut-o. Era un scenariu simplu. Dar avea sentimentul supărător că nu avea să-i convină încotro se îndrepta această poveste.

— Ştii c-ai fi putut în schimb să-l omori pe Mehmed, spuse ea.

— Nu pretinde că opţiunea asta a existat vreodată!

Dar ceva obosit şi uzat de pe chipul lui Radu sugera altminteri. Acolo exista un potenţial. O oportunitate. Să îl recapete - şi să încheie toată această istorie. Lada traversă spaţiul dintre ei şi îi cuprinse umerii în palme.

— în noaptea asta. în noaptea asta există o opţiune. îl putem ucide. Pentru Valahia. Putem în sfârşit să ne eliberăm din colivia pe care a faurit-o tata pentru noi, o dată pentru totdeauna, în noaptea asta, fă alegerea cea bună.

Radu, mult mai înalt, mult mai frumos, privi în jos către ea. Făcu un pas înainte şi o cuprinse într-o îmbrăţişare. Lada rămase ţeapănă, neştiind cum să răspundă.

— Sper c-am facut-o deja, zise el, ridicând apoi vocea. Intraţi!

O ţinu pe Lada mai strâns, ţintuindu-i braţele pe lângă ea şi zdrobindu-i chipul la pieptul lui, astfel încât să nu poată zări ce se întâmpla.

— Nu vreau să-ţi văd sfârşitul, spuse el. N-aş putea suporta, îmi pare rău.

Lada îl călcă pe picior şi îl împinse, eliberându-se. Zece ieniceri intraseră, cu săbiile trase. Şi din spatele unei perdele de unde auzise totul, se ivi Mehmed, purtând pe chip moartea cea rece.

26

La o zi distanţă sud de Târgovişte

— IARĂŞI L-AI ALES PE EL, spuse Lada.

Radu aşteptase mânie, furie, pe acea Lada care fusese centrul înspăimântător al copilăriei Iui, conducând totul cu temperamentul şi pumnii. în schimb, această soră părea resemnată. Obosită, chiar. Vorbea în valahă, renunţând la turca în care conversaseră.

Radu îi răspunse în limba istoriei lor comune:

— Nu l-am ales pe *el.* Am ales ce-am simţit c-o să creeze cel mai bun, cel mai fertil teren pentru vieţi şi credinţă. Uită-te la ţara ta, Lada! Chiar crezi că tu cultivi un viitor aici?

— Nu ştii nimic despre ea! De când am luat tronul, nu mai există fărădelegi. Oamenii mei n-au nevoie să zăvorască uşile, n-au nevoie să doarmă lângă animale de teamă că dimineaţă n-o să le mai găsească. Nu mai au nevoie de gărzi armate numai ca să umble dintr-un sat în altul. Ţara mea prosperă aşa cum n-a făcut-o *niciodată!*

— Ai transformat o câmpie întreagă în mlaştini. Ai otrăvit fântânile şi ai ars podurile. Ai despicat ţara cu o brazdă de distrugere.

— Fiindcă venea el! arătă scurt Lada în direcţia lui

Mehmed.

Radu nu se uită la Mehmed, fiind sigur că acesta o să îi facă semn să vorbească într-o limbă pe care să o înţeleagă şi el.

Ienicerii se traseră mai aproape. Radu fu surprins să constate că îşi dorea să nu îi fi chemat atât de curând. Conversaţia cu Lada părea a fi - şi probabil avea să fie - ultima. Şi nu voia să se încheie.

Era posibil ca ea să-l fi găsit schimbat, dar el o găsea acum cu un sine mai precis şi mai puternic decât fusese vreodată. Era... mândru. în ciuda a toate. Şi asta îl întrista peste măsură. Lada muncise atât de mult şi luptase atât de tare pentru asta. Iar ei aveau să îi ia totul.

De când plecase Lada, era prima dată când ei trei - inseparabili pe vremuri - se aflau în aceeaşi încăpere. Totul se schimbase. Şi, în acelaşi timp, nimic. Ea alegea în continuare Valahia în locul lor. Radu continua să îl susţină pe Mehmed. Iar Mehmed pretindea în continuare ca ei doi să îi aparţină. Doar mizele crescuseră.

Radu oftă. Ar fi putut fi o întâlnire cu totul diferită. De fapt, nu. Nu cu Lada. Dar ar fi *trebuit* să fie diferită.

— Am venit pentru că ne-ai forţat. N-am vrut asta.

Lada scutură din cap, dar ceva evaziv din expresia ei îi dădu de înţeles lui Radu că ea ştia că el are dreptate.

— N-am făcut decât să grăbesc inevitabilul, replică ea. Nu m-ar fi lăsat niciodată să câştig.

— Tot ce trebuia să faci erau concesii. Ţi-am fi dat...

— Nu-i a lui ca să mi-o dea! Valahia e a *mea,* şi nu-i sunt datoare nimic lui sau oricui altcuiva!

— De-asta o s-o pierzi! strigă Radu. Fiindcă refuzi să te pleci. Din cauza mândriei tale afurisite! Ţi-am oferit pacea.

— Şi aţi venit înarmaţi cu uzurpatori, ca să mă trădaţi şi să mă înlocuiţi!

Radu ridică braţele, exasperat:

— Nu poţi să ne acuzi pe noi de trădare! Nu când ai fost de acord să semnezi un tratat şi-ai venit să-l asasinezi pe Mehmed.

Lada deschise gura să protesteze, apoi se opri. îi scăpă un chicotit şocant. Care o făcu aproape feciorelnică.

— Presupun că-i adevărat.

Prins pe picior greşit, Radu descoperi că îi răspunde la zâmbet.

— Noi doi întotdeauna am avut planuri pentru orice eventualitate. Asta nu s-a schimbat.

Zâmbetul Ladei se lărgi şi se întunecă:

— Habar n-aveţi ce v-aşteaptă!

— Eşti sigură de asta?

Stingherea îşi făcu loc pe chipul Ladei. Ochii ei adânci, cu pleoapele pe jumătate coborâte, se îngustară, iar buzele pline se strânseră. Radu fu încântat, în mod ruşinos, că acum îl respecta destul încât să se pună pe sine sub semnul întrebării. în copilărie ar fi dat orice pentru un astfel de moment, ba ar fi dat chiar mai mult pentru un moment în care ea să îl privească cu încântare pentru că o depăşise. Dar nu avea să aibă niciodată parte de aşa ceva.

— Ajunge! spuse Mehmed. Te iau prizonieră.

Trăsăturile lui erau ascuţite de mânie, şi ceva rece şi dur creştea în spatele moliciunii obrajilor săi.

— Ar trebui să te omor pe loc pentru asta, adăugă.

Lada înclină capul într-o parte, privindu-l pe sub genele dese.

— Chiar ar trebui s-o faci, răspunse. îi zâmbi inexpresiv, banal, ca şi cum era femeia care ar fi trebuit să fie, o femeie ca mama lor: Pune-l pe Radu s-o facă.

Radu se împiedică, dându-se un pas înapoi. îi aruncă o privire lui Mehmed, cuprins de o teamă subită că el ar putea fi atât de furios încât să îi ceară asta. Dar prietenul său scutură din cap:

— Nu i-aş cere niciodată aşa ceva.

Zâmbetul Ladei se transformă într-unul evaziv. Radu văzu în ea un pic din sine, ca şi cum îl imita.

— Ai face-o, dacă ai considera că-i cea mai bună opţiune, zise ea. Nu pretinde că-i pui sentimentele înaintea alor tale. N-ai făcut-o niciodată. Nu poţi.

— La fel cum tu nu poţi să te eliberezi de obsesia ta nesănătoasă pentru ţara asta!

Mehmed inspiră adânc, încercând să îşi ţină mânia sub control. Oamenii din jurul lor se foiră, stânjeniţi. Acesta nu era sultanul distant, preocupat doar de sine, sub care erau obiş- nuiţi să servească.

— Ţi-am oferit tronul.

— Nu mi-ai oferit nimic din ce n-am deja! Ea îşi răsfrânse buza dispreţuitor, transformându-se la loc în Lada pe care o ştia Radu. Şi nu mi-ai dat nimic din ce nu pot găsi în altă parte, cu mult mai puţin deranj şi mult mai multă plăcere.

Mehmed făcu ochii mari, şocat şi rănit. Apoi se transformă din Mehmed în sultan, ridicând bărbia şi strângând din falei.

— Legaţi-o şi duceţi-o la căruţe. O să terminăm repede restul campaniei aici, în timp ce ea o să fie trimisă înainte, la Constantinopol.

Lada zâmbi către Radu, arătându-i acestuia toţi dinţii ei mici şi ascuţiţi:

— Spune-le boierilor Dăneşti că neamul lor nu trăieşte mult în Valahia mea.

Radu voia ca toate astea să se termine. Voia să doarmă. Ştia că n-o să fie în stare, nu în noaptea asta. Avea să-şi schimbe planurile şi să ceară să o escorteze pe Lada înapoi la Constantinopol. După cum o cunoştea, ea avea să îi înfurie pe paznici ca să o omoare. Ea nu ar fi recunoscut-o niciodată şi nici măcar nu îşi dădea seama, dar acum avea nevoie de protecţia lui. El avea să o conducă în închisoare - în siguranţă, în fine, o dată pentru totdeauna -, iar cu asta treaba lui s-ar fi sfârşit.

— Lada, eu sunt...

— Cam de câtă vreme crezi că-s aici? întrebă ea, cu o expresie gânditoare.

Radu le făcu semn ienicerilor să o ia:

— Aveţi grijă!

— N-o s-o rănim, spuse Chirii, dând din cap respectuos.

Lada îşi depărtă picioarele şi-şi îndoi genunchii.

— Nu de asta-i e lui frică.

— Eu...

O explozie asurzitoare zgâlţâi tabăra, întrerupându-l

pe Radu. Cortul se scutură şi mai multe panouri se desprinseră de pari, fiind măturate spre interior. Radu se ghemui, acope- rindu-şi capul, în timp ce candelabrul se prăbuşi la pământ. Când se ridică, cei doi ieniceri aflaţi mai aproape de Lada erau deja morţi.

— Apăraţi-l pe sultan! strigă el, împingându-l pe Chirii spre Mehmed, nu spre lupta cu Lada. Voi toţi, înconjuraţi-l pe sultan!

Radu îşi scoase sabia. Lada se opri, cu două pumnale însângerate în mâini, în timp ce în jurul ei zăceau trei trupuri. Ceilalţi ieniceri îl zoriseră pe Mehmed afară din cort.

— Chiar o să te lupţi cu mine? întrebă ea, arătând spre sabia lui cu unul din tăişurile roşii.

Apoi porni spre el. Radu se răsuci într-o parte, blocându-i lamele cu sabia, astfel încât să n-o rănească.

Lada se opri chiar lângă el, aruncându-i o privire care îl făcu pe Radu să se simtă precum copilul care fusese, care plângea până adormea şi care nu făcea niciodată faţă vieţii.

— Aşa mă gândeam, spuse ea.

Apoi ţâşni afară din cort, în noapte.

Radu căzu în genunchi, cu capul plecat. Avusese o sabie contra pumnalelor ei. Ar fi putut să câştige. Din nou, avusese ocazia să sfârşească lucrurile. Din nou, nu făcuse alegerea pe care Lada sau Mehmed ar fi făcut-o în locul lui. Câte vieţi aveau să fie preţul, de data asta?

Cu mers nesigur, o urmă pe Lada în noaptea arzătoare.

27

La o zi distanţă sud de Târgovişte

LADA ŞTIA CĂ AR FI FOST IMPOSIBIL să îl găsească pe Mehmed în întuneric şi haos.

Deşi *era* semnificativ mai puţin haos decât sperase ea. Aproape toţi oamenii lui Mehmed rămăseseră în corturile lor, în loc să se grăbească în luptă. Asta îngreuna lucrurile. Ar fi trebuit să ştie că nu poate conta, totuşi, pe lipsa de disciplină a oamenilor lui Mehmed. El controla întotdeauna tot. De ce ar fi fost oamenii lui altfel?

Depozitele de praf de puşcă fuseseră deja atacate - explozia avusese loc şi la momentul oportun, permiţându-i să scape. Ştia că o să găsească un grup mare de oameni de-ai ei atacând animalele de povară şi căruţele. Cinci mii erau deja acolo sau pe drum, toate sufletele pe care le putuse aduna se revărsau de pe dealuri şi atacau din întuneric. Le auzi ţipetele, muzica, deoarece foloseau tacticile ienicerilor împotriva lor. De îndată ce în tabără avea să fie suficient haos, Lada urma să trimită semnal pentru restul trupelor ei de pe dealuri să atace. Alte cinci mii. Erau doar zece mii împotriva a cincizeci, dar avea să meargă. Dacă toate lucrurile decurgeau cum fuseseră plănuite, Valahia putea să

învingă cea mai puternică armată din lume.

Ea putea să îl înfrângă pe Mehmed.

Desigur, lucrurile deja nu se mai aflau pe făgaşul dorit. Cel mai mare punct de cotitură spre haos şi disperare ar fi trebuit să fie moartea sultanului şi conducătorului lor. Asta nu reuşise ea. Scrâşni din dinţi de frustrare. Radu o învinsese.

Dar, pe de altă parte...

— Sultanul e mort! Lada înhăţă o torţă şi dădu foc celui mai apropiat cort. Sultanul a fost ucis!

Continuă astfel, alergând prin tabără şi ţipând despre moartea sultanului, în timp ce se asigura că un număr cât mai mare de oameni cu putinţă nu puteau rămâne în corturile lor.

în jurul ei activitatea era în creştere - din ce în ce mai mulţi oameni intrau în haos.

— Hei! strigă cineva, prinzând-o de braţ.

îl înjunghie în coaste şi îşi continuă calea spre ţarcurile animalelor.

în partea din spate a taberei, lupta se înteţise. Sperase să atragă aici majoritatea oamenilor lui Mehmed cu primii ei cinci mii, să îi împotmolească în luptă şi apoi să îi lovească din spate cu rezerva. Din punctul ei de observaţie, părea că otomanii au câteva mii de oameni angajaţi în luptă. Nu erau destui încă. Săgeţi de arbaletă, trase de către oamenii ei aflaţi pe dealuri, cântară prin aer, revendicându-i pe otomanii care alergau în jurul ei.

Dacă nu se grăbea, risca să fie revendicată şi ea.

Femeile ţipau în timp ce alergau prin secţiunea principală de corturi. Văzându-le, Ladei îi veni să râdă. Nu erau femei din tabăra otomană, ci femei valahe, înarmate până în dinţi, pretinzând că fug în timp ce despicau câţi ieniceri puteau. Când ajungeau la capătul îndepărtat al taberei, aveau să facă ocol şi să se întâlnească cu forţele care coborau de pe dealuri.

Peste tot era confuzie. Haos. Sânge şi foc.

Pentru prima dată în viaţă, Lada tânjea să se alăture femeilor. Făceau exact ce îşi dorea ea să facă. Dar de ea era nevoie în altă parte. Nu era aici în rol de soldat, ci de prinţ.

Dădu ocol corturilor pe exterior, apoi fugi spre dealuri, unde găsi punctul de întâlnire cu Bogdan şi ceilalţi conducători. Aceştia aşteptau, urmărind nerăbdători desfăşurarea asaltului.

Lada strigă, în timp ce alerga în susul dealului:

— Toţi cei cu uniformă de ieniceri, intraţi în tabără şi apucaţi-vă să plângeţi că sultanul a fost ucis!

Câteva duzini de bărbaţi o luară din loc. Bogdan ridică sprâncenele, plin de speranţă.

Lada ura să îşi admită înfrângerea. Scutură din cap:

— Aşteptau.

El păru îngrijorat, dar dădu din cap şi trecu mai departe:

— Deci suntem gata?

Lada îşi muşcă buzele. Voia mai mult timp pentru ca ordinea trupelor lui Mehmed să se spargă, dar ştia că dacă aşteptau prea mult riscau opusul. Otomanii se putea organiza şi puteau forma rânduri. Lupta se

înteţise la capătul cu provizii al taberei. Acum era o bătălie în toată regula, una pe care oamenii ei nu puteau să o susţină mult timp.

— Faceţi-o! spuse ea.

Bogdan le dădu semn trâmbiţaşilor. Notele erau metalice şi limpezi peste tumultul zgomotelor din tabără. Lada urmări dealurile, aşteptând. Mesagerii stăteau lângă ea, pregătiţi să îi preia comenzile în orice clipă. Avea să coordoneze totul de aici. De aici avea să vadă înfrângerea armatei lui Mehmed.

Ceva era în neregulă, totuşi.

— Faceţi-o din nou! le ceru ea.

Semnalul răsună din nou. Inima Ladei i se prăbuşi în piept. Tabăra ardea, dar nu suficient de repede sau de strălucitor.

Oamenii ei de la căruţe luptau, dar nu erau suficienţi otomani angajaţi acolo. Unde erau boierii cu restul oamenilor ei? Cu ungurii pe care îi trimisese Matei?

în timp ce trâmbiţele transmiteau un ultim apel final, tremurător, Lada îşi aminti răspunsul lui Radu când ii spusese că nu are nicio idee despre ce plănuise ea.

El *ştiuse.*

Ştiuse tot timpul.

Ochii ei măturară cu disperare dealurile după un indiciu, un semn care să îi arate că se înşela. Că soseau. Că ar fi putut termina totul în noaptea asta. Dacă ar fi avut încredere în ea, dacă i-ar fi urmat planul… Lipsa de încredere a bărbaţilor, dorinţa de a obţine orice fals avantaj oferit de Radu, în loc să aleagă calea bravă. Calea de sânge şi victorie, calea luptei şi a triumfului

pentru Valahia.

Nimeni nu alesese vreodată Valahia.

Lada căzu în genunchi, azvârlindu-şi capul pe spate, spre stelele înecate în fum. îşi urlă furia şi disperarea. Apoi se ridică şi îşi trase sabia. Dacă nu o ajuta nimeni, avea să o facă de una singură.

Apucă să facă doi paşi în faţă, când cineva o prinse de mijloc, din spate.

— Dă-mi drumul! ţipă ea.

— Sună retragerea! îi spuse moale Bogdan.

Lada se răsuci, mârâind ca o sălbăticiune. Bogdan o ţinu strâns, adoptând o voce egală, liniştitoare.

— Otomanii formează rânduri. Nu vine niciun ajutor. Dar am numărat aproape cincisprezece mii de morţi de-ai lor, nenumărate animale de povară măcelărite, depozite de praf de puşcă distruse. Acum fugim. Bogdan făcu o pauză, apoi continuă: Dacă scăpăm, câştigăm.

— Nu am câştigat! Lada se zbătu încă o dată, apoi se în- muie şi doar braţele lui Bogdan o mai susţinură. Am fi putut să-i distrugem cu totul. Aşa ar fi trebuit.

— Sună retragerea! strigă Bogdan peste umăr. O ridică pe Lada pe un cal şi se urcă în spatele ei, strângându-i piciorul într-o încercare stângace de a o linişti. în capitală îi aşteaptă mesajul tău de bun venit. Fugim şi o să luptăm din nou.

Lada auzi în acele vorbe tot viitorul, întinzându-se înaintea ei. Nu avea să se poată opri niciodată din luptă. Chiar şi victoriile care ar fi trebuit să fie ale ei aveau să-i fie luate de către bărbaţii lipsiţi de credinţă. Aveau să se aleagă la nesfârşit unul pe celălalt, în defavoarea ei -

să aleagă tratate şi tradiţie în defavoarea unei ocazii adevărate de schimbare.

întotdeauna avea să fie o luptă. Huniade îi spusese măcar atâta lucru. Visurile ei despre un triumf decisiv fuseseră împrăştiate spre cer ca nişte scântei, dar numai ca să ajungă întunecate şi reci precum cenuşa.

28

în faţa Târgovişteiei

HAMZA PAŞA IZBI CU PUMNUL în masă.

— Dacă forţele de pe dealuri i-ar fi urmat planul, puteam să pierdem. A pus *femeile* să lupte! Femeile! Am pierdut spahii fiindcă erau prea şocaţi ca să ridice săbiile!

Radu visa să dea foc mesei, să o arunce în mijlocul resturilor, arzând mocnit, rămase din convoiul lor de provizii. Dispreţuia masa aceasta, harta de pe ea şi din ce în ce mai mult şi pe oamenii din jurul ei.

Zâmbetul lui Aii Bei era tăios ca un vârf de sabie:

— Atunci ăsta-i un eşec din partea lor. Ienicerii mei au depăşit destul de repede şocul.

— Nu pretinde că oamenii tăi au schimbat situaţia! Am triumfat numai graţie târgului făcut de Radu cu aliaţii ei, spuse Işak Paşa, cel mai echilibrat din cei trei.

Hamza Paşa suflă aer printre buze cu un zgomot dispreţuitor, ca şi cum eforturile lui Radu de a-i convinge pe boierii Ba- sarabi să nu participe fusese mai degrabă un accident norocos decât un triumf care adusese câştigul în bătălie.

— Nu poate să folosească acelaşi truc la Târgovişte,

zise el. Nu putem conta pe nimeni altcineva care s-o trădeze. Oamenii de rând o venerează.

Radu aruncă o privire spre uşa cortului. Mehmed nu se afla acolo. Radu nu îl văzuse de la atacul din noaptea precedentă. Nimeni nu îl mai văzuse, în afară de gărzile lui. Chirii îi raportase lui Radu că Mehmed era nevătămat şi, după câte se părea, perfect capabil să adoarmă imediat.

Radu îşi frecă fruntea. îl durea de epuizare şi prea mult fum inhalat.

— Avem avantajul asediului, zise.

— Avantajul e întotdeauna al apărătorilor! La Kruje...

— Am fost la Kruje, îl întrerupse Radu pe Hamza Paşa. Se săturase să fie desconsiderat de bătrân. în afara zidurilor, continuă el. Şi am fost la Constantinopol, înăuntrul lor. Nu sunt străin de asedii.

Nu oferi niciun zâmbet care să îmblânzească duritatea vorbelor lui. Ştia ce gândeau încă mulţi dintre aceşti bărbaţi despre el: că îşi condusese călăreţii doar din cauza chipului său frumos şi preferinţelor sultanului. Dar preferinţele sultanului erau motivul pentru care conduceau *cu toţii.* Iar Radu realiză că, în ciuda celor optsprezece ani ai săi, cu adevărat avea la fel de multă experienţă pe cât s-ar fi cerut oricărui bărbat.

O simţea densă, întunecată, înecăcioasă în vise, o greutate constantă în mintea lui, pe când era treaz sau dormea.

Da, avusese parte de mai multe experienţe decât s-ar fi cerut oricărui bărbat.

Radu trase aer adânc în piept şi spuse, pe un ton mai măsurat:

— Târgovişteа nu are niciunul dintre avantajele naturale de la Kruje şi cu siguranţă niciuna din apărările de la Constantinopol. E mai mică decât amândouă. Zidurile-s departe de a fi formidabile. O să ne poată vedea venind, dar asta nu-i un secret. Şi, după cum s-a demonstrat clar noaptea trecută, Lada n-are loialitatea nobililor sau susţinerea europeană pe care au avut-o Skanderbeg sau Constantin. N-o să-i vină nimeni în ajutor. Când au abandonat-o Basarabii, şi-a pierdut jumătate din forţe. Am ucis trei mii, ceea ce înseamnă, din câte putem spune, că am lăsat-o cu doar vreo două mii de comandat.

Hamza Paşa se încruntă:

— Noi am pierdut *cincisprezece* mii! Şi provizii, şi animale!

— Ne permitem cincisprezece mii cu mai multă uşurinţă decât îşi permite ea o mie cinci sute, spuse Radu.

Şi apoi se strânse în el din cauza durităţii tratării vieţilor de oameni ca pe simple calcule. Războiul făcuse din ei toţi nişte monştri.

— Când luăm Târgovişteа, continuă el, şi o s-o facem, indiferent de planurile ei, acela va fi sfârşitul. O să avem capitala. îi putem instala pe Aron şi Andrei la locurile lor, iar Valahia va reveni la starea de vasal.

Işak Paşa bătu cu un deget în masă:

— Dar boierii şi oamenii lor nu au ieşit cu totul din joc. Dac-au trecut aşa uşor de partea noastră, se pot răzgândi la fel de lesne. E posibil să se afle deja în

spatele zidurilor din Târgo- vişte. Dacă ea...

— Puterea ei nu-s zidurile. N-au fost niciodată. Fără îndoială că are nişte planuri, dar nu poate să lupte în felul în care a făcut-o până acum. Aici contează instruirea şi abilităţile *noastre.* Aici îşi dă ea seama că nu poate să păstreze oraşul în faţa puterii armatei otomane. Indiferent câţi oameni poate aduna laolaltă.

Uşa cortului se deschise. Radu fu şocat să o vadă intrând pe Mara Brancovici, cu un foşnet al fustelor suprapuse.

— Mă gândeam c-o să prind din urmă o armată triumfătoare care controlează deja ţara, zise ea şi strânse din buze, dezaprobator. Dac-aş fi ştiut că o să mă alătur taberei, mi-aş fi amânat călătoria!

Radu îi trase un scaun. Femeia se aşeză afectată, aruncând o privire peste planurile lor.

— Forţele maghiare sunt aici?

— Da, dar nu au jucat niciun rol. încă.

Radu trebuia să admită că Işak Paşa avea dreptate. încă se puteau hotărî să o susţină pe Lada. Până la urmă, nu boierii Ba- sarabi care le conduseseră se aflau la cârmă. Regele Ungariei era, iar dacă el trimitea vorbă, ele ar fi făcut ce li se cerea.

— Trimiteţi-i un cadou lui Corvin, spuse Mara, deschi- zându-şi evantaiul cu o mişcare rapidă a încheieturii.

— Poftim? întrebă Radu.

— Matei Corvin. Trimiteţi-i ceva. Luxos. Frumos. O, ştiu! Trimiteţi-i o pernă de catifea cu pietre preţioase pentru coroană. O să-i înţeleagă semnificaţia.

Işak Paşa se încruntă, mutându-şi mânios greutatea

de pe un picior pe altul. Avea câteva răni vechi care făceau călătoria dureroasă şi dificilă. Dar loialitatea lui faţă de imperiu era atât de mare, încât refuza să îl lipsească pe Mehmed de prezenţa lui în campanie.

— De ce am irosi din timpul de plănuire a războiului ca să trimitem un cadou sofisticat unui rege inamic?

Mara se aplecă spre Radu, cu un aer conspirativ:

— Tocmai am auzit cel mai încântător zvon. Regelui Matei i s-a trimis o cantitate destul de mare de aur din partea papei, ca s-o ajute pe soră-ta în cruciadă. Şi, printr-o coincidenţă şocantă, el a găsit cumva fonduri pentru a-şi răscumpăra coroana din Polonia. Mara redeveni serioasă: Folosind aurul acela pentru el însuşi, a furat de la papă. Asta n-o să le pice bine aliaţilor lui europeni. Ar trebui să ne asigurăm că loialitatea lui rămâne hotărât divizată.

Radu se juca alene cu un inel greu:

— Şi n-am face rău să includem o notă despre cât de mult ne dorim o relaţie îndelungată şi paşnică cu regele de drept al Ungariei, a cărui coroană o recunoaştem şi o celebrăm şi ale cărui graniţe le recunoaştem şi le respectăm.

— Cu suficientă ameninţare subînţeleasă în caz că trece acele graniţe pentru a se implica în conflicte care nu-l privesc, zise Mara, radioasă. Ce-mi place să joc jocul ăsta cu tine, Radule! Cu un cadou şi-o scrisoare, putem să-l scoatem pe Matei Corvin de pe harta asta.

Hamza Paşa se ridică, împungând cu un deget spre ea:

— Ăsta nu-i un joc de-al curtezanelor!

Mara îşi acoperi modestă chipul cu evantaiul:

— Mi se pare că indiferent în ce fel te-ai jucat *dumneata,* nu te-a ajutat prea mult până acum.

Hamza Paşa se năpusti afară din cort, urmat de un Işak Paşa mai puţin supărat.

— Nu-l băga în seamă pe Hamza, zise Mara. E încă supărat că i-am respins cererea în căsătorie.

— A vrut să se însoare cu tine? întrebă Radu, surprins.

Ceilalţi bărbaţi din jurul mesei plecau, pentru a începe sarcina uriaşă de a repara ce mai putea fi salvat şi a pune tabăra în mişcare pe drumul spre Târgovişte. Lada făcuse o pagubă enormă. Aveau să şchioapete tot restul drumului, dar aveau să ajungă acolo.

— O, da. Dragul de Hamza a fost îndrăgostit nebuneşte de mine. Mara făcu o pauză, apoi continuă: Scuze. Am vrut să spun că a fost îndrăgostit nebuneşte de poziţia mea ca favorită a sultanului. E cea mai atrăgătoare caracteristică a mea, zâmbi ea răutăcios, atingându-şi părul pudrat ca şi cum vreo şuviţă ar fi putut vreodată să fie nelalocul ei.

Radu îi întinse mâna pentru a o ajuta să se ridice.

— Sunt destul de sigur că cea mai atrăgătoare caracteristică a ta este mintea ta remarcabilă.

— Dacă o să găsesc vreodată un bărbat care să vrea să se însoare cu mine pentru asta, e posibil să-mi calc jurământul de a nu mă mai mărita vreodată.

— Serios?

Ea râse:

— Nu. Dar, că veni vorba de neveste, ştiu una foarte drăguţă care e la doar două zile în urma mea. Ar trebui să trimiţi vorbă să întârzie. Ăsta nu-i un loc pentru

femei.

Radu îşi duse palma pe frunte, exasperat. în nebunia de până acum a campaniei, nici măcar nu se gândise să o avertizeze pe Nazira să îşi întârzie călătoria. Socotiseră că până acum aveau să fie aşezaţi cum se cuvine în Târgovişte.

Radu scoase un teanc de pergamente şi făcu loc pe masă pentru a-şi scrie scrisoarea înainte ca altceva să îi solicite atenţia.

— Mulţumesc, o s-o fac. Dar dacă ăsta nu-i un loc pentru femei...

— Niciodată să nu te temi pentru mine. Mă ofer să-i duc personal lui Matei Corvin cadoul. Ţara asta e pur şi simplu îngrozitoare, Radu. Nu înţeleg cum de te-a creat.

Radu îşi termină nota grăbită:

— A creat-o şi pe Lada.

— Asta-i mult mai de înţeles.

în timp ce Radu îi oferea braţul Marei pentru a ieşi din cort, gândurile lui se întorceau bolnăvicios la modul dur în care se referise la fraţii lui care îşi pierduseră vieţile. îi tratase ca pe numere. După tot ce văzuse, după toate vieţile pe care le privise plecând de pe această lume, nu îşi permitea să gândească aşa. Pentru că, odată ce începea, cum s-ar mai fi oprit?

— Dumnezeule din ceruri! Chirii ridică o mână pentru a-şi acoperi gura şi nasul. Ce-i mirosul ăsta?

Radu îl simţi şi el, dar nu îşi putu da seama ce era. Se afla împreună cu oamenii lui, călărind înaintea restului armatei. Forţa lor era destul de mare pentru a face faţă oricărui atac direct, şi suficient de rapidă pentru a trimite vorbă înapoi, în caz că apărea ceva

pentru care nu erau pregătiţi.

Trebuind să o înfrunte pe Lada, se puteau aştepta să nu fie pregătiţi.

în depărtare, Radu abia putea să zărească pata întunecată a capitalei, spre care ducea un drum mărginit de copaci. în afara arborilor subţiri înşiraţi de-a lungul drumului, majoritatea pădurii din jur fusese tăiată. Era o mişcare isteaţă - Lada avea vedere liberă pe tot terenul din jurul oraşului -, dar asta însemna şi că nu putea ascunde nimic de ei.

— Cu prudenţă! zise Radu, facându-le semn să continue să înainteze.

Nu văzuseră încă niciun suflet, deşi cerul era împestriţat de păsări întunecate ca nişte stropi de cerneală. Ultima dată când Radu văzuse atât de multe păsări hoitare fusese în Constantinopol. I se cam tăie răsuflarea, căci ţipetele lor păreau scoase direct din cele mai crunte amintiri ale sale.

Călăriră mai aproape unul de celălalt, şi toţi încetiniră treptat pasul. Senzaţia că ceva era în neregulă creştea în ei la fel de lent şi puternic ca duhoarea. în spatele lui, Radu auzea oamenii icnind. Chirii se aplecă şi vărsă.

Tot nu văzuseră pe nimeni. Niciun singur soldat. Nicio capcană sau ambuscadă. Radu îşi desfăcu tur*inul şi şi-l răsuci peste nas şi gură, deşi tot simţea gustul putred prin el.

Apoi, în cele din urmă, ca într-un peisaj de coşmaruri, Radu fu suficient de aproape ca să vadă copacii ciudaţi, subţiri, de pe marginea drumului.

Nu erau copaci.

La distanţe egale şi plantate cu toată grija, ca o

livadă, cadavrele erau înfipte în ţepe. Unele erau mai noi, altele erau atât de putrezite, încât trebuie să fi avut nişte săptămâni de când muriseră. Şi toţi erau otomani.

— Du-te şi spune-i sultanului, zise Radu.

Ar fi vrut să se întoarcă. Dar nu putea. Călări în continuare prin iad, în timp ce feţele osândiţilor îi urmăreau înaintarea cu ochi goi, putreziţi.

Erau aşezaţi la distanţe atât de egale, încât era uşor să îi numeri. Zeci. Apoi sute. O mie. La cinci mii ajunse la casele de la periferia oraşului. Clădirile erau toate reci, abandonate. Toate uşile erau deschise. Ştia că ar trebui să trimită oameni care să verifice dacă înăuntru nu sunt ascunşi soldaţi, care să aştepte să îi atace prin surprindere.

Nu putea să facă nimic altceva decât să meargă în continuare. Sentimentul copleşitor al nefirescului acoperea totul cu o ceaţă asemănătoare visului. Nu îşi putea simţi membrele, nu putea decât să privească. Nu putea decât să miroasă.

La zece mii, ajunse în sfârşit suficient de aproape încât să zărească porţile către oraşul interior. Erau deschise. Ţepele erau atât de apropiate, încât nu putea desluşi nimic dincolo de corpuri. Pe fiecare parte a drumului se afla câte un zid solid de carne putredă, iar el nu putu să vadă decât cerul de deasupra când intră direct în oraş.

Nu se auzeau niciun fel de sunete, cu excepţia ţipetelor aspre ale păsărilor, precum şi a celor mai îndepărtate, dar mult mai percutante, ale ciocurilor care smulgeau carnea şi tendoanele de pe os.

Radu ştia că unele sunete veneau de la calul lui, dar nu le putea auzi. Nu ştia dacă vreunul dintre oamenii lui

mai era cu el. Nu se putea opri, nu putea privi în stânga sau în dreapta.

Era obligat să meargă înainte, ca şi cum, făcându-şi drum prin acest tunel de groază, s-ar fi putut trezi de cealaltă parte, într-o lume care avea din nou sens. O lume în care poarta era încuiată, în care zidurile aveau pe ele oameni şi în care exista ceva concret şi de înţeles şi *uman* cu care să se lupte.

Ajunse la castel. Douăzeci de mii de ţepe, după câte îşi putea da seama. în dimineaţa aceasta, oare, se hotărâse să nu mai vadă niciodată oamenii în termeni de numere?

Acolo, în faţa porţilor şi uşilor căscate ale castelului, într-o ţeapă mai înaltă decât celelalte, un ultim cadavru.

Radu cunoştea acea mantie, cunoştea acele haine.

Era încă aşezat pe cal când Mehmed ajunse la el. Erau zgomote noi acum - icnete de vomă, blesteme şi câteva suspine tăcute. Desigur că se aflau mai mulţi oameni aici. Mehmed nu ar fi venit de unul singur. Radu nu ştia de cât timp se afla el acolo.

— Este...?

Mehmed nu îşi putu termina propoziţia.

— Kumal, şopti Radu.

Bărbatul care îi dăduse islamul ca balsam şi protecţie pentru sufletul tânăr şi îngrozit al lui Radu. Bărbatul care devenise fratele lui Radu în spirit şi în faţa legii. Bărbatul care venise aici în locul lui Radu.

Chirii vorbi. Radu nu văzuse când li se alăturase. Nu putea să se uite în altă parte, ci doar în locul în care fuseseră cândva ochii blânzi ai lui Kumal. Putreziseră sau fuseseră mâncaţi? Lui Radu i se părea important să

ştie, dar nu avea nicio cale de a afla.

— ... toate goale. Nu e nimeni aici.

— Cum putem lupta împotriva a aşa ceva? întrebă Mehmed. Cum putem lua o ţară când ea pur şi simplu pleacă din capitală? Cum putem vreodată înfrunta pe cineva care e în stare să facă aşa ceva... - vocea i se frânse când făcu un gest cu mâna de jur împrejur - ... doar ca să trimită un mesaj?

— Cum poate o femeie să facă aşa ceva?

Vocea lui Aii Bei era plină, în mod egal, de minunare şi dezgust.

— Nu-i femeie, zise un soldat de lângă Radu, scuipând.

în mod normal, un soldat nu ar fi îndrăznit să vorbească în prezenţa sultanului. Dar nu mai era nimic normal aici.

— E un demon, încheie el.

— Nu. Radu închise ochii în faţa pădurii de cadavre crescute din voinţa de neîmblânzit a surorii lui. E un dragon.

29

în faţa TârgovişteI

BOGDAN FĂCUSE TOT CE PUTUSE ca să o convingă pe Lada să nu se îmbrace ca un ienicer şi să nu pătrundă în oraş cu oamenii lui Mehmed.

Ea voia să fie acolo.

Voia să vadă.

Să se delecteze cu şocul lor în faţa unei capitale nepăzite. Să le vadă expresiile când îşi dădeau seama că nu pot să lupte cu ea. Să le vadă disperarea când erau puşi în faţa a cât de departe putea să meargă ca să apere ce era al ei. Puteau să ia oraşul, cu binecuvântarea ei. în fond, Târgovişteа nu era Valahia.

Lada era Valahia.

în schimb, rămăsese între dealuri şi privise de la distanţă, închipuindu-şi. Desfătându-se cu asta. Şi urmărind, cu uimire şi încântare, cum armata lui Mehmed se oprea, apoi se întorcea şi se îndrepta spre Dunăre.

în sfârşit, Mehmed ştia adevărul. Ea nu avea să fie niciodată a lui. Ţara ei nu avea să fie niciodată a lui. Ea câştigase. Fusese nevoie doar de douăzeci de mii de otomani morţi, traşi în ţeapă.

Iar Mehmed credea că ea nu înţelege puterea imaginii poetice.

30

în faţa Târgoviştei

FUSESE NEVOIE DE DOUĂZECI DE MII de ţepe pentru a arăta un singur lucru: Lada nu avea să cedeze *niciodată.*

Radu nu ştia ce îl zguduise mai profund pe Mehmed: că văzuse atâţia dintre oamenii lui traşi în ţeapă, într-o sfidare oribilă a tradiţiilor de înmormântare musulmane, sau că înţelesese că Lada intenţionase cu adevărat să îl omoare în timpul atacului de noapte.

Retragerea lor din oraş fusese necesară atât din motive de moral, cât şi de sănătate. în cel mai bun caz, atmosfera din tabără era una de disconfort. Radu auzea o mulţime de bom- băneli în legătură cu întorsul acasă. Erau nevoiţi să hotărască ce era de făcut înainte ca opinia generală să încline prea mult într-o direcţie sau alta şi oamenii să devină indisciplinaţi.

Mehmed se mutase într-un cort mult mai puţin ostentativ şi mai anonim. Acum se aflau acolo, de nişte ore. Radu aştepta în tăcere alături de Mehmed, care şedea cu spatele drept, cu ochii în covor. Pigulea nemilos broderia cu fir de aur a robei.

— Cum mă pot lupta cu asta? întrebă într-un final Mehmed.

Era pentru prima oară de la noaptea primei vizite a

Ladei când se aflau singuri. Mehmed părea alt om. Şi Radu se simţea diferit. Din nou, mult mai bătrân. Câte vieţi îmbătrânise în decursul a câţiva ani?

— Cum mă pot lupta cu asta? repetă Mehmed, dar Radu nu credea că îl întreba pe el.

Radu bănuia că, până la dubla lovitură a adevăratelor intenţii ale Ladei şi a demonstraţiei ei înspăimântătoare, Mehmed nu luase în serios nimic din toate astea. Pentru el fusese mai mult decât un joc, dar mult mai puţin decât un război. Se împotrivise Constantinopolului cu hotărâre religioasă. Acum nu fusese vorba decât despre aducerea Ladei înapoi.

Şi de data asta, Lada se asigurase că nu aveau cum să o ierte *vreodată.* Toată speranţa pe care o avusese Mehmed pentru o reunire era la fel de lipsită de viaţă şi putredă ca santinelele de la Târgovişte.

Tabăra se mutase suficient de departe de oraş încât mirosul să nu îi mai îmbolnăvească pe oameni. Radu îi pusese pe propriii lui oameni - patru mii de luptători abili şi disciplinaţi - să sape morminte în loc să călărească în bătălie. Dar oamenii lui nu erau singuri. Aii Bei, Işak Paşa şi Hamza Paşa dăduseră toţi câţi oameni putuseră pentru a oferi otomanilor înmormântări cum se cuvine. Schimburile se făceau cu tristeţe solemnă. Unii săpau, alţii păzeau, alţii se rugau.

— Avem Târgovişte*a*, dar nu contează, spuse Mehmed, cu o voce la fel de bântuită ca privirea lui. Nu ştiu cum să port un război în care tacticile sunt inutile, în care efectivele mari nu-mi aduc niciun avantaj, în care porţile sunt lăsate deschise şi oraşele sunt păzite numai de morţii mei care mă acuză. Spune-mi cum pot

purta lupta asta.

Privi în sus, rugător.

— Nu poţi.

Radu îngenunche în faţa lui Mehmed. Prietenul lui se aplecă în faţă, rezemându-şi capul de picioarele lui Radu şi ghemu- indu-se în sine. Radu puse o mână pe turbanul lui Mehmed. Dorinţa feroce a lui Radu dispăruse, pasiunea lui fusese atenuată de uzura îndelungată şi grea a timpului şi dezamăgirii. Dar afecţiunea lui tandră şi respectul profund pentru prietenul său, sultanul, nu aveau să îl abandoneze fără luptă.

— Dacă rămânem, zise Radu, trebuie s-o urmărim în munţi. O să dureze nişte luni. Poate chiar ani. O să-ţi epuizeze oamenii cu trecerea timpului şi foamete, boală şi frustrare. Nu putem să luptăm în condiţiile ei şi să câştigăm.

— Şi-atunci ce să fac?

Chipul lipsit de ochi al lui Kumal se ridică nechemat în mintea lui Radu. Acesta închise ochii. Nu îl ajută.

Nu se putea ca Lada să câştige. Radu nu avea să îi îngăduie.

— întoarce-te la Constantinopol. Arde oraşele prin care treci, ia toate animalele pe care le poţi găsi şi, peste tot unde poţi, exagerează cifrele. Pune-o pe Mara să le spună tuturor cunoştinţelor ei ce victorie măreaţă a fost, cât de uşor ai repus Valahia în condiţia de stat vasal şi l-ai aşezat pe Aron pe tron.

— Dar Lada a învins!

— Şi cine-o să spună povestea asta? Ţăranii ei? Hoardele ei de oameni lipsiţi de pământ şi de nume? Cum o să călătorească la papă, Ia italieni, în restul

Europei ca să povestească despre victoria ei? Sigur că o să se împrăştie zvonuri, dar toate dovezile sunt în favoarea noastră. Omul nostru pe tron, în capitală. Marşul nostru triumfător spre casă.

— Dacă plecăm, o las pe Lada liberă să facă din nou toate astea.

— Nu. Radu suflă adânc şi netezi marginea turbanului lui Mehmed. Am spus că nu putem lupta în condiţiile ei. Luptăm, în schimb, în ale mele. Cu permisiunea ta, o să-mi păstrez oamenii şi-o să rămân în urmă ca să lucrez. Pot să fiir ţara de la soră-mea prin singurul mod în care nu m-a putut învinge niciodată.

— Trasul cu arcul? făcu Mehmed, iar încercarea lui sumbră de a glumi fu recunoscută de ambii bărbaţi prin zâmbete ironice, care dispărură de îndată ce apăruseră.

— Pură simpatie. Os-o înving prin manipulare. Politică. Spunând lucrul potrivit, la momentul potrivit, oamenilor potriviţi.

— O să se lupte cu tine.

— Poate să încerce, dar o să dea greş. A încercat să dezmembreze fundaţia unei construcţii în care încă locuia. A încercat să fie prinţ în timp ce demonta tot sistemul care susţinea prinţul. O să găsesc fiecare duşman, fiecare boier care a pierdut un fiu, un văr sau un frate, fiecare nobil care se teme, pe drept cuvânt, pentru locul lui în lumea nouă. O să folosesc Transilvania, Ungaria şi Moldova. O să fur fiecare piatră de susţinere pe care o are, până ce o să rămână singură în ruinele Valahiei noi pe care a încercat s-o construiască.

— Şi apoi? Mehmed îşi îndreptă spatele şi îl privi în ochi pe Radu. N-o să se oprească niciodată. Nu ştie cum. Iar speranţele nebuneşti pe care mi le făceam, că

s-ar putea întoarce la noi, sunt duse demult.

Mehmed fusese ferm împotriva uciderii Ladei. Radu văzu că această poziţie se schimbase. Avuseseră atât de multe în comun, sora lui şi sultanul lui. Iar acum urau cu tot atâta hotărâre cu câtă iubiseră.

Din cauza asta se adunau cadavrele.

Radu ştia că mai fusese o dată pus în situaţia asta, ştia că fusese prea slab ca să ia decizia corectă, ştia că nu îşi permitea să o facă din nou când erau la mijloc atâtea vieţi. Fusese egoist din partea lui să evite ce era de făcut. Ce-ar fi făcut Lada în locul lui. Radu putea să fie tare pentru această singură sarcină îngrozitoare. Avea să îl distrugă, dar nu mai putea cere unor mii de oameni să plătească preţul conştiinţei lui blânde.

— Apoi o să fac ce trebuie făcut. O să termin treaba.

31

Cetatea Poenari

LADA SE APLECĂ PESTE ZIDUL de piatră în locul în care depăşea marginea stâncii.

Râul Argeş se curba distant şi argintiu sub ea. Cetatea ei era în sfârşit terminată. Avea să fie refugiul ei, sanctuarul ei, punctul ei de regrupare. Trăgând adânc în piept aerul rece încă ud de ceaţa dimineţii, Lada se întări cu aceeaşi forţă incontestabilă precum cetatea ei.

Era treabă de făcut.

Bărbaţii şi femeile ei se aflau împrăştiaţi prin aceşti munţi în grupuri de câte două sute. Era mai uşor aşa, atât logistic, pentru tabere, cât şi strategic, pentru a se feri de duşmani. Chiar dacă o tabără era descoperită, rezervele Ladei nu aveau să fie decimate. Ea şi cei care o urmau se puteau ascunde aici luni de zile.

Nu că avea în plan să facă aşa ceva.

Se întoarse spre Bogdan şi Grigore. îl avansase pe Grigore după succesul lui în apărarea Bucureştiului, deşi o enerva. Toată lumea o enerva, pentru că nu era cineva pe care îl iubea mai mult.

— Trimiteţi vorbă papei despre victoria noastră.

Asigu- raţi-vă că ştie ce-am făcut. Cincisprezece mii de oameni morţi dintre ai lor, plus întreaga armată dând bir cu fugiţii. Poate cu felul ăsta de rezultate o să ne trimită mai mult decât laude. Laudele nu hrănesc oamenii şi nici nu ucid duşmanii. Vreau bani şi soldaţi.

Grigore îşi târşâi picioarele, evident jenat.

— Nu ştiu să citesc. Nici să scriu.

— Unde-i Doru? oftă Lada. El poate să scrie.

Trăsăturile colţuroase ale lui Bogdan se strâmbară într-o confuzie stânjenită:

— A murit. în atacul de noapte.

Lada nu observase. Dădu din mână, iritată de ea însăşi că nu ştia şi de Doru că murise.

— Atunci scrie tu sau găseşte pe cineva care poate. Papa *trebuie* să ne ajute. Vreau putere adevărată în spatele nostru atunci când ne întoarcem în Târgovişte. Trebuie să plănuim cum s-o luăm înapoi.

Ştia că trupurile fuseseră îndepărtate şi că o mică forţă rămăsese în urmă. Dar cu siguranţă nu se gândeau că nişte mii de otomani ar putea să o oprească. Nu acum.

Bătu darabana pe sabia cu teacă pe care o purta la şold.

— Şi vreau toţi oamenii boierilor Basarabi.

Basarabii, conduşi de un bărbat numit Galeş - slabul, lipsitul de credinţă Galeş -, fuseseră cei care îşi reţinuseră forţele şi o costaseră o victorie adevărată în timpul atacului de noapte. Şi ei se ascundeau undeva în munţi, folosind strategia ei. Se gândise o clipă să îi omoare, dar era o irosire a resurselor. Avea să taie doar

capul şi să absoarbă trupul.

— îi vreau pe *toţi* oamenii Basarabilor. împreună cu capul lui Galeş. Asta-i prima noastră prioritate.

— Fă-ţi curat în casă înainte să-i ajuţi pe vecini, spuse Oana cu un zâmbet plăcut, întinzându-i Ladei un blid aburind cu fiertură şi carne uscată alături.

— Sau, în cazul nostru, să ne facem curat în casă înainte să-i atacăm pe vecini c-au încercat să ne fure. Trebuie să luăm înapoi şi Chilia de la văru-meu, ca să învăţăm Moldova că hotarele noastre sunt de netrecut.

— Vrei să-l omori? întrebă Bogdan.

Lada se încruntă. Chiar nu era sigură. Nu putea să îl învinovăţească pe regele Ştefan pentru acţiunile lui. Dacă rolurile ar fi fost inversate, şi ea ar fi profitat de aceeaşi ocazie. Mai multe oraşe erau trecute când sub stăpânirea Moldovei, când sub cea a Valahiei, la fiecare câteva decenii, şi ar fi fost fericită să le pretindă. Şi, în ciuda trădării lui, continua să îl placă pe vărul ei. îi amintea de Nicolae.

Puse blidul jos, căci îi pierise pofta de mâncare.

— O să ne ocupăm de asta când vine vremea. Acum, mai aproape de casă, avem vreun aliat în Transilvania?

Grigore se foi, deranjat să transmită veşti proaste.

— Nu eşti foarte... populară acolo.

— Tot nu sunt? Chiar şi după ce i-am expediat pe turci plângând înapoi acasă?

— Putem să trimitem nişte oameni şi să aflăm.

Lada încuviinţă din cap, apoi ezită.

— Poate-i mai bine să nu-i trimitem pe cei mai buni. Alege pe cineva care nu-i esenţial şi care să meargă cu

tine.

Propria ei istorie privind răspunsul către emisari nu era chiar prietenoasă. Nu voia să rişte pe cineva greu de înlocuit.

Ochii lui Grigore se măriră, speriaţi. Lada nu înţelegea de ce.

— Oh! făcu ea, amintindu-şi ce spusese, apoi luă din nou blidul şi-l împinse spre el. Nu că tu n-ai fi esenţial. Sunt sigură c-o să fii bine. Mănâncă ceva! începu să se plimbe încolo şi-ncoace pe lângă zidul care străjuia marginea stâncii. Avem vreo şansă să ni se alăture Skanderbeg? întrebă.

Bogdan ridică din umeri:

— N-am nicio legătură în Albania.

Lada dădu din mână a respingere. Bineînţeles că nu avea. îl voia pe Ştefan aici. Unde era? Nicolae ar fi...

încetă să umble şi îşi frecă ceafa. Avea nevoie de propria ei Mara Brancovici. Descoperise chiar că îi lipsea Daciana. Dacă Daciana ar fi fost crescută cu educaţie, ar fi fost mai bună decât oricare dintre bărbaţii care o serveau pe Lada. Se umplea de valuri de mânie ştiind cât potenţial trecea neobservat la oamenii ei numai din cauza sexului. îşi trase părul de pe ceafă şi îl legă la spate cu o fâşie de piele.

— Luaţi pe cineva de încredere şi trimiteţi-l la Skanderbeg. Probabil că n-o să ne-ajute - încă se mai luptă cu otomanii în propria lui ţară dar e bine să urmărim fiecare aliat posibil.

— Că veni vorba de aliaţi, ce se aude cu Matei Corvin? întrebă Oana şi se întinse să îi prindă părul

Ladei din nou, dar Lada o plesni peste mâini.

— La cererea lui, oamenii pe care i-a trimis urmau să fie comandaţi doar de Galeş Basarab. Aşa că nu ştiu a cărui laşitate şi trădare ne-a făcut să ratăm o victorie completă, doar cea a boierilor Basarabi sau şi cea a lui Matei?

— Ce-are Matei de câştigat din pierderea ta?

Oana îndesă blidul neatins de Grigore înapoi în mâinile Ladei. Lada strâmbă din nas şi înghiţi în silă câteva îmbucături. Mâncatul şi dormitul erau corvezi. Voia să le dea cuiva prost ca Grigore, ca ea să îşi poată continua munca în toate orele zilei.

Se temea că dacă o să înceteze să se mişte, dacă o să înceteze să plănuiască şi să facă aranjamente, atunci...

Nu ştia ce. însă frica era constantă şi sâcâitoare, şi singurul mod de a o depăşi era să nu se oprească niciodată.

— Ce câştigă Matei? Nu ştiu. O Valahie liberă nu i-ar aduce decât beneficii. E în continuare un tampon pentru hotarele lui faţă de avansarea otomanilor. Dar nu pot să pretind că-l înţeleg pe omul ăla. Dac-ar fi condus taică-său...

Lada îşi permise o clipă în care să îşi închipuie cum ar fi fost dacă pe dealuri ar fi aşteptat Huniade. Ce extraordinară ar fi fost victoria lor, cât de totală distrugerea armatelor lui Mehmed!

Lumea întreagă şi-ar fi amintit noaptea aceea şi numele lor, pe veci.

Şi totuşi, dacă Huniade ar fi luptat cu ea, fără îndoială că întregul merit pentru victorie i-ar fi revenit

lui. Numai el ar fi rămas în memorie.

Gărzile îi aduseră un băiat care gâfâia, acoperit de un strat lucios de sudoare. Nu era puţin lucru să te caţeri pe munte până la cetate. Majoritatea prizonierilor ei muriseră cărând pietre la deal.

Băiatul făcu o plecăciune adâncă şi îi întinse o tolbă de piele:

— Scrisori, prinţul meu.

Lada le luă. Pe una, de la Mara Brancovici, o aruncă deoparte pentru mai târziu, cu un nou val de invidie că nu avea o Mară a ei.

Radu. Radu ar fi fost Mara ei.

înteţi strânsoarea, mototolind diferite misive de la oameni ale căror nume nu le recunoştea. Dar la fundul stivei se afla o scrisoare sigilată cu un blazon cu corb. Matei. O deschise cu pumnalul.

Sprâncenele Ladei se apropiară, căci anticipa veşti proaste. De data asta fu surprinsă.

— Matei ne laudă victoria. Pretinde că n-a ştiut de laşitatea Basarabilor şi ne dă ultimul loc cunoscut al oamenilor pe care-i conducea Galeş!

Dacă ar fi pretins doar că nu ştia de trădare, Lada ar fi continuat să îl bănuiască. Dar dacă locul se vădea a fi corect... Lada ar fi putut să îi omoare pe boierii care rămăseseră şi să le ia atât valahii, cât şi maghiarii în propriile ei rânduri.

— E surprins de cât de repede a fugit Mehmed, râse Lada. E clar că Matei nu ştie cât de mult îi pasă lui Mehmed de costul lucrurilor. Dar asta-i dă curaj lui Matei! E dispus să ofere mai mulţi oameni şi mai mulţi

bani. Crede că putem să recucerim Dunărea şi să-i interzicem lui Mehmed calea aia de acces spre Europa! Dacă avem controlul Dunării, am putea să-i aducem pagube întregului său sistem de vasalitate...

Lada coborî scrisoarea, în timp ce în minte i se învârteau nenumărate posibilităţi. Tânjise să îl aibă alături pe Huniade, dar poate că până la urmă Matei se va dovedi a fi mai util dintre ei doi. El aducea legături europene. Ea aducea ferocitate şi capacitatea de a conduce oamenii împotriva lui Mehmed. împreună chiar aveau o şansă să elibereze nu doar Valahia, dar şi restul ţărilor europene pe care Mehmed le avea la cheremul lui.

Ce lovitură ar fi fost asta împotriva lui Mehmed! împotriva vistieriei lui, împotriva credinţei lui, împotriva mândriei lui. Lada putea să-i simtă gustul pe limbă. Voia Valahia eliberată, da, dar dacă ar fi putut obţine mai mult?

Ar fi luat. Cu bucurie. Cu voioşie, chiar.

— Matei vrea să mă duc la curtea lui ca să putem plănui, iar apoi să mă întorc cu oamenii lui.

Dacă pleca acum, putea fi acolo în câteva zile. Le-ar fi oferit timp să pună la punct o strategie şi să dea de urma aliaţilor. Nu se îndoia că Matei, cu faţa lui nobilă şi vorba amăgitoare, putea să o facă mai bine decât ea. Iar ea avea să se întoarcă în Valahia înainte ca restul oamenilor lui Mehmed să îşi poată stabili o apărare bună în Târgovişte necontestaţi.

Mehmed plecase, dar ea nu era atât de naivă încât să creadă că plecase de-adevăratelea.

îndesă scrisoarea în tunică:

— O să plec imediat.

Bogdan încuviinţă din cap:

— Vin şi eu.

— Nu. Tu trebuie să te duci după Galeş şi Basarabi. S-ar putea ca veştile astea să fie vechi de o săptămână. Trebuie să-i găseşti acum. Trimite vorbă când ei sunt morţi şi oamenii lor sunt ai tăi.

— Nu-mi place că te duci singură. N-am încredere în Matei.

— Nici eu, dar deocamdată ţelurile noastre se intersectează. N-am de gând să ratez oportunitatea asta.

— Poate să se ducă Grigore după Galeş, ca să...

Lada îl prinse pe Bogdan de braţe:

— Numai în tine am încredere pentru asta.

Era adevărat. Atâţia dintre oamenii ei erau pierduţi pentru ea. Dar Bogdan rămăsese. Ştia că, dintre toţi oamenii din lume, el avea să îi fie credincios.

— O să am eu grijă de ea! zise Oana, bătându-l pe braţ pe Bogdan, liniştitor.

Asta o făcu pe Lada să îşi dea seama cât de puţin se atingeau. Oana era mult mai demonstrativă cu Lada. De fapt, aşa era şi Bogdan. Fie pentru că Lada fusese treaba Oanei, fie pentru că Bogdan îi fusese luat de la o vârstă atât de tânără, Lada fusese centrul relaţiei lor mamă-fiu. La gândul acesta, îşi alungă un zâmbet satisfăcut.

Oana îi aruncă pe umeri şalul ei şi i-l prinse, zicând:

— O doamnă n-ar trebui să fie niciodată singură. Nu într-un castel străin.

Lada râse fornăit:

— Dacă-mi ameninţă careva onoarea, o să-i omori cu andrelele?

Oana rânji şi cute calde i se formară în jurul ochilor:

— Nu te îndoi de ce pot.

— N-aş face-o niciodată.

Luându-şi rămas-bun de la Bogdan, Lada şi Oana coborâră muntele cu treizeci de gărzi. Caii îi aşteptau în satul cel mai apropiat, aflat atât de departe, încât sătenii nu se osteniseră să îl evacueze.

Lada şedea în şa dreaptă şi nerăbdătoare. Pentru prima dată, mersul în Ungaria nu părea o pedeapsă. Părea o victorie.

32

Targovişte

RADU NU ÎŞI DĂDEA SEAMA dacă duhoarea morţii zăbovea în Targovişte, sau dacă amintirea lui despre ea era atât de puternică, încât nu avea să mai poată umbla vreodată prin oraş fără să icnească.

Munca de îndepărtare a leşurilor - datul lor jos, îngropatul cu capetele spre Mecca şi oferirea respectului pe care îl meritau - se terminase. Fusese o săptămână de lucru continuu, istovitor. Fiindcă nu aveau semne pentru morminte şi oricum nu putuseră identifica majoritatea cadavrelor, Radu le îngropase în acele secţiuni ale pădurii care fuseseră tăiate pentru confecţionarea ţepelor.

Plantaseră seminţe şi lăstari între toate mormintele. într-o bună zi, pădurea va creşte şi va ascunde faţă de ceruri oroarea făptuită de sora lui.

Până atunci, era povara tuturor.

Radu se opri la porţile castelului, privind lung spre locul în care fusese etalat Kumal. Nu avea să îi spună niciodată Nazirei. Avea să păstreze singur amintirea; nu exista niciun motiv să o împovăreze şi pe ea. Dacă Radu ar fi fost în continuare creştin, i-ar fi închinat cumnatului său o biserică. Aşa, ori de câte ori se ruga, se dedica pe sine amintirii lui Kumal. Nu era suficient -

nu avea să fie niciodată suficient -, dar era tot ce avea de oferit.

— Domnule! spuse Chirii, înclinând frumos din cap şi umblând apoi alături de Radu.

Radu îl promovase ca adjunct al său.

— Am terminat de curăţat. Şi-acum?

— Trebuie s-o găsim pe soră-mea. Până nu ştim unde e şi ce plănuieşte, nu putem reuşi nimic aici. Nimeni n-o să se întoarcă în capitală dacă ameninţarea mâniei ei stăruie aici. Dar nu văd nicio cale prin care s-o recucerească, cu efectivele pe care le are.

Radu fusese alert şi aşteptase atacuri, dar nu se întâmplase nimic. Lada dispăruse şi luase cu ea pe toţi cei şi toate cele cu care trebuiau să lupte.

— Totuşi, numai pentru că n-o văd eu, asta nu înseamnă că nu poate să găsească o cale. Ba chiar, mai degrabă, o să încerce să ne atragă în munţi, unde o să fie în avantaj. Nu-mi doresc în mod special să mai am parte de vreun alt bun venit pus la cale de ea.

Radu evită uşa castelului. Nu dorea să intre înăuntru. în schimb, urcă scara spre zidul care înconjura castelul. Se aplecă peste bastion şi privi în afară, spre oraş. Era încă aproape gol. îi fusese uşor să îşi încartiruiască oamenii - aveau la dispoziţie o capitală întreagă.

— Ar trebui şă ne purtăm mai puţin ca otomanii şi mai mult ca valahii, zise el.

— Cum se poartă valahii?

Chirii era bulgar după locul naşterii, dar nu îşi amintea nimic despre obârşia lui. Fusese cu otomanii de la vârsta de cinci ani. Deseori i se alătura lui Radu la

rugăciuni şi mese. Se înţelegeau lesne, ca două persoane care se hotărâseră să revendice căminul care îi revendicase.

Radu se rezemă pe coate, privind înapoi spre castel. în centrul curţii interioare, când era copil, privise odată cum Aron şi Andrei fuseseră biciuiţi pentru o fărădelege pe care nu o comi- seseră. Una pe care el le-o înscenase.

— Valahii sunt disperaţi. Vicleni. Răutăcioşi. Sau, cel puţin, aşa s-a purtat întotdeauna neamul meu. Găseşte un grup mic de oameni, din cei cu experienţă la frontieră, nu la oraş. Tri- mite-i în munţi, să cerceteze doar. Cu cât sunt mai mici grupurile, cu atât o să aibă mai multe şanse să descopere fără să fie descoperiţi. Trebuie să aflăm unde-i Lada şi unde-şi ascunde principala masă a forţei armate. Odată ce avem informaţiile astea, putem să ne mişcăm. între timp, îl încoronăm pe noul prinţ al Valahiei, Aron Dăneşti.

— Deci ne purtăm ca şi cum ţara-i a noastră, chiar dacă există încă duşmani şi totu-i în fierbere?

— Lada o să fie furioasă. Şi-a atras ostilitatea lui Mehmed... Radu îşi luă seama şi se corectă: Şi-a atras ostilitatea duşmanului ca să-l facă s-o întâlnească acolo unde era avantajată. Aşa o să facem şi noi. Nu m-aştept să năvălească din munţi, dar nici n-aş fi surprins dac-ar face-o. E iute din fire când îi iei ce crede că-i al ei. Şi chiar dacă n-o momim, tot foloseşte la ceva. Uneori, cel mai bun mod de-a căpăta putere e să pretinzi c-o ai deja. O să încoronăm un prinţ nou şi o să începem să conducem. Ţara o să se supună. Lada a schimbat prea multe, prea repede. Schimbarea nu-i uşoară. Cere

foarte mult timp şi foarte multă bunăvoinţă în a suporta disconfortul. întotdeauna-i mai uşor să faci ce ştii. Dacă adaugi asta la distrugerea masivă adusă de tacticile Ladei şi la suferinţa pe care o s-o provoace? Valahia o să ne aleagă pe noi, fiindcă prin noi poate să supravieţuiască.

Spera că oamenii vor accepta cu bucurie o revenire la starea de lucruri dintotdeauna dacă venea însoţită de pace şi stabilitate. Chiar dacă, poate, meritau mai mult.

La fel cum şi el se întorsese la Mehmed de fiecare dată. Se hotărâse, în cele din urmă, că necunoscutul înfruntat de unul singur era de preferat cunoscutului înfruntat de unul singur. Nu avea de gând să revină la Mehmed. Nu aşa cum o făcuse până atunci. Se ruga ca Valahia să nu fi fost împinsă atât de departe, încât şi poporul ei să îşi dea seama că merita mai mult decât avusese dintotdeauna.

Radu avea să facă tot ce putea ca să îmbunătăţească ţara câtă vreme avea să se afle aici. Dar nu putea face asta decât dacă era stabilă. Şi, deocamdată, stabilitatea însemna reaşezarea în vechea formă.

Chirii încuviinţă din cap:

— Cred că-i un plan bun, domnule. Şi... s-ar putea să fiu deplasat, dar mă bucur să servesc sub dumneata. Fără îndoială că ştii zvonurile despre motivul pentru care eşti la comandă. Dar Mehmed nu oferă putere după toane sau ca favoruri. îţi meriţi locul aici şi-s onorat să te urmez. Toţi oamenii dumi- tale sunt.

Radu râse:

— Complimentul ăsta-i un pic ca un trandafir. Vine cu o grămadă de înţepături şi spini.

Chirii ridică mâinile şi un val de roşeaţă îi acoperi obrajii.

Radu puse o mână pe umărul celuilalt bărbat:

— Nu, nu, înţeleg. Şi-ţi mulţumesc. încrederea ta în mine înseamnă mai mult decât crezi. întotdeauna încerc să fiu corect faţă de fraţii mei.

Radu îi dădu liber lui Chirii cu un ultim zâmbet cald. Era un plan bun. Avea să pună în scenă un spectacol de putere. Boierii urmau să se adune pe lângă el ca fiind singura opţiune sigură. Şi, dacă avea noroc, Lada urma să fie atât de furioasă pentru înlocuirea ei ca prinţ, încât avea să coboare ca să îi întâlnească acolo unde erau ei avantajaţi. Era nostim că, după atâţia ani în care făcuse tot ce putuse ca să îi evite mânia, acum se afla în poziţia de a folosi toată acea istorie a lor împotriva ei.

Radu trebui să călărească la o distanţă bună în afara oraşului pentru a răspunde chemărilor lui Aron. Presupusese greşit că fraţii Dăneşti îşi luaseră conacul de familie. Fusese prea ocupat ca să observe că nu se instalaseră, de fapt, în Târgovişte.

Aron şi Andrei aveau câteva sute de oameni de-ai lor care fuseseră cu ei de la asediul Constantinopolului. Tabăra oamenilor era dezordonată, aproape neglijentă. Radu o traversă călare, cu o privire critică. El nu ar fi tolerat o astfel de lipsă de disciplină printre oamenii lui. Nimeni din Imperiul Otoman nu ar fi facut-o.

Aron îl aştepta, plimbându-se nerăbdător prin cortul lui. Andrei şedea pe un scaun, lăsat pe spate, cu braţele încrucişate peste piept.

— lată-te, zise Aron. Ţi-a luat destul de mult s-ajungi aici.

Radu deschise gura ca să îşi ceară scuze, dar îşi opri vorbele înainte ca acestea să iasă. Nu le era dator cu aşa ceva.

— Nu mi-am dat seama că nu v-aţi mutat în Târgovişte. Când o s-o faceţi?

— Nu putem să trăim acolo! Aron se opri din umblet, îngrozit. E nesănătos. Ne-am îmbolnăvi de moarte.

Radu ridică o sprânceană:

— Credeţi că trasul în ţeapă e contagios?

Aron îi aruncă o privire ironică şi întunecată:

— Soră-ta e încă liberă.

Avea dreptate.

— Aşa-i. Dar e important să strângem rândurile. Aici, în afara oraşului, sunteţi vulnerabili.

Aron începuse să se preumble din nou:

— O să mergem la moşia de la ţară a familiei. Avem nevoie ca oamenii tăi să meargă înainte şi să se încredinţeze că-i sigură.

Nu îl invitaseră pe Radu să şadă. El îşi prinse mâinile la spate.

— Nu cred că-i înţelept, zise.

Aron se opri, încruntându-se.

— De ce?

— Mă îndoiesc că moşia de familie a Dăneştilor e întărită. Dacă Lada află că sunteţi acolo, o să fiţi măcelăriţi.

— O să-i avem şi pe oamenii tăi.

— Nu.

Radu vorbi încet şi cu grijă. Nu era sigur cum de se comunicase atât de puţin. Fusese o neglijenţă din partea lui sau din partea lor?

— Oamenii mei sunt pregătiţi să apere capitala. E

vital s-o păstrăm, ca loc de scaun, ca să dăm un semnal Europei întregi cine-i adevăratul prinţ.

Aron părea profund suspicios.

— Adevăratul prinţ?

— Tu, îl îmboldi Radu. Desigur. Tu o să fii încoronat prinţ. Dar ca să fii prinţ, trebuie să domneşti din capitală.

— N-o să mă simt în siguranţă acolo.

— Nu-i vorba de a te simţi în siguranţă. E vorba de a părea puternic. Dacă nu putem să-i păcălim pe ceilalţi că suntem încrezători în domnia ta, de ce ar avea ei atâta încredere în noi încât să ne ţină partea? Pretindem că suntem puternici până ce avem efectiv puterea. E o minciună care-o să devină un adevăr.

— Pari expert în chestiile astea, remarcă sec Andrei.

Radu chiar era. îşi croise calea printre favoriţii lui Murad prin înşelătorie. La fel prin teritoriul inamic din Constantinopol. Şi îşi croise drum, înşelând, printr-o prietenie de o viaţă pe care şi-o dorise a fi cu mult mai mult.

Iar acum? Avea să fie nevoit să înşele pentru a reconstrui această ţară care nici măcar nu pretinsese vreodată că îi păsa dacă el trăia sau murea.

Aron scutură din cap:

— Aş prefera totuşi să dirijez lucrurile de la moşia mea. Poţi să-ţi împărţi oamenii.

— N-o s-o fac.

Andrei se ridică niţel mai drept, iar Aron se apropie. Era mai scund decât Radu, totuşi, iar încercarea lui de a intimida fu prea scurtă, la propriu.

— Sunt aici cu susţinerea sultanului, nu? De ce-a lăsat oameni, dacă nu ca să facă ce le cer?

Radu zâmbi blajin. Era bine că avea atâta practică în prefăcătorie, deoarece, dacă ar fi fost sincer, i-ar fi râs în nas lui Aron.

— Sultanul şi-a lăsat oamenii aici ca să asigure stabilitatea. I-a lăsat sub comanda mea şi o să-i folosesc aşa cum cred că-i mai înţelept. Iar acum asta înseamnă să protejez Târgovişteа şi s-o restabilesc drept capitala ta.

— Sunt prinţul tău! zise Aron, ridicând bărbia mândru.

— De fapt, eşti prinţul Valahiei. Eu sunt un bei al Imperiului Otoman şi mă aflu aici numai ca o favoare personală adusă ţie. Nu-ţi sunt dator nicio supunere.

Aron şi Andrei schimbară priviri - alarmată din partea lui Aron, ameninţătoare din partea lui Andrei.

— Vrem bani, spuse Andrei. Ştim că sultanul ţi-a lăsat fonduri. Ca prinţ, fratele meu ar trebui să poată hotărî încotro merg fondurile alea.

— Banii sunt pentru lupta cu soră-mea.

— Şi, dacă devine prinţ, frate-meu nu se luptă cu ea? Ca urmare, ar trebui să poată să decidă cum sunt folosiţi cel mai bine.

— îţi dai seama, zise Aron, întinzând mâinile într-un gest de liniştire, că e îngrijorător faptul că, deşi sunt prinţ, pare că tu controlezi toţi oamenii şi tot aurul.

Poate că Radu se înşelase când presupusese că aceştia doi trecuseră de faza copilărească a competitivităţii agresive.

Fuseseră întotdeauna politicoşi cu el când se aflau printre otomani. Dar Radu avea mai multă putere acolo decât ei. Aici, în Valahia, erau hotărâţi să demonstreze

că ei contau mai mult. Era iarăşi ca în jocurile din pădure pe care fuseseră obligaţi să le joace când erau copii.

Doar că, de data asta, Lada nu mai avea să sară din ascunziş şi să îi bată pentru că îl loviseră pe Radu.

Iar de data asta, nici el nu mai avea nevoie ca ea să facă aşa.

— Pot să înţeleg asta, zise Radu. Sultanul a donat resurse şi timpul oamenilor mei. Nu l-am văzut niciodată atât de generos cu un alt prinţ voievod. Taţii noştri cu siguranţă n-au primit nivelul ăsta de susţinere din partea sultanului Murad. Cred că dacă urmaţi dorinţele sultanului şi vă stabiliţi în capitală, începându-vă domnia cu încredere absolută, vă puteţi aştepta la o relaţie avantajoasă pe viaţă cu Imperiul Otoman. Şi îi pot cere să uite datoriile, cu plata cărora Valahia e cu câţiva ani în urmă.

Radu nu spuse ce s-ar fi întâmplat dacă Aron hotăra că nu era satisfăcut de generozitatea lui Mehmed. Dar, din schimbarea de la agresiune la zâmbete excesiv de demonstrative, văzu că nu era nevoie s-o facă.

— Desigur, spuse Aron. Vrem aceleaşi lucruri ca şi sultanul. Sunt sigur că-i vei comunica asta.

Radu nu avea nicio dorinţă să se joace cu fraţii Dăneşti de-a politica. *Voia* ca ei să aibă ţara. Dar, în acelaşi timp, avea o slujbă de făcut. Indiferent ce simţea pentru Valahia, pentru Lada, pentru Mehmed, avea să îşi îndeplinească sarcinile aici cât de bine putea. Era dator măcar atâta lucru.

înclină capul.

— Anunţaţi-mă, vă rog, dacă putem să facem ceva ca

să vă uşurăm transferul la castel. A fost curăţat cu de-amănuntul. întregul oraş e curat şi pregătit pentru ca viaţa să-şi reia cursul natural. Câtă vreme vă stabiliţi acolo, o să-i caut pe boierii rămaşi şi o să-i aduc înapoi ca sistem de susţinere pentru voi, astfel încât, cu ajutorul lor, să puteţi începe să restabiliţi ordinea. Ştiu, aşa cum ştie şi sultanul, că eşti prinţul de care are nevoie Valahia.

Aron dădu din cap, ca şi cum toate propunerile lui Radu făcuseră mereu parte din planul lui:

— Foarte bine. O să iau în considerare întoarcerea noastră şi-o să trimit vorbă când suntem pregătiţi... Făcu o pauză, apoi continuă: Dacă o să ne prefacem, totuşi, am nevoie să arăt mai bine. îmi trebuie haine noi, mai potrivite pentru tronul meu, şi la fel şi fratele meu. Ne sunt necesare livrele pentru servitori, cu blazoanele familiei noastre. La fel şi cai noi.

Radu putea practic să îl vadă pe Aron întinzând mâna după aur. Iar dacă Radu era de acord cu asta, abia reuşea să îşi imagineze câte nevoi vitale avea să găsească Aron în viitor. Dar trebuia să facă oarece concesii, şi *într-adevăr* se potriveau imaginii pe care încercau să o ofere. Aron era isteţ.

Radu era şi mai isteţ.

— O să fie o onoare pentru mine să aranjez asta. Tot ce-aţi cerut o să vă aştepte la castel, când reveniţi.

Radu făcu o plecăciune ca să-şi ascundă zâmbetul care ameninţa să iasă la iveală. De fapt, îi fusese dor de jocurile de la curte.

33

Munţii Carpaţi

DEŞI LADA VOIA SĂ ÎŞI REZOLVE treaba cu Matei cât de curând posibil, trebui să facă o oprire pe drum.

— Unde mergem? întrebă Oana.

— Ocol.

Lada îi îndrumă spre o trecătoare care fusese săpată cu răbdare de un curs de apă secundar. Terenul era neiertător, nu se arăta nicio cale clară. Dar nu ajunseseră prea departe, când o femeie apăru de după un pâlc de arbori, cu arbaleta îndreptată direct spre Lada.

— Prinţul meu! exclamă femeia, coborând arbaleta.

Lada dădu din cap spre ea. Garda o luă înaintea lor, alertând mai multe alte femei aflate la pază. Lada era mulţumită să vadă că nu îşi slăbiseră disciplina şi rămăseseră vigilente.

Când ajunseră la tabără, totul era curat şi ordonat. Se aflau aici mai mult de o mie de femei, cele prea în vârstă ca să lupte şi cele însărcinate. Aveau grijă de copii împreună. Era una din cele trei tabere de acest fel, dar Lada bănuia că aceasta era cea mai bună. între copaci erau întinse corturi provizorii care aveau fiecare

în faţă câte o vatră curăţată cu grijă. Câteva sute de copii şedeau pe o pajişte, iar femeile se aplecau deasupra lor, arătând cu degetul.

Daciana zâmbi cu încântare neprefăcută:

— Lada! Nu te aşteptam.

— Eram în drum.

Lada coborî, aruncând o privire către copiii cei mai apropi- aţi pentru a vedea ce făceau. Fiecare copil avea câte un beţişor cu care zgâria în pământ. Era un joc ciudat.

— învăţăm să citim şi să scriem, zise Daciana şi arătă spre cea mai apropiată femeie. Maria ne învaţă literele noaptea, iar noi îi învăţăm pe copii peste zi. Eu ştiu acum tot alfabetul. Lucrez la o scrisoare pentru Ştefan.

Chipul Dacianei strălucea de mândrie.

Lada era impresionată. Deşi nu ar fi trebuit să fie aşa de surprinsă. Bineînţeles că femeile nu aveau să lâncezească, să piardă timpul. Femeile valahe lucrau de la naştere şi până la moarte. Chiar şi aici, ascunse în munţi, găseau căi pentru a îmbunătăţi viaţa copiilor lor.

— Vino cu mine! zise Lada şi se întoarse, iar Daciana o urmă.

începea să îşi arate sarcina, şi semăna mai mult cu fata mândră şi netemătoare pe care Lada o întâlnise pentru prima dată pe pământurile boierului care o lăsase grea.

Lada privi în sus, spre crengile împletite. Deşi primăvara venise târziu în munţi, copacii erau toţi înmuguriţi. Verdele primăverii era aproape auriu. Smocuri mici de comori pe fiecare dintre copacii Ladei. Oare altundeva primăvara mai fusese vreodată atât de

încântătoare? Trăgând aer adânc în piept şi simţindu-se, cu fiecare răsuflare, din ce în ce mai puternică, Lada zise:

— Spune-mi cum stau lucrurile aici.

— Totul merge atât de bine pe cât ne putem aştepta. Am limitat porţiile din rezerve şi ar trebui să putem sta încă vreo câteva luni, dacă-i nevoie. Lungim totul cu vânatul pe care-l prindem, deşi ne îndepărtăm mai mult ca să punem capcane. Dar femeile care fac asta sunt atente şi nu s-au întâlnit cu nimeni altcineva. Cum stau lucrurile în ţară?

— Am avut o şansă să câştigăm. Dar Basarabii m-au trădat.

— Boieri! scuipă Daciana.

— Da. Dar otomanii au plecat oricum.

Zâmbetul de răspuns al Dacianei era ascuţit şi aspru ca o ţeapă de-a Ladei. Ea fusese unul dintre cei mai hotărâţi susţinători ai planurilor Ladei cu Târgovişte a. Câţiva dintre bărbaţi obiectaseră la idea de a face asta cadavrelor. Dar Daciana ştia de ce era nevoie ca să supravieţuiască. Şi fusese de acord cu Lada. Erau deja morţi - de ce să nu îi folosească pentru un scop mai înalt?

— Lui Mehmed nu i-a plăcut bun venitul, deci.

— Deloc! Lada se opri şi se întoarse spre Daciana. Ştiai că Ştefan mă părăseşte?

Daciana avu eleganţa să nu se prefacă. încuviinţă din cap, fără nicio urmă de teamă sau dezvinovăţire pe chip.

— N-a fost ideea mea.

— Dar o să mergi cu el.

— L-aş urma pe omul ăla până la capătul pământului.

Lada simţi o înţepătură de durere. Cândva, Nicolae îi spusese ceva asemănător. Iar acum era în pământ, iar ea îşi pierdea prietenii, unul câte unul. Sentimentul acela de dor o strângea la fel de tare şi brusc precum îşi strângea ea medalionul.

Daciana se întinse după mâna Ladei. Aceasta nu i-o dădu, aşa că femeia o prinse în schimb de umăr.

— O să-mi fie dor să fiu servitoarea celei mai ciudate doamne pe care am cunoscut-o.

Lada se întoarse şi porni spre tabără.

— N-am nevoie de servitoare. O să fiu bine.

Se grăbi, astfel încât Daciana să nu meargă alături de ea. Se pregătise pentru luptă sau pentru mânie, dacă Daciana ar fi încercat să o mintă. Nu se pregătise să fie atât de... tristă.

îşi găsi calul şi porni călare, fără să-şi ia rămas-bun de la Daciana. Oana, căreia îi fusese mai greu să urce cu calul pe poteca dificilă, tocmai ajunsese la tabără. Bombăni că era nevoită să se întoarcă.

Lada încă o avea pe ea. Nu avea nevoie de Daciana.

Dar nu era chiar acelaşi lucru. Daciana era o femeie tânără, aproape de vârsta Ladei. Până la ea, Lada nu mai avusese parte de companie de acelaşi sex cu ea. Nu îşi dăduse niciodată seama că avea nevoie de aşa ceva - şi chiar că se bucura de ea -, până ce nu se pusese problema absenţei ei.

Durerea din interiorul Ladei se înteţea. îşi găsise tăria în prietenii ei, dar costul pierderii lor era din ce în ce mai mare. Cum de nu învăţase deja lecţia asta? între Radu şi Mehmed, chiar de la tatăl ei începând, cu

siguranţă inima ei ar fi trebuit să ştie mai bine decât să facă loc cuiva.

Avea să îşi închidă inima.

Nu îşi dăduse seama că strângea iarăşi în palmă medalionul, atât de tare, încât marginile lui îi muşcau pielea. îi era datoare Valahiei să fie întreagă şi completă. Dedicată şi realistă. Nimeni nu putea să îi frângă inima dacă aceasta nu conţinea decât ţara ei.

Spre deosebire de ultima vizită a Ladei la Hunedoara, când fusese invizibilă, atunci când nu fusese ridiculizată, de data aceasta era tratată cu respect. Unul dintre sfetnicii de vârf ai lui Matei venise călare ca să o întâmpine la marginea oraşului. Se plecă în faţa ei aşa cum ar fi facut-o în faţa oricărui prinţ bărbat. De data asta nu avea să mai fie nicio rochie pentru ea, nu avea să mai pretindă că e altcineva decât era. Intră în oraş ca un egal.

— Oamenii voştri pot sta în cazarmă, spuse sfetnicul, pe când erau escortaţi spre castel.

Ultima dată, oamenii ei fuseseră nevoiţi să doarmă afară. Lada călări mândră şi dreaptă peste pod şi prin porţile care nu mai târziu de anul trecut păruseră sufocante. Acum, castelul se ridica în jurul ei ca o promisiune.

— Voi! spuse Lada, alegând douăzeci dintre oamenii ei. Aveţi grijă de cai şi de paturi!

Celorlalţi zece le făcu semn să rămână cu ea. Şi Oana rămase alături de ea. Lecţia Oanei despre aparenţe nu eşuase complet. Lada trebuia să facă impresie. Din

fericire, să radieze putere şi autoritate îi era mult mai natural decât să păşească prin camere aglomerate, într-o rochie voluminoasă.

Ridicând cu mândrie bărbia, Lada intră din nou în castel, nu ca o fată lipsită de ţară, ci ca un prinţ. Ba încă unul cuceritor.

Matei, la fel de frumos şi viclean pe cât şi-l amintea, se ridică atunci când ea se apropie de el, în sala tronului. Nu o îm- brăţişă - ar fi fost nepotrivit şi, sincer vorbind, Lada nu ar fi fost încântată -, însă îi zâmbi şi îşi înclină capul cu respect. La fel făcu şi ea, aşa cum se cuvenea poziţiilor lor.

— M-ai surprins, spuse el, studiind-o.

— Asta fiindcă nu m-ai cunoscut niciodată. Dacă ai fi fa- cut-o, nimic din ce-am întreprins nu te-ar fi mirat.

Matei râse, făcând semn unui servitor. Fu adus vin, pe o tavă. Lada îşi luă pocalul şi îl ridică atunci când şi Matei îl ridică pe al său. El o privi peste buza potirului, cu sprâncenele împreunate, gânditor.

— Acum înţeleg de ce tata petrecea atâta timp cu tine. Am fost niţel gelos, să ştii. Nu-nţelegeam de ce îi meritai atenţia, când eu abia dacă aveam parte de ea.

— Tatăl tău a făcut ce-a crezut că-i mai bine pentru tine. Şi a mers, făcu Lada semn spre sala din jurul lor. Eşti rege.

Lada îşi ridică pocalul spre coroana lui. Mâna îi încremeni la jumătatea gestului. *Coroana* lui. Cea pe care nu şi-o putuse permite. Coborî vinul, iar neîncrederea se aşternu peste ea ca un curent rece. Bărbatul purta o vestă bordată cu blană, cu un guler înalt, alb, care-i acoperea gâtul. Părul lui întunecat era

scurt şi ondulat, barba îi era tunsă îngrijit. Arăta exact ca ultima dată când îl văzuse; coroana nu schimbase nimic. Şi schimbase totul.

Matei se aşează înapoi pe tron, înclinând capul într-o parte:

— Eşti cu adevărat o fiinţă remarcabilă. Tot nu-mi vine să cred ce-ai reuşit să obţii.

Lada întinse pocalul şi servitorul îl luă. încercă să se scuture de premoniţia unei osânde. Era doar o coroană. Matei convinsese probabil Polonia să i-o dea. Ea nu putea să rişte să îi piardă ajutorul. Avea nevoie să pună în acţiune stima Iui de sine nou obţinută. îşi drese vocea:

— închipuie-ţi ce-o să obţinem împreună. Pentru Europa. Pentru creştinătate. Pentru popoarele noastre.

— Da, zâmbi el. N-am uitat serviciile pe care le-ai oferit ultima dată. Să ştii că-s foarte recunoscător pentru serviciul pe care mi-l oferi acum. Şi acceptă-mi scuzele, în avans.

Matei făcu un semn. Zeci de oameni se năpustiră în sala tronului, copleşindu-i şi ucigându-i rapid pe cei ai Ladei. Lada trase sabia, cu un strigăt de furie, dar între ea şi Matei se aflau deja prea mulţi oameni. Omorî doi, trei, patru, până ce o puseră la podea, lovindu-i faţa de marmură în timp ce îi legau mâinile la spate. O putea auzi pe Oana ţipând blesteme în valahă, dar niciunul dintre oamenii ei nu striga. Nu mai era nimeni în viaţă care să facă asta.

Vocea lui Matei răsună peste sală, peste podeaua de care era zdrobită şi sub tavanul pe care nu îl putea vedea:

— M-ai ajutat să ajung pe tron şi acum o să mă ajuţi să-l păstrez. O nimica toată, să dau în schimb libertatea ta pentru siguranţa mea. Ştiu că-i posibil să nu mă crezi, dar chiar sunt recunoscător.

Ultima imagine a lui pe care Lada o prinse în timp ce era târâtă afară fu un zâmbet cald şi un pocal ridicat într-un toast.

34

Târgovişte

RADU SE ASCUNDEA DIN NOU în castel.

Fusese principala lui ocupaţie din copilărie. Pe vremea aceea se ascundea de fratele lui, Mircea, şi, pentru un timp, de aceiaşi bărbaţi pe care îi evita acum. Chiar dacă pe atunci erau băieţi şi încercau să îl rănească.

Astăzi voiau bani. Cu orice ocazie, îl presau să le dea mai mult. Radu se străduia să rămână civilizat şi plăcut. Rămăsese ca să îi ajute. Era din ce în ce mai greu.

Făcuse tot ce putuse ca să fie de negăsit. Nu dormea în castel, ci se muta din conac în conac, sub pretextul oferit de nevoia de a se asigura că sunt bine întreţinute pentru când aveau să se întoarcă boierii. Patrula frecvent cu Chirii şi Simion şi-şi petrecea cât mai mult timp cu putinţă în afara zidurilor.

Astăzi, o ceartă între ienicerii lui şi oamenii lui Aron îl obligase să se întoarcă. Oamenii lui Aron insistau că toţi caii care se aflau acolo în grajduri aparţineau neapărat prinţului. Ienicerii nu erau la fel de înclinaţi spre politeţe precum Radu.

După ce îi informă cu fermitate pe oamenii lui Aron

că sultanul nu avea să privească cu amabilitate furtul cailor săi - şi apoi aranjă cu Simion să mute caii în grajduri din afara castelului, unde aparent nu mai constituiau o tentaţie aşa de mare -, Radu se retrase pe zidul castelului ca să-şi tragă sufletul. Se aplecă în afară, privind peste oraşul încă gol.

O procesiune ce îşi croia drum spre castel îi atrase privirea.

Radu nu îşi putea imagina cine ar fi sosit aşa devreme. Cu siguranţă boierii aveau să aştepte până ce se convingeau că lucrurile erau în siguranţă, chiar şi după ce primiseră invitaţiile de la Radu. Apoi îşi dădu seama că gărzile purtau cu toţii haine în stilul otoman. Un bărbat ce călărea la urmă îi atrase atenţia lui Radu ca fiindu-i foarte familiar, deşi de la distanţă nu îşi putea da seama de ce.

în centru călăreau două femei. Una îmbrăcată simplu, în robă albastru-închis, cealaltă îmbrăcată ca o floare de primăvară.

Ca o fantomă a tatălui său, un blestem valah îi veni pe buze, nechemat.

— Pe rănile Domnului! şopti el.

Nazira probabil că nu primise avertismentul lui să nu vină!

Drumul ei aici mergea direct printre mormintele proaspăt acoperite. Radu se strânse tot, gândindu-se la miile de ţepe îngrămădite pe marginile drumului câtă vreme ei dezbăteau dacă să le ardă sau să le folosească drept o apărare suplimentară în jurul oraşului. Prima cale era mai respectuoasă faţă de morţi, a doua, mai practică. Radu ura faptul că era responsabil de felul

ăsta de decizii.

Era recunoscător, măcar, că Nazira întârziase suficient cât să rateze înmormântările. Nu îşi putea imagina ce efect ar fi avut asupra ei starea iniţială a oraşului. Sau asupra dulcii, delicatei Fatima. Ele nu ar fi trebuit să se afle aici.

Coborî în viteză zidul, aproape ciocnindu-se de Aron.

— Te căutam. Aş vrea...

Radu ridică mâinile:

— îmi pare rău, nu pot. Tocmai a sosit nevastă-mea.

Aron se strădui prea puţin să îşi ascundă nemulţumirea, deşi vorbele sale îi contraziceau tonul:

— Oh, desigur! Du-te mai întâi şi ocupă-te de ea. Pot s-aş- tept. Dar aş vrea să văd o actualizare detaliată a tuturor eforturilor pentru a întări oraşul şi a o găsi pe sora ta.

Radu nu avea nici timp şi nici chef să pretindă că îl implica pe Aron în treburile militare care se desfăşurau în jurul lui. Dar dacă ţara avea să fie a lui Aron, la un moment dat avea să preia frâiele.

— Da, desigur! răspunse Radu şi înclină respectuos capul, apoi fugi.

Ieşi pe poartă tocmai când sosiră caii. Aproape că fu doborât de un vârtej de mătase galbenă care se aruncă spre el.

— Radu! Nazira îi sări de gât. Ce mă bucur că eşti bine! N-am primit veşti bune despre luptă. A trebuit să aşteptăm încă două săptămâni lângă Dunăre înainte să se considere că-i suficient de sigur pentru noi ca să continuăm. Am trecut pe lângă toată armata care mergea în sens invers! Hamza Paşa a spus c-ai rămas s-

ajuţi.

Radu o strânse şi el, ţinând-o aproape, apoi îndepărtând-o ca să o poată privi în ochi. Se întrebă ce altceva îi mai spusese Hamza Paşa Nazirei şi se rugă ca el să fi avut decenţa să nu îl menţioneze pe Kumal.

— De ce-aţi venit? Ar fi trebuit să vă întoarceţi cu ei!

Nazira strânse buzele, mustrătoare:

— Ţi-am mai spus, soţ al meu. N-o să mai fim separaţi niciodată. Suntem o familie.

Fatima descălecă delicat, zâmbindu-i lui Radu cu capul plecat:

— N-a fost o călătorie aşa rea.

Minţea extrem de prost, iar eforturile ei de a-l face să se simtă mai bine îl îmboldeau să o trimită imediat înapoi acasă. Merita confort şi linişte.

— în plus, continuă Nazira, întotdeauna am vrut să văd de unde te tragi. E încântător!

Zâmbea, cu o expresie atât generoasă, cât şi evident falsă.

Radu râse:

— E jalnică. Lada n-a lăsat nimic întreg. Dar într-o zi o să vă duc la ţară. Snagovul e o mănăstire încântătoare, pe o insuliţă în mijlocul unui mare lac verde. Iar munţii de la Argeş o să vă taie răsuflarea. Sunteţi sigure că nu vreţi să vă întoarceţi la Edirne şi să aşteptaţi până-mi termin treaba aici? întrebă el şi aruncă o privire prudentă spre castel.

— Sunt sigură.

— *Suntem* sigure, adăugă Fatima.

Radu oftă.

— Prea bine. Aţi vrea să-mi faceţi *voi* treaba, atunci, şi să-mi permiteţi *mie* să mă întorc la Edirne în clipa

asta?

Nazira râse, deşi sunetul păru un pic mai încet şi mai forţat decât normal. Apoi chipul îi deveni sobru.

— Fratele meu? I-ai găsit trupul?

Radu îşi plecă privirea în pământ.

— A fost îngropat cu toată dragostea şi respectul pe care le merita. L-am spălat şi l-am îmbrăcat chiar eu, şi am stat la îngropăciune. Pot să te duc la mormântul lui, mai târziu.

— Mulţumesc.

— îmi pare atât, atât de rău că...

Nazira îi puse o mână pe faţă, obligându-l să o privească:

— N-o să mai accept nicio scuză din partea ta în privinţa asta. Tot ce îţi cer este să-l plângi pe fratele pe care l-am iubit amândoi. Şi s-o faci fără vinovăţie. Nu pot să adaug vinovăţia ta peste tristeţea mea.

Radu încuviinţă din cap, simţindu-se egoist. Punea cu adevărat o povară pe Nazira. Dacă ea nu îl învinovăţea, el nu avea niciun drept să o forţeze să îl ierte.

— Bun! Nazira îşi scutură palmele una de alta, ca şi cum ar fi aruncat rămăşiţele vinovăţiei lui Radu. Apoi, cu vocea ciudat de ridicată având în vedere subiectul, zise: Acum o să mă aşez în camerele mele, cu Fatima. Te rog să ne revedem la turnul de nord, singuri, peste o oră.

Radu se încruntă, derutat:

— Nu stau la castel.

— Ei bine, asta trebuie să se schimbe. Ai nevoie de ajutorul nostru, la fel ca şi fraţii Dăneşti. O să stăm cu toţii aici, acum.

Radu nu putea discuta adevărul situaţiei cu ea în

public. Totuşi, prezenţa ei alături ar fi fost un tampon excelent între el însuşi şi cererile Dăneştilor. Nazira probabil că va avea şi ceva idei despre cum să se descurce cu ele.

— Cum doreşti. Pot să te conduc la...

— Fatima şi cu mine suntem perfect capabile să ne instalăm singure. Fără îndoială, ai lucruri importante de care să te ocupi. Doar întâlneşte-te cu mine în turnul *acela* - şi arătă spre turnul din care Lada şi Radu, copii, îl urmăriseră pe Hu- niade intrând în oraş - peste o oră.

Radu se înclină.

— Cum doreşti.

Nazira se ridică pe vârfuri şi îl mângâie pe capul acoperit cu turban. Ochii îi străluceau de emoţie; zâmbea, deşi arăta ca şi cum stătea să plângă.

— Meriţi toată fericirea! şopti ea, apoi se răsuci şi intră în castel cu Fatima.

Radu chiar că nu le înţelegea pe femei.

Folosi timpul acordat de Nazira pentru a-l găsi pe Aron şi a-l pune la curent cu planurile recente, inclusiv cu grupurile de iscoade pe care le trimisese în munţi.

— îmi pare rău că nu am mai mult timp de vorbit! zise Radu, deşi numai rău nu-i părea. Trebuie să mă întâlnesc cu soţia mea. A făcut o călătorie foarte lungă până aici.

— Da, desigur. Vă alăturaţi nouă la cină? Ar fi drăguţ să mai am cu cine vorbi în afară de Andrei. Iar Nazira e mult mai plăcută la privit decât el.

— Cu riscul de a-l ofensa pe fratele tău, asta-i şi

părerea mea. Ar trebui să începem să vorbim despre alianţe maritale pentru tine. O să-i scriu Marei Brancovici să văd dacă are vreo sugestie pentru cum să folosim asta mai bine ca să-ţi întărim puterea.

— Da, presupun că ăsta-i următorul pas. Şi ar fi bine să mai am companie. Am uitat cât de singuratic poate fi castelul ăsta, zise Aron, cu ochii trişti deasupra cearcănelor întunecate pe care le avea mai mereu.

O parte din resentimentele lui Radu se risipiră într-un val de compasiune.

— Copilăriile noastre cred c-au avut mai mult în comun decât ne-am dat seama atunci, răspunse el.

Aron dădu din cap, apoi îşi netezi piepţii hainei noi de catifea.

— Poate că vărul tău, Ştefan al Moldovei, are vreo rudă apropiată.

Era o idee bună. Ştefan fusese agresiv la hotare, iar o alianţă maritală ar fi putut calma lucrurile.

— O să mă ocup de asta de îndată.

Cu cât mai repede se rezolvau lucrurile aici, cu atât mai repede putea să plece Radu.

îşi luă rămas-bun de la Aron şi îşi croi drum prin castel şi în sus, pe scări, în turn. Ajunsese puţin cam devreme. Un bărbat din gărzile Nazirei era aplecat, privind către peisaj, cu spatele la Radu. Acesta nu ştia dacă Nazira avusese vreun motiv să îi ceară să se întâlnească singuri. Totuşi, avea să aştepte sosirea ei ca să îi spună omului să plece. închise cu zgomot uşa în spatele lui, astfel încât bărbatul să nu fie surprins.

— Mă tem că priveliştea-i cam sumbră acum, zise Radu, cu toată veselia pe care o putea aduna.

Bărbatul se uita în direcţia mormintelor. Mii de pete întunecate de pământ proaspăt întors alcătuiau un model de ogor cu o recoltă tragică.

— Ţi-au dat de mâncare în...

Vorbele lui Radu îi pieriră pe buze când bărbatul se întoarse şi-şi arătă ochii la fel de cenuşii precum apa din Marele Corn al Constantinopolului.

— Ciprian, şopti el.

Acesta îşi desfăcu mâinile în lături, într-un gest ţeapăn. Zâmbi ironic; nu era zâmbetul care îi deschisese inima lui Radu atunci când credea că era închisă pentru toţi, mai puţin pentru Mehmed.

— N-am nicio armă.

— Eu...

Radu scutură din cap. Nici nu-i trecuse prin minte că Ciprian ar fi putut veni aici ca să-i facă rău. Deşi omul avea tot dreptul să-l urască, să-l vrea mort.

Privirea lui Ciprian fugi peste chipul lui Radu, iar Radu nu mai ştiu ce să facă. Orice expresie facială sau postură care îi venise vreodată de la sine fugise. îngheţă sub ochii lui Ciprian.

Acesta făcu semn cu capul spre turbanul lui Radu:

— Ţi se potriveşte. Eu încă nu-s obişnuit cu al meu, zise, ridicând degetele spre propriul turban.

— Ai... ai venit cu Nazira.

Bărbatul pe care îl recunoscuse de la distanţă la coada gărzilor. Nu se uitase îndeaproape la gărzile Nazirei când ieşise, pentru că fusese copleşit de revederea cu ea. Din cauza asta îi dăduse ea instrucţiuni pentru întâlnire cu voce atât de tare. Nu erau pentru Radu. Erau pentru Ciprian.

— Mai întâi m-am dus la Constantinopol, spuse Ciprian. N-o să te mint: m-a durut să-mi văd oraşul refăcut. Dar ai avut dreptate. Mehmed a făcut deja lucruri incredibile cu el. E vibrant şi plin de viaţă, într-un fel în care n-am ştiut că poate fi. I-a reînnoit fosta vitalitate. Dar asta explica numai de ce ai avut încredere în Mehmed. Voiam să te înţeleg pe *tine,* locul din care vii. Ciprian se întoarse într-o parte şi făcu semn spre peisajul rănit şi însemnat cu violenţa a douăzeci de mii de oameni profanaţi: Asta explică multe.

Radu era încă prea şocat ca să ştie ce să spună sau cum s-o spună.

— Acum pot să înţeleg, puţin, de ce otomanii ţi-au fost salvarea. De ce îi iubeşti. Din acelaşi motiv pentru care eu îl iubeam pe unchiul meu. M-a scos din cruzime şi mi-a oferit un loc, un scop.

Radu nu mai suporta să îl privească pe Ciprian. Dacă îl duruse depărtarea de el şi înţelegerea că nu vor fi niciodată împreună, faptul că bărbatul era acum aici şi Radu ştia că nu vor fi niciodată împreună era o asemenea agonie, încât nu credea că o să-i supravieţuiască. Ridică ochii spre cerul senin şi albastru.

— îmi pare rău. îmi pare atât de rău! N-o să pot niciodată...

Ciprian îl întrerupse:

— M-am gândit la toate. De fapt, nu m-am gândit la prea multe altele, ca să fiu sincer. Şi am avut o mulţime de timp de gândit, cât nu m-am putut mişca şi am fost îngrijit de scumpa noastră Nazira. Mă tot întorc la trei detalii. Primul: nu m-ai trădat niciodată pe mine personal sau încrederea mea. Ţi-am dat multe ocazii să mă foloseşti împotriva oraşului meu şi n-ai facut-o. Al

doilea: mi-ai salvat cei doi verişori când nu erai nevoit. I-am văzut, în oraş. Nu m-am apropiat de ei. Dar trăiesc şi sunt fericiţi. N-ar fi supravieţuit dacă nu te-ai fi întors după ei. Al treilea: ai avut nenumărate ocazii să-l asasinezi pe unchiul meu şi n-ai făcut niciodată alegerea asta.

— M-am gândit la ea, şopti Radu.

— Dar n-ai putut s-o faci.

— Nu.

— Fiindcă eşti un om bun.

— Cum poţi să spui asta după tot ce am făcut?

Radu îl privi în cele din urmă pe Ciprian, căutând pe chipul lui semnul unei capcane sau al unei minciuni. Pentru că *nu era posibil* să fie privit de Ciprian cu altceva decât ură.

— Ne aflam în tabere adverse. Având în vedere circumstanţele, aş fi făcut acelaşi lucru. Chiar am *făcut* acelaşi lucru - am venit la Edirne cu unicul scop de a te folosi pentru informaţii. Dar taberele în care ne aflam nu mai există.

Ciprian făcu un pas înainte, ocupând spaţiul dintre ei. Radu ar fi putut să îl atingă, dacă ar fi fost în stare să ridice mâna. Dacă nu ar fi fost atât de paralizat şi îngrozit de ceea ce îşi dorea.

— Ţi-am spus odată, zise Ciprian. Ţi-aminteşti?

— Mi-amintesc fiecare clipă petrecută împreună.

— Ţi-am spus, făcu el, cu o încercare de zâmbet atât de plină de speranţă, încât vederea ei durea fizic, că te-aş ierta. Am vorbit serios.

Radu lăsă să îi scape o răsuflare ca un suspin. Nu putea fi adevărat. Era prea mult, un dar prea mare, o milă prea puternică. Nu avusese parte niciodată de aşa

ceva în viaţa lui crudă şi pedepsitoare. Nu ştiuse că era posibil. Radu ridică o mână tre- murândă şi - aşteptându-se încă pe jumătate ca Ciprian să se ferească - i-o puse pe obraz. Ciprian ridică şi el mâna şi o lăsă peste a lui Radu, împletindu-şi degetele cu ale lui.

— Am vorbit serios, şopti el.

Radu se aplecă spre el, Ciprian îi veni în întâmpinare, iar buzele lor se atinseră într-o mişcare la fel de familiară, la fel de sacră, la fel de vindecătoare ca o rugăciune.

35

Hunedoara

— AM CREZUT C-O SĂ FIE ÎNCHISĂ într-o casă, zise un bărbat cu faţa ca un nap, privind în carcera rece şi umedă a Ladei.

Uşa era din lemn masiv, iar în ea era tăiat un pătrat - prea mic ca să treci prin el, prea sus ca să ajungi la încuietoarea de pe partea cealaltă. Pe peretele opus uşii se afla o fereastră cu zăbrele. Un morman de blană încâlcită şi mucegăită stătea pe un pat scund, sub care se afla o oală de noapte prea mult folosită si prea puţin curăţată.

— O să fie, zise un alt paznic, aflat în afara razei ei de vedere, dar are nevoie de niţel timp ca să se calmeze. A omorât patru gărzi.

— *Patru?*

Lada privi chipul omului pe care se aşternuse o expresie pe care un nap nu ar fi avut-o niciodată. Femeia nu zâmbi. Nu-şi mută privirea. Paznicul o făcu primul, trăgându-se de guler.

Un al treilea bărbat îi împinse cu umărul pe ceilalţi, fa- cându-şi loc. Ducea o tavă de metal cu un bol de fiertură.

— Ştiu că preferi să-ţi mănânci mesele în compania morţi- lor, zise el, aplecându-se spre deschizătură. Am

văzut cu ochii mei gravurile. Azi n-ai parte de carne de om. Făcu semn cu bărbia spre uşă: Dă-te înapoi!

Lada nu se mişcă.

— Dă-te înapoi de lângă uşă!

Lada rămase tot nemişcată.

Bărbatul ridică din umeri, întoarse bolul într-o parte şi-l împinse prin gaură. Vasul se răsturnă cu zgomot pe podeaua de piatră aspră, vărsându-şi conţinutul şi făcând mizerie.

— Data viitoare pot s-aduc ceva care să te facă să te simţi mai acasă.

Zâmbind rece, plecă. Ceilalţi doi se aşezară pe scaunele rezemate de perete.

Lada rămase în faţa uşii, privindu-i.

Câteva ore mai târziu, când picioarele o dureau, dar spatele încă îi era drept, apăru o persoană pe care nu se aştepta să o vadă vreodată într-o temniţă din Hunedoara.

— Salut, Lada!

Mara Brancovici zâmbi cu o formalitate amabilă, ca şi cum asta ar fi fost o vizită socială de rutină.

— Ce... Lada trase aer adânc în piept, întărindu-se ca să nu îşi arate emoţiile, şi spuse: Mehmed l-a cumpărat pe Matei.

— Nu-i ieftin regele ăsta de schimb! Mara strâmbă din nas, iar Lada nu-şi dădu seama dacă din cauza dezgustului faţă de Matei sau ca reacţie la mirosurile de urină şi disperare ce umpleau carcera. îmi pare rău pentru asta. întotdeauna ai insistat să urmezi calea mai dificilă. Gândeşte-te cât de diferită ar fi fost viaţa ta dacă te-ai fi măritat cu Mehmed, aşa cum te-am sfătuit

acum mult timp.

— *Tu* nu eşti măritată şi iată-te, liberă, în timp ce eu sunt prinsă, o acuză Lada.

— Mi-a luat mulţi ani şi multe sacrificii să ajung aici. Dar am făcut-o într-o manieră acceptabilă. îmi pare rău să te văd aşa. Poate n-o să mă crezi, dar chiar sper că ăsta-i începutul unui drum nou pentru tine. Unul care să nu se încheie cu moartea ta.

— Toate căile pe care le urmez implică enorm de multă moarte.

Mara ridică o sprânceană elegantă:

— Atunci presupun că nu poţi să te învinovăţeşti decât pe tine.

— Sunt perfect capabilă să te învinovăţesc pe tine. Şi pe Mehmed. Şi pe fratele meu. Şi pe Matei.

— Oricum ar fi, ţi s-au oferit ocazii. Nu trebuia să se încheie aşa. Nici acum nu trebuie. Mara se apropie, coborând vocea: Matei nu poate să te ucidă pur şi simplu. încă eşti privită cu bunăvoinţă în Europa, mulţumită succeselor împotriva lui Mehmed şi dorinţei tale de a lupta. El ţine încarcerarea ta secretă, ca să nu primeşti niciun ajutor. Numai Mehmed ştie că eşti aici. N-am voie să-i spun nici lui frate-tău. în ce priveşte Valahia, ai dispărut în munţi şi i-ai abandonat. Matei o să te ţină cât crede că e nevoie. Joacă-ţi rolul, fii modestă, măcar prefa-te îmblânzită şi, în cele din urmă, e posibil să aranjezi un măritiş avantajos care să te scoată de aici. Nu cu nobilimea moldo- veană - asta ar fi văzută ca o ameninţare. Şansele să te măriţi cu *oricine* important din Transilvania sunt destul de mici. Presupun că nu vrei unguri. Pot să mă interesez printre

nobilii sârbi.

— Asta vrea Mehmed pentru mine? întrebă Lada, neîncrezătoare.

— Nu, fată prostuţă. Asta vreau *eu* pentru tine. Mă întristează să te văd închisă. Eşti aşa de tânără! Ai o viaţă întreagă în faţă. N-o irosi pe asta. Fii cuminte, mărită-te. Şi foloseşte asta ca să obţii mai multă putere. Plec în după-masa asta, dar o să încep să caut posibilităţi şi să-i sugerez lui Matei că un eventual măritiş pentru tine e în interesul lui. Dar trebuie să-ţi joci rolul.

îi dădu prin deschizătură un pacheţel strâns. Lada îl luă, cântărindu-l în mână.

— Nu-i nicio armă, spuse ea, dezamăgită.

— E o rochie, adică un fel de armă subtilă pe care o să trebuiască să înveţi cum s-o foloseşti.

Lada aruncă pachetul deoparte.

— N-am fost niciodată bună la subtilităţi.

— Sper c-o să te răzgândeşti. Te rog să mă crezi că nu-ţi doresc decât ce-i mai bun.

Lada deschise ochii ei mari cât de larg putu, înclină capul într-o parte şi zâmbi.

— Vino încoace şi lasă-mă să te îmbrăţişez pentru bunătate.

Mara se dădu înapoi, scuturând din cap:

— Da, cu siguranţă trebuie să-ţi îmbunătăţeşti talentele actoriceşti. N-am nicio dorinţă să fiu ostaticul cuiva. Rămas-bun, Lada! Mult noroc!

Mara dispăru, iar Lada privi spaţiul gol pe care cealaltă femeie îl ocupase atât de complet. Deseori îşi imaginase ce ar fi putut să facă cu resursele lui

Mehmed. Banii şi pământul, da, dar mai ales minţi atât de isteţe şi nemiloase precum cea a Marei la dispoziţia ei. Mehmed nu o merita pe Mara.

Nimeni nu o merita, aşa cum Mara ştia foarte bine. Şi totuşi sfatul ei pentru Lada era să se mărite. Oare chiar totul se întorcea la asta?

Matei aşteptă o zi întreagă înainte să vină să o vadă.

— De ce nu te-ai schimbat? întrebă el, privind tunica murdară şi pătată a Ladei, pe care încă o purta peste zale.

Rochia pe care i-o dăduse Mara zăcea pe podea, pe jumătate în mizeria de la terciul răsturnat.

Lada nu răspunse. Dormise doar câteva ore, preferând să lase furia să o susţină. Tapiseria de putere pentru care adunase fire atâţia ani fusese din nou deşirată de un bărbat. Un bărbat *prost.* Avea să plătească pentru asta.

— Nu pot să te las afară arătând aşa. Şi-o să răceşti dacă porţi cămaşa de zale înăuntru.

Lada nu se mişcă şi nici nu-şi schimbă expresia, continuând să-l privească lung pe Matei, cu pleoapele pe jumătate coborâte.

El se foi, cu umerii tresărind ca şi cum ar fi încercat să se scuture de ceva iritant.

— Te-ai gândit că fac asta pentru binele tău? Mulţi te vor mort, prinţişorule! Scuipă ultimul cuvânt, a batjocură. Eşti mai în siguranţă aici decât în Valahia. Consider-o penitenţa mea pentru linia Drăculeştilor.

Tata l-a ucis pe taică-tău. Eu te păstrez în viaţă.

Făcu o pauză şi aşteptă. Lada nu îşi imagină ce anume. Gratitudine? Plânsete? Nu avea să capete nimic de la ea.

— Schimbă-ţi hainele! lătră el. Am pregătit o casă pentru tine, dar n-o să desconsideri ospitalitatea mea arătând ca un animal.

Lada lăsă în cele din urmă o umbră de zâmbet să-i întrerupă monotonia expresiei. Dar tot nu răspunse.

— Gărzi! strigă Matei. Apoi se întoarse din nou spre ea. Dacă nu-mi accepţi generozitatea cu graţie, o să te ajutăm.

Dispăru din raza vederii ei. O încuietoare zăngăni, iar bara de la uşă alunecă. Gărzile erau pregătite când se repeziră la ea.

Lada era mai pregătită. Se răsuci pe sub braţele primului şi lovi genunchiul celui de-al doilea atât de tare, încât genunchiul pocni. Al treilea o prinse de încheietură, dar ea se răsuci şi îl lovi cu cotul în nas. Aproape că ajunsese la uşă, când aceasta se trânti la loc. Zăvorul clincăni din nou.

— Acum nu mai poţi să ieşi.

Primul paznic, cel cu faţa de nap, întinse braţele spre ea, ca şi cum se aştepta să alerge pe lângă el, către celălalt colţ al carcerei ei.

Lada îşi dezveli dinţii către el într-un zâmbet:

— Nici tu.

Peste chipul bărbatului trecu o străfulgerare de nesiguranţă. Apoi Lada se aruncă asupra lui. îl trânti pe podeaua de piatră. El o înconjură cu braţele, trăgând-o în jos în timp ce încerca s-o ţintuiască. Feţele li se izbiră

una de cealaltă. Lada deschise gura şi îl muşcă tare de gâtlej. Bărbatul ţipă şi gura ei se umplu de sânge.

Fu izbită din spate, iar fruntea i se lovi de podea. Un genunchi i se înfipse în şale, apoi o mână o înşfacă de păr şi capul îi fii pocnit de podea de două ori. Văzu luminiţe şi nu ştiu cât din sângele din gură era al ei.

— Căţea mică şi proastă, spuse paznicul de deasupra ei, gâfâind.

Bărbatul se dădu într-o parte ca să o prindă de haine. Lada îşi înfipse palmele în podea şi se împinse cu toată forţa, deze- chilibrându-l. Omul căzu la podea. Ea se ridică şi lovi cu piciorul, cu toată puterea pe care o mai avea.

Beregata bărbatului se frânse sub talpa ei. Pe când el se prindea de gâtlej, disperat după aerul care nu avea să îi mai umple niciodată plămânii, ea se întoarse spre cei rămaşi.

Judecând după cantitatea de sânge care cursese pe podea din gâtlejul sfâşiat al omului cu faţa de nap, mai rămăsese un singur paznic. Acesta era lipit de perete, stând în echilibru într-un singur picior din cauza genunchiului rănit, şi lovea în uşă.

— Vă rog! Vă rog, daţi-mi drumul!

Lada privi dincolo de el, la ferestruica din uşă. Matei se uita fix la ea, îngrozit.

— Dacă ai înceta să te comporţi ca o bestie turbată, te-aş putea *ajuta,* spuse el.

Lada nu mai omorâse fără arme pe cineva de ani de zile. Se simţea ameţită din cauza loviturilor, şi scuipă. Nu-i plăcea gustul pe care îl avea în gură.

Şi nu îi plăceau trupurile de pe podea. De ce o

obligaseră să facă asta?

— Am avut deja parte de varianta ta de ajutor. Nu-mi mai trebuie. Dar lui, da. Deschide uşa.

Matei întoarse capul:

— Aduceţi-mi mai mulţi oameni! lătră el.

— N-o să vină destul de repede.

Lada scuipă din nou sânge. Bărbatul de lângă uşă începuse să plângă. Matei nu urmă ordinele ei de a deschide uşa. Ea nu putea să arate nicio slăbiciune. Merse adânc în sine, dincolo de instinctele animalice care o împinseseră să îi ucidă pe ceilalţi bărbaţi. De data asta era mai mult o alegere.

Dar, de fapt, nu exista nicio alegere. Trebuia să facă ceea ce era de făcut, ca totdeauna.

Matei, laş cum era, nici măcar nu o urmări pe Lada cum îi frânse soldatului celălalt genunchi, iar apoi gâtul.

Lada ştia ce ar fi sfătuit-o Mara. Ce ar fi sfătuit-o Radu. Sau Nicolae. Chiar şi Daciana.

Să îşi joace rolul. Să facă aşa cum i se spusese. Să supravieţuiască.

Dar era un prinţ. Avea alte metode de supravieţuire. Despicase ani şi vieţi ca să ajungă aici. Existau cei din Europa care încă mai credeau în ea, şi cei din Valahia care nu ar fi renunţat niciodată la ea.

Era prinţ. Nu ştia să fie altceva. Şi nu avea să îi ofere niciodată lui Matei satisfacţia de a crede că a învins-o.

O oră mai târziu, următoarea încercare de a o îmbrăca implică zece bărbaţi. Lada nu avea nicio şansă şi o ştia. Dar între timp făcu cât de multă pagubă putu. După ce o dezbrăcară de zale, lăsându-i doar cămaşa pe

ea, o loviră şi o aruncară într-un colţ. Apoi înhăţară cele trei cadavre şi zoriră afară din carceră. Măcar asta fu satisfăcător.

Ridicându-se în picioare, grijulie să nu arate cât fusese rănită în cursul celor două atacuri, Lada se apropie încet de uşă.

— Măcar acum arăţi ca o femeie, spuse Matei.

— Şi totuşi, tu nu arăţi nicicum ca un rege.

Lada zâmbi, cu dinţii roşii şi faţa acoperită de sânge, până ce el se răsuci, cu un fior prost ascuns, şi plecă.

Abia când se lăsă noaptea şi fii întuneric, ea se prăbuşi în cele din urmă în culcuş, se ghemui strâns şi simţi tot ce pierduse.

36

Târgovişte

NAZIRA, ŢINÂNDU-SE DE CUVÂNT, nu numai că se instalase cu Fatima într-o cameră, dar o rezervase pe cea de alături pentru Radu. Acesta era încolăcit în jurul lui Ciprian, în întuneric. Crezuse că nu va fi niciodată fericit în acest castel.

Greşise.

îşi apăsă fruntea de a lui Ciprian, delectându-se cu gâdilatul respiraţiei celuilalt bărbat pe faţa lui. însemna că e adevărat. Radu avea să strângă toate dovezile pe care le putea căpăta.

Erau pe patul lui Radu, cu membrele împletite. Cizmele şi turbanele zăceau aruncate pe podea. Radu îşi înfăşură pumnul în cămaşa lui Ciprian şi îl trase mai aproape:

— Nu-mi vine să cred că eşti aici cu-adevărat.

Ciprian râse, iar sunetul fu la fel de moale şi intim ca întunericul din jurul lor:

— N-ai idee de când îmi doream asta.

— Ai putea... să-mi spui?

Radu simţi râsul din pieptul Iui Ciprian. îşi puse palma pe el, bucurându-se de bătaia inimii celuilalt bărbat. Acum şi de bătaia inimii lui.

— Ştii c-am vrut să te cunosc din prima clipă în care ne-am întâlnit.

— Mi-amintesc şi asta. M-ai impresionat când credeam că nu puteam să văd pe nimeni în afară de...

Radu amuţi. Existau încă atât de multe muchii delicate ale istoriei lor la care era necesar să fie atenţi. Fusese plină de lucruri teribile. Ceea ce făcea şi mai preţios, şi mai sacru miracolul acestei legături.

— Din cauza zâmbetului meu, este?

Ciprian îşi frecă faţa de obrazul lui Radu, iar acesta simţi zâmbetul acolo.

— Nu, ăla m-a prins la a doua întâlnire. Prima dată au fost ochii tăi.

— Hmm, făcu Ciprian. Pe mine nu ochii tăi m-au atras.

— Dar ce?

— Nu ştiu dacă ţi-a spus cineva vreodată, dar eşti un bărbat cu adevărat chipeş.

De data asta fii rândul lui Radu să râdă, deşi cu sfioşenie.

— Am auzit asta câteodată. Deşi termenul preferat este Radu cel Frumos.

— Radu cel Frumos..., murmură Ciprian, folosind cuvintele valahe.

Limba lui maternă nu îi sunase niciodată lui Radu atât de încântător. Chiar şi numele care fusese folosit în derâdere părea nou şi curat atunci când îl rostea Ciprian. îi dădea speranţa că trecutul lui nu avea să îl hăituiască pentru totdeauna. Nu făcuse şi nu trecuse prin nimic ce să nu poată fi depăşit - nu cu Ciprian

alături.

— E aşa o uşurare să te pot atinge! zise Ciprian, trecându-şi buzele peste gâtul lui Radu.

Pulsul acestuia zori din cauza efortului său de a ţine pasul cu sentimentele. îşi închipuise cum s-ar putea simţi aceste lucruri, dar nu ajunsese niciodată aproape. Fiecare părticică din corpul lui era vie într-un fel pe care îl mai percepuse doar în luptă. Dar în loc să se simtă deconectat şi doar reacţionând la lucrurile din jurul său, se simţea pe de-a-ntregul şi absolut conectat la sine însuşi. Fiecare atingere, fiecare mişcare era intenţionată.

— în Constantinopol n-a fost uşor, zise Radu, să încerc să ascund felul în care mă afectai. Şi să încerc cu disperare să nu mă las afectat.

Ciprian râse:

— Mă bucur c-ai suferit şi tu! Ştii cât de des am încercat să stârnesc vreun fel de reacţie în tine?

— în noaptea aia, la forjă...

Ciprian îşi trecu mâna peste mijlocul lui Radu, lăsând-o să se odihnească în locul în care osul şoldului îi ieşea în afară:

— Aş fi sărit peste masă la cel mai mic semn din partea ta.

— Exista un motiv pentru care am ţinut masa între noi! încercam atât de tare să nu te iubesc.

Ciprian încuviinţă din cap, cu faţa încă lipită de gâtul lui Radu:

— Era o situaţie imposibilă.

Cândva, aveau să vorbească mai mult despre asta; aveau timp. Acum, aveau nevoie doar de apropiere.

— întotdeauna m-am temut că *asta,* spuse Radu, sărutându-l pe frunte pe Ciprian, e o situaţie imposibilă.

Ciprian se trase înapoi, prinzând chipul lui Radu în mâini şi studiindu-l în întuneric. Radu abia îi deslușea detaliile expresiei. Ciprian părea îngrijorat.

— Este? Pentru tine? Ortodoxia e religia mea aşa cum tata îmi este tată. Undeva departe, şi numai fiindcă am fost născut în ea. în Constantinopol am văzut prea multă stricăciune făcută de oamenii care mânuiau voinţa lui Dumnezeu ca pe o armă. Dar în islam, putem... poţi...

Radu zâmbi. Se chinuise destul în legătură cu lucrurile acestea.

— Cred că Dumnezeu e milos şi mare, răspunse el, şi se află dincolo de înţelegerea noastră. Iar Nazira mi-a spus întotdeauna că se simte mai aproape de Dumnezeu când simte dragostea. Cred că are dreptate. într-un fel, dragostea e cea mai înaltă expresie a credinţei - în noi, în ceilalţi, în lume. Pot să îmi extind credinţa ca să-mi permit fericirea în viaţa asta, şi să am încredere în dragostea şi mila Domnului *după* această viaţă. Făcu o pauză, apoi reluă: Deşi... mi-aş dori să pot urma cât mai multe reguli cu putinţă. Pentru mine, structura islamului e importantă. A fost un eşafodaj de protecţie şi alinare.

Tachinându-l, Ciprian îşi coborî mâna în josul abdomenului lui Radu, dar se opri exact... acolo unde Radu ar fi vrut ca el să continue.

— Deci ceea ce spui e că ar trebui să ne căsătorim foarte curând, zise Ciprian, cu buzele lipite de urechea lui Radu.

— Da, suflă acesta. Foarte, foarte curând.

Căsătoria lui cu Nazira era legală. Căsătoria ei cu Fatima era spirituală, dar cu atât mai strânsă. Radu avea să facă acelaşi lucru cu Ciprian.

Bărbatul îşi urcă din nou mâna şi o aşează peste inima lui Radu. Era atât o uşurare, cât şi o dezamăgire. Dar când Ciprian se mută mai aproape şi respirară la un loc, alunecând împreună în somn, Radu ştiu că aveau tot timpul să exploreze dorinţa. Nu era niciun fel de frică sau disperare aici. Numai fericire şi harul incredibil de a iubi şi de a fi iubit.

Acesta fusese singurul lucru pe care şi-l dorise, toată viaţa lui. îl găsise în islam. îl găsise în legătura cu Nazira. Şi acum îi găsise aici cea mai deplină formă. îşi odihni capul pe pieptul lui Ciprian, adormind pe muzica inimii care bătea cu tot ce avea nevoie Radu în viaţa sa.

37

Hunedoara

DUPĂ DOUĂ SĂPTĂMÂNI DE CAPTIVITATE, Lada era destul de sigură că Matei o otrăvea. Abia dacă putea să mănânce ce îi dădeau. Şi de cele mai multe ori vomita. Deşi nu ştia de ce alesese el otrava.

Ba da, ştia. Era ieşirea unui laş. îşi dorea doar ca el să crească doza şi să o termine, în loc de chinul acesta prelungit. Poate că era pedeapsa lui Dumnezeu. Ea îi dăduse lui instrumentele ca să ia tronul, iar el otrăvise prinţişorul bolnav ca să ajungă acolo. Acum aşa avea să moară şi ea.

Deşi, dacă Dumnezeu era interesat să o pedepsească, avea multe păcate mai rele decât faptul că îi înlesnise calea lui Matei. Ajunsese prea departe? Omorâse prea mulţi? Ignorase sfatul celor cărora chiar le păsa de ea?

Uneori îi simţea aici, cu ea. Mai ales pe Nicolae. Nu spunea nimic, dar când ea se trezea din visele despre banchetul însângerat în care îi omorâse pe toţi boierii Dăneşti şi începuse călătoria care o condusese la această carceră, îşi putea aminti doar felul în care el o privise. Felul în care urmărise totul.

Ştiuse, chiar şi atunci. Şi o avertizase. Şi Radu o avertizase. Toată lumea o avertizase, dar ea îi sfidase.

Şi câştigase!

Iar acum se afla aici.

Toată furia i se scursese, şi îi era frig constant. Urma peticul de soare ce reuşea să ajungă pe podea. Era singurul ei companion. încerca să se mişte cât de mult putea, speriată că o să-şi piardă puterea şi capacitatea de a lupta, dar letargia grea a trupului şi sufletului o reţinea.

într-a optsprezecea dimineaţă zăcea pe podea, ghemuită strâns în încercarea de a-şi înghesui cât mai mult din trup în pătratul de lumină.

— Copilă, de ce eşti în cămaşă? exclamă Oana.

Lada se ridică şi alergă la uşă. Oana o privea prin ferestruică.

— Trăieşti! strigă Lada şi se prinse de zăbrele.

Pierduse urma doicii ei când fuseseră atacaţi prin surprindere în sala tronului. Nu îşi îngăduise să se gândească prea mult la asta, dar uşurarea care o cuprinse la vederea chipului plin de riduri şi obosit al Oanei era aproape copleşitoare. Acum, că ştia că Oana nu era moartă, simţi cât de adânc ar fi rănit-o acea moarte. Trase adânc aer în piept, apăsându-şi degetele peste ochi, apoi reveni la fereastră.

Oana îşi puse mâinile peste ale Ladei:

— Trăiesc, da. Au încercat să scoată informaţii de la mine, dar sunt o bătrână care nu ştie nimic şi care abia vorbeşte valahă, darămite să înţeleagă maghiară. Tot ce ştiu e să cos. Cu siguranţă n-am avut niciodată ştiinţă despre vreun plan de-al tău.

Lada rânji, uşurată că măcar Oanei îi mergea bine în

captivitate.

— Şi-acum?

— Acum, la insistenţele Marei Brancovici, care a scris de mai multe ori, mi s-a permis în fine să-ţi aduc de mâncare. Matei zice că nu prea mănânci.

— Mă otrăveşte.

Oana privi în jos la ce adusese.

— O să mănânc şi eu niţel din ea. Şi-atunci ştim cu siguranţă.

Lada scutură din cap:

— N-avem de ce să murim amândouă.

— Lada, copila mea, am fost alături de tine de când te-ai născut şi nu vreau să trăiesc după ce-o să mori. Oana se rezemă de uşă şi ciuguli din mâncarea Ladei. Are gust bun, spuse.

Lada strâmbă din nas cu dezgust:

— Ai vreo armă? Alea mi-ar fi mult mai de folos decât mâncarea, otrăvită sau nu.

— M-au controlat foarte atent. De fapt, a fost cel mai mare interes pe care l-a arătat vreun bărbat faţă de trupul meu în ultimii aproape douăzeci de ani. L-am invitat în camerele mele, dar n-a părut să înţeleagă.

Lada râse, fără să se poată abţine. Era mai profund recunoscătoare pentru Oana, aici, în mijlocul disperării ei, decât crezuse că ar fi posibil. Ar fi fost chiar de acord să îi fie periat părul, dacă acest lucru ar fi fost posibil prin uşă.

Oana privi întâmplător în lături.

— Bun. Paznicul nu vorbeşte valahă. Nici măcar n-a tresărit la subînţelesul meu ruşinos. începu să-i treacă mâncarea Ladei, continuând: Mă simt bine. Dar o să te

anunţ imediat dacă mor. Oana se opri, privind în celula întunecată: Ce naiba-i aia?

Lada urmări privirea Oanei până la scena pe care o construise de-a lungul culcuşului ei.

— Oh. Paznicii s-au gândit că-i nostim să mi-i aducă. Au zis c-o să-mi amintească de casă şi o să mă împiedice să fiu prea tristă.

Mai mulţi şobolani fuseseră traşi în ţepe mici şi ţintuiţi în poziţii groteşti. Ţepele, din nefericire, erau prea mici şi subţiri ca să servească vreunui scop practic.

— încearcă să mă supere, aşa că, în schimb, etalez ăştia.

Oana strâmbă din nas, dezgustată:

— Dă-i încoace. O să-i arunc.

Lada se rezemă de uşă ca să se odihnească. Trebuia să se mişte mai mult, să fie activă chiar şi în condiţiile acestea de prizonierat.

— Ba îi păstrez. Nu pot să le arăt nicio slăbiciune viermilor ăstora. Dar ajunge cu carcera mea. Zi-mi ce se întâmplă afară.

— N-o să-ţi placă.

— Zi-mi!

— Radu e în Târgovişte. L-a pus pe tron pe Aron Dăneşti.

Pe Lada o duru falca, dar n-o putu descleşta.

— Oamenii noştri din munţi?

— N-am auzit nimic de ei, ceea ce e de bine. înseamnă că n-au fost găsiţi sau nu ne-au trădat.

— Şi restul Europei? Cum răspund la mişcarea curajoasă a lui Matei de a mă lua prizonieră?

— Nu ştie nimeni.

Lada oftă. Sperase că Mara avea să-i spună lui Radu sau cuiva care ar fi putut împrăştia vestea. Dar Mara era a lui Mehmed şi facea ceea ce i se spusese, pentru că aşa rămânea liberă şi puternică. Cât de diferită ar fi fost lumea dacă meritul şi abilitatea ar fi fost răsplătite, dacă ambiţia ar fi adus rezultate! în schimb, era un amestec învălmăşit de fire. Lada încercase din răsputeri să rămână în afara acestei pânze de păianjen, să nu fie datoare nimănui pentru putere. Dar cu cât se apropia mai mult de a trece dincolo de firele care o legaseră toată viaţa, cu atât pânza se strângea mai mult în jurul ei.

Oana continuă:

— Din ce ştiu toţi, continui să te ascunzi în munţi. Sau sub paturile copiilor mici care refuză să-i asculte pe părinţi. Dar măcar Matei nu poate să te omoare şi să rişte mânia admiratorului tău, papa.

Lada îşi împinse capul în uşa de lemn, dorind ca scândurile să se depărteze şi să o lase să treacă printre ele.

— Papa ştie unde sunt? Poate să m-ajute?

— Nu, şi el crede că te ascunzi.

— De unde ştii toate astea? Ţi-ai luat un iubit aici? Faci pe iscoada?

Lada nu îşi putea imagina aşa ceva, dar, pe de altă parte, Oana o surprindea întotdeauna.

Femeia râse, o izbucnire joasă, guturală, ca a lui Bogdan. Lada fii din nou lovită de dorinţa de a fi oriunde altundeva, numai aici nu. De a fi înapoi în munţi cu Bogdan. Măcar îl făcuse să stea acolo. Altminteri ar fi murit. îşi strânse medalionul, pe care o lăsaseră să îl

păstreze. O alina faptul că Valahia aştepta. Că Bogdan aştepta.

O alina şi o înnebunea în egală măsură. Cui folosea ea aici?

— N-am aflat nimic din toate astea de una singură.

Oana se dădu la o parte, înclinând uşor capul spre stânga. Lada se rezemă de deschizătură şi privi spre locul în care un bărbat mătura podeaua, sub privirea imperturbabilă a unui paznic. Nu petrecuse mult timp privind prin ferestruică, considerând că ar fi facut-o să pară slabă, dar ar fi trebuit să fie mai atentă la cine se afla acolo.

Spre deosebire de majoritatea oamenilor, Lada se antrenase să remarce acel chip anost, inexpresiv.

Ştefan.

— A început lucrul aici cu două săptămâni înainte să fii capturată. Ei nu bănuiesc nimic. Acum ar trebui să plec, zise Oana cu un zâmbet. Ţine-te bine.

întinse o mână prin deschizătură şi aşeză o palmă uscată pe obrazul Ladei. Aceasta o privi plecând, atentă să nu îi acorde nicio atenţie lui Ştefan.

Pentru prima dată de când fusese închisă, speranţa îi flutură în piept. Era la fel de mică şi fragilă ca rozătoarele răsucite într-o moarte macabră lângă patul ei.

38

Târgovişte

Cu TOATE CĂ RADU ERA RECUNOSCĂTOR pentru ajutorul lui Ciprian, era distras când acesta lua parte la întâlniri. în mod plăcut, dar totuşi distras. Cu toată agitaţia, nimeni nu pusese sub semnul întrebării prezenţa lui Ciprian. Radu îl prezentase sumar ca prieten apropiat şi sfetnic. Oamenii lui Radu îl acceptaseră pe Ciprian fără a se îndoi. Iar Aron şi Andrei erau prea ocupaţi să comploteze ca să se întrebe de unde apăruse. Din fericire, întâlnirile aveau loc în turcă: oamenii lui Radu nu vorbeau valahă, iar Aron şi Andrei erau fluenţi în turcă.

— Radu!

Radu îşi desprinse cu greu privirea de la zâmbetul seducător de pe buzele lui Ciprian.

- Ce?

Aron se încruntă:

— Am zis: câţi crezi că trebuie să luăm în calcul pentru sărbătorire?

Radu se lăsă pe spate în scaun, încercând să îşi păstreze expresia neutră.

— Am crezut c-am fost de acord că plătitul pentru atâta mâncare şi băutură, plus mobilatul tuturor

camerelor de oaspeţi din castel nu reprezintă cea mai bună folosire a resurselor noastre în momentul ăsta.

— N-am fost de acord cu nimic, spuse Andrei. Ai zis că trebuie să-i aducem pe boieri de partea noastră. Altfel cum să le dovedim că avem controlul?

Radu se strădui să îşi alunge de pe chip suspiciunea pe care o simţi:

— Cel mai bun mod de a le arăta că avem controlul asupra ţării este să obţinem cu adevărat controlul asupra ţării. Oamenii ţnei încă sunt în munţi, vânând forţele armate ale Ladei. N-am primit nicio vorbă despre ea sau locul în care se află, de săptămâni întregi, ceea ce înseamnă că orice adunare a boierilor e implicit riscantă. Nu-i stilul ei să ne dea atâta timp pentru întăriri. Mă face să mă întreb ce-a plănuit.

— Poate c-a murit, zise Andrei.

— Nu-i moartă! se răsti Radu.

— Cum poţi fi sigur?

Nu era sigur. Sau cel puţin nu exista niciun mod în care să fie sigur. Dar nu îşi putea imagina că Lada ar muri singură şi în secret. Sau că ar putea fi moartă şi el nu ar şti, cumva. Cu siguranţă, moartea ei avea să fie marcată de ceva. O cometă. Un hău căscat în pământ. O furtună, o inundaţie, un incendiu. O forţă aşa cum era Lada nu ar fi plecat din lumea asta fără să lase un ultim semn.

Radu îşi frecă fruntea.

— Indiferent de asta, până ce primim veşti despre ea, trebuie să ne comportăm ca şi cum un atac ar fi iminent. Şi dacă la anul vrem să evităm foametea în masă, trebuie să plantăm şi să recuperăm ogoarele cât

mai curând cu putinţă. Oamenii au început să se întoarcă în sate. Toate resursele care nu-s necesare pentru protecţie ar trebui să meargă spre reconstrucţie.

Aron îşi netezi vesta:

— Cred că fratele meu are dreptate. E nevoie de-o afişare de forţă.

— De unde şi forţele din munţi care vânează duşmanii, mormăi Ciprian în greacă.

Radu tuşi pentru a-şi acoperi râsul cu care răspunsese.

— Aşa se fac lucrurile, zise Aron. Aşa ar fi făcut tata.

— Taică-tău este mort, la fel ca mulţi dintre boieri.

Radu nu dorise să fie aspru, dar Aron tresări. Andrei se îndreptă în scaun, şi o flacără protectoare îi aprinse privirea. Radu ridică mâinile, în semn de împăcare:

— Ce vreau să spun e că soră-mea a împins lucrurile atât de departe de făgaşul lor normal, încât o să trebuiască să fim foarte atenţi cum le aducem înapoi. Dac-ai avea un cal care s-a eliberat şi-a trăit sălbatic un an, nu i-ai pune şaua de îndată şi nu te-ai aştepta să călăreşti în siguranţă. L-ai aduce înapoi, l-ai hrăni, l-ai face să se simtă în siguranţă şi i-ai aminti de ce eşti un stăpân bun. Lada a distrus toate grajdurile. Trebuie să punem totul la loc înainte să ne putem aştepta la o revenire la normalitate.

— Tu eşti cel care ne-a zis că trebuie să ne purtăm ca şi cum lucrurile ar fi normale pentru ca ele să devină aşa! replică Aron şi îşi netezi din nou vesta, fixând un nasture care niciodată nu părea să stea încheiat. îndrept o parte din bani către serbare. O să-l plătesc înapoi pe sultan adăugând băieţi la tributul pentru

ieniceri. Ca voievod al Valahiei, n-am nevoie de permisiunea ta. îi susţinu ferm privirea lui Radu. Pentru nimic! adăugă.

Radu deschise gura ca să se opună, apoi o închise şi, în schimb, lipi de ea un zâmbet.

— Cum crezi că-i mai bine. O să dau drumul finanţelor puse deoparte pentru tine şi apoi o să-mi continui treaba după cum mi-a indicat sultanul. Te rog să-mi spui dacă mai ai nevoie de ceva.

Radu se ridică, făcu o plecăciune ţeapănă şi ieşi din cameră. Fu urmat de Chirii, de ceilalţi oameni ai lui de la conducere şi de Ciprian.

— Aron e un prost, oftă Ciprian.

Radu nu se opuse, şi era descurajant.

— Am sperat c-o să facă mai mult. Are pretenţii ca şi cum ar fi moştenit, pur şi simplu, tronul de la taică-său. Dar totul e diferit. Nu putem să continuăm lucrurile aşa cum erau. Şi nu cred c-ar trebui.

Pe cât de mult îi plăcea lui Radu să se instruiască cu ienicerii şi aprecia oamenii pe care îi conducea, considera totuşi că a ceda mai mulţi tineri valahi ca să dai petreceri nu era cel mai bun început pentru Aron.

— Câţi oameni s-au întors în oraş? îl întrebă Radu pe Chirii.

— Vreo sută, poate? Se întorc câţiva în fiecare zi, dar vin cu ţârâita, nu un potop.

Radu scutură din cap:

— Iar Aron vrea să sărbătorească. Nici măcar nu putem să hm siguri că unii dintre localnici nu lucrează cu Lada. O fi ea înjurată de boieri, dar n-ar trebui să subestimăm cât de mult a făcut pentru ţăranii din ţara

asta. O să trebuiască să muncim din greu ca să le câştigăm susţinerea, fie chiar şi mulţumirea.

Chirii îşi luă rămas-bun de la ei, iar Radu şi Ciprian mer- seră singuri spre camerele lor.

— Crezi că Aron o să facă faţă? întrebă Ciprian, pe când se alăturau Nazirei şi Fatimei.

— Aşa sper.

Radu nu putea să nu se teamă că seria de vărsări de sânge pentru tronul Valahiei avea să continue la nesfârşit. Nimic nu se schimba vreodată.

Nu. Unele lucruri se schimbau. Radu privi spre mâna sa, spre degetele împletite cu ale lui Ciprian. Nu părea posibil ca acelea să fie degetele lui, ca aceasta să fie viaţa lui. Cum se putea ca un lucru atât de simplu, cum era să te ţii de mână cu o altă persoană, să pară un miracol?

Ca şi cum i-ar fi simţit gândurile, Ciprian ridică mâna şi-şi puse buzele pe dosul mâinii lui Radu, apoi îşi odihni obrazul acolo.

Nazira se încruntă în timp ce asculta raportul dat de Radu, fără să se uite în sus în timp ce se juca cu părul Fatimei. Aceasta era culcată pe podea, cu capul în poala Nazirei. Ciprian şi Radu şedeau faţă în faţă cu ele, în salonaşul ce lega cele două dormitoare. Pentru prima dată în viaţa lui, castelul îi părea acasă. Nu datorită locului, ci datorită oamenilor.

— Nu-mi vine să cred că lui i se pare că soluţia e o petrecere. Am sugerat foarte clar c-ar trebui să se ocupe de pregătirea ofertelor de căsătorie, oftă Nazira. îmi cere sfatul numai pentru stilurile de îmbrăcăminte.

— Ar fi trebuit să-l auzi, spuse Ciprian. Le oferă

boierilor un dineu ca dovadă că are dreptul să fie prinţ.

Nazira ridică ochii spre tavan, exasperată:

— Nu cred că-i potrivit pentru asta. Nu-i genul de conducător capabil să liniştească o ţară atât de tulburată.

— El e singura alegere reală, zise Radu.

Apoi închise ochii, închipuindu-şi cum ar fi fost toţi înapoi acasă în Edirne sau, şi mai bine, la moşia de la ţară, unde trăiau de obicei Nazira şi Fatima. Părea tangibil. El şi cu Ciprian aveau să se căsătorească în curând, la fel cum o făcuseră Fatima şi Nazira, iar apoi...

Iar apoi pur şi simplu ar *exista.* Şi asta ar fi suficient. Mai mult decât suficient.

— Există un alt moştenitor, mult mai potrivit pentru treaba asta, zise Nazira.

— Şi Andrei mă îngrijorează. Nu cred că...

— Nu el.

Tonul enervant al vocii Nazirei îl obligă pe Radu să deschidă ochii. Ea îl privea cu mult înţeles:

— Linia Drăculeştilor are dreptul la tron în egală măsură.

Radu se trase înapoi:

— Nu vreau tronul ăsta. Nu l-am vrut niciodată.

— Şi de-asta eşti persoana potrivită! zise Nazira, cu privirea plină de siguranţa încrezătoare care o ducea prin viaţă. Nu pentru că te simţi ca şi cum ţi s-ar cuveni. Ai lua tronul ca un adevărat servitor al oamenilor tăi. Prinţul pe care şi-l doresc cu disperare şi pe care îl merită. Nu un despot războinic violent şi nu un nobil

lipsit de coloană vertebrală. Un prinţ cu *adevărat.*

Radu ridică din umeri, dar zâmbetul lui era împotriva sentimentelor ei:

— Din păcate, postul a fost deja ocupat. O să fac ce pot pentru Aron şi pentru Valahia. Şi dup-aia o să plecăm acasă. îl strânse de mână pe Ciprian şi simţi valul de căldură şi confort când Ciprian îl strânse de mână la rândul lui. Noi toţi, adăugă el. Definitiv.

Buzele pline ale Nazirei coborâră la colţuri.

— Oamenii tăi merită ceva mai bun decât Aron, spuse ea.

— Voi sunteţi oamenii mei. Oamenii mei sunt cei trei care se află acum în cameră cu mine.

Numai Fatima păru mulţumită de acest sentiment. încruntarea Nazirei nu dispăru.

Iar Ciprian scoase un sunet din piept care părea nesigur.

— O să ajungem la Lada înaintea oricui altcuiva. O s-o trimitem înapoi în imperiu, unde-şi va petrece restul zilelor într-o închisoare. Iar apoi Aron se poate descurca în postura de prinţ şi fără mine.

Radu vorbi cu toată autoritatea şi încrederea pe care nu le simţea, dorindu-şi să fie adevărate. Nu voia să fie nevoit să susţină povara Valahiei. Las-o să aibă grijă de sine, aşa cum n-avusese niciodată grijă de el.

39

Hunedoara

LADA ŞEDEA PE PODEA, CU spatele la uşă. Carcera care fusese atât de rece şi umedă era acum înăbuşitor de caldă şi umedă, în timp ce primăvara se transforma în vară.

— Cred că mor.

— Prostii! o dojeni Oana de pe cealaltă parte, răpăind cu încheieturile degetelor în lemn. N-ai voie să mori. în plus, mi-am luat unul din bucătari drept drăguţ.

— Ce-ai făcut?

Lada se îndreptă de spate.

— Nopţile-s lungi aici. Şi mi-a părut un mod simplu să mă încredinţez că mâncarea ta e sigură. Cu siguranţă nu te otrăveşte. în primul rând, nu i-a zis nimeni s-o facă. Iar apoi, pentru că dac-ai muri, n-aş avea niciun motiv să rămân aici. Bietul nătărău mă adoră.

Lada nu ştia dacă să râdă sau să-şi taie urechile în efortul de a îndepărta informaţia pe care tocmai o primise.

Oana continuă, ca şi cum nimic din toate astea n-ar fi fost ciudat:

— Acum, ca să termin repede. Ştefan zice că

întotdeauna sunt cel puţin cinci paznici. Cheia e ţinută sus, într-o cameră încuiată care are şi ea câţiva paznici. Probabil că ar putea să omoare paznicii de pe etajul ăsta, dar nu-i sigur că poate să ia cheia şi pe urmă să coboare aici şi să-i omoare pe toţi fără să stârnească vreo alarmă. Iar atunci ar fi imposibil să te furişezi afară odată ce uşa-i deschisă.

Lada încă mai era uimită că asasinul cel mai grozav pe care îl cunoscuse vreodată lucra ca servitor de mai mult de trei luni. Se transformase într-un obişnuit al castelului. Nimeni nu îl observa; putea să facă tot ce era nevoie câtă vreme îşi îndeplinea îndatoririle. Ea nu avea să îi mai privească niciodată la fel pe propriii servitori din castel. Presupunând că avea să mai aibă vreodată un castel.

Lada se scărpină în cap, apoi se uită la unghiile ei murdare.

— Deci trebuie să găsesc un mod de-a face paznicii să deschidă singuri uşa.

— Cât timp Ştefan e aici. Iar el curăţă locul ăsta doar o dată pe săptămână.

Lada strâmbă din nas la duhoarea permanentă.

— Mi-am dat seama. Din nefericire, de când i-am omorât pe cei trei paznici cu mâinile goale, n-au mai fost dispuşi să deschidă uşa.

Lada trebuia să scoată oala de noapte prin ferestruica din uşă. Tot aşa primea apă de băut şi de spălat, mâncare - care după cele trei luni nesfârşite tot o mai făcea să vomite, aproape de fiecare dată - şi tot ce mai considerau potrivit să îi trimită. De obicei, alţi şobolani. Nu mai avea energia să se obosească să îi

etaleze.

— O să găseşti tu ceva. Iar atunci o să fim pregătiţi.

— Şi dacă asta e? Dacă n-o să ies niciodată? O să dispar, aşa cum a ticluit el, şi-o să câştige. Mehmed o să câştige. Toţi bărbaţii o să câştige. Nu suport asta, Oana.

— Cu cine vorbesc? Oana întinse o mână prin ferestruică şi bâjbâi după capul Ladei. îl găsi şi îşi împleti degetele în părul fetei. Pare a fi Lada mea, dar cu siguranţă nu sună ca ea. Chiar o să-l laşi pe regele ăsta cu hainele lui frumoase, cu barba lui unsă cu ulei şi cu minciunile lui poleite să-ţi vină de hac? Eşti un dragon.

Lada încuviinţă din cap. Dar aici, în carcera asta înăbuşitoare, departe de oamenii şi pământul ei, nu se simţea ca un dragon.

Pentru prima dată după mult timp, se simţea ca o fată. Iar lucrul ăsta o îngrozea. Pentru că nu era nimic mai vulnerabil pe lume ca o fată.

în aceste ultime trei luni, Lada nu vorbise decât cu Oana, căreia i se îngăduia să o viziteze în fiecare zi vreme de câteva minute. Bănuia că în spatele acestei bunătăţi se afla Mara. O vreme, se întrebase dacă Mehmed avea să trimită după ea. Dar încercase să îl omoare, iar dacă ar fi transportat-o tocmai la Constantinopol, s-ar fi dus vorba, ruinând ţelul lui Matei de a o face să se stingă din conştiinţa Europei.

Aşa că atunci când Matei veni să o viziteze în următoarea zi, Lada era mai fericită să vorbească cu el decât ar fi trebuit să fie.

— Mă doare să te văd aşa, spuse el.

— Dă-mi drumul şi-ţi arăt eu ce-i durerea.

Matei râse:

— Negociezi foarte prost. Dar nu mă mir că tata te-a preferat în locul meu. Vorbiţi aceeaşi limbă. Ştii că a vrut să mă însor cu tine?

— Da. Ştiam.

— Ştiai?

O străfulgerare de nedumerire traversă chipul lui. Lada presupuse că nu îşi putea închipui cum vreo femeie ar rata oportunitatea de a se mărita cu el.

Lada căscă, întinzându-şi braţele deasupra capului.

— Am simţit că ar fi lipsit de respect faţă de tatăl tău să mă mărit cu fiul lui şi apoi să-mi omor soţul în somn. Deşi probabil că te-aş fi ucis când erai treaz, ca să am satisfacţia de a-ţi privi faţa când cuţitul meu îţi elibera sufletul din trupul ăla dezgustător.

Matei se aplecă mai aproape, privind prin orificiu.

— De ce-ţi faci viaţa mai grea decât ar putea fi? Ai fi putut să stai într-o casă. Cu servitori. Cu tot confortul. Aş fi avut o deosebită grijă faţă de tine, din respect pentru ce-ai reuşit. Nu-s prost; ştiu c-ai întreprins lucruri măreţe. Dar pe calea asta ţi-ai făcut atâţia duşmani! Nu te îngrijorează că te-am ţinut închisă în astea trei *luni* şi nu te-a căutat nimeni? Nimeni n-a întrebat unde eşti. Matei îşi strâmbă faţa într-o compasiune prefăcută şi continuă: Nimănui nu-i pasă că nu mai eşti. Ai fost înlocuită la tron fără fast sau luptă. Oi fi scos tu otomanii din ţară, dar asta ţi-e răsplata! oftă el, ca şi cum chiar i-ar fi fost milă. Nu te pot omorî.

Nu ştiu dacă vreau s-o fac, dar chiar dacă aş vrea, m-ar pune în opoziţie cu cei care te admiră. în plus, e mult mai uşor să te ţin doar. Să te las să stai aici până uită toată lumea de tine. Până ce singura ta moştenire sunt gravurile îngrozitoare şi poveştile de noapte înspăimântătoare ale saşilor. O să te transformi într-un monstru, într-un mit. Şi când o să se întâmple asta, o să fiu blând. Când tot ce-ai reuşit va fi dispărut - şi nu va dura mult -, atunci o să te scot din carcera asta. Şi-o să te las să mori. Matei făcu o pauză, gânditor. Apoi zise: Sau s-ar putea să te las să trăieşti. Oricum nu cred că va conta prea mult. Lumea n-o să-ţi permită niciodată să continui. Ar fi trebuit să fii nevasta respingătoare a cuiva, să ai un moştenitor sau doi şi să-ţi închei viaţa în nefericire, liniştită.

Lada ridică rece o sprânceană.

— Lui taică-tău i-ar fi ruşine cu tine.

Matei încuviinţă din cap, fără emoţie.

— Probabil că i-ar fi. O să trebuiască să trăiesc cu asta. Şi *am să* trăiesc. Am coroana. O să-mi conduc poporul, iar domnia mea o să fie lungă, dreaptă şi atinsă de glorie. Iar tu o să fii mai puţin decât o notiţă în istoria triumfătoare a vieţii mele. Cine ştie, poate o să ai câteva rânduri şi în istoria sultanului? întotdeauna îţi rămâne speranţa.

Lada voia să găsească vorbe care să facă tot atâta rău cât ştia că ar fi făcut pumnii ei. Voia să îl taie până în străfunduri pe omul acesta mărunt.

Dar ştia că deşi era mai bună, mai isteaţă, mai puternică, şi chiar dacă deja făcuse mai mult pentru Europa decât ar fi făcut el vreodată, chiar dacă muncise

şi luptase mai vârtos decât era el în stare, probabil că el avea dreptate. Avea să fie recompensat, amintit şi respectat.

Şi în cele din urmă, poate chiar avea să merite un pic din toate astea.

— Am fi putut să facem lucruri măreţe împreună, zise Lada. Dacă ai fi avut măcar o părticică din curajul tatălui tău, am fi schimbat pentru totdeauna faţa Europei.

— Dar numai unul dintre noi vrea să schimbe lucrurile. Aşa cum sunt ele acum, răspund nevoilor oamenilor mei. Şi fii sinceră, perla mea. Chiar credeai că lumea o să accepte o femeie ca prinţ?

Matei îi cercetă chipul în căutarea unui răspuns, cu adevărat curios. Apoi, cu o ridicare din umeri, se răsuci.

Lada privi cum spaţiul se întuneca pe măsură ce Matei se îndepărta.

Ştia perfect cum să fie o fată. *Era* o fată. Oamenii păreau să uite asta sau să presupună că voia să fie altceva din cauza alegerilor ei. Auzindu-l pe Matei cum îi prezintă viitorul în termeni atât de sumbri, altădată s-ar fi înfuriat, dar era mai bătrână decât fusese când ajunsese aici. Era ostenită.

Era pregătită.

Data următoare când paznicul cel crud veni cu un rozător, Lada îi zâmbi. Deschise ochii mari şi zâmbi prin părul lung, încâlcit.

— Vreau animale mai mari, zise ea. Şobolanii nu sunt satisfăcători. Adu-mi iepuri. Animale mai mari. Bărbaţi,

dacă aveţi de dat.

Expresia lui de groază voioasă îi confirmă Ladei că avea să facă aşa cum îi cerea, fie şi ca să aibă o nouă poveste despre depravarea ei pe care să o folosească drept monedă de schimb cu ceilalţi soldaţi. Zâmbetul ei se lărgi.

Lada zăcea într-o baltă de sânge, cu pielea palidă şi ochii închişi. Sângele era rece şi închegat, o poveste scrisă neelegant despre sfârşitul vieţii ei vărsate pe podeaua de piatră.

— Lua-o-ar dracu', mormăi paznicul de la uşă. Hei! Vino să vezi.

— O, Dumnezeu să ne apere! Ce mizerie. Hei, tu! Stai aici. O să ai ceva de curăţat noaptea asta. Iosif, du-te după chei!

— Să trimit vorbă regelui?

— Nu, nu încă. Ar trebui s-o verificăm, să ne asigurăm că-i moartă. Apoi s-o scoatem în linişte, să nu observe nimeni. După asta putem să ne gândim ce să-i spunem. Bine-ar fi să nu intru în belea pentru asta.

— îmi plăcea slujba asta, zise al doilea paznic.

— Mie nu. Uită-te la animalele alea! Era un monstru. Lucifer dansează fericit în flăcările lui în noaptea asta, c-a primit aşa un suflet pentru iad.

După câteva minute, uşa se deschise şi două perechi de picioare în cizme fură târşâite pe podea.

— Doamne fereşte, ce miros!

O cizmă o înghionti pe Lada în coaste. Apoi încheietura îi fu ridicată, ţinută cu băgare de seamă între două degete, ca şi cum paznicul era îngrijorat că moartea ei - sau poate doar mirosul - era contagioasă.

— Unde-i rana? N-are încheieturile tăiate.

Lada răsuci mâna, prinzând încheietura paznicului. îl smuci la podea. Un ţipăt se înălţă, dar fu scurtat rapid de lama iute a lui Ştefan. Mâinile Ladei din jurul gâtului primului paznic îl împiedicară să strige, iar lama lui Ştefan îl reduse la tăcere pe celălalt.

— Ce ţi-a luat atâta?

Lada se ridică, scuturând din mâini şi picioare ca să-şi restabilească circulaţia. Sângele de animal îi făcea rochia lipicioasă şi ţeapănă, dar nu avea cu ce să se schimbe şi nici când.

Ştefan îşi şterse cuţitul pe tunica unuia dintre paznicii morţi. Se strecurase înăuntru după ei.

— A trebuit să-i omor mai întâi pe cei de pe hol.

îi întinse o bucată de material maroniu, iar Lada se înfăşură în ea ca într-un şal. Ascundea cea mai mare parte a sângelui. Ezită în prag, apoi ieşi în hol. Părea o distanţă mult mai mare decât era.

— Unde-i Oana? *Ea* trebuia să-mi descopere corpul. Am zăcut pe podea nişte ore!

Ştefan scutură din cap:

— Nu ştiu.

— Am căzut de acord că asta-i ziua!

— Nu vine întotdeauna la program.

— Nu putem să plecăm fără ea. Trebuie să mergem

la bucătării şi…

— Lada, n-avem timp.

Lada încercă să zorească pe hol. Voia să se simtă triumfătoare, dar un val de ameţeală o cuprinse. Trecuse atâta timp de când se simţise bine, de când putuse să se mişte suficient. Se rezemă de zidul aspru. Minunându-se că după atâtea săptămâni era un alt zid decât cele patru cu care se obişnuise.

Ştefan mergea înaintea ei, asigurându-se că nu sunt alţi paznici.

— N-avem timp, iar tu nu ai forţă. Dacă vrei să ieşi, trebuie să plecăm acum.

— Atunci du-te tu după Oana.

— Dacă te las, n-o să reuşeşti să ieşi.

Inima Ladei îi gonea în piept. Trebuia să existe o altă cale. O cale de a scăpa *împreună* cu Oana.

— Dacă mă duc şi-o scot din bucătărie, n-are cum să nu observe careva, zise Ştefan. Nu pot să vă ţin ascunse pe amândouă.

— Ea nu m-ar părăsi.

Ştefan scutură din cap.

— Nu, n-ar face-o! încuviinţă el.

Lada trebuia să ia o decizie. Şi trebuia să o ia acum.

— Ea nu m-ar părăsi, dar mi-ar spune s-o părăsesc.

Dacă Oana era în bucătărie, avea martori şi un alibi. Nimeni nu ar fi putut să o facă răspunzătoare de bărbaţii morţi din carceră. Dar ar fi putut să o ţină prizonieră. Pentru totdeauna.

Lada dădea libertatea Oanei în schimbul libertăţii ei.

Acceptând cotul lui Ştefan drept sprijin, fugi din închisoare şi din Hunedoara, urându-se cu fiecare pas. Urându-l şi mai mult pe Matei. Şi urând cel mai mult lumea, pentru că îi lua oamenii de care îi păsa şi o făcea să aleagă de fiecare dată între ei şi Valahia. Oana îi spusese odată, chiar în acest castel, că niciun sacrificiu nu era prea mare pentru cauza ţării lor. Lada se ruga ca Oana să gândească la fel şi acum, să gândească la fel şi atunci când avea să descopere că fusese abandonată.

Dar încă o noapte în acea carceră ar fi putut să o omoare pe Lada. Iar ea nu avea să se întoarcă acolo pentru nimic în lume.

40

Mănăstirea de pe insula Snagov

— SPUNE-MI DIN NOU DE CE te-a trimis Aron la o mănăstire de pe o insulă departe de Târgovişte, cu o sarcină aparent neimportantă, pe care ar fi putut s-o facă oricine altcineva? întrebă Nazira, bătând inocent din gene.

Fatima o ţistui cu reproş. Ciprian râse. Radu oftă.

Călătoria lor până aici fusese liniştită. Prea liniştită. Toată regiunea dintre Târgovişte şi Snagov era încă aproape goală. Oare toată ţara avea să se ascundă în munţi pentru totdeauna? Asta făcea sarcina lui Aron de a o conduce mult mai dificilă. Cum ar fi putut să comande sau să pună biruri pe o populaţie pe care nu o găsea?

Radu corectă direcţia iepei sale solide, aducând-o înapoi în linie cu ceilalţi. în faţă şi în spate se aflau ieniceri, dar era uşor să îşi închipuie că nu erau decât ei patru.

— Aron mă trimite pe mine fiindcă Mehmed n-a putut să ia Snagovul - atacul insulei era prea complicat logistic şi nu merita timpul. Trebuie să ne asigurăm că toţi călugării de acolo sunt loiali tronului şi, de asemenea, să invităm pe unul dintre ei să preia

catedrala din Târgovişte. Până acum n-a vrut nimeni.

— Da, întregul plan are sens, negreşit. Dar mai normal ar fi fost să trimită pe *altcineva* s-o facă, nu pe bărbatul însărcinat cu toate forţele militare aflate în acest moment în ţară.

De data asta, Nazira o ţistui pe Fatima înainte ca aceasta să o poată face cu Nazira.

Ciprian îşi strâmbă gura într-o parte şi-şi adună sprâncenele. Radu iubea toate expresiile de care era în stare chipul lui Ciprian, deşi zâmbetul lui sincer era încă - şi avea să fie întotdeauna - favoritul lui.

— înclin să fiu de acord cu Nazira. Aron încearcă să te împingă spre margini, să-ţi scadă vizibilitatea. Eşti deja o ameninţare.

Radu nu putea să o nege. Lucrurile deveniseră din ce în ce mai tensionate între el şi fraţii Dăneşti. Radu îşi frecă fruntea, privind la pontonul de care se apropiau.

— Nu vreau nimic din ce are Aron. Aş dori să vadă asta. Totuşi, ne apropiem de sfârşit. Când ne întoarcem, vreau să retrag toate iscoadele. De peste trei luni nu avem nicio vorbă despre Lada. Nu-mi pot imagina că a plănuit ceva ce ar necesita atâta tăcere şi lipsă de acţiune. Bănuiesc că s-a întâmplat altceva.

Nu-i plăcea să se gândească de ce s-ar fi putut opri agresiunile surorii lui. După tot ce făcuse, tot nu voia ca ea să sufere. Voia doar să dea greş.

— Oricum, am încredere că în scurt timp putem merge mai departe.

— Mai departe unde? întrebă Fatima.

Radu descălecă şi o ajută să se dea jos de pe cal.

— Undeva în afara Valahiei.

— Nu ştiu, zise Ciprian. Regiunea asta e destul de frumoasă.

îşi bătu calul cu palma şi îşi întinse umerii largi. Radu privi repede în altă parte - iar apoi îşi aminti că nu era nevoit. îşi lăsă ochii să zăbovească, sorbindu-l pe celălalt bărbat. Ciprian observă că era urmărit. Zâmbetul lui de răspuns fu mai ascuţit decât de obicei. Mai ascuţit şi mai viclean.

Ienicerii se adunară şi descălecări şi ei. Radu îl lăsase pe Chirii la comandă în Târgovişte, încredinţându-i supravegherea lucrurilor acolo. Gărzile care îi însoţiseră aveau să treacă pe insulă cu ei, în caz că întâmpinau vreo ostilitate. în efortul de a nu părea ameninţător, Radu se îmbrăcase în stil valah, îşi lăsase acasă turbanul preaiubit şi purta în schimb o pălărie mai degrabă absurdă. Voia să revină la veşmintele curgătoare şi materialele frumoase, să lase în urmă straturile astea de nădragi, veste şi haine.

Nu numai că erau urâte, erau insuportabil de încinse în aerul greu de vară.

Nazira şi Fatima, de asemenea, îşi schimbaseră rochiile. Nu arătau chiar valahe, dar nici turceşti. La fel cum se întâmpla cu toate, Nazira făcea din orice haină pe care o purta un lucru drăgălaş, prin simplu fapt că o punea pe ea. Radu bănuia că ar fi putut purta lână murdară direct de pe spinarea unui miel şi ar fi făcut-o să pară ceva pus dinadins şi la modă. Hainele Fatimei erau practice şi simple.

Deşi Radu îi spusese că aici nu mai trebuie să se prefacă a fi servitoare, ea prefera să treacă neobservată. Era mai uşor să devii invizibilă pentru

oricine nu avea nevoie de tine când ară- tai ca o fată în casă.

Ciprian cel puţin se simţea confortabil în hainele valahe, pentru că erau similare cu cele pe care le purtase în Constantinopol. încetase să poarte uniforma ienicerească - de unde îi făcuse rost Nazira de una, Radu nu ştia, deşi presupunea că undeva exista un ienicer încă prea fermecat de ea ca să fie supărat că umbla dezbrăcat.

După ce dădură instrucţiuni paznicilor, merseră către pontonul şubred. Era evident că pontonul anterior fusese ars şi distrus. înlocuirea consta în doar câteva scânduri prinse în cuie laolaltă, dar exista şi o barcă în aşteptare. Cu o clătinare de rău de mare, toate gândurile lui Radu se împrăştiară.

— Oh, o barcă! Radu iubeşte bărcile, îl necăji Nazira.

Radu se urcă prudent în spate, cu Ciprian alături. Nazira şi Fatima ocupară o bancă din apropiere, în timp ce restul gărzilor se aşezară pe unde putură. Ajutară la vâslit, urmând indicaţiile din ce în ce mai enervante ale barcagiului vorbitor de valahă. Radu traducea cum putea, printre încercările de a-şi reţine icnetele.

Când ajunseră la insulă, Radu aproape căzu în graba de a atinge din nou pământul. Ciprian se aplecă spre el şi îi şopti:

— Poate că m-am înşelat. Poate că adevăratul motiv pentru care ai rămas în Constantinopol nu a fost din cauza vreunei datorii altruiste faţă de verişorii mei, ci pentru că ştiai că n-o să supravieţuieşti unui drum pe vas.

Radu râse slab, iar Ciprian i se alătură. Faptul că Ciprian nu numai că putuse să-i ierte trecutul, dar mai era şi în stare să glumească despre el era profund liniştitor. întotdeauna avea să fie un punct sensibil - dar o cicatrice, nu o rană deschisă.

După ce stomacul i se linişti, Radu aruncă în fine o privire insulei. Era micuţă, cu marginile mlăştinoase şi pline de buruieni. Insectele zumzăiau, împrumutând aerului umed şi greu propria lui muzică. Copaci deşi, dar scunzi, ofereau promisiunea de umbră, iar o cărare ducea către o grădină cu straturi atent îngrijite. Mănăstirea se înălţa la distanţă şi turnuri de piatră de un roşu palid îi marcau poziţia. Deşi gărzile din jurul lor erau în alertă maximă, călugărul ce venea agale spre ei părea complet nepreocupat de apariţia unui număr atât de mare de oameni înarmaţi.

— Ziua bună, spuse Radu. Sunt..

Făcu o pauză, nesigur dacă ar fi fost mai bine primit ca Radu Bei sau Radu Dracul. Dar hainele lui erau cele ale unui nobil valah. Ar fi putut să-şi continue rolul.

— Sunt Radu Dracul, din partea prinţului Aron Dăneşti, voievodul Valahiei.

Călugărul, a cărui faţă era brăzdată şi înnegrită de anii în care muncise afară, nu zâmbi. Dar ceva din ridurile din jurul ochilor lui se schimbă, de amuzament.

— Prinţul Aron? N-am ştiut că avem unul nou. Sau că ne trebuie unul.

— Da, zâmbi Radu, deşi nu era chiar sigur cum stătea treaba cu acest bărbat. Vă trimite salutări şi cere ca un preot să i se alăture în Târgovişte, pentru a prelua catedrala.

— Hmm. Ei bine, veniţi cu mine la mănăstire. Putem să vă oferim hrană şi odihnă.

Călugărul se întoarse şi-o porni pe cărare. Radu i se alătură, iar ceilalţi îi urmară.

— Ai mai fost vreodată la noi pe insulă? întrebă călugărul, îmi pari cunoscut.

— Doar când eram un băieţel.

— Ah, da, mi-amintesc acum. Soră-ta mi-a spus.

— Lada a fost aici?

— A venit toamna trecută. De fapt, uite acolo... Călugărul arătă spre turlele bisericii, aproape terminate, de ale căror exterioare atârnau oameni prinşi de funii care băteau şiţa. A dat bani pentru noua construcţie. Ne-a fost protector bun.

Radu se încruntă, nedumerit. Biserica era funcţională şi elegantă, din piatră prăfuită care avea să îmbătrânească splendid, aşa cum se întâmplă cu toate bisericile.

— Pari surprins, zise călugărul.

— N-am ştiut niciodată că soră-mea e interesată în mod special de bunăstarea sufletului ei.

Călugărul zâmbi şiret:

— Nu suntem toţi? în plus, după cum spune ea, biserica noastră e valahă şi astfel merită mai multă glorie şi podoabe decât alţi zei.

— Ah, asta are sens.

Dacă era făcută pentru Valahia la concurenţă cu alte ţări, atunci Radu înţelegea dorinţa Ladei de a îmbunătăţi insula. De fapt, era surprins că nu făcuse biserica mai mare. Şi mai ascuţită.

— Ce crezi despre ea? îl întrebă pe călugăr.

— E unică. N-am întâlnit pe nimeni ca ea - dar am trăit ultimii douăzeci de ani pe insula asta şi nu avem prea mulţi vizitatori. Totuşi, deşi iniţial eram sceptic, veştile din ţară au arătat că sora ta e un conducător de o forţă şi o viziune remarcabile.

— Era, îl corectă Radu cu blândeţe.

— Ah? Călugărul făcu o strâmbătură veselă. Mircea!

Radu se chirci involuntar auzind numele crudului său frate mai mare. Dar Mircea era mort, iar numele era comun. Unul dintre oamenii ce lucrau la biserică întoarse capul.

— Cine-i prinţul Valahiei? strigă călugărul.

— Lada Dracul, scuipar-ar veşnic în feţele turcilor!

Gărzile din jurul lui Radu se foiră neliniştite, dar niciunul dintre lucrători nu făcu vreo mişcare agresivă şi nu îi băgă în seamă.

— Ştie că s-a încoronat un prinţ nou? întrebă Radu.

Poate că oamenii nu se întorseseră în oraşele lor pentru că nu ştiau.

Călugărul deschise uşile bisericii, spre interiorul întunecos, răcoros şi primitor:

— Cred, fiule, că nu-i pasă.

Prânzul constă în peşte cu legume de vară şi pâine grosolană. Călugării erau politicoşi şi blânzi, de o indiferenţă răbdătoare în legătură cu orice avea Radu de spus. Şi chiar şi mai puţin interesaţi să ocupe o poziţie în capitală.

— Ai putea să cauţi într-una din bisericile de sat, îi sugeră călugărul care îl condusese aici.

— Tuturor le e teamă să vină în Târgovişte, mărturisi Radu, privind în sus la o frescă a lui Hristos. Majoritatea încă se ascund în munţi. Cei care au coborât sunt în cea mai mare parte ca bărbatul de pe acoperiş. Nu le pasă de noul prinţ. Nici măcar nu putem să începem să strângem biruri. Aproape că ne rugăm doar să planteze ogoarele, ca să avem o recoltă.

— E o altă ţară acum. Sora ta le-a oferit schimbarea. N-o să renunţe uşor.

— Dar ea nici măcar nu-i aici!

Călugărul ridică mâinile, în semn de dovadă:

— Şi totuşi e. Câtă vreme trăieşte, asta fac şi schimbările pe care le-a produs. Porţile au fost deschise larg, iar oile s-au împrăştiat. Bănuiesc că Aron ăsta nu-i în stare să îndeplinească sarcina de le aduce îndărăt.

Radu nu putea să îl contrazică aici. Nu spuse nimic şi evită cu sârguinţă privirea ascuţită a Nazirei.

Călugărul se ridică:

— Vreţi să facem ceva pentru voi înainte de a pleca?

Radu nu voia să îi spună călugărului că religia aceasta nu mai avea nimic din ce îşi dorea el. Erau oameni foarte cumsecade - şi le dorea tot binele în trăirea credinţei lor -, dar pentru el nu mai era decât o amintire din copilărie. Nu simţea nimic pentru ea, nici de bine, nici de rău. Asta, presupunea, era un fel de binecuvântare. Era plăcut să aibă ceva în Valahia faţă de care era neutru, ceva care nu producea durere.

— O să-mi spuneţi dacă soră-mea vă vizitează din nou?

Propria lui vizită îi limpezise faptul că nu se lupta numai cu sora lui - se lupta până şi cu *ideea* de Lada.

Iar asta era la fel de greu de ţintit şi de atins, dacă nu mai greu. Aron nu părea să poată inspira devotament sau să încurajeze o schimbare a loialităţii din partea celor ce răspunseseră surorii lui.

Călugărul privi în sus la aceeaşi frescă.

— A spus că i-a plăcut să fie aici. A găsit ceva atât de asemănător păcii pe cât poate găsi o făptură ca ea, cred. Sper c-o să vină din nou. Iar dacă o face, o să fie bine-venită, şi niciunul dintre duşmanii ei nu va fi prevenit. Bărbatul îl privi pe Radu, ridicând o sprânceană: Eşti duşmanul ei?

Deşi Radu nu se simţea deloc legat de religia aceasta, nu era în stare să mintă un om care îşi dedicase viaţa lui Dumnezeu.

— Nu ştiu. Cred că sunt.

Călugărul dădu din cap, fără reproş pe chip:

— Ar trebui să rămâi aici peste noapte. Vezi dacă poţi găsi şi tu un pic de pace aici.

Indiferent ce făcea Radu, ţara aceasta continua să îi aparţină Ladei. El nu fusese niciodată în stare să ia înapoi ceva ce revendicase ea. Nici pe tatăl lor, nici pe Mehmed, şi nici Valahia, acum.

— Poate, zise Radu.

Dar ştia că nu avea să îşi găsească pacea aici. Avusese Lada grijă de asta.

41

Oraşul Argeş

LADA FUSESE PREA NEFERICITĂ în timpul fugii lor ca să se gândească prea mult la ceva. Ştefan făcuse rost de cai de undeva, şi totul fusese rezolvat în tăcere şi rapid. Nimeni nu se uita de două ori la un bărbat care călărea alături de o femeie cocoşată, învelită într-un şal. Chiar dacă era murdară şi desculţă.

Odată ce ieşiră din oraş, nu mai erau decât sate şi ogoare. Vara trecuse de apogeu şi aluneca din ceaţa ei înăbuşitoare şi caldă înspre toamnă. Lada ar fi trebuit să fie copleşită de bucuria de a fi din nou afară, dar descoperi că este înspăimântată şi plină de resentimente. Cum îndrăzneau anotimpurile să se schimbe, cum îndrăznea natura să îşi continue călătoria, când ea fusese blocată într-un mod atât de crud? Şi cum îndrăzneau toate să fie atât de frumoase încât îţi hrăneau sufletul, când ea îşi lăsase în urmă doica pentru a se putea salva pe sine?

Respinse frumuseţea peisajului maghiar, ignorând căldura de un verde vibrant a Transilvaniei, şi îşi îngădui un strop de uşurare şi fericire doar când trecură hotarul în Valahia. Chiar şi în starea aceasta, nu putea să nu îşi iubească ţara. Dar se temea pentru ce avea să găsească atunci când ajungea acolo, în faţa lor

se profilau munţii aflaţi de-a lungul Argeşului, unde avea să se întoarcă la cetatea ei. La Bogdan.

Fără mama lui.

Lada nu credea că Matei avea s-o ucidă pe Oana. Sau cel puţin spera că n-o va face. Părea genul de persoană care considera o servitoare suficient de lipsită de importanţă ca nici măcar să nu o observe. în plus, când Lada fugise, Oana nu se aflase nicăieri în apropiere. Cu siguranţă asta avea să fie în favoarea ei. Totuşi, Lada trebuia să adauge încă un nume pe lista celor care nu erau lângă ea.

Matei. Trădător, dar totuşi îi lipsea, ca prima pierdere semnificativă a unui ienicer.

Petru. Ucis, răzbunat.

Nicolae. Mort pentru ea, motiv pentru care probabil că o bântuia cel mai mult.

Oana. Sacrificată, ceea ce fără îndoială avea să o bântuie.

Şi întotdeauna, veşnic, prezenţele fantomatice de-a dreapta şi de-a stânga ei: Mehmed şi Radu. Cândva, avea să îmbătrânească destul încât să nu îi mai pese de cei mai buni doi tovarăşi din copilăria ei.

Spera.

Atât că nu o să-i mai pese, cât şi că o să îmbătrânească. Ni- ciuna din aceste opţiuni nu părea probabilă în după-amiaza aceea de vară năucitoare. îngrămădită pe şa şi cocoşată, Lada nu era deranjată doar de ce natura arăta în mod izbitor, ci şi de ce nu arăta: ogoarele.

Călăreau printre acri şi acri de terenuri neplantate. Toamna trecută, pământul acesta chiar oferise recolte bogate. în toamna asta, nu avea să fie nimic. Ceea ce

însemna că iarna care urma avea să fie mult mai mortală decât primăvara anterioară. Otomanii puteau fi păcăliţi, învinşi, alungaţi. Foametea era cel mai răbdător şi neiertător duşman din lume. Ce făcuse? Cum ar fi putut s-o repare?

Ştefan înfrână calul.

— Nu merg la Poenari.

Lada oftă. Un alt nume de adăugat pe lista celor pe care îi pierduse şi, cu el, Daciana. O avertizase; se părea că momentul venise.

— Eşti sigur?

El dădu din cap, grav:

— Mi-am plătit pe de-a-ntregul datoria către tine.

Lada ridică o sprânceană.

— Ei, nu chiar.

— Oh?

— Datoria la mine pentru că te-am eliberat de sub otomani, da. Dar nu uita că eu am lăsat-o pe Daciana să rămână în compania noastră. Dacă aş fi refuzat-o, ai fi fost în continuare umbra unui bărbat, nepriponit, *al meu.* Lada se încruntă. N-ar fi trebuit s-o las să rămână.

Ştefan o răsplăti cu cel mai vag zâmbet, iar ea privi în lături, astfel încât să nu fie cuprinsă de emoţie. Măcar pe acest prieten îl pierdea în *viaţă,* nu în moarte.

Lada se scutură de emoţiile profunde şi adoptă un ton adecvat unui prinţ:

— îndeplineşte încă o sarcină pentru mine şi am să-ţi spun unde-i Daciana.

— Ce sarcină?

— Sunt uzurpatori la mine în castel. Ucide-i pe Aron şi Andrei Dăneşti, ca să fie clar că-s singurul prinţ pe care-l are şi de care are nevoie Valahia. N-ar trebui să-ţi

fie prea greu.

— Se face, zise el şi îşi întoarse calul. O ultimă favoare între prieteni.

— Nu vrei să ştii unde-i Daciana? strigă Lada.

Ştefan privi peste umăr şi, pentru prima dată, Lada constată puterea deplină a zâmbetului său. înţelese ce văzuse Daciana şi de ce merita să deţii mai mult decât loialitatea militară a unui astfel de bărbat.

— N-aş fi o iscoadă prea grozavă dacă nu mi-aş fi dat seama deja, singur.

Lada râse, dezarmată de acel zâmbet.

— Atunci de ce-ai rămas?

— Ţi-am zis: sunt recunoscător. îţi doresc toate cele bune, prinţe. A fost o onoare.

Dacă Lada nu ar fi fost atât de obosită şi de bolnavă, ar fi putut să fie mânioasă pentru plecarea lui. Dar fantoma lui Nicolae atârna greu lângă ea, amintindu-i că nu era atât de rău să îl piardă pe Ştefan în felul acesta. Existau lucruri mai rele.

— Ai face bine s-o creşti pe Lada cea mică aşa încât să fie o teroare.

— Nici nu mă aştept la altceva.

Lada se uită cum ultimul dintre bărbaţii cu care se instru- ise, ultimul din grupul ei de bază de aliaţi şi susţinători loiali - prieteni -, se îndepărta călare. Era sfârşitul unei ere. Nu ştia dacă o să fie mai slabă din cauza asta. Se hotărî că nu va fi. Fiecare dintre ei fusese sacrificat, într-un fel sau altul, pentru binele mai mare al Valahiei. Nu decisese ea să sacrifice tot ce ar fi fost necesar?

Trăgându-şi şalul mai strâns pe lângă ea, călări înainte, spre cetatea ei şi spre ultimul prieten rămas din tinereţea ei. Dar spre ce călărea de fapt?

Făcu o socoteală a resurselor ei.

Din tot cercul ei de apropiaţi, singurul rămas era Bogdan. Avea câţiva alţi oameni despre care ştia că sunt buni, dar nu era acelaşi lucru. Cu Daciana şi Oana pierdute din gospodăria ei, nu avea să se mai încreadă niciodată în cineva din castel - presupunând că avea să îl obţină înapoi. în fond, văzuse cât de uşor era pentru un servitor să fie cu totul altcineva.

Ungaria era împotriva ei, deşi ştia că Matei nu avea s-o înfrunte direct. Probabil că ar fi trebuit să îl trimită pe Ştefan să îl omoare pe *el,* dar Valahia trebuia să fie întotdeauna prima ei prioritate. Oricum, nu avea să vină niciun conflict şi totodată niciun ajutor din partea Ungariei.

Moldova nu era împotriva ei, dar vărul ei, regele Ştefan, îi luase pământul. La asta trebuia răspuns cu sânge, aşa că nu aveau să fie aliaţi în viitor. Poate înainte de asta ar putea să-l manipuleze ca să o ajute. Ar putea să amâne răzbunarea deocamdată.

Bulgaria, desigur, o ura şi avea să o mai facă o vreme. Albania şi Serbia erau vasale otomane'ferme. Nu avea niciun fel de dragoste pentru Transilvania şi saşi, ori din partea acestora.

Papa o admira, dar ţara ei nu era catolică şi el nu avea decât să îi laude, fără să le ofere ajutor real. Ajutorul pe care îl trimisese trecuse prin cineva în care el avusese mai multă încredere - şi mult le servise! Cu

siguranţă avea totuşi să îi scrie despre înşelăciunea lui Matei. Să explice el cum a cumpărat coroana din vistieria papală.

Şi chiar şi în propria ei ţară, resursele îi erau puţine. Fratele ei îl ajuta pe uzurpatorul Dăneşti. Târgovişteа trebuie că era fortificată. Boierii rămaşi trebuie că fugiseră la el. Presupunând că Galeş Basarab şi oamenii lui erau morţi - spera că sunt, dar nu conta pe asta, având în vedere că informaţia venise de la Matei -, Radu nu căpătase un influx masiv de oameni de la boierii rămaşi împrăştiaţi. Cu toate astea, nu o încânta ideea de a-şi asedia propria capitală.

Aşadar: inamici înăuntru şi în afară. Toţi bărbaţii aflaţi la putere porniţi împotriva ei. Aproape nimeni în care să aibă încredere. O ţară în dezordine. O toamnă fără recoltă. Un popor ascuns în munţi. O capitală plină de şerpi.

Nu exista decât o soluţie.

Fusese prea blândă, prea bună. încercase să păstreze intact ce putuse, încercase să construiască pe ce exista deja. Dar întreaga fundaţie era putredă. Nu putea construi un regat puternic îndepărtând doar câteva dintre cele mai stricate pietre. Trebuia să dărâme totul.

Trebuia să ardă totul până la temelie. Abia atunci Valahia putea să se ridice din nou din cenuşă.

Se îndreptă în şa, cu ochii asupra orizontului. Nu exista loc pentru bunătate, nu exista loc pentru milă. Matei îi dovedise că ea nu putea să joace după regulile existente deja. Trebuia să devină ceva cu totul nou.

Ţinutul din jurul ei era tăcut, liniştit, ca şi cum până şi insectele şi vântul recunoşteau trecerea unui mare

prădător. îşi închipui din nou aripi desfaşurându-se în urma ei, acoperind tot pământul în umbră şi foc. Nu avea să mai fie nicio ordine, nicio structură. Avea să omoare conducătorii tuturor ţărilor de la hotarele ei şi pe toţi moştenitorii lor. Avea să semene haos şi distrugere absolute.

Iar ea avea să fie acolo, în centru, încolăcită peste propriul ei pământ. Valahia avea să supravieţuiască. întotdeauna supra- vieţuise. Dar cu ea acolo şi cu totul în jurul lor prăbuşit într-o dezordine mortală, Valahia avea în fine să prospere.

La urma urmei, focul, sângele şi moartea nu însemnau nimic pentru o ţară condusă de un dragon.

42

Târgovişte

RADU SE AFLA ÎN VÂRFUL TURNULUI. Acest turn anunţase atâtea schimbări în viaţa lui. Prima dată, când el şi cu Lada îl urmăriseră pe Huniade intrând călare în oraş, semnalând sfârşitul vieţilor lor aici, când tatăl lor le ceruse sprijinul otomanilor - şi le dăduse acestora în schimb vieţile copiilor săi. Deşi fusese înspăimântător în acel moment, fusese totodată cel mai bun lucru care i se putuse întâmpla lui Radu. Iar acum turnul fusese locul celei mai neaşteptate şi mai fericite reîntâlniri din viaţa sa.

Ca şi cum ar fi fost chemat de gândurile lui Radu, Ciprian i se alătură. Aerul era limpede şi se simţeau primele semne ale toamnei ce se apropia cu paşi repezi. Radu se înfioră, iar Ciprian îşi puse braţul în jurul lui în timp ce priveau zorile ivindu-se, moi şi blânde prin ceaţă. Cicatricele ultimelor luni se amestecaseră cu verdele, lăsând totul tăcut şi liniştit. Câmpurile din jurul Targoviştei erau pline şi aproape gata de seceriş. Fusese o folosire neconvenţională a ucigaşilor instruiţi, dar graţie ienicerilor lui Radu care munciseră sub îndrumarea câtorva fermieri cărunţi, avea să fie suficientă hrană pentru ca largoviştea - şi toţi refugiaţii

care li se alăturaseră - să treacă cu bine prin iarnă. în fond, fusese încartiruit aici ca să protejeze oraşul.

Radu era mândru de acele câmpuri. Aron îi ceruse lui Radu să îşi trimită oamenii în munţi pentru a o vâna pe Lada, dar Radu ştiuse că existau lucruri mai importante. Iar când Aron avea să nu moară de foame în lunga iarnă ce se apropia, avea să fie recunoscător. Sau dacă nu recunoscător, măcar plin de resentimente fiindcă Radu avusese, din nou, dreptate.

Un călăreţ singuratic părăsea oraşul, îndreptându-se spre munţi. Radu nu îl invidia pentru libertatea lui - însă asta numai pentru că propria lui scăpare se apropia cu paşi repezi.

— Azi plecăm, spuse Radu, întorcându-se cu spatele spre peisajul pe care aproape că îl iubea acum.

— Azi?

Ciprian îi luă mâna într-a sa. Radu se întreba când nu va mai fi atingerea lui Ciprian un şoc, dacă avea să se obişnuiască vreodată cu acest fior. Spera că nu. Spera că aveau în faţă o viaţă întreagă ca să afle.

— Aron nu mă mai vrea aici. Am încredere în Chirii. O să facă o treabă bună la conducerea oamenilor pe care-i lăsăm în urmă. Şi, de la atac, nimeni n-a auzit nicio iotă despre Lada. Asta era acum patru luni. Dacă avea de gând să lovească, ar fi facut-o până acum. Aşteptarea asta, pândind o oportunitate...

— Ar putea fi o strategie.

— Dar nu-i stilul ei. N-ar fi vrut să piardă avântul ăsta. Cred... Radu scutură din cap. Cred că nu mai are controlul.

— Crezi că-i moartă? întrebă blând Ciprian.

— E prea rea ca să moară. Sunt sigur că nu-i de bine ce i s-o fi întâmplat, dar nu cred c-a murit.

Radu îşi duse mâna la inimă, întrebându-se dacă i-ar simţi moartea, dacă ar şti. Fuseseră separaţi atâta timp! îl privise în noaptea aceea, în cortul lui Mehmed, ca şi cum ar fi avut în faţă o amintire, nu un bărbat.

— Deşi, zise Radu gânditor, dacă-i moartă, asta înseamnă că eu o să trăiesc veşnic.

Ciprian îi oferi un zâmbet nedumerit.

— Nu-ţi urmăresc logica.

Radu se aplecă în faţă şi-şi rezemă fruntea de cea a lui Ciprian.

— Cu mult timp în urmă, Lada a promis că n-o să mă omoare nimeni în afară de ea. Aşa că dacă nu-şi poate ţine partea ei de promisiune, se pare c-o să fiu nemuritor.

Ciprian îşi încolăci braţele în jurul mijlocului lui Radu.

— îmi place foarte mult ideea asta.

— Atunci o să trebuiască să trăieşti şi tu veşnic, zise Radu.

— O să văd ce pot să fac.

Ciprian îşi apăsă buzele pe gâtul lui Radu, iar Radu se cutremură. Nu, nu se va obişnui niciodată cu asta. Fiecare clipă petrecută cu Ciprian i se părea deja un miracol. Era ceva sfânt, ceva pur în ceea ce simţea el pentru Ciprian. Nu era niciun fel de ruşine sau tortură. Nimic din durerea care îi însoţise atâta timp sentimentele.

— La ce te gândeşti? şopti Ciprian.

— La Dumnezeu, răspunse Radu.

Ciprian râse:

— Nu mi-am dat seama că-s atât de bun la sărutat.

Radu râse şi el şi apoi buzele li se întâlniră din nou.

îşi amintiră să nu se mai ţină de mână înainte să ajungă la poalele turnului. Radu plutea, incapabil să lase zâmbetul să îi piară de pe buze la fel cum lăsase degetele lui Ciprian. Nu înţelegea cum cineva care îi vedea nu îşi putea da seama ce simţeau. Dar Nazira şi Fatima făcuseră asta ani de zile. Oamenii vedeau ceea ce se aşteptau să vadă, aşa cum îi spusese şi Nazira că o să se întâmple.

— Radu Bei!

Radu se răsuci şi văzu un paznic ienicer alergând spre el, cu faţa albă şi ochii mari. Stomacul lui Radu se strânse de frică.

— Ce-i? Au găsit-o pe soră-mea?

Ienicerul scutură din cap.

— Prinţul.

Radu amânase, dar era timpul să îi spună lui Aron că plănuia să plece. Se întreba dacă asta avea să ajute sau să afecteze relaţia dintre ei. Nu mai conta.

— Vrea să mă vadă?

— Nu. E mort.

Radu simţi cuvintele ca şi cum l-ar fi lovit.

— Aron e *mort?*

— Şi Andrei la fel.

Zăpăcit, Radu se împletici în urma ienicerului spre camerele regale.

Castelul se trezea, diferiţi servitori circulau, neştiind că, din nou, erau fără prinţ. Mai mulţi ieniceri stăteau

de gardă in faţa apartamentelor lui Aron şi Andrei. Chirii se dădu la o parte pentru a-l lăsa pe Radu să treacă. Trupul prinţului se afla pe pat. Radu se mişcă pe cât de tăcut putu, de parcă ar fi fost îngrijorat că nişte paşi prea zgomotoşi l-ar fi putut deranja pe Aron. Măcar de-ar fi putut!

Aron zăcea pe-o parte, iar la ceafa avea o mică rană, acolo unde cineva strecurase un pumnal şi-i retezase coloana vertebrală la baza căpăţânii. Fusese un mod rapid de a muri. După poziţia trupului lui Aron, nici măcar nu se trezise.

— Şi Andrei? şopti Radu.

— Tot aşa. Amândoi în somn, răspunse la fel de încet Chirii. Trupurile abia li s-au răcit. Nu-i mai mult de o oră sau două.

— Şi nimeni n-a văzut nimic?

Chirii scutură din cap.

Radu privi în jos, la cadavrul lui Aron. îi părea rău pentru bărbat, dar totodată resentimentul îşi făcea loc spre suprafaţă. Cu Aron ucis în propriul pat, în mijlocul castelului, în mijlocul capitalei, cum ar fi putut Radu să îi convingă pe boieri că erau în siguranţă?

Şi cine avea să fie prinţ acum?

Radu era prea copleşit ca să aibă pretenţii la maniere sau tradiţii. în jurul mesei îi avea pe Chirii, pe Ciprian şi pe Nazira.

— Ea a fost, nu? întrebă Chirii.

Radu îşi scoase turbanul. Se simţea prins în capcană, constrâns.

— Aşa trebuie să fi fost. Aron şi Andrei n-au duşmani.

N-au avut timp să-şi facă. Bulgaria, Moldova, Ungaria, Transilvania - e în interesul tuturor ca Valahia să fie stabilă şi sub control. Nimeni n-ar fi trimis un ucigaş după ei.

— Dar de ce acum? De ce a aşteptat atâta, fără să facă nimic? întrebă Nazira.

Radu scutură din cap:

— N-am idee. Vreo veste de la iscoade?

— S-au întors câţiva, răspunse Chirii. Restul mă tem că nu se mai întorc. Oamenii lui Simion au găsit trupuri într-o groapă. Nu ştiau cine sunt, dar după haine păreau boieri. Erau ceva dovezi ale unei tabere mari, dar urma se răcise.

— Basarabii, zise Radu. Cred că Lada i-a găsit.

— Deci, ce facem acum?

Radu îşi frecă ceafa, unde se aduna o durere de cap tensionată. îşi închipui un pumnal subţire strecurându-se acolo. Ce tăietură precisă, chirurgicală, minusculă te separa pe veci de viaţă!

— Avem nevoie de un prinţ. Nu cred că Basarabii rămaşi au pe cineva de vârsta potrivită, dar o să mă uit în scripte. Cei câţiva Dăneşti rămaşi probabil că n-o să aibă curaj nici măcar să se apropie de ţară. Au fugit toţi la rudele îndepărtate. Poate că există un candidat bun de prinţ la...

— De ce cauţi un prinţ? întrebă Nazira.

— Avem nevoie de cineva pe tron.

Privirea Nazirei reuşi cumva să fie şi dură, şi plină de milă.

— Radule, soţ al meu, avem deja un urmaş. Unul despre care ştim că nu-i e frică să vină la Târgovişte sau să dea ochii cu Lada.

Radu se dezumflă. Sperase, se prefăcuse că exista o altă opţiune.

— Nu vreau tronul.

— Ştiu. Am vorbit despre asta. Dar uneori, pentru binele poporului, trebuie să facem lucruri pe care nu le dorim.

— Nu-i poporul meu! Radu se ridică, surprins de forţa declaraţiei sale, şi începu să umble prin cameră. Nu vreau asta. Nu vreau nimic din toate astea. Am rămas aici ca o favoare pentru imperiu. Nu pot să fiu prinţ.

— Ai văzut în ce hal e ţara.

Radu râse:

— Exact! O să fie o muncă de-o viaţă s-o refaci.

— Muncă grea, zâmbi trist Ciprian. Muncă importantă.

Radu privi chipurile celor din jurul mesei, apoi se prăbuşi înapoi pe scaun.

— Vreau să merg acasă! spuse el, ştiind că sună ca un copil şi nepăsându-i.

Nazira îşi puse mâna peste a lui.

— Avem familia noastră. Putem să ne facem un cămin oriunde. Dar cred că noi - tu şi cu mine - purtăm o greutate enormă în suflete pentru ce-am văzut şi făcut. Am participat la distrugere. O să fie bine pentru sufletele noastre să îngrijim şi să reconstruim, în schimb.

Ciprian se aplecă spre el.

— Ştiu că vrei să te retragi, să trăieşti în linişte şi să uiţi tot ce s-a întâmplat mai înainte. Dar n-ai putut să le întorci spatele verilor mei. Cu siguranţă nu poţi să întorci spatele unei ţări întregi care are atâta nevoie de

tine.

Aveau dreptate. Radu ştia că o să poarte cu el, pentru totdeauna, fantomele Constantinopolului. Poate că aceasta era pedeapsa lui pentru tot ce făcuse. Dar poate că putea fi şansa lui de ispăşire.

— Prea bine. O să fiu prinţ! spuse el, iar cuvintele i se adunară în jurul gâtului ca o cătuşă.

Prietenii lui încuviinţară solemn din cap, ştiind că nu era un motiv de bucurie sau de sărbătoare. Nu exista niciun triumf în ascensiunea lui Radu.

— Vrei să dai o petrecere? întrebă Nazira, într-o încercare generoasă de a relaxa atmosfera. Asta era prima pe lista lui Aron.

— Nu, zise Radu. O să facem încoronarea imediat şi o să trimitem vorbă că sunt prinţ. O să postăm gărzi în jurul oraşului, ca să fie perfect apărat. Şi apoi mergem în munţi.

Toate fragmentele vieţii lui se îmbucaseră pentru a forma pietrele ascuţite dintr-o cărare dură. Totul îl dusese aici. Totul îl dusese înapoi la Lada. Şi ştia ce avea de făcut. Ce ar fi făcut Mehmed. Ce ar fi făcut Lada însăşi.

Trebuia să pună capăt, o dată pentru totdeauna.

43

Cetatea Poenari

DEŞI ÎŞI PĂSTRASE ÎN TOT ACEST TIMP deghizarea murdară, ca nu cumva să o recunoască cineva, nu mai putea să se ascundă. Nu voia să călărească spre cetatea ei arătând - şi simţindu-se - atât de slabă. Sosi în satul cel mai apropiat de Poenari. Era mic, agăţat de o fâşie îngustă de teren între râu şi munţi. îl vizitase deseori şi ţinea acolo cai. Oamenii o cunoşteau. Când descălecă, îşi scoase şalul şi privi în jur, sperând că măcar atât de departe în munţi pământul era încă al ei. Dacă nu era, avea să moară fără să-i pese.

— Prinţul meu, şopti o bătrână, scăpând rufele pe care le spăla pe malul râului. Văzu rochia pătată de sânge a Ladei, apoi se ridică. Vino cu mine! zise, ştergându-şi mâinile de şorţ.

Lada o urmă într-o casă modestă, aflată la marginea satului. Femeia scoase o albie de lemn şi puse un cazan mare cu apă pe jarul din vatră. Scormoni în foc, fredonând un cântecel pentru sine.

— îmi pare rău, zise, nu mă aşteptam să-l găzduiesc pe prinţ. Dar eşti un prinţ al oamenilor.

Femeia îi zâmbi Ladei cu mai multă căldură decât

avea jarul, iar Lada simţi ceva plesnind înăuntrul ei. Voia să plângă. Nu-şi putea aminti ultima oară când *voise* să plângă, şi nu îşi putea imagina ce ar rezolva cu asta acum. în schimb, se aşează şi acceptă pâinea şi carnea uscată pe care i le oferi femeia.

— Cum sunt lucrurile aici? întrebă Lada.

Nu voia să dea detalii despre absenţa ei - dacă Matei îi păstrase secretă încarcerarea, cu siguranţă nu era ea cea care să vorbească despre asta.

— Linişte. Pace. Acum o lună a venit un bărbat care întreba de tine. N-a mai plecat, zâmbi femeia. Turnă apa opărită în albie, apoi se scuză. Se întoarse cu două găleţi cu apă rece şi le vărsă şi pe ele în albie. O să fie cea mai mare onoare din viaţa mea să îl spăl pe prinţul meu, zise ea, aplecând capul.

Lada îşi smulse hainele de pe ea şi le aruncă în foc. îşi puse cu grijă medalionul pe un scaun, apoi se căţără în albie, cu genunchii la piept. Se lăsă cât putu mai jos. Femeia fredonă un cântec jos şi dulce, în timp ce luă o bucată de săpun şi o perie aspră şi se apucă de treabă.

Deşi Lada nu mai fusese spălată de cineva de când era copil, acceptă oferta de bunătate a acestei femei. Luni de teamă, de mizerie, de sânge închegat se spălară cu apa. Lada dorea să îşi poată îndepărta pielea, pentru a scoate la iveală ceva nou şi mai puternic de dedesubt. Solzi sau zale. Dar sub murdărie era doar carne moale şi roz. Propriul corp îi era nefamiliar. Sânii îi erau încă mari, stomacul i se umflase după luni de hrană proastă. Braţele şi picioarele îi erau mai subţiri, dispăruseră bătăturile din palme cauzate de arme.

Când apa se răci, Lada ieşi din albie. Femeia o înveli

într-o pătură pe care anii de folosinţă o făcuseră moale. Lada se aşeză lângă foc şi - într-o altă trădare de neiertat a Oanei - îi dădu voie femeii să-i perie părul.

— De ce mi-ai arătat atâta bunătate? întrebă Lada.

Era una să-l serveşti pe prinţ. Dar Lada nu ceruse asta şi era clar că nu avea cu ce plăti.

Femeia se opri o clipă, apoi continuă cu periatul, dar mai gânditoare.

— Pentru că eşti singurul prinţ care ne-a vizitat satul, răspunse, şi Lada auzi un zâmbet în vocea femeii. Pentru că eşti singurul prinţ care ştie ce înseamnă să fii femeie în lumea asta. Şi pentru că mi-e un pic teamă că dacă nu-s cumsecade cu tine, o să mă omori.

Lada râse:

— Nu-mi omor oamenii. Numai pe cei ce iau de la ei.

Femeia râse şi ea, iar sunetul era la fel de tocit şi de moale precum pătura din jurul Ladei.

— Un alt motiv pentru care meriţi bunătatea mea. Nu mi-a păsat niciodată prea mult de prinţi. Nu mi-a folosit la nimic. Dar oamenii de aici te cunosc şi te iubesc. Mulţumită ţie, ne păstrăm mai mult din recolte şi venituri. Iar nepotul meu - un băieţel puternic şi isteţ - n-o să fie niciodată vândut necredincioşilor ca să lupte în războaiele lor. Termină şi o bătu pe Lada pe umăr: Acum aşteaptă aici. Ştiu că nu porţi fuste. O să-ţi găsesc nişte straie.

Lada ştia ce sacrificiu era. într-un sat de mărimea acestuia, fiecare ins avea probabil un singur rând de haine. Nădragii şi cămaşa aduse de femeie erau curate şi bine cârpite.

Lada se îmbrăcă. Când terminase, un băieţel - probabil nepotul femeii - privi pe furiş înăuntru. Ochii îi

erau mari de uimire sau teamă. Lada îi aruncă o privire, apoi îi făcu cu ochiul. Micuţul nu arătă cu nimic mai puţin speriat când se dădu înapoi şi închise uşa. Femeia se întoarse, zâmbind ruşinată şi în- tinzându-i o fâşie de ţesătură roşie.

— Mama mi-a dat asta când m-am măritat.

Mângâie materialul. Era o ţesătură simplă, dar culoarea era scumpă. Probabil că era cea mai mare comoară a ei. Lada se întoarse cu spatele Ia femeie şi o lăsă să-i lege ţesătura în jurul capului, prinzându-i părul umed.

Stând mai dreaptă decât când ajunsese aici, Lada o urmă pe femeie în sat. Peste tot, ţăranii ieşiseră din case şi se întorseseră de la râu sau din câmp. Nepotul femeii alerga din uşă în uşă, şoptind şi arătând cu degetul spre Lada. Oamenii stăteau de-a lungul drumului, privind. Doar câţiva zâmbeau, dar toţi o priveau cu o mândrie aprigă. Multe dintre femei îşi ţineau mâinile pe umerii unor băieţi tineri. Băieţi care nu aveau să fie luaţi niciodată. Băieţi care aveau să crească pentru a-şi servi propria ţară.

Lada ridică bărbia.

— Pentru bunătatea care mi-a fost arătată azi aici, satul acesta nu va mai plăti niciodată biruri vreunui prinţ.

Oamenii ovaţionară şi fetiţele fluturară flori - una învârti un băţ ca şi cum ar fi fost o sabie - pe când trecea printre ei. Un bărbat îi înmână solemn propriile lui cizme, deşi înlocuirea lor avea să îl coste şi ochii din cap. Lada le acceptă şi urcă pe cal. Dădu din cap, mândră şi puternică, înainte să se întoarcă şi să călărească spre cetatea ei.

Niciun preţ nu era prea mare de plătit pentru binele Vala- hiei, iar Valahia - cea *adevărată* - o cunoştea şi o iubea pentru sacrificiile ei.

Se întâlni cu câţiva dintre soldaţii ei la baza vârfului peste care Poenariul se înălţa deasupra râului, ca o santinelă. Părură uimiţi de apariţia ei, dar ea nu aşteptă niciun fel de întrebări şi nu oferi niciun fel de explicaţii. Le dădu frâiele calului şi apoi trecu pe lângă ei, urcând pe cărarea ce şerpuia întortocheată. Până când ajunse în vârf, era obosită şi fără suflu, dar făcu tot ce putu ca să nu o arate. Avea să afişeze doar tărie.

Bogdan alergă la poartă să o întâmpine. Putu să vadă din postura lui că îşi dorea să o îmbrăţişeze, dar se abţinea. Măcar asta îl instruise bine. Bărbatul privi peste ea. O căuta pe mama lui.

— Nu-i cu mine.

Lada îi făcu semn lui Bogdan să o urmeze, ştiind că era posibil ca aceasta să fie ultima dată când era dispus să o urmeze undeva. Reuşi să se ducă în camera ei din fundul cetăţii, ignorând regeşte oamenii pe lângă care trecea. Iar apoi, în cele din urmă, după ce Bogdan închise uşa, se prăbuşi pe un scaun.

— Ce s-a întâmplat? Unde-ai fost? Le-am spus tuturor că vânezi iscoade otomane, dar nu ştiu cât aş mai fi putut să păstrez controlul asupra oamenilor fără tine. Am vrut să vin după tine. Dar ştiam că mă vrei aici.

— E bine că n-ai venit. Ai fi fost omorât. Matei ne-a trădat. M-a luat prizonieră.

Bogdan îngenunche în faţa ei, căutându-i chipul.

— Nu eşti bine.

— Cred că m-a otrăvit.

— Şi mama?

Lada ştia că ar fi trebuit să îşi ceară scuze. Ştia că, în locul ei, Radu ar fi facut-o. Dar nu suporta. Dacă îşi cerea scuze, însemna că greşise, iar dacă recunoştea cu voce tare că greşise părăsind-o pe Oana, nu şi-ar fi putut-o ierta niciodată.

— Când am ajuns acolo, Matei mi-a omorât toţi oamenii. Am stat într-o carceră mai mică decât odaia asta, vreme de trei luni. Mama ta a fost pusă la muncă în bucătării, în siguranţă şi teafară. Am scăpat cu ajutorul lui Ştefan. A trebuit să omorâm toate gărzile. Mama ta trebuia să se întâlnească cu noi, dar era în castel când s-a întâmplat. N-am putut să merg după ea.

Trăsăturile colţuroase ale lui Bogdan se răsuciră, trecând printr-un vârtej de emoţii. în cele din urmă, înghiţind cu greu, încuviinţă din cap.

— Ar fi vrut să pleci.

Lada încercă să nu îşi arate uşurarea, dar simţi lacrimile acelea trădătoare de dinainte adunându-i-se în ochi. Acum nu îl mai avea decât pe Bogdan. Dacă o ura din cauza asta, dacă o părăsea din cauza asta... nu voia să se gândească mai departe. Şi nu trebuia s-o facă. Se întinse şi îl trase de una din urechile lui prosteşti, ca nişte toarte de urcior, dregându-şi glasul pentru a încerca să disloce unele din emoţiile nepotrivite înţepenite în gâtlej cu toată durerea sensibilă a unei răni vechi.

— Spune-mi ce s-a întâmplat în absenţa mea.

Bogdan raportă că Târgovişteа era întărită, dar nu fuseseră atacuri majore în munţi. El îi găsise şi îi ucisese pe boierii Ba- sarabi. Oamenii de sub comanda

boierilor erau împrăştiaţi, ascunşi de iscoadele care îi căutau, dar toţi la distanţă de o jumătate de zi călare şi gata să se readune de îndată ce i-ar fi chemat ea.

— Rămân loiali?

— Majoritatea. Ungurii au plecat cu mult înainte să ajungem acolo.

Era cam ce se aştepta şi Lada.

— Câţi avem acum?

— Numărând şi femeile? Două mii, poate trei. E greu de aflat câţi aşteaptă încă şi câţi au fugit. O să-l omorâm pe regele Matei?

Cuvintele lui Bogdan erau la fel de puternice şi aspre ca pumnii lui. îşi dorea asta la fel de mult ca ea.

Lada îşi odihni capul pe speteaza scaunului şi închise ochii: — O să-i omorâm pe toţi.

— Bun.

Lada zâmbi şi întinse o mână. Bogdan i-o dădu pe a lui, şovăitor.

— Să nu mă părăseşti niciodată, spuse ea.

— N-o s-o fac.

Pe când aluneca în somn, Lada se simţi din nou în siguranţă. Nu ştia ce s-ar fi făcut fără Bogdan. Ştia că ar trebui să

îi spună cum se simte - ştia că el ar preţui cunoaşterea aceasta mai mult decât preţuise femeia din sat bucata aceea de ţesătură roşie din părul ei -, dar nu putea să lase cuvintele să iasă din ea. El nu era Mehmed. Dar poate că era ceva mai bun. Nu avea să o provoace niciodată, nu avea să îi ceară să asculte de ce voia el. Era *al ei.*

în loc să îi mulţumească, se hotărî să se mărite cu el. Pentru ea nu însemna nimic, dar era o recompensare a

loialităţii lui. Şi servea scopului dublu de a scoate măritişul ei din maşinaţi- unile politice ale tuturor celorlalţi.

Avea să îi spună dimineaţă. Se vor căsători, iar apoi îşi vor începe munca de distrugere.

44

Munţii Carpaţi

RADU NU ÎŞI DOREA PROCESIUNE, tradiţie sau sărbătorire. Aşadar, încoronarea lui avu loc în mijlocul celor douăzeci de mii de morminte ce marcau domnia surorii sale.

în mijlocul pământului care se tasa şi al mlădiţelor de arbori ce creşteau în jurul lor, Radu îngenunche. Lăsă capul în jos şi o coroană simplă de fier îi fu aşezată pe cap de către singurul preot care se întorsese în capitală. O simţea mult mai grea şi mai restrictivă decât fuseseră vreodată turbanele sale.

Se gândi la încoronarea lui Mehmed. La săptămânile de sărbătorire. La sentimentul că era începutul a ceva cu adevărat deosebit, al unei istorii la o scară inimaginabilă. Radu se întreba ce ar gândi Mehmed despre noul său rol. Nu fusese timp pentru ca Mehmed să primească vestea şi să şi răspundă. Radu resimţea intens distanţa dintre ei. Dar o şi aprecia. Deoarece dacă era forţat să facă lucruri pe care nu le dorea, măcar putea să le facă aşa cum considera că era potrivit.

Radu avea doar cinci martori: preotul, Nazira,

Fatima, Ciprian şi Chirii. Câteva duzini de cetăţeni stăteau respectuos în apropiere, mai mult din curiozitate decât din vreun simţ al datoriei sau încântării.

Când preotul termină, Radu se ridică. Era prinţ, la fel cum fuseseră şi sora şi tatăl lui mai înainte. Noroiul de pe morminte i se lipise de genunchi. Nu îl scutură.

La o săptămână după încoronare, după ce se asigurase că apărarea oraşului era pe poziţii şi că recoltele erau bine gestionate, Radu şi Ciprian plecară în munţi împreună cu Chirii şi un grup de ieniceri selectaţi. Cu cât mai repede terminau, cu atât mai repede Radu îi putea ademeni înapoi pe boieri. Inclusiv pe cineva - oricine - care să devină voievod. El era prinţ numai din cauza violenţei Ladei. Considera că unica lui îndatorire princiară era să oprească acea violenţă. Iar apoi responsabilităţile lui aveau să fie îndeplinite.

După două zile de călătorit atent, se opriră pentru reapro- vizionare. Dimineţile şi serile se răcoriseră, dar după-amiezile încă mai aveau arşiţa puternică, persistentă a verii târzii. Radu şi Ciprian se aşezară la umbra unui conifer imens împreună cu Chirii şi trecură în revistă ce ştiau.

Chirii se încruntă, privind peste lanţurile muntoase abrupte care îi înconjurau, şi spuse:

— Ar trebui să le găsim rezervele de oameni ascunse. Sunt pe-aici pe undeva.

Puteau să rătăcească săptămâni întregi şi să nu dea

peste nici măcar un suflet, cu atât mai puţin peste oameni ascunşi cu grijă, care ştiau regiunea ca şi cum era parte din ei. Radu scutură din cap:

— Nu trebuie să-i găsim. Nu şi dac-o găsim pe Lada. S-a asigurat că totul depinde de ea. Toţi îi datorează puterea şi speranţele lor. Dacă ea cade, întregul ei sistem de guvernare şi conducere o să cadă. Oamenii o să se demobilizeze şi-o să revină, în cele din urmă, la vechile lor vieţi.

Chirii îşi scărpina obrazul bine ras. Pe Radu nu l-ar fi deranjat dacă el şi-ar fi lăsat barbă, dar ienicerii nu îşi abandonau disciplina pentru nimic.

— Tot nu ştim unde se ascunde sau dacă e cu adevărat în munţii ăştia. Există zvonuri despre o cetate ascunsă, dar nu se pomeneşte nimic despre construirea ei şi nimeni nu ne poate spune unde e.

— E pe un vârf? întrebă Radu, bănuind că ştia exact locul în care se afla sora sa.

Cum de nu se gândise mai devreme la asta?

Chirii ridică din sprâncene, surprins de întrebare:

— Am auzit că muntele *este* cetatea ei. De-aia n-are sens.

Radu simţi mai degrabă o groază sumbră decât triumf. O parte din el sperase că nu aveau să o găsească niciodată. Atunci ar fi fost pur şi simplu dispărută. *Oh, Lada!*

— Adună oamenii şi tunurile. Cele mai uşoare pe care le avem. N-o să fie un drum lesnicios.

— Ştii unde e?

— Am împărţit aceeaşi copilărie. Cred că ea uită asta.

Radu îşi aminti punguţa pe care sora lui o purtase toţi aceşti ani. O umpluse aici. O păstrase ca pe un talisman împotriva durerii şi distanţei pe care le îndurase. Şi când punguţa fusese stricată de sânge, Radu îi pusese conţinutul prăfuit într-un medalion de argint pentru ea. Pe care nu şi-l scotea niciodată.

Inima Ladei rămăsese întotdeauna aici.

Şi aici avea să se şi oprească.

Radu îşi învăţase bine lecţiile. Le lăsase pe Nazira şi pe Fatima în urmă, în Târgovişte, într-o căsuţă de pe o stradă laterală, la care nimic nu arăta că ar conţine ceva cu adevărat preţios. Radu nu ştia dacă Lada ar încerca să o ucidă pe nevasta sa, dar îl omorâse deja pe cumnatul lui. Nu avea să lase viaţa Nazirei în voia sorţii.

Indiferent ce se întâmpla aici, Nazira şi Fatima aveau să fie în siguranţă. Iar dacă Radu nu se întorcea, ştia că Mehmed avea să aibă grijă de ele. Pentru a onora atât amintirea lui Radu, cât şi pe cea a lui Kumal. Toate fragmentele vieţii sale se aşezaseră. Prietenia cu Mehmed, în fine eliberată de durere şi tensiune. Datoria sa faţă de Nazira şi Fatima. Cu excepţia faptului că prezenţa lui Ciprian alături de el îi amintea cu câtă disperare îşi dorea să trăiască, Radu nu ar fi putut fi mai pregătit să se întâlnească cu sora lui.

Pe când călăreau mai adânc în verdele şi cenuşiul Carpa- ţilor, Radu simţi greutatea morţii apăsând mai aproape decât vârfurile ce se ridicau ameninţătoare de ambele părţi.

Toţi cei care se aflau împreună cu el îl considerau

Dracul cel bun. Cel nobil. Dar nu trebuia el să dea socoteală pentru tot atâtea cât Lada? Toate vieţile care intraseră în contact cu ei fuseseră, într-un fel sau altul, pătate pentru totdeauna. însângerate. Sfârşite. Iar acum se aflau în tabere opuse, cu atâtea alte vieţi în cumpănă. De dragul ţării sale şi al tuturor ţărilor din jur, pentru stabilitate şi siguranţă - nu doar pentru Mehmed, ci şi pentru toţi oamenii protejaţi sub conducerea imperiului, care nu puteau să prospere decât dacă prospera şi imperiul -, Radu *trebuia* să învingă.

Ştia asta.

Dar nu ştia dacă merita să învingă.

— La ce te gândeşti? întrebă Ciprian, îndemnându-şi calul mai aproape, astfel încât picioarele celor doi bărbaţi se atinseră.

— La tot sângele care m-a adus în punctul ăsta.

Ciprian făcu o grimasă exagerată.

— Eu mă gândeam la ce ne putem aştepta pentru cină.

Radu încercă să-i ofere un zâmbet, dar cu Ciprian nu era nevoit. Nu trebuia să se prefacă sau să se forţeze să fie plăcut. Ciprian nu îi cerea niciodată să joace roluri. Radu îl privi cu toată tandreţea pe care o simţea. Şi o parte din el îi şopti să se agaţe de fiecare privire, de fiecare moment, pentru că sosea un sfârşit.

Radu făcu un gest larg cu mâna, pentru a cuprinde munţii străvechi, falnici. Caii lor se căţărau pe poteca de lângă râu. Valea era atât de îngustă, încât în unele locuri soarele strălucea doar câteva ore în fiecare zi.

Dacă te urcai până la jumătatea versantului nordic, puteai să atingi versantul sudic cu o săgeată sau chiar cu o piatră bine aruncată.

— Astea sunt potecile copilăriei mele, dar băiatul care eram atunci nu-l cunoaşte pe bărbatul care sunt acum. Şi mă gândesc... mă tem... că ăsta-i ultimul pas pentru a deveni orice doresc să devin. Nu vreau să aflu ce anume.

Ciprian nu se forţă nici el să zâmbească. încuviinţă din cap cu îndârjire:

— O să aflăm împreună.

Radu se furişă pe versantul muntelui, pe partea cealaltă faţă de cetatea Ladei. Argeşul era o linie neagră sub el, separând cele două vârfuri. Cei doi fraţi. Noaptea era neagră şi groasă ca păcura, nori grei îndepărtându-i până şi de stele. Părea prevestitoare, ca şi cum toată natura ştia ce rezervă viitorul.

Radu petrecuse aici o vară. O vară fericită, una dintre cele mai fericite din copilăria lui. Şi nu mult după asta, tatăl lui îi vânduse, pe el şi pe Lada, pentru tronul Valahiei.

Lada dăduse la schimb traiul cu Radu şi Mehmed - o viaţă în siguranţă, o viaţă despre care Radu bănuia că ar fi putut fi cumva fericită, măcar pentru ea - pentru sânge, luptă şi violenţă, se vânduse pe sine din nou pentru tronul Valahiei.

Radu, se părea, era condamnat să se sacrifice pentru acelaşi lucru. Oare niciun Drăculea nu putea să scape

de tronul acesta blestemat şi de ceea ce îi cerea? Măcar Lada şi tatăl lor fuseseră victime voluntare. Radu nu voia să ofere ceea ce era nevoie pentru a păstra tronul.

Nu avea de ales.

Făcură cât mai puţin zgomot cu putinţă, ceea ce nu era puţin lucru când o sută de oameni şi zece tunuri mici îşi croiesc drum pe o pantă muntoasă fără nicio cărare. Dar Radu avusese dreptate despre loc. Licărirea unei lumânări de pe vârful Ladei îi ghida. Pe partea lor, la vreo şase metri deasupra cetăţii de pe partea opusă, exista un platou stâncos. De aici aveau un punct de observaţie perfect - şi un punct de atac.

Lansarea unui asediu asupra cetăţii era aproape imposibil. Lada se asigurase de asta. Cetatea părea că ţâşnise din chiar stâncile vârfului de munte ce creşteau în jurul ei.

Poate că aşa se întâmplase. Poate că Valahia o iubea pe sora lui la fel de mult pe cât o iubea şi ea.

Dar făcuse aceeaşi greşeală pe care o făceau toţi cei care i se opuneau lui Mehmed. Fiindcă nu conta cât de isteţi erau. Mehmed avea banii, oamenii şi armele pentru a fi mai isteţ. Tot ce aveau ei de făcut era să şadă acolo, în siguranţă în spatele adăpostului de arbori şi stânci, şi să tragă ghiulea după ghiulea în cetatea surorii sale. Cu zece ani în urmă, atacul acesta ar fi fost imposibil. Dar Lada nu fusese la Constan- tinopol. Nu văzuse artileria proiectată de geniul mortal al Urbanei.

O duzină de oameni coborâră pentru a aduce şi mai multe tunuri şi praf de puşcă. Radu mai avea câteva sute care aveau să stabilească o poziţie la baza vârfului odată ce începea bombardamentul şi elementul-surpriză

avea să fie epuizat.

în cele din urmă, cetatea avea să cadă. Oamenii Ladei nu puteau să fugă fără să fie doborâţi - la fel cum oamenii lui Radu nu puteau să atace urcând pe jos fără a fi doborâţi. Punctele forte ale cetăţii erau şi cele mai mari slăbiciuni ale ei.

La fel ca fata care o construise.

— Urmărim şi aşteptăm. Trebuie să ne asigurăm că-i acolo, şopti Radu.

Dar ştia. Aşa cum simţise că nu era moartă, la fel o putea simţi, mai grea şi mai întunecată decât noaptea. Era acolo.

Oamenii lui se împrăştiară tăcuţi printre copaci, iar tunurile fură acoperite cu crengi, ca să nu se vadă nimic. Radu se culcă pe burtă, lăsându-şi doar capul să se iţească peste marginea unui bolovan mare aflat pe coasta muntelui său. Sub el era doar întunericul.

Ciprian i se alătură şi aşteptară să vadă ce aveau să dezvăluie zorii.

— Dacă-i acolo..., zise Ciprian, dar apoi tăcu, se întoarse pe spate şi privi drept în sus.

Radu îl imită. în linişte şi noapte, era uşor să pretindă că nu erau decât ei doi. Că nu erau înconjuraţi de oameni şi maşini făcute pentru a ucide. Că sora lui nu era adormită la doar un mic hău distanţă.

Acest ultim fapt era mai greu de ignorat. Lada era încăpăţânată, întotdeauna pretindea spaţiul care nu îi aparţinea, fie în realitate, fie în mintea lui Radu.

— Dacă-i acolo, începu din nou Ciprian, ce-o să faci?

— Ce trebuie.

— Şi ce trebuie?

Radu închise ochii, deşi întunericul din spatele pleoapelor nu îi oferea mai mult confort decât noaptea.

— Ce-ar face ea. Ce-ar face Mehmed. Am încercat atât de tare să scap de asta, dar drumul meu ducea întotdeauna aici. Am cotit de câte ori am putut. Am găsit credinţa şi pe Dumnezeu. Am găsit o nouă casă şi o nouă ţară, chiar şi limbi noi şi un nume nou. Dar nu pot să scap de a deveni un Dracul. Cruzimea, dorinţa de a distruge orice altceva în urmărirea unui scop. Ştiu ce-ar face ea. Ştiu ce trebuie să fac. Dar nu vreau s-o fac.

Radu simţi degetele lungi ale lui Ciprian căutându-le pe ale sale, le simţi împletindu-se cu ele. Simţi felul în care se potriveau, ca şi cum erau făcute dintotdeauna unele pentru altele.

Ciprian ridică mâna lui Radu şi şi-o apăsă de buze:

— Lada şi Mehmed nu se pot mişca decât înainte. Au o singură cale şi nu se pot despărţi de ea. Dar tu te subestimezi. Nu eşti soră-ta, şi nici nu ar trebui să fii. întotdeauna ai avut o tărie pe care ea n-a avut-o. Dacă vrei să cobori muntele în noaptea asta şi să părăseşti Valahia pentru totdeauna, o să fiu alături de tine. Şi dacă hotărăşti că decizia corectă e s-o ucizi pe soră-ta, o să fiu alături de tine. Dar nu face un lucru doar fiindcă l-ar face ea ori Mehmed.

— Dar ei au fost capabili de lucruri măreţe. Chiar predestinaţi pentru asta.

— Atunci nu ţinti măreţia. Ţinteşte bunătatea. Şi indiferent cum ajungi acolo, aia va fi calea potrivită pentru tine, scumpul meu Radu.

Radu simţi lacrimi calde curgându-i pe faţă. Cum putea găsi bunătate în toate astea?

— Ea n-o să se oprească niciodată. Nu poate. Nu sunt în stare să mă gândesc la o cale prin care s-o salvez şi pe ea, *ţi* Valahia.

— Ai supravieţuit unei copilării crude. Ai construit un spaţiu sigur pentru inima şi sufletul tău. Te-ai descurcat într-o curte străină şi ai făcut-o să fie a ta. Te-ai ridicat la putere când ar fi trebuit să fii un captiv. Te-ai împrietenit cu cel mai puternic bărbat de vârsta noastră. Te-ai dus într-un oraş străin şi ai ajutat la schimbarea cursului evenimentelor în favoarea poporului tău - şi ai reuşit să arăţi o milă enormă în acelaşi timp. Dacă poate să găsească cineva o cale, Radule, tu eşti acela.

în zori, Radu se rugă.

în cetate erau oameni. De la distanţa aceasta era mici şi neînsemnaţi, umblând de colo-colo alene. Habar nu aveau că sunt urmăriţi.

Radu avusese dreptate, ştiuse că aveau să o găsească aici. Lada ieşi pe zidul cetăţii şi se înclină peste margine. Alături de ea se afla Bogdan. Deşi distanţa era mare, Radu l-ar fi recunoscut oriunde pe bărbatul masiv. Nu recunoscu pe niciu- nul din ceilalţi oameni, din care câţiva se aflau alături de Lada şi Bogdan.

Bogdan încercă să o prindă pe Lada de mâini, dar aceasta i le abătu.

Radu îngenunche şi căută o săgeată. Fixând-o în arcul mare, expiră, privind de-a lungul cozii săgeţii către sora lui. întotdeauna fusese un arcaş mai bun ca ea. Era singurul lucru fizic la care o putea învinge.

La ea toate celelalte fuseseră mai puternice,

întotdeauna. Inclusiv inima.

Radu avea să i-o frângă. Inspiră adânc şi ţinti.

45

Cetatea Poenari

LADA ÎI PLESNI MÂNA LUI BOGDAN, îndepărtând-o din nou când bâjbâia după ale ei.

— Ne căsătorim. Nu eşti un copil care umblă prea aproape de malul râului. Nu cred că-i nevoie să te ţin de mână.

Bogdan zâmbi, iar bucuria îi înmuie trăsăturile masive, transformându-l iar în băiatul cu care îşi împărţise copilăria.

— Ţi-aduci aminte când i-ai zis mamei că-s eu fratele tău şi că Radu-i un vierme? Acum o să fiu soţul tău. Aici ne-am căsătorit şi prima dată.

Lada îşi dădu ochii peste cap, dar îşi aminti. Şi, chiar dacă nu resimţea bucuria atât de evidentă a lui Bogdan, tot i se păru un lucru bun. întotdeauna îl voise pe Bogdan alături de ea. Era o reînnoire a acelei legături făcute cu sânge în copilăria lor.

O reînnoire a legăturii ei atât cu Bogdan, cât şi cu ţara ei. Nu făcuse destul încă. Nu se străduise suficient de mult timp şi nici suficient de tare. Dar avea să o facă. Iar Bogdan urma să o susţină la fiecare pas, cum făcuse întotdeauna.

Părintele cocoşat şi cărunt din sat îşi continua zisa, ca şi cum nu vorbiseră peste el. Lada purta zalele şi o cămaşă brodată cu blazonul ei. îşi lăsase pânza roşie în păr. Bătrâna o purtase la nunta ei. Era plăcut să o poată onora. Era şi lipsit de loialitate, pentru că femeia pe care ar fi trebuit să o onoreze de fapt Lada fusese lăsată în urmă, în Hunedoara. Oare Oana ar fi fost fericită pentru uniunea asta oficială? Lada spera că da.

Părintele îl întrebă pe Bogdan ceva. Lada nu era foarte atentă. Simţi un fluturat nervos în josul stomacului. Nu avea sens. Nu era agitată. Nu îi păsa suficient de mult de ceremonia asta încât să fie îngrijorată sau temătoare.

Fluturatul veni iarăşi. Era ceva nou. Ceva străin.

Lada îşi puse mâna pe stomac şi privi în sus la Bogdan, îngrozită. El se uita solemn la preot.

— Bogdan! şuieră Lada.

Bogdan se întoarse spre ea, întinzându-i din nou mâinile. Ea le prinse, având nevoie de o ancoră, ceva de care să se ţină, împotriva groazei bolnave care deschisese un hău în ea. Avea nevoie de doica ei. Avea nevoie de Daciana.

Dar acum nu îl avea decât pe Bogdan.

îngrijorarea îi şterse fericirea, ca un nor care trece peste soare.

— Ah, spuse el, încruntându-se spre săgeata care apăruse, înfiptă adânc între coastele lui.

Privi din nou în sus spre Lada, apoi se împletici spre zid. Lada se întinse spre el, dar prea târziu. Greutatea şi elanul lui îl făcură să cadă peste margine.

Lada îl urmări pe Bogdan învârtindu-se prin aer înainte să atingă în cele din urmă un bolovan, să salte cu un pocnet greu şi să se prăbuşească în josul stâncii abrupte spre râul aflat cu mult mai jos. Membrele i se mişcau fără a opune rezistenţă, căci Bogdan era deja doar un simplu cadavru.

Bogdan se dusese. Şi de data asta nu avea să mai fie nicio reuniune miraculoasă, nu aveau să se mai regăsească după ani de separare. Bogdan se dusese. Bogdan nu avea *voie* să se ducă. Bogdan nu putea să dispară. îi aparţinea ei.

Lada privea în locul în care căzuse. în jurul ei oamenii strigau, iar cineva o smuci de braţ. Dacă o săgeată îl găsise pe Bogdan, o săgeată o putea găsi şi pe ea. Privi în sus, cercetând muntele de pe partea opusă.

Acolo.

O siluetă singuratică, în picioare, cu un arc mare alături.

Radu ridică o mână şi o flutură. Ameţită şi şocată, Lada flutură şi ea din mână.

Primul tun lovi cetatea. Sunetul pietrei zdrobite de piatră o dezmetici pe Lada din starea ei de visare. Radu nu flutura mâna. Radu le făcea semn oamenilor lui.

— Acolo! arătă Lada. Ţintiţi într-acolo cu tot ce-avem!

Se feri, sărind de pe interiorul zidului jos, pe podea. Ate- riză cu un şoc pe care îl resimţi în tot corpul. Avea nevoie de el. Avea nevoie să se concentreze.

Bogdan, răsucindu-se, îndepărtându-se de ea pentru

totdeauna.

— Tunuri! Săgeţi! Arbalete! Şi păziţi cărările să nu se furişeze şi de pe partea noastră! strigă Lada indicaţii către oameni.

Oameni pe care nu îi ştia, ale căror chipuri abia le recunoştea. Se repeziră pe lângă ea, grăbind la treabă, iar ea stătu.

Singură.

Bogdan, primul bărbat pe care îl alesese. Ultimul care o părăsise.

Un om ţipă când o explozie azvârli în aer schije minuscule de piatră şi resturi, aruncând-o pe Lada în genunchi. îşi şterse sângele care îi curgea în ochi şi văzu jumătate din zidul exterior spulberat - jumătatea care era un perete al locului în care ţineau tunurile şi praful de puşcă.

— Pe rănile Domnului!

întotdeauna se gândise că măritişul îi va aduce moartea. Nu se aşteptase ca temerea aceasta să fie îndeplinită atât de exact.

Unul dintre turnuri gemu, în timp ce ploua cu pietre. Cetatea crescuse repede, viteza şi secretul fiind principalele scopuri ale Ladei. Nu o proiectase să reziste artileriei, presupunând că nimeni nu avea să poată căra tunuri mari şi grele în susul munţilor fără a fi observat. Fusese o lipsă de imaginaţie îngrozitoare din partea ei.

Radu nu suferise de aceeaşi lipsă.

Oamenii Ladei găsiseră deschideri care pe unde putuseră şi trăgeau cu arbalete şi săgeţi. Lada îşi

încleştă mâna pe medalion, cu senzaţia că uită ceva, că ratează ceva vital care o hărţu- ieşte. Dar ştia ce îi lipsea, iar el nu avea să se întoarcă vreodată. Şi apoi, o altă fluturare mică în stomac. Se simţi ca şi cum ea era cea care se rostogolise în josul muntelui.

Trebuia să se concentreze. Alergă în cealaltă parte a fortă- reţei şi se căţără pe zid pe o scară, privind în jos dincolo de poartă, la cărarea care cobora şerpuit.

— Tu! înhăţă un bărbat - Grigore - când acesta se îngrămădi lângă zid şi puţina protecţie pe care o oferea. Te trimit după ajutor. încă nu-s pe partea asta de munte.

Lada aruncă o funie peste zid. O legă, apoi îi făcu semn spre ea.

— Dar...

Omul privi disperat în jur, şovăind.

— Preferi să fii afară cu ei ori aici cu mine, după ce nu mi-ai ascultat ordinul?

Grigore se aruncă peste zid, dându-şi drumul pe funie. Aproape că ajunsese jos când o săgeată de arbaletă i se înfipse în pântece, iar el căzu, ţipând.

— Ardeţi podul! strigă Lada, ferindu-se.

Cetatea era construită pe un pinten de stâncă, şi un pod de lemn se întindea peste râpa dintre vârf şi restul muntelui. Era o altă apărare naturală. Atât cât le putea servi, sub acest atac.

Lada coborî în cetate în timp ce oamenii aruncară smoală pe pod, peste ziduri, iar apoi îi dădură foc cu săgeţi aprinse.

Din câte ştia, pe muntele ei se afla un singur ienicer. Dacă se năpusteau cu toţii, era posibil să copleşească

pe oricine ar fi fost acolo. Mulţi dintre ai ei ar fi reuşit să scape. Dar Radu avea mai multe resurse decât ea. Putea avea zece mii de oameni aşteptând în copaci.

El nu putea să doboare întreaga cetate într-o zi. Ar fi putut să o tot lovească, dar abia peste o săptămână, cel puţin, tunurile mici pe care le putuse urca atât de sus pe munte ar fi făcut suficiente pagube încât să doboare toată construcţia. Avusese noroc cu lovitura care îi distrusese depozitele de praf de puşcă. Restul procesului avea să fie mai lent.

Generoasă, Lada estimă că aveau o săptămână în care se puteau apăra. Ar fi putut să lupte şi să îşi croiască drum în josul muntelui, dar nu aveau cum să o facă în secret. Aşa că şi dacă Radu nu avea mulţi oameni în aşteptare, i-ar fi văzut fugind şi ar fi avut suficient timp să îşi mute oamenii la poalele muntelui şi să aştepte.

Dacă Lada aştepta moartea înceată a cetăţii, din cauza tunurilor, sătenii ar fi observat, în cele din urmă. Dar nu aveau nicio idee încotro să meargă după ajutor. Iar ea nu trimisese încă niciun fel de instrucţiuni oamenilor ei. Din ce ştiau solda- ţii ei ascunşi în aceşti munţi, făceau exact ceea ce ar fi trebuit să facă: aşteptau.

Mii de oameni dornici de luptă şi niciunul aici care să ajute.

Bogdan era mort. Lada îşi tot amintea asta. Dar acum simţi un val de uşurare că Oana fusese abandonată. Că nu văzuse asta. Fusese un act de milă, de fapt, lăsatul ei în urmă. Măcar atâta lucru bun reieşise din trădarea Ladei.

Stătea în picioare în curtea micuţă, ascultând oamenii cum strigă, privindu-i cum aleargă în jurul ei.

Văzându-l pe Bogdan cum cade, din nou şi din nou şi din nou.

Era singură. Pentru prima dată de când îşi putea aminti, era cu adevărat singură. Crezuse că este puternică şi independentă, dar asta fusese o minciună.

Copilă fiind, o avusese pe doică. Pe Bogdan al ei. Adoraţia pentru tatăl ei. Şi pe Radu.

Apoi îi avusese pe Radu şi pe Mehmed.

Apoi pe Nicolae şi oamenii ei, iar în mintea ei încă îi avusese pe Radu şi Mehmed, chiar dacă acum ştia că era o minciună şi fusese întotdeauna.

Ba chiar îi recuperase pe Bogdan şi pe doică şi construise o mică armată de oameni în jurul ei. Dar, unul câte unul, aceştia plecaseră sau îi fuseseră luaţi.

Senzaţia de fluturare din josul abdomenului reveni, iar ea nu putu să-şi recapete răsuflarea, nu putu să-şi domolească inima. Nu era singură.

Era singură.

— Trageţi cu tot ce avem şi dup-aia abandonaţi cetatea! strigă.

Oamenii se opriră, îngheţaţi de neîncredere. Iar apoi, pe când îi urmau ordinele, acţiunile lor deveniră frenetice.

Ea merse, amorţită şi nepăsătoare la haosul dimprejur, către cea mai apropiată uşă. în interiorul camerei era un puţ vechi, bine acoperit cu scânduri din lemn. Lada luă un colac de frânghie de lângă perete şi îl

legă de un inel de metal fixat în pietre. Apoi împinse la o parte scândurile, aruncă funia înăuntru şi se căţără în puţ.

Frânghia îi ardea palmele, iar braţele îi tremurau, slăbite după timpul petrecut în închisoare. Coborî cât de lent putu, alunecând pe ultimii coţi şi apucând cu greu cu degetele de la picioare treptele care duceau spre fundul puţului.

Anul trecut găsise peştera de la poalele vârfului. în timpul construirii cetăţii, descoperise puţul când din el zburaseră lilieci. Trebuia să fie ieşirea de la capătul de sus al trecerii secrete din munte. însă nu avea idee dacă mânerele şi treptele continuau până jos sau dacă trecerea timpului le rosese complet.

Dacă ar fi găsit puţul în vara când descoperiseră vârful! L-ar fi explorat. L-ar fi forţat pe Bogdan să coboare în el. Sau, mai degrabă, pe Radu. Atunci ar fi ştiut cu siguranţă dacă era posibil să cobori până la trecerea secretă. Explorările din tinereţe o trădaseră, aşa cum făcuseră toate cele din copilăria ei. Mama ei. Tatăl ei. Bogdan. Radu. La ce erau bune amintirile dacă nu o puteau salva acum?

Era chinuită de gânduri despre Bogdan, despre Radu. Despre timpul pe care îl petrecuseră aici tustrei. O vară de râs şi genunchi juliţi, scăldată în soare, amintirea bătându-şi joc acum de ea când era agăţată, orbeşte, de piatra rece şi umedă.

Radu i-l luase pe Bogdan.

Radu.

Pe cine avea ea acum? Unde erau puterea şi

siguranţa care o susţinuseră? Ar fi trebuit să se încreadă în mama ei adevărată, Valahia, dar continua să îl vadă pe Bogdan căzând. Rostogo- lindu-se de pe munte. Cum de îi luaseră până şi asta?

Pietrele erau lunecoase de umezeală, porţiuni din ele fiind acoperite cu straturi de excremente de lilieci sau grămezi de mucegai. Le simţea sub unghii, se bucura că nu le putea vedea negreala agăţată de ea. Acum era complet întuneric, deschiderea de deasupra ei era atât de îndepărtată, încât nu ii mai putea zări lumina. Sub ea, ţinta îi era prea îndepărtată ca să zărească măcar o scânteiere de speranţă.

Singură, apăsată de piatră, ştiu: nu era nicio inimă în muntele acesta.

Valahia nu îi era mamă. Valahiei nu îi păsa ce se întâmpla cu ea. Şi toţi cărora le păsase fie erau morţi, fie încercau să o omoare.

Piciorul îi alunecă şi rămase agăţată de vârfurile degetelor. Durerea ardea prin ele.

— Sunt un dragon, şopti ea.

Ecoul se plimbă în jurul ei şi propriile cuvinte se întoarseră chinuite, lipsite de orice înţeles sau forţă.

Căzu.

46

Cetatea Poenari

RADU ŞEDEA ÎN LUMINA SLABĂ a felinarului, cu capul rezemat de piatra rece. în mână ţinea unul din cuţitele Ladei. încheietură, încheietură, talie, gleznă, gleznă. Le luase pe toate.

Lada îşi odihnea capul în poala lui, cu ochii închişi. Respiraţia îi era egală. Braţul îi era îndoit într-un unghi imposibil atunci când o găsise într-o grămadă prăbuşită la capătul tunelului lung şi întunecat care ducea la cetate. Nu sângera vizibil pe nicăieri, dar dormea deja de nişte ore.

Radu se foi, punându-şi din nou sângele în mişcare în picioarele amorţite.

Pleoapele Ladei fluturară. Radu o mângâie pe frunte, dân- du-i la o parte una din buclele încurcate. Ea sări în capul oaselor, apoi ţipă de durere, prinzându-şi umărul şi ghemuindu-se la distanţă de Radu. încercă să se ridice, dar una dintre glezne îi cedă. Târându-se în continuare, se lovi de zidul îndepărtat, la numai câţiva paşi de Radu, şi se opri, rezemându-se de el şi respirând greu.

— Salut, Lada, zise Radu.

Cu mâna bună, Lada se căută la cealaltă încheietură.

Radu ridică pumnalul. în pâlpâitul auriu al felinarului, ochii negri ai Ladei păreau morţi, nu reflectau nimic. Era ca şi cum lumina ar fi fost suptă înăuntru, devorată pe de-a-ntregul şi aruncată.

— De unde-ai ştiut de locul ăsta?

Lada îşi puse mâna zdravănă pe coaste şi se strâmbă.

— Ai crezut că toată vara aia n-am făcut altceva decât să plâng fiindcă tu şi cu Bogdan nu mă lăsaţi să mă joc cu voi?

Lada clipi, încă ameţită.

— De fapt, da.

Radu râse, iar sunetul răsună mai strălucitor în locul acela decât lumina felinarului.

— Am facut-o destul de mult. Dar am şi explorat. Am găsit peştera asta şi m-am căţărat până sus la cetate. De îndată ce am ieşit afară acolo, am ştiut că era secretul pe care îl păstraseşi. N-am avut totuşi curaj să cobor tot pe aici. M-am întors pe munte, şi a durat până la căderea serii. N-ai observat niciodată că fusesem plecat toată ziua, zâmbi Radu.

— Nici tata n-a observat când am găsit prima dată ruinele cetăţii. Am fost atât de încântată să-i spun. Dar tot ce voia el era să ne părăsească.

— Asta nu s-a schimbat niciodată. Radu oftă şi sunetul moale se pierdu în briza care îşi găsise drum în partea aceasta de peşteră. Când am auzit zvonuri despre cetatea ta din munţi, am ştiut c-o să te găsesc aici.

Lada închise ochii şi o altă grimasă îi trecu peste chip, de unde fii alungată repede.

— Deci ai coborât aici după ce ai ratat.

— După ce-am ratat?

— Ţinta. Cu săgeata.

— N-am ratat.

Lada deschise ochii şi îi îngustă spre el:

— Şi totuşi sunt aici, fără găuri de săgeată.

— Mi-am atins ţinta.

Lada se luptă să îşi găsească cuvintele:

— Ai... ai vrut să-l omori pe Bogdan?

Nu fusese o decizie uşoară. Radu o luase întâi pe Lada în cătare. Dar încrederea lui Ciprian în el îl făcuse să se oprească. Dacă îl avea pe Ciprian alături, ştia că putea face orice. Şi ştia că dacă Lada îl avea pe Bogdan lângă ea, nu avea să renunţe niciodată. Trebuia să i se ia tot ce revendicase de-a lungul anilor. Aşa că Radu îl ucisese pe cel mai vechi prieten al Ladei. Băiatul doicii lor iubite. în niciun caz nevinovat, dar cu toate astea, Radu avea să îşi poarte crima până la sfârşitul zilelor sale.

Trebuia să o zdrobească pe Lada înainte de final. Aşa că Bogdan murise.

— Trebuia să înţelegi acest cost. Să simţi pierderea.

— Sau pur şi simplu l-ai urât pe Bogdan.

Radu îşi frecă urechea de umăr, jenat. Era adevărat. îl urâse pe Bogdan. Dar nu ura îi motivase acţiunile.

— Trebuie să pierzi.

— Mi l-ai luat.

Propria mânie a lui Radu se stârni la acuzaţiile ei:

— Tu mi-ai omorât cumnatul!

— *El* mi te-a luat! Lada vru să se azvârle în faţă, apoi durerea îi tăie răsuflarea şi căzu înapoi. Nu-mi pare rău!

Radu se luptă cu furia. Ea încerca să îl provoace.

— Ştiu.

— Poţi să-i spui asta lui Mehmed. Spune-i că nu mi-a părut rău. Spune-mi că singurul meu regret e că n-a murit sub cuţitul meu.

Radu ridică o mână şi se făcu a scrie o scrisoare.

— Dragă Mehmed, zise el cu voce cântată. Sora mea îţi trimite salutări şi doreşte să ştii cât de mult îţi admiră sângele şi îşi doreşte să fi văzut mai mult din el. Să-l fi văzut pe tot, de fapt.

Lada izbucni şocată în râs, ţinându-se de coaste şi coco- şându-se de durere. Gâfâi, ridicându-se încet.

— Isprăveşte! întotdeauna am spus c-o să te omor. Nu mi-am închipuit niciodată c-o să mă omori tu.

Radu nu îşi luă ochii de la sora lui:

— Atunci înţelegi. Rezultatul luptei tale. Eşti singură, în întuneric, fără aliaţi, fără prieteni şi fără arme.

Chipul Ladei era înverşunat şi mândru, ca şi cum ar fi fost desenat şi rupt din durere.

— A meritat? şopti Radu.

— Da! ridică ea bărbia.

Radu zgârie cu cuţitul piatra umedă de sub el.

— Ţi-aminteşti povestea lui Shirin şi Ferhat?

— Suntem în mijlocul muntelui, Radu, şi nu văd nicio inimă.

Radu zâmbi:

— Te înşeli. Sunt două. A ta şi a mea.

Lada lăsă să-i scape o răsuflare adâncă, tremurată, şi o parte din mândrie îi căzu odată cu umerii. Pe chipul ei era o expresie pe care Radu nu o mai văzuse niciodată.

Tristeţe.

— Mi-aş fi dorit să nu fii tu, spuse ea. Aş primi cu

bucurie tăişul oricui, dar nu al tău.

— Totuşi, n-o să te opreşti niciodată. Chiar şi acum. Dacă ar exista vreo cale să continui, singură, lipsită de toate, ai face-o.

Lada încuviinţă din cap şi mâna îi alunecă spre medalionul pe care i-l dăduse Radu.

— O să lupt cât mai am suflare în mine. Chiar dacă pare că propria mea ţară nu vrea s-o fac, o să lupt. Nu mă pot opri.

— Aşa mă gândeam şi eu. Radu se ridică, scuturându-şi picioarele care erau dureroase şi amorţite de şederea îndelungată.

Tu şi cu Mehmed. întotdeauna am încercat să vă protejez pe voi doi, am încercat să vă schimb traiectoriile. îmi doresc s-o fi putut face. Dar dacă aş fi reuşit, voi n-aţi fi fost oamepii care sunteţi, şi nu vă pot reproşa asta.

Radu se apropie de ea. Lada se uită în sus spre el sfidătoare, aprigă.

Bărbatul îşi îndesă cuţitul la betelie.

— Ai încercat cu adevărat să mă aperi în copilăria noastră. Să mă faci mai puternic. De fiecare dată când ai lăsat să fiu bătut. De fiecare dată când ai fost cea care m-a bătut. Pentru că n-ai văzut altă cale de a mă apăra.

Lada ridică o sprânceană, confuză.

— Da.

— Atunci lasă-mă să te apăr şi eu aşa cum ştiu. N-o să stau cu tine veşnic... nu pot şi nu vreau. Dar pot să te ajut un timp scurt, astfel încât să continui să eliberezi Valahia. Cred că vă meritaţi una pe alta.

Lada se încruntă:

— Asta-i o insultă?

Radu râse:

— Nu ştiu. Dar ai văzut la ce-au dus metodele tale. Lasă-mă să te ajut destul cât să ajungi pe teren stabil. Pot să-ţi ofer un tron fără agitaţie sau ameninţare, ca să-ţi poţi însănătoşi ţara.

— Şi apoi?

— Şi apoi o să plec.

— Şi Mehmed?

— Lasă-mă să-mi fac eu griji pentru el. Te rog. Lasă-mă să-mi fac eu griji pentru *toţi* ceilalţi conducători, nobili şi boieri. Insist.

— N-am nevoie... Lada se opri, scuturând din cap, apoi continuă: Ba am nevoie de ajutorul tău. întotdeauna am avut. Dar nu erai aici. Nu m-ai ales pe mine.

Radu îngenunche în faţa ei, întinzându-i cuţitul. Ştiind că tocmai îi ucisese cel mai bun prieten. Ştiind că-i luase totul. Ştiind că o creatură sălbatică rănită, încolţită, este cea mai periculoasă.

Ştiind că asta era alegerea lui. Nu era ce ar fi făcut Lada sau Mehmed. Şi că de aceea era alegerea corectă.

Lada se întinse şi degetele i se adunară în jurul cuţitului. îl ridică, jucându-se cu reflexele luminii.

— Eşti al meu din nou?

— O vreme.

— Şi dup-aia?

— Şi dup-aia mă retrag ca să trăiesc o viaţă fericită, paşnică, departe de tronuri, domnitori şi decizii imposibile. Radu făcu o pauză, apoi continuă: Sau putem face asta acum. Vino cu mine. Lasă totul în urmă.

Mâna Ladei se strânse într-o mişcare reflexă în jurul

cuţitului.

— Nu credeam, dar trebuia să încerc, zise Radu şi îi întinse mâna.

Lada îşi puse cuţitul în teacă şi îi acceptă ajutorul.

— Eşti conştientă că asta o să-ţi fie moartea? zise Radu cu o voce la fel de blândă ca strânsoarea braţului său în jurul mijlocului ei. Nu azi. Nici mâine, dacă avem noroc. Dar în cele din urmă o să te sfârşească pentru c-ai îndrăznit să ceri putere.

— Ştiu. Dar Valahia merită.

în vocea surorii sale, Radu îi auzi acceptarea sfârşitului. Nu era nicio sfidare. Cuvintele ei erau aproape tandre, ca şi cum ar fi fost spuse unui iubit.

Ieşiră din peştera întunecoasă împreună, în lumină.

— Şi, zise Lada, clipind în timp ce ochii i se obişnuiau, vrei un copil?

47

Târgovişte

LADA ERA CULCATĂ PE SPATE, privind în sus la ramurile copacilor. Erau împletite ca nişte degete, iar albastrul cerului se lupta să străbată printre ele. Toamna târzie le lăsase lipsite de frunze, cu excepţia câtorva rămase în urmă, triste. Era suficient de rece încât însoţitorii ei să fie înfaşuraţi în blănuri, dar nimeni nu obiectase când le sugerase să se întâlnească în pădure. Nazira o evita, găsindu-şi mereu un alt loc în care să se afle atunci când Lada era implicată în întâlniri. Lada nu îi purta pică. Venise în schimb Fatima, servitoarea tăcută, împreună cu Radu şi Ciprian.

Undeva în apropiere, oamenii lui Radu păzeau grupul în tăcere şi invizibili. Lada bănuia că deseori atenţia lor era îndreptată mai mult spre ea decât spre alte posibile ameninţări. Ceea ce dovedea că erau oameni buni. Când Radu o scosese pe Lada şi declarase că se convenise asupra unui tratat, oamenii lui fuseseră neîncrezători. Dar Radu continua să fie extrem de convingător pentru a-i încredinţa pe ceilalţi că această cale a lui era cea mai bună.

îi scrisese şi lui Mehmed. Lada nu întrebase ce spusese Radu sau cum răspunsese Mehmed. Nu ştia decât că Radu era de partea ei, ceea ce era mult mai de

preţ decât îşi închipuise şi nu avea de gând să pună în primejdie acest fapt.

— Şi regele Ştefan? întrebă Lada, continuând discuţia lor despre ameninţări şi aliaţi. încă mai are oraşele pe care mi le-a luat când ar fi trebuit să mă ajute. Vreau să-l omor.

Radu oftă, frecându-şi o nară şi lăsând în urmă o dâră de cerneală.

Ciprian, tânărul grec înalt care era tot timpul lângă fratele ei, râse şi şterse dâra. Ciprian nu semăna deloc cu Mehmed. Era plin de voioşie şi deschis, purtându-şi sentimentele atât de limpede, încât până şi Lada îl putea citi. Mehmed fusese întotdeauna atât de atent cu ce arăta lumii. Şi în timp ce Mehmed nu fusese niciodată satisfăcut cu nimic, vrând mereu mai multă cunoaştere, mai multă putere, mai mult control, Ciprian părea profund mulţumit atâta timp cât era cu Radu.

Cândva, Lada se întrebase dacă ar fi putut cineva să îi abată inima lui Radu de la Mehmed. Nu ar fi crezut că o persoană atât de diferită de Mehmed avea să o facă. Presupunea că trebuie să fie fericită pentru Radu, dar el era foarte iritant.

— Nu poţi să-l ucizi pe regele Moldovei, zise Radu.

— Nu plănuiam s-o fac cu mâna mea, făcu semn Lada spre burta care îi tot creştea. Evident c-aş trimite pe altcineva.

— Nu, vreau să spun că *noi* nu-l putem omorî pe Ştefan. Ne e încă aliat. Am răspunsuri bune de la trimişii către el. în plus, am crezut că-l placi.

— îl plac. Dar asta nu înseamnă c-ar trebui să trăiască după ce-a făcut. Ce fel de exemplu dau dacă-i permit să păstreze pământurile pe care le-a luat?

— N-o să-l lăsăm să le păstreze. O să i le dăm ca dar, pentru a-i mulţumi că ne e aliat şi ca gest pentru bunăvoinţa şi cooperarea lui în viitor.

Lada se ridică în capul oaselor, mormăind.

— Asta-i groaznic.

— Asta-i diplomaţie. în momentul acesta, nu pot să fac mare lucru pentru relaţiile noastre cu Transilvania şi Bulgaria, dar n-o să stricăm niciunul din hotarele noastre prietene.

Lada pufni mânioasă, masându-şi spatele cu încheieturile degetelor.

— Lasă-mă pe mine!

Fatima se aşează pe pătură lângă ea şi îi masă muşchii dure- roşi. în castel, ori de câte ori se întâlnea cu trimişi sau se ocupa de administrarea pământurilor, Nazira purta o rochie căptuşită, ca să imite starea Ladei.

— Eşti drăguţă cu mine numai fiindcă vreţi copilul ăsta, zise Lada.

Fatima nu se opri şi nu răspunse. Nu o făcea niciodată. Se purta cu Lada cu o blândeţe distantă pe care aceasta ştia că nu o merită, iar asta o irita. Fatima ar fi trebuit să o urască, aşa cum o făcea pe drept Nazira.

Uneori, Lada se întreba dacă ar fi trebuit să îi ceară scuze Nazirei pentru că îl ucisese pe fratele ei. Dar îi *dădea* un copil, ceea ce se părea că Nazira îşi doreşte foarte tare. Iar Lada nu putea găsi cuvintele - sau sentimentul - pentru a spune că îi pare rău. Totuşi, o plăcea pe Nazira în pofida voinţei sale. Pe cât de mult suspectase şi se îndoise de căsătorie, vedea acum că Nazira era înverşunată în ceea ce i se cuvenea, cu o minte iute ce căuta mereu oportunităţi.

Ladei i se părea o pierdere faptul că ea şi Nazira nu puteau fi prietene. Dar nu putea face nimic ca să repare ce înfaptuise. Nu avea să încerce. Nazira avea totuşi mult mai multe decât Lada. Radu reuşise să construiască în jurul lui o familie formidabilă. Şi, spre deosebire de Lada, putuse să îi păstreze pe toţi.

O crenguţă pocni şi Lada se întinse după o piatră, înainte să îşi dea seama că nu era Bogdan care încerca să se furişeze la lecţiile lor din pădure.

Era Oana, ce urca prin pădure spre ei, cărând un coş mare.

— O să-l omorâm pe Matei, totuşi, zise Lada.

Cuvintele atârnară într-un nor îngheţat de răsuflare. îşi dori ca ele să devină o realitate palpabilă.

— M-a trădat. M-a ţinut în închisoare trei luni. L-a trădat şi pe papă şi aliaţii lui europeni, luând aurul destinat cruciadei noastre împotriva lui Mehmed şi folosindu-l ca să-şi răscumpere prostia aia de coroană. Nu-i de încredere. în plus, nu putem fi siguri că n-o să încerce din nou să-mi facă rău.

— Ba n-o să-l omorâm pe Matei, răspunse Radu.

— M-a luat prizonieră!

— Dar nu te-a omorât. Şi nici pe Oana. Ba chiar ne-a tri- mis-o înapoi, ca dar.

Oana mormăi, despachetându-le masa de prânz:

— Ar fi putut să trimită ceva mai valoros.

— Nimic nu-i mai valoros, zise Radu.

Dar tot nu putu să o privească pe doica lor în ochi. Numai el şi Lada ştiau sursa vinovăţiei lui. Lucrul cel mai apropiat de scuze pe care îl putuse face Lada pentru că o lăsase în urmă fusese să nu îi spună doicii ei

cine îl ucisese pe Bogdan. Din câte ştia Oana - şi ceea ce avea să ştie totdeauna -, Bogdan se dusese în munţi să caute ajutor şi nu se mai întorsese niciodată.

Oana nu avea să fie nevoită să trăiască ştiind adevărul. Era suficient că o făceau Lada şi Radu.

Privirea doicii alunecă spre pântecele umflat al Ladei, iar ochii i se umeziră de lacrimi. Lada îşi învinse pornirea de a mârâi. Dacă ar fi putut să scoată chestia aia nenorocită din ea şi să termine cu asta, ar fi facut-o. Era ca un parazit, străin şi supărător. Iar Lada ştia că atunci când ceilalţi se uitau la pântecele ei, vedeau ceea ce voiau.

Nazira şi Fatima îşi vedeau viitorul ca mame. Radu, un secret de ascuns pentru a o proteja pe Lada. Oana, carnea şi sângele ei, amestecate cu ale fiicei revendicate.

— E-al lui? întrebase Radu într-o noapte, în vreme ce o ajuta pe Lada să facă exerciţii cu braţul rănit, pentru a-şi recăpăta complet mobilitatea.

— Vrei să zici al lui Bogdan? întrebase Lada la rândul ei.

— Ştim amândoi că nu la el mă refeream.

Din nou, Lada nu răspunsese. Nici nu avea să o facă vreodată. Ştia că pruncul ar fi putut fi considerat un moştenitor legal - ştia că în mintea lui Mehmed şi în ochii legii otomane, Lada era parte din haremul lui. Dar Mehmed nu avea să mai aibă nimic din ea, niciodată. Cu siguranţă nu bestia care in momentul acela ocupa locul de deasupra băşicii ei.

Radu continua să vorbească:

— ...pentru că ştim ce vrea, e uşor de discutat cu el.

Şi e legătura noastră cu papa şi restul Europei. E ca un mers pe sârmă, dar cred că putem să-l păstrăm de partea noastră sau cel puţin să nu ne fie direct împotrivă.

— Ne-ar ajuta dac-am avea bani să-i trimitem lui Matei, zise Lada. Le e profund loial banilor.

— Dac-am avea bani, ne-ar ajuta la o mulţime de lucruri, în primul rând, trebuie să supravieţuim iernii ăsteia.

Lada ştia că aveau să o facă, şi numai graţie precauţiei lui Radu de a pune ienicerii să lucreze pământul. Ea îşi distrusese propria glie. El o vindecase.

Din nou o enerva.

— Dacă nu mă laşi să-l omor pe Ştefan sau pe Matei, pe cine putem omorî?

— Am făcut o listă detaliată, răspunse Radu, răsfoindu-şi pergamentele.

Majoritatea descriau finanţe, unde se aflau, unde puteau fi distribuite. Resurse cum erau hrana şi materialele. Liste cu oameni şi unde se aflau aceştia, precum şi persoane în care considera că puteau avea încredere sau a căror încredere putea fi cumpărată. Pe scurt, toate micile detalii cu care Lada nu voise niciodată să aibă de-a face, dar care erau necesare pentru a conduce o ţară.

Radu era un prinţ excelent. Lada nu era surprinsă. Nici supărată în mod special. întotdeauna îl voise alături de ea. întotdeauna ştiuse că împreună puteau realiza ceea ce nu ar fi reuşit niciunul dintre ei de unul singur.

Poate că dacă ea nu ar fi distrus atâtea ca să îl aducă aici, el ar fi rămas.

— Ah! lat-o!

Radu ridică o bucată de pergament şi i-o întinse. Ochii Ladei se îngustară cât nişte lame de cuţit.

— E goală.

— Exact! Construim, nu ardem.

— Tot cred c-ar fi mai uşor dac-am lua-o de la capăt. Să distrugem tot ce există şi a dus la aşa slăbiciune şi putregai.

Radu îşi încleştă maxilarul, gânditor:

— Am văzut cât costă să iei ceva foarte vechi şi să-l faci de nou. Sângele curgând pe străzi pentru a da la o parte un imperiu căzut şi a face loc viitorului. Copiii...

Ciprian se întinse şi îşi puse mâna peste a lui Radu, care tremura atât de tare, încât pergamentul foşnea. Radu trase adânc aer în piept.

— Nu vrei să plăteşti preţul ăla. Crede-mă! Chiar şi tu ai construit cetatea Poenari pe pietrele trecutului, ale tăriei care era deja acolo. Şi noi facem la fel.

Lada ridică o sprânceană:

— Ai doborât cetatea aia.

Un chicotit moale din partea Fatimei atrase privirile tuturor spre locul în care şedea femeia, ghemuită sub o blană groasă.

— Mda, zise ea moale, probabil că nu-i cel mai bun exemplu.

Lada se rezemă pe spate şi îi lăsă să vorbească, ascultându-i pe Ciprian şi pe Radu discutând, făcând strategii şi plănuind. Radu încerca să îi ofere un tron cât mai stabil putea, iar ea nu se îndoia că el avea să facă o treabă bună. Rămânea să discute cea mai mare problemă, cea cu care aveau o istorie întreagă

împreună. Niciunul dintre ei nu fusese dispus să abordeze încă acel subiect. Lada îşi odihnea mâinile pe burtă.

Le dădu la o parte.

Fatima îi masă blând fruntea şi gâtul Ladei, unde tensiunea era constantă. Aici în pădure, între arborii ei, în ţara ei, Lada asculta familia pe care o construise fratele ei şi ducea teribil lipsa familiei ei proprii.

— Vrea să ne întâlnim, zise Radu, privind din turn în afară.

Lada nu voia să fie aici sus. Niciunul dintre ei nu agrea castelul, dar el părea ataşat de turn. Pentru Lada, aici nu erau decât fantome. O altă noapte, o altă vreme, alţi oameni pe care îi iubise. Lada privi în jos spre Târgovişte, încercând să uite. Totul era îngheţat. Calm. Războiul dormea în timpul iernii, ghemuit ca un urs într-o peşteră.

Şi astfel, Târgovişte a se umplea din nou. Mulţumită depozitelor de hrană ale lui Radu şi prezenţei Ladei, oamenii din Valahia se întorseseră, încet-încet. Şi, din nou mulţumită lui Radu, câteva din conacele mari adăposteau din nou boieri. Radu trecea pe la ei zilnic, făcând vizite de curtoazie cu nevasta lui fermecătoare ca o floare. Dar se întâlnea şi cu oamenii aleşi de Lada, cei cărora ea le dăduse pământ. Lada putea vedea în acţiunile lui că respecta ce încercase ea să facă, ceea ce în continuare spera să facă. Voia doar să fie mai amabil în legătură cu toată povestea, ceea ce era tipic pentru el.

— Lucrăm bine împreună, zise el, ca şi cum i-ar fi citit gândurile.

— Vrei să zici că eu fac toată treaba şi pe urmă vii tu şi zâmbeşti ca oamenii să te placă?

— Da, râse Radu. Apoi oftă, iar chipul îi deveni din nou serios. Mehmed vrea să ne întâlnim. Trimite soli, care vor supravieţui cu toţii şi vor pleca bine sănătoşi, iar eu lucrez la condiţii noi pe care cred - sper - că le va accepta. Mi-e dator, iar eu nu i-am cerut niciodată nimic. Cred c-o să-ţi permită să rămâi pe tron. Dar vrea să ne întâlnim în secret.

— Voi doi?

— Noi trei.

Lucrul dinăuntrul ei îi trase un ghiont în coaste, care încă o dureau după căderea din urmă cu câteva luni. îl împinse cu palma. Renunţase la cămaşa ei obişnuită de zale. Purta robe ciudate, ample, undeva între rochii şi *entari-ul* purtat în Imperiul Otoman. Corpul îi era masiv de la natură şi îi ascunsese o vreme starea, dar acum aceste veşminte erau singura ei opţiune. Nu mai era mult.

Lada scutură din cap:

— N-am nimic să-i spun.

— Chiar după tot ce s-a întâmplat?

— Mai ales după tot ce s-a întâmplat. Ţi-am zis c-am vă- zut-o pe mama?

Radu îşi lăsă capul într-o parte, încruntându-se la schimbarea de subiect.

— Când?

— Când erai în Constantinopol. încercam să găsesc sprijin. Am crezut că poate mă pune în legătură cu tatăl

ei.

Sprâncenele lui Radu se ridicară, iar el arătă din nou ca băieţelul pe care îl salvase de atâtea ori când era mic. Dar de asta nu îl putea salva.

— Nu i-a păsat, zise Lada. De noi. De ce ni s-a întâmplat. Nici măcar n-a întrebat de tine.

Radu clipi iute, apoi încercă să-şi ridice colţurile gurii împreună cu umerii.

— Nici măcar nu mi-o aduc aminte.

— Nu merită niciun loc în amintirile tale. A lăsat lumea - pe tata - s-o frângă. Şi a lăsat să ni se întâmple acelaşi lucru şi nouă. Eu n-o să fiu frântă. Şi n-o să-i uit şi nici n-o să-i iert vreodată pe cei care n-au fost de partea mea.

— Mehmed a fost prietenul nostru, Lada. Mai mult de-atât. Cel puţin ţie.

Zâmbetul lui Radu era trist, dar nu amar.

— Avea toată puterea din lume şi nu m-a ajutat în niciun fel, a replicat ea. N-a vrut să mă vadă reuşind. I-a păsat de mine numai în relaţie cu el.

Ştia că era adevărat, pentru că şi ea îl tratase pe Bogdan la fel. îl ura pe Mehmed pentru asta, şi făcea tot ce putea ca să nu se gândească la Bogdan, pentru a nu se urî şi pe sine.

Radu oftă, încuviinţând din cap:

— Nici eu nu vreau să-l văd.

— Ce s-a întâmplat între voi doi?

Lada fusese geloasă atâta timp, îngrijorată de sentimentele lui Mehmed. Ar fi trebuit să fie mai îngrijorată pentru Radu. Dar niciunul dintre ei nu fusese

în stare să evite ca Mehmed să devină steaua centrală în jurul căreia se rotiseră.

— Nu s-a întâmplat nimic. Mi-a cerut să rămân şi am ales să plec. E singur.

Lada pufni:

— Are un imperiu.

— Şi trebuie să se ridice mai presus de toate. Ne-a iubit - a avut nevoie de noi - pentru că eram singurii oameni cu care putea fi o *persoană.* Singurii pentru care era doar Mehmed, nu sultanul.

— Âsta-i preţul puterii.

Lada nu se uită la Radu, ştiind că şi el avea să o părăsească. Avea să fie singură, la fel ca Mehmed. Numai că Radu alesese oamenii în locul puterii. Lada privi în sus spre cer, unde începuse să se ridice o lună în creştere.

— Ţi-aduci aminte de noaptea în care luna s-a transformat în sânge?

Radu încuviinţă din cap:

— Eram în Constantinopol, cu Ciprian.

Lada fusese chiar aici, cu Bogdan. Cu Nicolae. Cu Ştefan. Cu Petru. Era deja singură. Doar că încă nu-şi dăduse seama.

— Mehmed poate trăi în iadul pe care şi l-a făcut singur, zise Lada. Promite-i bani pe care n-o să i-i trimit niciodată. Nu fi de acord să-i dai valahi. Câtă vreme sunt prinţ, ienicerii nu vor primi sânge valah ca să-şi îngroaşe rândurile.

Dacă prinţii dinaintea ei ar fi fost la fel de puternici, ea nu şi-ar fi întâlnit niciodată prietenii.

îşi dorea să fi fost aşa. Dacă nu ar fi fost ieniceri, nu ar fi fost ienicerii *ei.* Ar fi fost cu toţii încă în viaţă. Iar ea nu i-ar fi cunoscut niciodată, ceea ce însemna că nu le-ar fi dus dorul niciodată.

— Mehmed a fost umilit de eşecul atacului său, zise Radu. Cred c-o să fie de acord, câtă vreme înseamnă pace. Şi fiindcă i-o cer eu.

— *O să iau* totuşi Dunărea înapoi.

— în momentul ăsta o să vii jos în sala tronului şi-o să rezolvi nişte dispute pentru pământ. Şi dacă peste zece ani oamenii tăi n-o să fie în pericol să moară de foame şi dacă o să ai o armată pe picioare, precum şi susţinerea ţărilor vecine, asigurată de ani de pace, atunci chiar te rog, ia înapoi Dunărea.

Lada mimă o degajare pe care nu o simţea:

— Am putea s-o facem împreună.

— O să fii singură, zise Radu, cu voce tristă, dar fermă.

— Ştiu, răspunse Lada.

4

Mănăstirea de pe insula Snagov

EXPRESIA ÎNGRIJORATĂ A LUI RADU se topi când călugărul îl înştiinţă că sora lui născuse o fetiţă. Iarna era atât de rece, încât aproape că nu ajunseseră la timp la mănăstire, luptându-se să traverseze atât pământurile, cât şi lacul. Dar ajunseseră. Şi acum ajunsese şi copilul.

Oana ieşi din cameră, cărând un braţ de cearşafuri pătate.

— S-a descurcat bine.

Vocea îi era răguşită de emoţie.

Radu deschise uşa şovăitor şi o văzu pe Nazira şezând pe un scaun, ţinând un ghemotoc învelit într-o pânză. Femeia îl privi radioasă, cu lacrimi în ochi. Fatima era lângă pat, învelind-o pe Lada cu pături şi ştergându-i sudoarea de pe faţă.

Se auzi un chiţăit ciudat, iar Radu îşi dădu seama că era copilul. Se apropie de Nazira şi privi în jos. Copilul avea păr des şi întunecat şi, deşi faţa îi era roşie şi umflată după venirea pe lume, Radu avu nevoie doar de o privire ca să vadă că era un amestec din doi oameni pe care el i-ar fi recunoscut oriunde.

Acesta nu era copilul lui Bogdan.

— Cum să-i spunem? întrebă Nazira, privind în sus.

— Teodora, zise Lada, cu voce aspră. Care s-a născut fără nimic şi a ajuns să conducă un imperiu.

— Ea nu-i născută fără nimic, zise Radu şi zâmbi în jos, către copil.

Fatima se apropie şi luă copilul din braţele Nazirei. îşi lipi faţa de capul copilului şi trase aer adânc în piept.

— Numele e puternic şi frumos. Iar ea o să fie la fel.

— Sper, pentru binele ei, c-o să fie urâtă. Şi-acum ieşiţi şi lăsaţi-mă să mă odihnesc! se răsti Lada.

Nazira şi Fatima se grăbiră afară din cameră cu copilul. Lada se întoarse cu spatele la Radu.

El îi puse o mână pe umăr şi simţi cum trupul Ladei se zguduia de plâns tăcut.

— Ieşi afară! spuse ea din nou.

Radu se căţără în patul îngust şi se ghemui lângă Lada, ţinând-o în braţe până ce ea adormi.

— Cum te simţi? întrebă Radu.

— Ca şi cum aş înjunghia pe următorul care mă întreabă cum mă simt, zise Lada cu dinţii strânşi, în timp ce călărea alături de el.

Trecuseră doar câteva săptămâni de la venirea copilului. Nazira şi Fatima erau încă protejate la Snagov, unde găsiseră o doică dispusă să stea cu ele atâta timp cât avea nevoie copila. Era dispusă chiar să se mute la Edirne. Radu bănuia că o parte din entuziasmul ei venea din plata frumoasă, iar o parte din faptul că Nazira nu îşi dorea de la ea decât să hrănească micuţa, nimic altceva.

— Deci o să pleci şi-o să ai un cămin fericit la ţară? întrebă Lada.

— Da. Ciprian o să se însoare cu Fatima, pentru ca

lucrurile să fie mai uşor de explicat.

Lada scoase un zgomot, gânditoare.

— Presupun că mariajele au fost întotdeauna aranjamente de afaceri pentru ca viaţa să fie mai uşoară. Voi sunteţi doar mai deosebiţi decât restul.

Radu râse:

— încă nu-mi vine să cred cum ne-am găsit toţi unii pe alţii.

— Eu pot să cred. întotdeauna ai fost nemilos în a găsi oameni care să te iubească.

Radu deschise gura să protesteze, rănit. Dar Lada avea dreptate. întotdeauna fusese la fel de concentrat şi hotărât ca ea. Doar că avuseseră scopuri diferite.

— Ai putea încă să vii cu noi.

— Ai putea încă să stai aici şi să mă ajuţi să domnesc.

O spusese cu lejeritate, dar într-un fel scurt care îl făcu pe Radu să bănuiască o greutate mai mare a cuvintelor decât intenţionase ea.

— Nu.

Radu îl iubise pe Mehmed şi o iubise pe sora lui, dar nu avea nicio dorinţă să îi slujească. Nu voia să plătească preţul ambiţiilor lor sau să-i vadă şi pe ei plătindu-l.

Lada încuviinţă scurt din cap.

— în câtă vreme?

— Trei luni. Vrem să aşteptăm până ce copilul e un pic mai mare ca să putem călători.

— Ei bine, atunci dă-i bice. Am o mulţime de lucru pentru tine înainte să pleci.

Dar ea nu grăbi pasul. Păru mulţumită, pentru prima

dată în viaţă, să o ia pe îndelete.

— O s-o trimit pe Oana cu tine, spuse ea, îndesându-se mai adânc în haina căptuşită cu blană.

— Vrea să meargă? întrebă Radu, ştiind că numai dorinţele Ladei contau.

— N-are importanţă ce vrea. Eu nu vreau să rămână. Poate să vă ajute cu copilul.

Radu bănuia că, de fapt, Lada voia ca Oana să rămână. Era evident în felul intenţionat şi hotărât în care Lada respinsese orice ajutor din partea doicii ei de când se născuse Teodora. Dacă Ladei nu i-ar fi păsat atât de mult, nu s-ar fi purtat niciodată atât de răutăcios.

— Dacă-i ceri, o să rămână în Târgovişte.

— Nu pot să-mi iau asupră-mi altă moarte, zise Lada.

Cuvintele sosiseră atât de repede, încât Radu se întrebă dacă ea intenţionase să le rostească cu glas tare.

— Tu vrei copilul? întrebă Lada, schimbând rapid subiectul.

— De ce întrebi asta? se încruntă Radu.

— Ştiu că Nazira îl vrea. S-ar fi târât în pântecele meu să-l ia, dacă ar fi fost nevoie. Dar tu îl vrei?

— Nu cred c-am vrut vreodată un copil, zise Radu, cerce- tându-şi sentimentele.

Avusese rareori ocazia de a vedea copila şi o ţinuse în braţe doar de câteva ori. Fatima se dovedise a fi teribil de posesivă.

— Dacă-ţi aminteşti, propriile noastre copilării au fost mai puţin decât plăcute.

— Vrei să zici că nu te-ai gândit deja la toate

modurile în care ai putea să-l foloseşti pentru scopurile tale personale?

— N-aş face-o niciodată, zise Radu, tresărind.

Lada se uită spre el, serioasă dintr-odată:

— Ştiu. De-asta ţi-am dat-o ţie. Mehmed ar folosi-o... Chiar şi eu în cele din urmă. Sau ar muri din cauza mea. Vreau pentru ea ceva mai bun decât am avut noi. Am încredere în Nazira şi Fatima pentru asta. Şi am încredere în tine.

Radu încuviinţă din cap, iar pieptul i se umplu de emoţii pe care încercă din răsputeri să nu le lase să iasă la suprafaţă.

— O s-o cresc cu dragoste.

— Şi tărie.

— Şi tărie. Deşi sunt sigur că n-o putem împiedica să fie puternică, nici dac-am încerca.

Lada ridică mâna şi-şi desfăcu medalionul. îl ţinu în palmă, privindu-l. Apoi scoase unul dintre cuţitele ei şi răsuci lanţul medalionului pe după mâner. I le întinse lui Radu.

— Moştenirea ei. Nu m-aştept să-i spui vreodată adevărul despre locul din care provine. Dar vreau să aibă astea.

Radu le luă respectuos, simţind greutatea sufletului Ladei în palma lui.

— S-ar putea să aştept câţiva ani până să-i dau cuţitul.

Lada dădu din mână zeflemitor:

— Eu am avut unul de la trei ani.

— Şi uite cum ai ajuns!

Ea râse zgomotos, privindu-l cu un zâmbet care

însemna distrugere, foc sau ambele.

— Primul care ajunge la Târgovişte hotărăşte dacă-l omo- râm pe Matei!

Lada dădu pinteni calului, depăşindu-l rapid pe Radu. El o privi cum călăreşte spre destinul ei, ştiind că avea să îl depăşească întotdeauna, că avea să ajungă înaintea lui la orice destinaţie. Renunţase să încerce să o prindă din urmă. Era o resemnare plină atât de tristeţe, cât şi de pace.

4
Târgoviște
9

LADA PRIVI MULT TIMP DRUMUL pe care dispăruseră Radu şi însoţitorii lui. Primăvara revendica pământul, şi totul era moale şi verde, proaspăt răsărit. Era vremea reînnoirii, reconstrucţiei. Iar ei plecau.

Era bine că Radu pleca. Nu mai era nevoită să se prefacă, să joace fericirea sau calmul când nu le simţea pe niciunele. Şi avea să fie plăcut ca el să nu i se mai uite tot timpul peste umăr, spunându-i pe cine putea şi pe cine nu putea să ucidă.

Făcuse totuşi o treabă bună. Mai bună decât ar fi făcut ea. Avea tratate cu toate hotarele care contau. Boierii cu care lucrase Radu păreau de nădejde, deşi avea să-i urmărească îndeaproape. Ţara ei mergea aşa cum îşi dorise să meargă. Cu ordine. Cu tărie. Cu dreptate şi justiţie. Dacă era o schimbare mai lentă decât îşi dorise, spera că promisiunea lui Radu, că o să fie ca un arbore cu rădăcini adânci, care creşte în zeci de ani, era adevărată.

Lada rătăci spre sala tronului. Se aşeză, privind pe fereastra prin care privise şi tatăl ei înainte de ea. Pe unde priviseră şi prinţii Dăneşti.

Tronul era o sentinţă la moarte. Nu era proastă. în cele din urmă avea să o revendice, aşa cum făcuse cu toţi cei dinaintea ei. Toţi, cu excepţia lui Radu cel Frumos, prinţul care plecase. Care alesese viaţa şi dragostea în locul ţării.

Lada nu avea să plece.

Cândva şezuse aici, cu toţi ochii prietenilor ei aţintiţi spre ea. Acum, şi de-acum încolo pe vecie, şedea aici singură.

Săpase prin munte pentru a-şi atinge dorinţa inimii şi descoperise că muntele avea până la urmă o inimă: pulsul zvâcni- tor cerut tuturor celor care nu voiau să se oprească, celor care nu acceptau ce le oferea lumea, celor care nu se plecau.

Răpăi cu degetele pe braţele tronului, privind spre camera goală. Nu era atât de proastă încât să creadă că oamenii n-o să mai încerce să i-l ia. întotdeauna aveau să fie acolo, aşteptând slăbiciunea, aşteptând căderea ei. Voiau ce avea ea *pentru că* avea asta. Şi, într-o zi, în cele din urmă, cineva avea să o înfrângă. Dar până în ziua aceea avea să lupte pe viaţă şi pe moarte, cu tot focul şi sângele care o modelaseră în ceea ce era.

Era un dragon.

Era un prinţ.

Era o femeie.

Ultima îi speria cel mai tare pe toţi. Zâmbi, bătând cu degetele în tron aşa cum îi bătea inima.

— Al meu, zise ea.

Al ei. Şi numai al ei.

Trei ani mai târziu, lângă Amasya

RADU ÎŞI TERMINĂ RUGĂCIUNEA, apoi se lăsă pe călcâie, bu- curându-se de pacea deosebit de tăcută a spaţiului. Un zdu- păit şi un râs îl ridicară. Se întinse, aruncând o privire peste scrisorile care îl aşteptau pe birou. Majoritatea erau probleme regionale - dispute minore,

revendicări de biruri, toate lucru- şoarele legate de conducerea liniştită a domeniului său de bei.

Una era totuşi de la Mara Brancovici. O luă cu el afară, în grădina ameţitor de colorată, în care Oana aşeza un picnic pentru după-amiază şi Fatima cosea la umbră. Nazira şedea pe leagănul ce atârnase de bătrânul copac de pe domeniul lui Kumal. îl aduseseră cu ei. îl aduseseră şi pe Kumal cu ei, în spirit, în toate felurile în care putuseră.

— E de la Mara, zise Radu, înmânându-i scrisoarea Nazirei.

Aceasta o citi şi zâmbi, scuturând din cap:

— Mara zice că Urbana ne trimite dragostea ei.

— Trebuie să ştie că ştim că minte.

— Bănuiesc c-o face ca să se amuze. Ne mulţumeşte pentru condoleanţele trimise la moartea mamei ei. Hotarele de est îi fac probleme lui Mehmed, aşa că n-a fost mult în capitală în ultima vreme. O, şi da, iată şi motivul real al scrisorii, şi i-au trebuit doar trei pagini ca să ajungă la el: vrea să ştie dacă eşti dispus să-i aminteşti Ladei de obligaţiile ei fiscale. „Asemenea lucruri sunt întotdeauna mult mai plăcute când vin de la un membru al familiei.” Nazira râse. încearcă să te însărcineze.

Radu se lăsă pe iarbă lângă Fatima, privind peste umărul ei la cămaşa pe care o cosea.

— E foarte frumoasă.

Ea zâmbi, mulţumită:

— E pentru Teodora.

— Deci o să rămână frumoasă încă trei minute întregi

după ce-o pune pe ea.

Zâmbetul Fatimei deveni mai blând şi mai mândru. Mângâie ţesătura:

— Da.

Cu un răget, Ciprian năvăli în grădină cu Teodora pe umeri. Dădu de câteva ori ocol copacului înainte să se prăbuşească pe iarbă. Teodora îi sări pe burtă, râzând, dar Ciprian făcu pe mortul.

Ameninţătoare, Teodora porni spre casă, cu părul lung şi negru deja desfăcut din cosiţele îngrijite pe care Fatima i le făcuse doar în dimineaţa aceea.

Radu se întinse şi-şi odihni capul pe pieptul lui Ciprian. Ziua era caldă, încântătoare şi blândă, cel mai bun anotimp, în seara aceasta, avea să îi răspundă Marei şi să îşi scrie raportul despre domeniul lui pentru Mehmed. Dar în după-amiaza aceasta?

După-amiaza aceasta era pentru fericire.

Oana termină de aşternut masa, mormăind despre cum nu putea găsi aici ingredientele trebuincioase. Se adaptase bine unei noi vieţi, deşi refuza să înveţe turca. Era bine, totuşi, pentru Teodora să înţeleagă valaha. Era corect.

— Teodora! strigă Oana. E ora mesei!

Radu se ridică în capul oaselor, dând mâncarea celorlalţi şi ascultând-o pe Nazira cum facea planuri pentru o vacanţă la Bursa, unde să vadă marea. Cândva aveau să facă pelerinajul la Mecca, dar acel drum putea să aştepte până ce mai creştea Teodora. Aveau să viziteze şi Ciprul, pentru a vedea de unde se trăgea mama lui Ciprian. Dar deocamdată Bursa era destul de departe.

— Câtă vreme nu trebuie să merg cu vreo barcă, zise Radu.

— în mod ciudat, Ciprian şi cu mine am avut şi noi parte de suficiente bărci, pentru toată viaţa! replică Nazira.

— Şi insule pustii, râse Ciprian, împletindu-şi degetele cu ale lui Radu.

Senzaţia de miracol nu dispăruse niciodată.

— A trebuit să mă lupt cu un munte, zise Teodora, trân- tindu-se în mijlocul păturii şi răsturnând câteva vase cu mâncare. Era nebun. Am strigat la el şi avea ochi de foc. Dar dup-aia l-am dovedit cu cuţitul.

Ridică pumnişorul cu gropiţe încă, unde ţinea strâns un cuţit.

Radu se întinse şi i-l luă din mână.

— Unde tot găseşte cuţite? zise Nazira, în timp ce o trăgea pe Teodora în poală şi se ocupa de părul ei.

Teodora se lipi de Nazira, ridică mâna şi o mângâie pe obraz.

Radu ştia că ar trebui să se supere, dar nu se putu abţine să nu izbucnească în râs.

Mai târziu în seara aceea, când Radu o vârî pe Teodora în pat, băgă mâna sub pernă şi scoase de acolo cuţitul pe care îl ascunsese cea mică.

Buzele ei se strânseră de îmbufnare. El o sărută pe frunte.

— O să-l păstrez pentru când creşti mai mare. Şi dacă ai de luptat cu un munte, vino la mine. O să lupt alături de tine.

Trupul ei de trei ani nu putea să păstreze prea mult furia sau luciditatea. Radu rămase, ore întregi după ce copila adormi, privindu-i faţa. Lada şi Mehmed se combinaseră într-o îmblânzire a trăsăturilor amândurora. Buzele pline ale lui Mehmed cu ochii mari ai Ladei, genele întunecate ale lui Mehmed cu nasul coroiat al Ladei.

— Fii puternică, şopti el. Fii blândă. Fii plină de speranţă. Se aplecă şi o sărută pe frunte: Şi fii aprigă.

EPILOG

Mănăstirea de pe insula Snagov,
şaptesprezece ani
mai târziu

RADU PRIVI CUM LUNTREA care se apropia devenea din ce în ce mai mare. Era recunoscător că venise primul, astfel încât să nu ajungă pe mal icnind la prima lor întâlnire după zece ani.

Teodora se foia nerăbdătoare lângă el. Purta haine potrivite pentru călătorie, dar cusute excelent de Fatima în culorile atât de îndrăgite de Nazira. Şi întotdeauna purta şi cuţite, favoritul ei fiind cel pe care îl moştenise.

Teodora nu era elegantă, dar era puternică şi, neîndoielnic, plăcută. Adoptase optimismul isteţ al Nazirei, bunătatea Fati- mei şi, din nefericire, simţul umorului al lui Ciprian. La douăzeci de ani, continua să fie centrul strălucitor ai vieţii lor. Radu era recunoscător că ea îi ceruse să îl însoţească. Călătoria aceasta de unul singur l-ar fi lăsat cu prea multe fantome. Teodora era atât de impertinentă şi încântătoare, încât nu exista loc pentru melancolie.

Era de asemenea nerăbdătoare. Aşteptau de aproape o oră. Când Mehmed coborî, ajutat de o suită, Teodora îşi recompuse grijulie expresia în ceva acceptabil. în niciun caz modestie, dar măcar respect.

Mehmed nu părea să sufere din cauza călătoriei. Radu zâmbi, dar nu se grăbi să îşi întâmpine vechiul prieten aşa cum ar fi făcut-o pe vremuri. Vârsta fusese nemiloasă cu Mehmed. Era mai greoi şi umbla cu un şchiopătat evident. O barbă mare îi ascundea trăsăturile feţei, dar privirea îi era la fel de pătrunzătoare şi de inteligentă ca întotdeauna.

Mehmed dădu din mână, îndepărtându-i pe paznicii care îl încadrau.

— Fără purtător de scaun? zise Radu cu un zâmbet, fără a se putea abţine.

Mehmed răsuflă în ceva ce putea fi un hohot de râs:

— A participat la un complot de asasinare. Am pus să fie ucis.

— Serios? ridică Radu sprâncenele, oripilat.

Chipul lui Mehmed se despică într-un rânjet maliţios, care îi transformă cei patruzeci de ani în cincisprezece într-o singură expresie:

— Nu.

Radu râse, scuturând din cap:

— Mi-aminteşti de fiică-mea, Teodora.

Mehmed îi zâmbi cald fetei:

— Zvonurile despre frumuseţea ta ne-au ajuns chiar şi în Constantinopol. Mă bucur să te revăd. Ultima dată erai mult mai scundă decât mine.

Radu simţi o zvâcnire de nelinişte. Nu o putea privi pe fată fără să îi vadă în ea pe Lada şi pe Mehmed. Dar dacă Mehmed bănuia, nu spuse nimic. O bătu pe Teodora pe mână, strecu- rându-i o punguţă care suna suspect de plină cu monede.

— Pentru toate zilele de naştere la care n-am ajuns, micuţo! spuse el.

Ochii Teodorei tresăriră.

— Mulţumesc!

— Aş vrea-să ne fi reunit în circumstanţe mai fericite, zise Mehmed. Chiar dacă Lada nu a excelat în crearea unor circumstanţe fericite.

Teodora îl privi pe Radu:

— Aş fi vrut s-o cunosc. în locul tuturor poveştilor. Deşi poveştile sunt *destul* de reuşite, rânji ea apoi, cu o undă de răutate. Lada Ţepeş, doamna care trage în ţeapă. Nimeni altcineva n-are o mătuşă atât de remarcabilă.

Mehmed şi Radu râseră, dar stingheriţi. Teodorei nu i se spuseseră niciodată poveştile cele mai rele. Inclusiv cum acea mătuşă îi ucisese unchiul.

— O să vă las câteva clipe singuri înainte de a-mi aduce omagiile, zise ea şi înclină capul.

Medalionul pe care îl purta întotdeauna la gât ieşi la iveală. Mehmed îl privi lung, ca şi cum ar fi văzut o fantomă. Se întoarse spre Radu, dar acesta nu arătă nicio emoţie.

— Mulţumesc, zise Radu. N-o să dureze mult.

— Desigur. Teodora se roti cu braţele deschise, trăgând aer adânc în piept. Stai cât îţi trebuie. Aici e ceva special. îmi place cum simt Valahia - caldă şi primitoare. Ca o mamă, nu?

Coborî pe potecă, cu paşi siguri şi fermi. Nu tropăia şi nici nu avea mersul de prădător al Ladei, dar se mişca exact ca şi cum ar fi stăpânit orice pământ pe care se afla.

Radu îşi simţi scopul aici cu o durere mai ascuţită decât înainte. Merseră încet spre biserică.

Mehmed era în continuare încruntat.

— Teodora nu-i a Nazirei, aşa-i?

Singurul răspuns al lui Radu fu un suspin.

— Bănuiam. De ani de zile. Dar acum, felul în care i s-au îngustat ochii la vederea darului meu, acordat cu

superioritate! Abia am putut respira. Era ca şi cum aş fi văzut trecutul. înţeleg de ce ai evitat capitala toţi anii ăştia. Ai ţinut-o deoparte.

Radu se opri cu mâna pe uşă.

— Este fiica mea.

Zâmbetul lui Mehmed era deopotrivă blând şi trist.

— Mă bucur. De-am fi avut toţi taţi ca tine...

Viaţa de adult a lui Mehmed fusese tumultoasă, plină de tragedie şi violenţă, chiar şi în familia sa. Se întoarse şi privi grădinile, aparent nedorindu-şi să intre aşa iute. Radu nu îi purtă pică pentru întârziere.

— Cum e Nazira?

— Bine. îi e mai greu cu vederea, dar se descurcă cu graţie.

Erau obligaţi să rămână acasă acum, dar pe Fatima nu o deranja. Singurul loc pe care îl doriseră întotdeauna fusese unde erau împreună, atâta tot.

— Şi Ciprian?

Pe Radu îl săgetă inima. Ura depărtarea de el, chiar şi acum.

— Am ajuns în cele din urmă în Cipru, acum doi ani. Dar cred că zilele noastre de călătorit s-au încheiat. Glezna îl deranjează acum, de la rana veche.

— Ştii, m-am gândit să pun să-l aresteze.

- Ce?

Mehmed se rezemă de tocul uşii, punându-şi mâna pe pietre ca şi cum ar fi admirat lucrătura. Radu îşi dădu seama că urmărea liniile numelui gravat acolo. Lada Dracul, ctitorul acestei biserici anume.

Mehmed rânji, iar prietenul din copilărie al lui Radu apăru din nou prin barbă şi riduri:

— Oh, a fost acum nişte ani. Şi aveam de gând numai să-l ţin ca prizonier politic. Doar ca să-l fac să stea în capitală, ca să te întorci.

— Tu şi cu soră-mea aţi avut întotdeauna aşa nişte moduri ciudate de a vă exprima afecţiunea! Ea mă pocnea şi-i lăsa pe alţii să mă bată. Tu te-ai gândit să-i răpeşti pe cei pe care-i iubesc ca să petrecem mai mult timp plăcut împreună.

Mehmed zâmbi, dar subţire.

— După ce-ai plecat, n-a mai fost acelaşi lucru. Nimeni n-a fost ca tine.

— Sau ca ea.

Expresia lui Mehmed era îndurerată.

— Sau ca ea. Ceea ce probabil e cel mai bine. Aş fi facut-o împărăteasă. Ai zice că o femeie cu ambiţia ei...

Privirea îi deveni îndepărtată şi înceţoşată.

— A căpătat exact ce-a vrut!

— Aşa e, încuviinţă Mehmed şi se trase de barba deasă.

Şi, în cele din urmă, căpătase exact ce îi prezisese Radu.

— Al cui cap a fost? întrebă Radu. Cel pe care l-ai adus în capitală şi l-ai pus la vedere pe zid? M-am tot întrebat.

— Habar n-am. Nu prea contează. Un cap tăiat e un cap tăiat.

Mehmed luptase în bătălii de când avea doisprezece ani; Radu avea păreri puţin diferite în legătură cu capetele tăiate, dar ei doi trăiseră vieţi foarte separate în ultimii douăzeci de ani.

în cele din urmă, când nu mai avură niciun motiv care să le întârzie scopul vizitei, intrară în principala încăpere a capelei. Statui de sfinţi şedeau de pază, iar picturi elaborate spuneau poveşti din Biblie. Radu reţinu că frescele erau toate deosebit de violente, ceea ce era potrivit, din moment ce Lada plătise pentru această capelă.

Un călugăr ce stătea în picioare înclină capul. îi conduse la o porţiune de podea cu dale noi, având o inscripţie simplă în partea de sus: PRINŢ.

— Fără nume? întrebă Mehmed.

— Mi-a fost teamă că o să-l profaneze careva, zise Radu.

Chiar şi moartă, Lada avea mulţi duşmani. Priviră în linişte locul în care dormea sora lui, îngropată pe veci.

— Oamenii tăi au fost? întrebă Radu.

Nu era nicio acuzaţie în tonul lui, doar curiozitate. Lada fusese ucisă pe câmp, gata să îi înfrunte pe Mehmed şi pe oamenii lui în luptă, primul lor conflict direct de la zilele acelea oribile de lângă Târgovişte.

Mehmed scutură din cap:

— Am încercat să aflu cine-a fost. Unii bănuiesc că Matei a trimis un asasin. Majoritatea cred că a fost cineva din gărzile ei. Nimeni nu ştie cu siguranţă.

— Lovitura ucigaşă?

— Un cuţit în spate. Mi-au adus corpul ei pe câmp. Cred că se aşteptau la o recompensă. Mehmed se foi, cu o expresie jenată. I-am ucis pe amărâţii ăia pe loc. A fost o prostie, având în vedere că mă dusesem acolo ca să mă lupt eu însumi cu ea.

Radu puse o mână pe umărul lui Mehmed.

— Mulţumesc că i-ai trimis trupul aici.

Mehmed dădu din cap, apoi se lăsă în genunchi, rezemân- du-şi o mână pe pietrele de deasupra trupului Ladei.

— Chiar şi după toţi anii ăştia, nu-mi vine să cred că s-a dus.

— Mie nu-mi vine să cred c-a reuşit să rămână în viaţă atâta timp! Radu îngenunche alături de Mehmed. Dar ai dreptate. Pare greşit să fiu în Valahia când ştiu că nu mai e aici.

— A fost un prinţ puternic.

Puternic şi teribil şi drept.

— Bănuiesc că numele Dracul nu va fi uitat prea curând.

— îmi pare rău că lucrurile s-au sfârşit aşa cu noi. Cu toţi trei. Aş fi vrut să fie altfel. Să fi rămas împreună.

Cândva, Radu nu şi-ar fi dorit nimic mai mult. Dar viaţa lui plină de bucurie tocise marginile ascuţite ale durerii din trecut. în locul ei se afla ceva ca medalionul de argint al Ladei: neted, rece, plin cu mult iubitul praf al istoriei.

— Voi doi n-aţi avut niciodată altă şansă decât să cuceriţi şi să conduceţi.

— Şi tu?

Radu zâmbi, depunându-şi un sărut pe degete şi apăsân- du-le pe pietre. îşi dorise atât de puţin faţă de ce avuseseră ei - şi atât de mult. Ei aleseseră căile grele, căile singuratice, căile sângelui şi trudei.

— Eu mă întorc acasă la familia mea.

Dădu să se ridice, dar apoi, gândindu-se mai bine, scoase un pumnal şi scrijeli încă două inscripţii pe piatra funerară a Ladei.

PRINŢ
SORĂ
DRAGON

Era suficient.

PERSONAJELE

Familia Drăculeştilor, nobili valahi

Lada Dracul: prinţ al Valahiei

Radu Bei: cunoscut şi ca Radu Dracul şi Radu cel Frumos, sfetnic al sultanului Mehmed

Vlad Dracul: tatăl decedat al Ladei, al lui Radu şi al lui Mircea

Vasilisa: mama Ladei şi a lui Radu, prinţesă a Moldovei

Mircea: fiul cel mai mare, decedat, al lui Vlad Dracul şi al primei sale soţii, decedate

Curtea Valahiei şi persoanele din provincie

Oana: mama lui Bogdan, doica din copilărie a Ladei şi a lui Radu, servitoarea curentă a Ladei

Bogdan: cel mai bun prieten din copilărie al Ladei

Andrei: boier din familia rivală a Dăneştilor, fiul prinţului anterior

Aron: fratele lui Andrei, succesor la tronul Valahiei

Familia Dăneştilor: familie rivală la tronul Valahiei

Daciana: soţia lui Ştefan, prietenă şi servitoare a Ladei

Lucian Basarab: boier din familia Basarab

Galeş Basarab: aliat al Ladei, responsabil cu conducerea soldaţilor

Persoanele de la Curtea otomană

Mehmed: sultan otoman

Murad: tatăl decedat al lui Mehmed

Mara Brancovici: văduva lui Murad, din familia regală sârbească, acum sfetnic al lui Mehmed

Vizirul Halii: fostul Halii Paşa, executat pentru trădare

Kumal: paşă devotat din cercul intim al lui Mehmed, fratele Nazirei, cumnatul şi prietenul lui Radu

Nazira: soţia doar cu numele a lui Radu, sora lui Kumal

Fatima: servitoarea doar cu numele a Nazirei

Ciprian: nepotul împăratului Constantin, dispărut după fuga din Constantinopol

Valentin: servitorul lui Ciprian, dispărut după fuga din Constantinopol

Mesih: moştenitorul şi nepotul împăratului Constantin, rebotezat şi făcând parte din Curte

Murad: moştenitorul şi nepotul împăratului Constantin, rebotezat după tatăl lui Mehmed şi făcând parte din Curte

Işak Paşa: paşă puternic, însărcinat cu forţele militare

Mahmud Paşa: paşă puternic, însărcinat cu forţele militare

Aii Bei: conducătorul trupelor de ieniceri

Chirii: ienicer sub Radu, conducător a 4 000 de soldaţi călări

Urbana din Transilvania: expertă în tunuri şi artilerie

Cercul militar apropiat al Ladei Dracul

Matei: mort
Nicolae: cel mai apropiat prieten al Ladei
Petru: mort

Ştefan: cea mai bună iscoadă a Ladei **Grigore:** soldat valah sub comanda Ladei **Doru:** soldat valah sub comanda Ladei

Aliaţii Ladei

Matei Corvin: regele Ungariei **Regele Ştefan:** regele Moldovei, vărul Ladei

GLOSAR

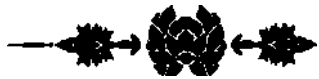

bei: guvernatori ai provinciilor otomane

concubină: o femeie care îi aparţine sultanului şi nu ii este soţie legitimă, dar poate da naştere unor moştenitori legali

dracul: *Dragon,* dar şi *diavol,* întrucât termenii sunt interschimbabili

Hagia Sophia (Sfânta Sofia): catedrală construită în perioada de apogeu a erei bizantine, giuvaierul lumii creştine

harem: grup de femei, constând din soţii, concubine şi servitoare, care îi aparţine sultanului

ieniceri: membri ai forţei militare profesioniste de elită, luaţi de copii din alte ţări, convertiţi la islam, educaţi şi antrenaţi pentru a-i fi loiali sultanului

Ordinul Dragonului: Ordinul Cruciaţilor binecuvântaţi de papă **paşă:** nobil din Imperiul Otoman, numit de sultan

spahiu: comandat militar răspunzător de soldaţii otomani localnici chemaţi sub arme în timpul războaielor

stat vasal: ţară căreia i se permite să îşi păstreze conducerea, dar supusă Imperiului Otoman, cu biruri plătite atât în bani, cât şi în sclavi pentru armată

trupe neregulate: soldaţi din Imperiul Otoman care nu fac parte din trupele organizate oficial, deseori mercenari

sau bărbaţi care caută prăzi

voievod: prinţ luptător

NOTA AUTOAREI

Pentru mai multe informaţii privind resursele pentru studierea suplimentară a vieţilor fascinante ale lui Vlad Ţepeş, Mehmed al II-lea şi Radu cel Frumos, consultaţi nota autoarei din *Şi mă întunec.* Până la urmă, această serie este o operă de ficţiune. Am încercat să încorporez cât de multă istorie am putut, cu cât de mult respect am putut, şi încurajez pe toţi cei interesaţi să se aplece mai mult asupra studiului acestei perioade şi regiuni.

Personajele din serie interacţionează toate cu religia, mai ales cu islamul, in diferite moduri. Am tot respectul pentru istoria bogată şi frumoasa moştenire ale acelei învăţături a păcii. Părerile individuale ale personajelor asupra complexităţii credinţei, atât islamice, cât şi creştine, nu reflectă părerile mele.

Ortografia diferă între limbi şi în timp, la fel ca şi numele locurilor. Eventualele erori şi inconsecvenţe îmi aparţin.

MULŢUMIRI
>

De obicei, păstrez ce e mai bun la urmă, dar aici, in ultima carte, mulţumesc primului cel mai bun: Noah, eşti cea mai grozavă persoană pe care am cunoscut-o, şi sunt atât de norocoasă să am o viaţă cu tine! Fără tine, cărţile astea nu ar fi existat.

Mulţumesc, Michelle Wolfson, agentul meu înţelept şi iscusit. Nu vreau să fac vreodată munca asta fără tine. Asta sună niţel ameninţător, având în vedere faptul că tocmai am petrecut câteva sute de pagini împreună cu Lada... dar intenţia e să fie *mult* mai ameninţător. Nu înceta niciodată să fii un agent!

Mulţumesc lui Wendy Loggia, incredibilul meu editor, care a păstorit această trilogie încă de la începuturi. Am beneficiat de entuziasmul tău contagios în fiecare etapă. E o bucurie să lucrez cu tine şi abia aştept să avem multe alte cărţi împreună.

Mulţumesc lui Beverly Horowitz şi Audrey Ingerson de la Dela- corte Press pentru îndrumările editoriale şi de carieră. Redactorilor mei, Colleen Ellingham şi Heather Lockwood Hughes, ridicăm lăzi şi înălţăm sprâncene, ştiu, dar o să fac aceleaşi greşeli şi în următoarea carte. Mă bucur că o să fiţi acolo să le corectaţi. Pentru echipele

First In Line şi Get Underlined, mulţumesc că aţi venit cu moduri noi şi captivante de a găsi cititori, astfel încât eu să pot sta singură pe canapea, în secolul al XV-lea. Pentru Aisha Cloud, promit că n-o să mai mănânc niciodată la IHOP câtă vreme o să continui să fii deliciosul meu agent de presă. Pentru John Adamo, Adrienne Waintraub şi toţi ceilalţi de la marketing, pentru executarea unor planuri atât de strălucite şi trimiterea dragonilor noştri către cititori din întreaga ţară. Pentru Felicia Frazier şi echipa de vânzări, pentru susţinerea atât de înflăcărată şi neclintită.

Coperţile incredibile ale acestei serii au fost desenate de Sam Weber şi au depăşit, consecvent, visurile mele cele mai nebuneşti. Isaac Stewart, mulţumesc pentru uimitoarele hărţi, şi Alison Impey, mulţumesc pentru designul superb.

Pentru Barbara Marcus şi toţi cei de la Delacorte Press şi Random House Children’s Books, există un motiv pentru care sunteţi editura mea de vis. Să scot cărţi împreună cu voi este un privilegiu enorm.

Mulţumesc Penguin Random House pentru distribuţia globală şi lui Ruth Knowles pentru că a avut grijă de Lada în Anglia şi Australia. Mi-aş fi dorit să o pot însoţi acolo.

Ca întotdeauna, o secţiune de mulţumiri nu poate să nu includă cele mai bune două prietene ale mele în ale scrisului. Natalie Whipple, eşti întotdeauna acolo pentru mine, chiar şi când propria ta călătorie este accidentată. Dacă aş fi Lada, fără îndoială te-aş alege pentru cercul meu apropiat. (Dar atunci probabil c-ai muri, aşa că mai bine să fiu Radu.) Stephanie Perkins, faci ca totul să fie mai bine - cărţile mele şi viaţa mea. Sunt atât de norocoasă că îmi eşti prietenă!

Mulţumesc celor trei copii minunaţi ai mei pentru

răbdarea şi încurajarea lor. întrebarea zilnică: „Sunteţi la zi cu toţii?” chiar m-a ajutat. (Serios, voi trei m-aţi hrănit într-un mod uimitor, încântător şi creativ.)

în cele din urmă, cititorilor mei. Aţi ajuns atât de departe cu Lada şi Radu! Vă mulţumesc c-aţi îmbrăţişat această familie fictivă a mea şi că mi-aţi dovedit că nicio idee nu e prea ciudată, nicio fată nu e prea dură şi niciun băiat nu e prea tandru pentru cititorii YA. Voi o să schimbaţi lumea, şi abia aştept să văd în ce mod!

Pentru comenzi şi informaţii, contactaţi:
GRUPUL EDITORIAL CORINT

Departamentul de Vânzări
Str. Mihai Eminescu nr. 54A, sector 1, Bucureşti, cod poştal 010517
Tel./Fax: 021.319.47.97; 021.319.48.20

Depozit
Calea Plevnei nr. 145, sector 6, Bucureşti, cod poştal 060012
Tel.: 021.310.15.30
E-mail: vanzari@edituracorint.ro
Magazin virtual: www.edituracorint.ro

ISBN: 978-606-793-111-2
ISBN: 978-606-793-619-3

Format: 16/54x84;
Coli tipo: 24

Tiparul executat la:

EVEREST
: TIPOGRAFIA